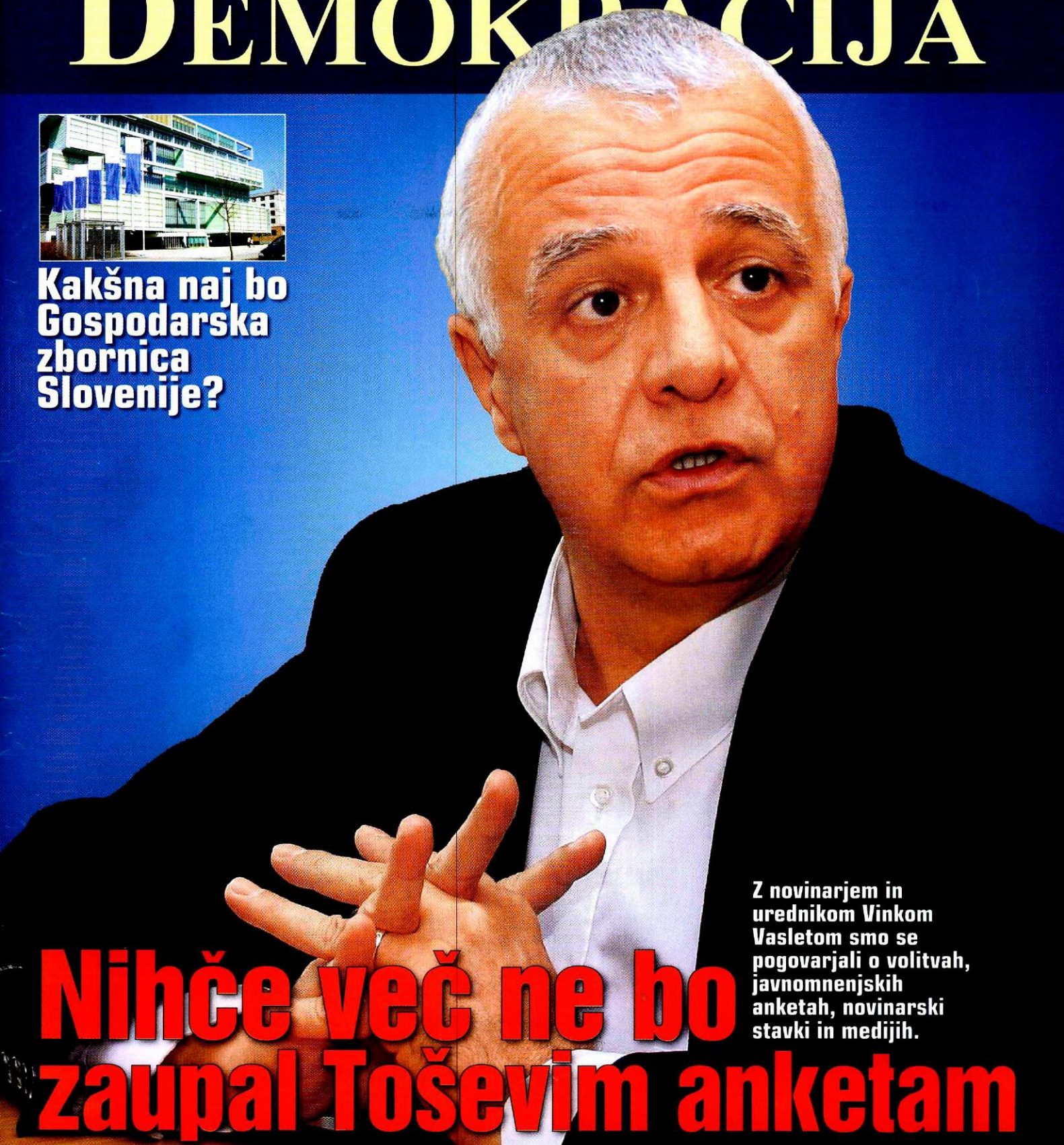

Četrtek, 21. oktobra 2004, št. 43, leto IX., ISSN 1408-0494, vsak četrtek, cena 550 SIT • 2,35 EUR • 36 HRK

DEMOKRACIJA

**Kakšna naj bo
Gospodarska
zbornica
Slovenije?**

Z novinarjem in urednikom Vinkom Vasletom smo se pogovarjali o volitvah, javnomnenjskih anketah, novinarski stavki in medijih.

Nihče več ne bo zaupal Toševim anketam

POLITIKA
Sestavljanje
nove vladne
koalicije

SLOVENIJA
Vprašljivo
zmanjševanje
sodnih zaostankov

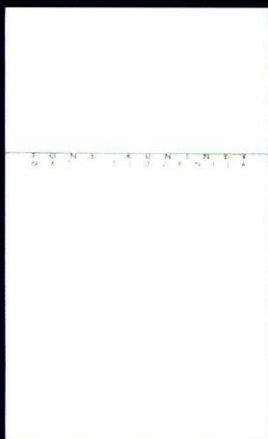
KULTURA
Ljubljanski
župani
skozi čas

IZ ARHIVOV SLOVENSKE POLITIČNE POLICIJE

Komunistične tajne službe od njihovega nastanka do leta 1950, vključno z imeni njihovih vodilnih članov. 519 strani, 5.000 SIT

TONE KUNTNER MATI SLOVENIJA

Pesmi pesnika slovenske pomladi, tradicije, vrednot. 72 strani, 2.200 SIT

MILAN ZVER DEMOKRACIJA

Avtor je razčlenil koncepte demokracije v politični misli na Slovenskem v prvi polovici 20. stoletja. 254 strani, 4.400 SIT

JANEZ JANŠA PREMIKI

Knjiga, ki je bila prodana že v več kot 61.000 izvodih. Nastajanje in obramba slovenske države 1988-1992. 363 strani, cena 2.200 SIT

JANEZ JANŠA OKOPI

Politični razvoj slovenske države do leta 1994. Prodana je bila že v več kot 17.000 izvodih. 309 strani, 2.200 SIT

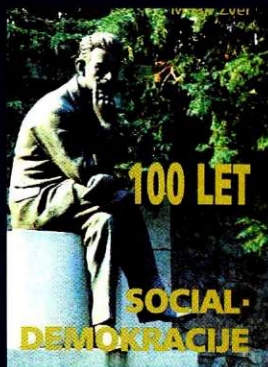
JAN F. TRISKA POZABljena FRONTA I. SVETOVNE VOJNE

Iz dnevnika češkega vojaka, ki se je udeležil bojev ob Soči in Piavi. 240 strani, 5.500 SIT

MILAN ZAJC, FRANCE KOZINA, FRANCE DEJAK UŠLI SO SMRTI

Poročila treh rešencev iz množičnega grobišča v Kočevskem rogu leta 1945. 244 strani, 3.906 SIT

MILAN ZVER STO LET SOCIALDEMOKRACIJE

Prikaz klasičnega obdobja slovenske socialdemokracije in njene vnovične oživitve konec prejšnjega stoletja. 125 strani, 2.200 SIT

VASJA KLAVŽAR PREDEL 1809

Avtor je šel po sledovih vojaških spopadov Napoleona in Francozov z Avstriji na Slovenskem leta 1809. 330 strani, 6.727 SIT

TOMAŽ BUDKOVIČ VZPON BOHINJA PRED ZATONOM AVSTRO-OGRSKE

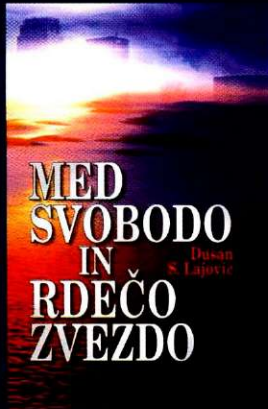
Bohinj od marčne revolucije naprej, v času graditve proge in od njenega odprtja naprej. 231 strani, 5.500 SIT

MOČ PREŽIVETJA

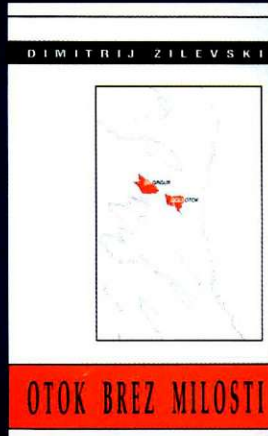
JOŽE DEŽMAN MOČ PREŽIVETJA

Knjiga opisuje krute zgodbe sirot, ki so jim partizani med 2. svetovno vojno pobili očeta ali oba roditelja. 336 strani, 6.510 SIT

DUŠAN S. LAJOVIČ MED SVOBODO IN RDEČO ZVEZDO

Avtobiografska pripoved iz časa druge svetovne vojne. Knjigi je dodan seznam so-delavcev Udbe. 347 strani, 6.200 SIT

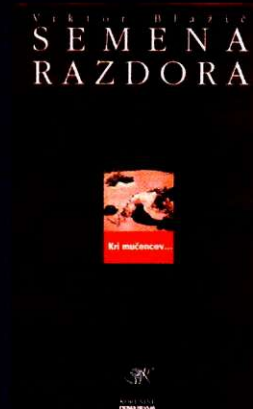
DIMITRIJ ŽILEVSKI OTOK BREZ MILOSTI

Pretresljiva avtobiografska izpoved iz pekla jugoslovanskih komunističnih zaporov. 256 strani, 3.996 SIT

IVE A. STANIČ PROTI

Nad sto avtorjev pojasnjuje in razkriva pravo podobo revolucije in protirevolucije na Slovenskem. Prispevke je zbral in uredil publicist Ive A. Stanič. 288 strani, 3.900 SIT

VIKTOR BLAŽIČ SEMENA RAZDORA

Komunistična partija je nevihtno vojno ozračje izkoristila za obračun z drugače mislečimi in v ta okvir sodijo tudi politični umori. 196 strani, 6.770 SIT

Obrisi nove realnosti

Osrednje vprašanje tega tedna je, kdo bo postal novi predsednik državnega zbora. Kdo bo po Francetu Bučarju, Hermanu Rigelniku, Jožefu Školču, Janezu Podobniku, Borutu Pahorju in za kratek čas Feriju Horvatu vodil slovenski parlament? Ponavadi (bilo pa je tudi tako, da je imela zmagovalka volitev predsednika vlade in predsednika državnega zbora) je mesto predsednika državnega zbora pripadlo članu druge najmočnejše vladne koalicijske stranke, v tokratnem primeru bi bila to Nova Slovenija. Slovenska ljudska stranka je po številu poslancev za SDS in NSi, zato se ne poteguje za mesto predsednika parlamenta. V minulih dneh so kot glavnega kandidata za to mesto omenjali predsednika Nove Slovenije Andreja Bajuka, kar pa je precej presenetljivo, saj so mnogi prepričani, da je praktično idealen kandidat za finančnega ministra. Andrej Bajuk je doktor ekonomskih znanosti. Sprva je na univerzi v Argentini predaval ekonomijo, kasneje pa v Washingtonu in Parizu zasedal pomembna mesta kot bančnik. Zadnja leta je v parlamentu vodil komisijo za nadzor proračuna in drugih javnih financ, pri čemer si je močno prizadeval za njihovo preglednost. Zato obstaja mnenje, da je Bajuka škoda za mesto prvega človeka parlamenta. Na finančnem ministrstvu je po drugi strani slišati, da se Bajuka nekoliko bojijo, saj bo po njihovo naredil red na ministrstvu in na področju javnih financ. No, to je nedvomno dobro. Če se bo Bajuk odločil, da ne bo prevzel vodenja državnega zbora, bo za mesto nemara kandidiral kdo drug iz Nove Slovenije, še verjetneje pa je, da bo potem glavni kandidat za novega predsednika državnega zbora nekdo iz zmagovalne Slovenske demokratske stranke. Nova Slovenija bo zato dobila nekoliko večji delež v vladi. Če bi v koalicijo vstopila še združena lista, bi mesto predsednika državnega zbora lahko pripadlo njej.

V prejšnjem tednu so potekali prvi resni pogovori med prihodnjimi koalicijskimi partnericami. Poleg koalicije Slovenija je tu še Slovenska ljudska stranka, ki je prav tako kot SDS in NSi članica Evropske ljudske stranke. Za Slovensko ljudsko stranko tokrat pričakujemo, da bo končno delovala kot zanesljiva part-

nerica v vladi, saj bo imel njen predsednik Janez Podobnik, ki mu ni uspelo priti v parlament, edino na ta način možnost, da dobi svojemu položaju primerno (ministrsko) funkcijo. Verjetni mandatar Janez Janša po volitvah nadaljuje s politiko povezovanja in združevanja, kakršno je uspešno vodil v predvolinim času in ki edina vodi k oblikovanju trdne vlade. Že kmalu po volitvah se je sešel s predsednikom združene liste Borutom Pahorjem in mu ponudil sodelovanje v koalicijski vladi. A je Pahorjev problem ta, da ga je njegova stranka praktično izgnala v Bruselj, zato zadnje čase vodi stranko bolj na daljavo. Kot so pokazali pogovori znotraj združene liste, je le malo možnosti, da bi stranka z vstopom v desnosredinsko vlado preseгла ideološke ovire in stare delitve, ki slovenski narod že desetletja razdvajajo. V njeno poslansko skupino so bili namreč izvoljeni večinoma poslanci in poslanke, ki razmišljajo ortodoksno levičarsko (na primer Miran Potrč, Aurelio Juri, Breda Pečan) in jim je sodelovanje v vladi z Janšo nekaj nepredstavljivega. Zato nekateri izmed njih grozijo z izstopom iz stranke, če bi šla ZLSD v desnosredinsko vlado. Podobno ne pripravljeni za kakršno koli sodelovanje z novo vlado in Janšo so tudi v liberalni demokraciji, pri čemer je treba dodati, da je prav, da gredo v opozicijo. Njihove težave se šele začenejo, saj se bo njihovo fizično poslavljanje od oblasti šele začelo. Še vedno so v šoku, to pa se v prihodnje lahko še poglobi, saj niso niti približno pripravljeni razpravljati o vzrokih za svoj poraz (o tem smo – med drugim – želeli narediti intervju s Slavkom Gabrom, vendar nam je sporočil, da ima polno drugih obveznosti, zaradi česar naj ne bi imel časa za pogovor za nami), kar pa je nujno za uspešno nadaljnje delo. Čeprav jim oblast na moč diši, niso pripravljeni na nikakršno sodelovanje z Janšo in Bajukom. Povolilno dogajanje postavlja v nenavadno luč tako poslance združene liste kot liberalne demokracije. V preteklosti so stalno očitali Janši in Bajuku, da izključujeta druge in nista z njimi pripravljena sodelovati, sedaj povsem jasno oni izključujejo drugače misleče. Že apriori odklanjajo kakršno koli sodelovanje v desnosredinski vladi. Zdi se, da bi si skoraj raje zvrtili luknjo v koleno, kot sodelovali z Janšo in Bajukom. Drugače je s stranko upokoencev, ki se z ideološkimi predsodki očitno ne obremenjuje toliko, ampak je pripravljena vstopiti v novo vlado z željo po izboljšanju položaja upokoencev.

V naslednjih dnevih in tednih bo treba pri sestavljanju nove vlade pokazati veliko potrpežljivosti, modrosti in sposobnosti za doseganje kompromisov. Pri tem je v daleč najboljšem položaju Janševa SDS, ki ji po volitvah priljubljenost še narašča, kar kaže javnomnenjska anketa, ki jo objavljamo v naši reviji.

Metod Berlec

Povolilno dogajanje postavlja v nenavadno luč tako poslance združene liste kot liberalne demokracije. V preteklosti so stalno očitali Janši in Bajuku, da izključujeta druge in z njimi nista pripravljena sodelovati, sedaj povsem jasno oni izključujejo drugače misleče.

9 Kocbek, Pirjevec, Pučnik

V drugi polovici prejšnjega stoletja smo imeli Slovenci tri izvirne nosilce kulturne, družbene in ne nazadnje politične misli.

11 Na pol **zaklenjena** blagajna

12 Sestavljanje nove koalicije

Dobra dva tedna po parlamentarnih volitvah se na političnem prizorišču izrisujejo obrisi nove vladne koalicije. Najverjetnejši novi mandatar, predsednik SDS Janez Janša, je namreč začel pogajanja o sestavi nove vlade.

16 Prelivanje volilnih glasov

V slovenskem političnem prostoru je prišlo do velikega preobrata. Na vrh se je povzpela SDS, ki je bila tako rekoč vsa leta v opozicijskih vrstah. Letošnje volitve so ji prinesle zmago, ki so jo v vrhu stranke pričakovali, a ne glede na pričakovanja je bil doseženi izid več kot presenečenje.

18 Kakšna naj bo GZS?

22 IUV pred propadom?

32 Kdo je nestrpen?

Prejšnji ponedeljek je eden od dveh pristojnih odborov evropskega parlamenta prvič v zgodovini Evropske zveze zavrnil komisarskega kandidata. Rocco Buttiglione je bil zavržen kot kandidat za resor pravosodja, svobode in varnosti. Odločilna ovira naj bi bila njegova stališča do homoseksualcev.

34 Nihče več ne bo zaupal Toševim anketam

Pogovor z Vinkom Vasletom

Volilci pa so letos – hvala bogu – tudi to spregledali in zdaj je seveda prišlo do shizofrene situacije, ko se oblikovalci in vsiljevalci javnega mnenja sprašujejo, kako to, da so si volilci drznili storiti nekaj, kar je v nasprotju z njihovo javnomnenjsko menda znanostjo! Nikoli več – upajmo – nihče več ne bo slepo zaupal javnomnenjski znanosti Toševega inštituta, ki ni ne neodvisna in ne nevtralna, ampak dirigirana.

38 Ljubljanski župani skozi čas

44 Maček, Ribičič in **seznam**

56 Težka naloga za Celjane

S prvimi tekmami v slovenskem pokalu in prvim nastopom v ligi prvakov se je začela rokometna sezona za Celjane.

Demokracija, p.p. 4315, SI - 1001 Ljubljana, obzorja@siol.net; telefon: 01-434-54-48 (uredništvo), 01-434-54-63 (tajništvo); faks: 01-434-54-62

Glavni in odgovorni urednik: Metod Berlec; tehnični urednik: Bojan Jovan; novinarji: Vida Kocjan, Denis Vengust, Mihaela Praprotnik, Monika Maljevič, Barbara Kavtičnik, Gašper Blažič, Ales Kocjan, Gjyle Vishaj, Mitja Volčanšek; kolumnisti: dr. Janez Juhant, dr. Janez Jerovšek, dr. Matej Makarovič, dr. Janko Kos, mag. Andrej Aplenc, dr. Peter Starič, dr. Ljubo Sirc, mag. Klemen Jaklič, Esad Babadžić; stalni zunanji sodelavci: Esad Babadžić, Igor Gošte, Miran Mihelič, Peter Colnar, Lovro Kastelic; Vera Ban (p.p. 1716); lektoriranje: Joža Gruden; skeniranje: Matej Šoper; prelom: Tone Tehovnik, Matej Šoper; realizacija: Nova orbita, d.o.o.; fotografija: Dane Kostrič (urednik), Reuters; tisk: Ma-tisk, d.o.o., Maribor; datum natisa: dan pred izidom; izhaja vsak četrtek; cena 550 tolarjev; izdaja: Nova obzorja, d.o.o.; direktor: Božo Predalič; naklada: 11.000 izvodov; TRR: 24200-9004125033, Raiffeisen Krekova banka, d. d., Maribor, poštnina plačana pri pošti 1102. Fotografija na naslovnici: Dane Kostrič

Nenaročenih člankov in fotografij ne plačujemo in ne vračamo.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 89/98) sodi tednik *Demokracija* med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %.

Naročniški oddelek: obzorja.narocnine@siol.net; Naročniki prejmejo položnico s prvo revijo v mesecu. Odljave sprejemamo pisno do 15. v mesecu z veljavnostjo prvega v naslednjem mesecu. Letna naročnina za države članice Evropske zveze znaša 260 evrov, za druge pa 288 USD.

Svojo prihodnost vidim v vodenju stranke

Foto: Primož Lavre

O uspehu SLS na volitvah in o povoličnem dogajanju smo se pogovarjali s predsednikom SLS Janezom Podobnikom.

Za nami so parlamentarne volitve. Kako bi na splošno ocenili izid, ki ga je dosegla SLS?

Rezultat SLS ocenjujem kot dober. Glede na težak položaj, v katerem se je stranka znašla po evropskih volitvah, ko nam ni uspelo dobiti poslanca v EP, si štejem kot dožet, da nam je v kratkem času do državnoborskih volitev uspelo nagovoriti veliko število dobrih kandidatov in kandidatke in tudi pripraviti svež in konkreten predvolilni program. Prav to in zelo uspešen tabor v Sevnici so bili po mojem mnenju razlogi, da smo kljub drugačnim javnomnenjskim napovedim, ki so nam še 14 dni pred volitvami napovedovale boj za prestop parlamentarne praga, dobili 7 poslanskih mandatov.

Je mogoče reči, da je SLS tokrat dosegla uspeh, čeprav bo imela v primerjavi s prejšnjim mandatom manj poslancev?

Da, to je mogoče reči. SLS je bila na teh volitvah v zelo težki situaciji. Po volitvah pa ostaja pomemben igralec na slovenskem političnem prizorišču, toliko bolj zato, ker ima kot stranka največje število županov v Sloveniji. In še nekaj je pomembno; vsem času predvolilne kampanje smo jasno zastopali stališče, da Slovenija potrebuje programsko-politične spremembe in da jih lahko prinesejo le stranke, članice Evropske ljudske stranke. To se je v Sloveniji na volitvah zgodilo in SLS je del teh sprememb.

Na katera ministrstva ciljate, če bo vaša stranka vstopila v vlado?

Glede ministrstev lahko znova zagotovim, da je treba spoštovati postopek: počakati, da predsednik države podeli mandat kandidatu za mandatarja in ta nato odpre postopek za oblikovanje vladne koalicije. Če bo SLS povabljen, da sooblikuje prihodnjo vlado, imamo izkušene ljudi za različne resorje, prav tako pa je zelo pomembno, da se pripravi dobra koalicijska pogodba.

Sami niste bili izvoljeni za poslanca. Kje vidite sebe v prihodnosti?

Svojo prihodnost vidim v zavzetem vodenju SLS. Tu je ogromno izzivov. Predsednik je tisti, ki daje utrip stranki, pa če bo SLS vladna ali opozicijska stranka. SLS je bila doslej zelo aktivna v problematiki meje v Istri in Piranskega zaliva.

Kako komentirate navzočnost hrvaške vojaške ladje v bližini Piranskega zaliva?

Odnosi s Hrvaško bodo zelo zaposlovali novo vladno ekipo. V SLS bomo vztrajali pri doslednem zavarovanju nacionalnih interesov s poudarkom na zagotovitvi pravične meje s Hrvaško, kar vključuje celovitost Piranskega zaliva in prost dostop Slovenije na odprto morje. V tem kontekstu je navzočnost hrvaške vojaške ladje v Piranskem zalivu predvsem izrazito neevropska poteza. Slovenska politika mora pri teh vprašanih strniti vrste, združiti vso mednarodno pravno in drugo znanje in čim enotneje nastopati navzven.

Gasper Blažič

Konservativci
(Stran 8)

Novi nadškof
naj bi bil Tone
(Stran 10)

Kratek stik v
Jerovski komisiji
(Stran 14)

Denar volitev vladar
(Stran 15)

S komisijo nad korupcijo
(Stran 26)

Pretrsi na policiji
(Stran 27)

Najvišja zgradba
(Stran 28)

Nov kozmični boj
(Stran 30)

Dve predsedniški
resnici?
(Stran 31)

Teater smeha
(Stran 42)

Acta Histriae
(Stran 46)

Pohod smrti
(Stran 48)

Zakleta Skandinavija
(Stran 55)

Duran Duran –
Astronaut
(Stran 58)

Vrnitev jaken in plašcev
(Stran 55)

Užaljeni lobist
(Stran 66)

Na čigavi strani je Bog?

Kolumnist dr. Vlado Mihelj je pred leti trdil, da je Bog na strani LDS. Sedaj ko je LDS izgubila na volitvah, pa se o tem, na čigavi strani je Bog, nihče več ne sprašuje. Očitno je obveljalo Anderličovo stališče izpred štirih let ob razpravi o večinskem sistemu: "Ga ni, Boga, in ne predsednika stranke ..." Nič čudnega, da sta se Anderlič in Rop sedaj udarila za mesto vodje poslanske skupine.

Legende

Še po vsakih volitvah je bilo tako, da so se morale s svojih položajev ali nasploh iz politike umakniti velike politične legende. Razlogov za to je verjetno več, vsekakor pa sta vsaj dva. Prvi verjetno je, da volivci nekako niso opazili ali prepoznali silnega talenta posameznega poslanca in so ga na glasovalnem listku nekako prezrili, drugi pa je, da so nekateri poslanci s svojimi talenti, s katerimi jih je obdarila narava, že tako pretiravali, da so se volivcem z njimi nekako priskutili. Čeprav se seveda niso hoteli.

Eden takšnih je zagotovo Roman Jakič iz LDS. To je tisti poslanec, ki so mu v parlamentu zagotovo naredili krivico, ker mu niso hoteli po stropu napeljati vrvi, po katerih bi lahko v Tarzanovem slogu izživel vse svoje potrebe. Gospod je med razpravo vedno nekaj mencial, se presedal iz klopi v klop, telefoniral, se praskal po raznih delih telesa, skratka, bil je, prosto po Bučarju, pravi afnegunc. Prav zato bodo Jakiča predvsem njemu sorodni osebki v parlamentu pogrešali. Če namreč afne gunca eden, zakaj jih ne bi še drugi ali pa kar cel parlament, za katerega nekateri že itak pravijo, da v njem sedijo same afne. Že zdaj je tudi bolj ali manj jasno, da bi moral med legende, ne pa tudi iz parlamenta oditi vodja eldeesove poslanske skupine Tone Anderlič. Znameniti avtoklepar, ki je bolj kot po svojih nastopih v parlamentu znan po rokoborbah, ki se jih je šel po ljubljanskih parkiriščih, in promilih, ki so mu jih zlobni angeli namerili v krvi, se bo moral na tem mestu namreč umakniti magistru Tonetu Ropu. Slednje je zagotovo krivično, kajti kje je rečeno, da lahko magister ekonomije poslansko skupino vodi bolje kot avtoklepar. Znano je namreč, da v poslanskih skupinah vedno nekaj poka in škriplje in le kdo lahko to bolje popravi kot avtoklepar. Mogoče pa je prav zaradi tega v zadnjem času prišlo do zlobnih natolcevanj, da v eldeesovi poslanski skupini z Ropovim prihodom nekaj škriplje. Je že tako, da se Rop bolj spozna na številke in da je pri razpokah in škripanju, zlasti v hudem mrazu, ki po volitvah menda veje po eldeesu, bolj ali manj mrzel.

Sicer pa se je z letošnjimi parlamentarnimi volitvami poslovala še ena legenda. Gregor Golobčič namreč, za katerega mi je pravzaprav nekako žal, da gre. Živo se še spominjam, kako simpatično je norel, ko so mu opozicijski poslanci v parlamentu rekli, da bi lahko šlo pri tem, da sedi hkrati v Ultri in LDS, ki je v vladi, za konflikt interesov. Za Janšo je denimo rekel, da je paranoič, ki vedno in povsod vidi nekakšne strahove in zarote, da ni on kriv, če je bil vsa leta do zdaj v ekipi, ki je porazila Janeza Janšo, in kdo bi vedel kaj še vse. Samo predstavljam si ga, kakšen je bil, ko je zagledal izid volitev. Po moje je še danes čisto zaripel v obraz. Sicer pa mu lahko svetujem, naj se ne sekira preveč. Čez štiri leta bodo znova volitve in takrat bo lahko spet v ekipi, ki bo izgubila proti Janezu Janši.

Aleš Kocjan

diktafon

"Celo jaz kot zagovornik izbranih bi raje imel opravka s čisto desno vlado kot kakršnokoli nenaravno mešanico."

(Nekdanji ustavni sodnik Matevž Krivic se je naveličal zvarkov, kakršne so bile vse dosedanje velike koalicije.)

"Iščem pravo. Tako, ki ima srce. Rad pa hodim na zmenke. Večkrat na teden. Kdor išče, ta najde."

(Reper Rok Trkaj je pri iskanju boljše polovice zelo vztrajen.)

"Dejstva so res temna."

(Dr. Marko Kos je nazorno opisal, v kakšnem stanju je država.)

"Ne, saj je kul, če profesor zamudi. Greš lahko vsaj v miru na cigareto."

(Dijak D. M. se ne sekira, če profesorji zamujajo šolske ure, čeprav bi morali tudi oni dobiti neopravičene ure.)

"Pri nas šefov ni."

(Skupina Leeloojama is prisega na popolno enakopravnost.)

"Vlada na soncu bo morala uporabljati kar močan zaščitni faktor, da ne bo pordečela."

(Mitja Cjuha ugotavlja, da je kljub vsemu lepše biti v vladi v senci.)

"V stranki sem bil mnogo prej, kot so vanjo prišli ti mladci."

(Tone Anderlič je že občutil, kaj pomeni boj za oblast znotraj LDS.)

"Sprva sem bil zelo razočaran."

(Aleš Mikeln, direktor družbe Paloma iz Sladkega Vrha, o svojih občutkih, ker mu nadzorni svet ni podaljšal mandata)

"Država bi morala imeti za podjetje odgovornega ves čas istega človeka."

(Sindrom Vinka Možeta, predsednika uprave Aerodroma Ljubljana, ki bi bil očitno neskončno dolgo rad direktor.)

"Šlo je za draženje bika."

(Nekdanji "pankrt" Pero Lovšin razlaga, zakaj je bil v socialističnih časih upornik.)

"Gradnja avtocest je večgeneracijski projekt."

(Tomaž Vidic, državni sekretar na ministrstvu za ceste, končno priznava, da bodo predrago graditev avtocest odplačevali še zdajšnji dojenčki, saj se rok za odplačilo posojil podaljšuje v leto 2033.)

"Kaj? Prvič slišim!"

(Dr. Miran Mejak, predsednik nadzornega sveta družbe Petrol, o tem, da bi Anton Rop morda rad postal predsednik uprave družbe)

"Tu moram spet razočarati tiste, da gre spet za eno mojih retoričnih pretiravanj, ki so se mi zarekla: besedo držim."

(Filozof Slavoj Žižek se glede na svojo obljubo pred leti, da se bo izselil v primeru poraza LDS, v Slovenijo ne bo več vračal.)

Koreličeva pustolovščina

Bruno Korelič, glavni direktor Luke Koper, je pretekli teden pri notarju podpisal dokončno prodajo 70-odstotnega deleža tržaške družbe Trieste International Container Terminal (TICT), s čimer se je Luka Koper po treh letih in osmih mesecih večinskega lastništva predčasno umaknila s tržaškega sedmega pomola in družbe TICT. Koncesijo o upravljanju s sedmim pomolom je Luka podpisala 1. februarja 2001 za čas tridesetih let. Njen lastninski delež je kupila manjšinska družbenica T/O Delta. Govorice o težavah so se v javnosti pojavljale že dalj časa, saj se je TICT soočala z njimi vse od 1. februarja 2001. Kljub stavkam zaposlenih, pretovoru, ki je bil ves čas pod pričakovani, in menjavanju lastniških deležev v družbi pa je Korelič najbolj razočaran nad odnosom tržaške politike, ki mu je jasno povedala, da Slovenci ne morejo upravljati "srca tržaškega pristanišča". Spomnimo, da je Korelič ob podpisu koncesijske pogodbe za upravljanje sedmega pomola za pretovor zabojnikov v tržaškem pristanišču zatrjeval, da gre za zgodovinski dogodek, ki pomeni prvi korak k združevanju severno-jadranskih pristanišč. Tedanji predsednik uprave tržaške pristaniške oblasti Maurizio Maresca je celo zatrjeval, da je podpis "izjemen trenutek kulturnega in družbenega razvoja, predvsem pa trenutek meddržavne in medpristaniške integracije", oba prva moža pa

Bruno Korelič, glavni direktor Luke Koper, se je v Trstu opekel.

sta bila velika prijatelja. Pozneje se je njuno prijateljstvo močno skrhalo. Ob napovedi, da se Luka Koper umika s pomola, je Korelič dejal, da so v Kopru z optimizmom prevzeli nalogo upravljavca, saj so mislili, da prihajajo v normalno poslovno okolje, v katerem veljajo tržne zakonitosti. Vendar so se tako kot njihovi predhodniki, to je nizozemska družba ECT, pri tem uštel. Zapletalo se je ves čas, poslovanje sedmega pomola ni bilo najuspešnejše, težave so bile tudi z zaposlenimi. Čeprav je Korelič zatrdil, da pri tem niso imeli nobene izgube, pa poznavalci razmer opozarjajo, da je Luka Koper pri tem izgubila od tri do štiri milijone evrov. V. K.

Volitve po domače?

V uredništvo tednika Demokracija smo prejeli pismo, v katerem je zapisanih nekaj očitkov v zvezi s predčasnimi volitvami po pošti v Domu starejših občanov Krško (DSO Krško). Poštar, ki je prinesel glasovnice, le-teh ni osebno izročil volilnim upravičencem, temveč jih je v svežnju pustil upravi, ta pa je glasovanje izvedla sama s pomočjo zaposlenih, ki naj bi bili volivce nagovarjali, da jim lahko glasovnice izpolnijo oni. Od vodstva doma smo želeli dobiti odgovore na očitke. Kar zadeva dostavo pošte, so pojasnili, da vsa pošta najprej pride v tajništvo, nato pa jo vsak dan razdelijo stanovalcem; edino priporočeno pošto poštar dostavlja stanovalcem osebno. Poklicali smo tudi na Republiško volilno komisijo (RVK) in dobili odgovor, da ni treba, da bi poštar glasovnico oddal osebno volivcu. V DSO Krško tudi odgovarjajo, da volilna komisija nikoli ne pošlje posebej pooblaščen osebe za izvajanje glasovanja po pošti, kar so nam potrdili tudi na RVK. Kot smo pričakovali, so zavrnil tudi namigovanja, da so zaposleni nagovarjali stanovalce, koga naj volijo. Ob vsem pa ostaja nepojasnjeno vprašanje, kaj se je zgodilo s plovico glasovnic, ki so bile poslone v DSO Krško. Od skupno 21 glasovnic jih je bilo veljavnih 10, preostalih 11 pa ni ne veljavnih ne neveljavnih. Na volilnih listkih naj namreč ne bi bilo potrebne štampljke s strani uprave, kar pomeni, da takšnih glasovnic komisija ne more upoštevati. Iz DSO Krško so nam odgovorili, da obstaja možnost, da so na nekatere volilne listke res pozabili dati štampljko. To pomeni, da so se v tem

Nadzor nad premoženjem funkcionarjev

Na podlagi zakona o preprečevanju korupcije se v prihodnje obeta nekoliko strožji nadzor nad premoženjem državnih funkcionarjev. Vsi bodo namreč morali v enem mesecu po nastopu funkcije komisiji za preprečevanje korupcije predložiti podatke o celotnem premoženju, ne le o dohodkih. To pomeni, da bodo morali predložiti podatke o jahtah, jadrnicah, osebnih vozilih v vrednosti več kot dva milijona tolarjev, o nepremičninah, delnicah, vrednostih papirjih in bančnih računih in tudi o morebitnih dolgovih, prevzetih poroštvi in drugih obveznostih. Če teh podatkov ne bodo predložili, jih bo doletela sankcija, in sicer najprej znižanje plače za desetino za vsak mesec, ki preteče od postavljenega roka do predložitve podatkov. Če funkcionar tudi v treh mesecih po preteku na novo postavljenega roka ne bo predložil zahtevanih podatkov, bo lahko

Vsi državni funkcionarji bodo morali poročati o svojem celotnem premoženjskem stanju – od jaht do morebitne zadolženosti.

komisija o neizpolnjevanju obveznosti obvestila državni zbor ali vlado, ta pa bo lahko začela postopek za prenehanje funkcije. Takšen nadzor bo seveda veljal tudi za novoizvoljene poslance, ki bodo morali zahtevane podatke predložiti v roku enega meseca po nastopu funkcije. Prav tako bodo morali podatke o premoženjskem stanju podati tudi tisti poslanci, ki so v preteklem mandatu sedeli v državnem zboru in na zadnjih volitvah niso bili izvoljeni, bodo pa še eno leto prejemale nadomestilo; za te bo veljala sankcija, da jim bodo, če ne bodo predložili podatkov, nehali izplačevati nadomestilo. Teoretično je zadeva zanimiva, čas pa bo pokazal, ali jo bodo tudi izvajali. M. P.

modrosti tedna

"Tisti, ki ne hodijo na volitve, kažejo samo svoj nebrži odnos do naše skupne prihodnosti. Ko kaj zaškriplje, so prav oni najhujši kritiki oblasti. Le kje so bili, ko se je oblast izbirala? Kdor ni šel na volitve, pravzaprav ne bi smel kritizirati oblasti."

(Državljan Franci Šinkar)

"Eden največjih problemov LDS je bil izguba stika z realnostjo, t. j. ko ti noben signal nič ne pomeni. Ne porazi na referendumih ne demantiranje sprejetih zakonov – ne vprašaš se, kje je vzrok. S tega stališča so njegovi (Ropovi, op. ur.) prvi medijski odzivi rezultat tega trpkega soočenja z dejstvi, v katera prej nisi verjel."

(Sociolog dr. Bernard Nežmah)

Dom starejših občanov Krško, kjer naj bi se dogajale nepravilnosti pri predčasnem glasovanju.

primeru izgubili glasovi 11 volivcev. Za pravna dejanja v zvezi s tem primerom je že prepozno, v prihodnje pa bi bilo treba volitve po pošti v takih primerih nadzorovati. M. P.

Konservativci

V Sloveniji je dolgo veljala in še vedno velja oznaka konservativec kot nekaj slabšalnega. Za normalno je bilo določeno edino tisto, kar je (skrajno) levo od sredine, kar je desno pa se zasmehuje kot nekaj nenormalnega, zastarelega, čudaškega, škodljivega, celo nevarnega. V javnosti je oblikovalcem javnega mnenja s pomočjo liberalno zasnovanega šolskega sistema uspelo ustvariti vtis, da desnosredinske oziroma konservativne vrednote nimajo domovinske pravice v tem prostoru in času. Zgodba v Evropi in ZDA je seveda povsem drugačna. Tam je bil in je še desnosredinski konservativizem prevladujoča politična usmeritev v letih po drugi svetovni vojni. In to tudi ostaja. Zadnje politične spremembe vplivajo upanje, da bo konservativno prepričanje nekaj več prostora pod soncem odslej našlo tudi na Slovenskem.

Bil bi že skrajni čas, kajti konservativnih pogledov pri nas kronično primanjkuje. V gospodarstvu na primer je doslej močno primanjkovalo zagovornikov konservativnih sta-

ka nadzoruje skoraj vsa najpomembnejša podjetja v državi in da državljanji zaradi množice monopolov plačujemo previsoke cene za preslabe izdelke in storitve. Zaradi vsega tega sta gospodarska rast in posledično življenjski standard vseh nas slabša, kot bi lahko bila. K sreči je gospodarski program strokovnega sveta zmogovalne stranke SDS zasnovan zelo kon-

servativno, v pozitivnem smislu seveda. Čeprav bo zaradi globoko zakoreninjenih dosedanjih vzorcev razmišljanja pozitivne spremembe zelo težko uveljavljati, je konservativni pristop v gospodarstvu edini, ki lahko prinese boljše čase za vse. Konservativne vrednote seveda še zdaleč niso navzoče samo pri vprašanih ekonomske politike, saj se dotikajo vseh najpomembnejših področij človekovega življenja. Konservativen pristop k družinski politiki lahko edini ustavi grozeče izumiranje Slovencev. Pomembno se mi zdi tudi, da konservativni politiki praviloma k pomembnim

Zmaga SDS očitno ni povzročila dolgih nosov (in obrazov) le v tranzicijski levici, ampak je povzročila nekaj slabe volje tudi pri desnosredinskih strankah (SLS in NSi). Pri tem verjetno ni bil tako problematičen uspeh SDS kot dejstvo, da sta NSi in SLS na volitvah dosegli skromen izid. To je v zadnjem času povzročilo kar nekaj slabe volje med samim članstvom

Obdobje sestavljanja koalicije in delitve ministrskih stolčkov bo še posebej občutljivo.

v obeh strankah, slišati je bilo mogoče celo pomisleke, ali je sploh smiselno vstopati v vladno koalicijo, kjer bi bile druge stranke le privesek SDS.

Poglejmo primer SLS: njen predsednik Janez Podobnik trdi, da je z izidom volitev zadovoljen, kar daje slutiti, da je bil pred volitvami precej pesimistično razpoložen in se je morda celo bal, da stranka ne bo prestopila praga parlamenta. Je bilo iz tega razloga zrežirano prerivanje na Dragoinji? Da je SLS nekaj glasov pridobila zaradi odločne politike v zvezi z odnosom s Hrvaško, ni nobenega dvoma, vendar pa teh glasov ni bilo veliko.

Hujskanje

Evropske ljudske stranke priložnost, da sestavijo vlado, pa nekateri vidijo SLS v opoziciji. Štiri leta prepozno.

Tudi v Novi Sloveniji ni bilo pretiranega navdušenja nad volilnim izidom. Stranka bo sicer imela enega poslanca več kot v prejšnjem mandatu, toda spomin na velik uspeh na evrovolitvah je še vedno živ. Nič čudnega, da so se znotraj stranke našli tudi upor-

niki, ki menijo, da je SDS "ukradla" glasove NSi. Najnovejše raziskave javnega mnenja kažejo drugače – da je SDS poleg svoje tradicionalne volilne baze nagovorila tudi velik del neopredeljenih. Vsekakor je bil ta delež večji kot pri LDS. Kje so torej ostali glasovi, ki jih je dobila evropska lista Nove Slovenije z nosilcem Lojzutom Peterletom? Treba je spomniti, da je lista SDS na evrovolitvah dobila "le" 18 odstotkov glasov. Vzrok pa je predvsem v tem, ker je Peterle nastopil z jasno izraženo identiteto evropskega poslanca, s čimer je nagovoril precej več neopredeljenih volivcev kot pa na primer nosilec liste SDS Miha Brejc, ki je manj priljubljen.

Nobenega dvoma ni, da bodo poskušali tranzicijski dvorjani, ki so sedaj obtičali v opoziciji, s hujskanjem še podžgati konflikte med desnosredinskimi strankami. Spomnimo se, kako so v preteklosti mnogi podcenjevali NSi, češ da je samo klerikalno krilo Janševe stranke brez hrbtnice. Zato bo obdobje sestavljanja koalicije in delitve ministrskih stolčkov še posebej občutljivo – kakršni koli spori med koalicijskimi strankami bi lahko slabo vplivali na volivce.

K sreči je gospodarski program letošnje zmogovalke na volitvah zasnovan zelo konservativno.

lišč. Evropski in ameriški konservativci se zavzemajo za nižje davke, manjšo porabo države, manj birokracije ter zapletenih pravil in predpisov, umik države iz lastništva podjetij, razbitje monopolov ipd. Ker so bili dosedanjim vladajočim strukturam konservativni pogledi na gospodarstvo vse prej kot domači, ne preseneča, da se Slovenci utapljamo v rekordno visokih davkih, da je državni aparat bistveno preobsežen in požrešen, da so zakoni in predpisi mnogo prezapleteni in pogosto nesmiselni, s čimer ovirajo in dražijo poslovanje podjetij in tudi vsakdanje življenje, da politi-

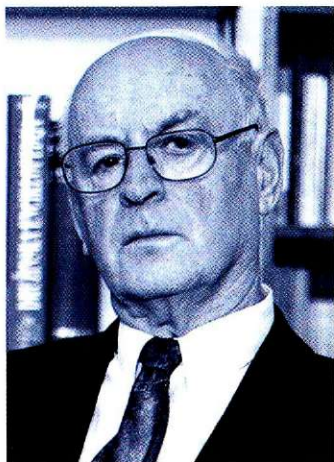
odločitvam pristopajo nekoliko bolj domoljubno kot levi politiki. Pri slednjih smo žal prepogosto dobili vtis, da jim je domovina zadnja skrb. Najprej pa moramo poskrbeti, da bo konservativizem v Sloveniji izgubil negativen prizvok in pridobil mesto, ki mu pripada. S tem se bo naša družba uravnotežila in postala bolj normalna in evropska. Naj končam z mislijo: We weren't always old and conservative – we used to be young and conservative, ali po naše: Nismo bili vedno stari in konservativni, bili smo tudi mladi in konservativni.

Denis Vengus

Konec koncev pa sedem poslanskih mest ne more biti velik uspeh, če vemo, da je bila SLS že leta 2000, tedaj še kot SLS+SKD, močno poražena, pa je kljub temu dobila več poslanskih sedežev kot sedaj. Paradoks, ki se pojavlja po zadnjih volitvah, pa se kaže v govoricah, da bi bilo vendarle bolje, da bi SLS ostala v opoziciji, saj bi bila z vstopom v vladno koalicijo ogrožena njena identiteta in prepoznavnost. Lahko se vprašamo, ali ni bilo takšno razmišljanje bolj aktualno pred štirimi leti, ko je SLS postala del velike koalicije in je dejansko delovala kot privesek. Sedaj ko imajo vse tri članice

Gašper Blažič

Dr. Janko Kos

Kocbek, Pirjevec, Pučnik

Je to Kocbek? Ob nedavni stoti obletnici rojstva so ga močno povzdignili ne samo nekdanji prijatelji, ampak tudi današnji levičarji, nasledniki komunistov nekdanje Jugoslavije, ki jih je Kocbek imel za svojo "tovarišijo". Toda prav ti so ga izločili iz svoje srede. Po pravici se je imel za njihovo žrtev in v tej vlogi ga vidimo danes. Od študentskih let je nasprotoval kapitalizmu, meščanskemu "duhu" in cerkveni hierarhiji. Že v tistem času je pristal na marksizem, kot da ga je mogoče združiti s krščanstvom, pri srcu mu je bil načrt za socialno in politično revolucijo, tej je hotel pridružiti duhovno, naperjeno zoper klerikalizem in desno usmerjene katoličane. V NOB je videl podobno kot komunisti priložnost za izvedbo revolucije – družbenopolitične, ki jo je prepuščal marksizem, in duhovne, ki ji je hotel biti vodnik. Kot so ga komunisti hoteli izkoristiti za svoje cilje, jih je sam hotel uporabiti za svoje. Napaka je bila v tem, da so dosegli svoje, sam pa je zgrešil cilj. Za nagrado ga je partija izobčila iz političnega življenja, za nekaj let mu je prepovedala nastope v javnosti, nadzorovala ga je v zasebnosti. Vendar ga ni ne zaprla ne obsodila, kot se je dogajalo marsikomu. Za to je imela razloge. Iz Kocbekovih dnevnikov vemo, da je pogosto obsojal njene metode, ni pa postavljaj pod vprašaj same revolucije in ne socializma, ki naj bi iz nje nastal. Ko je leta 1975 javno obsodil – po mnogih letih obotavljanja – pokol domobrancev, je izpovedal v imenu vse tovarišije "svojo krivdo, svojo veliko krivdo". Po latinsko rečeno: Dixi et salvavi animam meam. Toda še zmeraj je zagovarjal medvojno in povojno revolucijo, ljubkovalno jo je znova imenoval "ljudska demokratična revolucija", vztrajal je pri socializmu, čeprav bolj etičnem od komunistične diktature. Njegova zvestoba "stvari" je obudovanja vredna značajska lastnost.

Toda to je tudi zvestoba zgodovinski napaki, intelektualni zmoti in vsaj malo odgovornosti za vse, kar je iz nje sledilo. Je s tem lahko spodbuda in zgled današnjemu času?

Dušan Pirjevec je prehodil obratno pot. Pred izbruhom velike svetovne vojne je bil osamnjastleten strasten marksist, komunist, stalinist, to je ostal v NOB in prva leta po vojni. Leta 1948 so ga za nekaj mesecev zaprli zaradi norčave objestnosti, ki je bila komaj kaj več od boemskega posmeha oblasti. Nato je minilo petnajst let, da je domislil tisto, kar je mogoče imenovati najbolj daljnosežen prelom s komunizmom na Slovenskem. S pomočjo Heideggerjeve filozofije je prepoznal v komunistični revoluciji usodni izrastek nihilizma, ki sega globoko v evropsko duhovno dediščino, vse do Platonovega idealizma, zdaj je bilo mogoče nihilizem odkriti v vsaki dejavnosti, ki želi spremeniti svet v skladu z "idejo". To pa je pomenilo toliko, kot da se je treba vzdržati vsakega političnega delovanja, edina mogoča oblika duhovnega življenja je ostala ljubezen do vsega bivajočega v imenu "resnice biti". Se je v tem skrivala pokora za tisto, kar je Kocbek imenoval "naša krivda, naša velika krivda"? Iz Pirjevčevega ra-

In končno Jože Pučnik, precej mlajši od Kocbeka, za celo generacijo od Pirjevca, s tem že daleč od tistih, ki so pripravljali in izvajali revolucijo. Njegova usoda je bila vseeno težja od Kocbekove in Pirjevčeve. Zaprli so ga za sedem let, nato izgnali v tujino, da je po vrnitvi lahko odločilno sodeloval v nastanku slovenske države in utemeljitvi njene demokracije. Že v študentskih letih se je odvrnil od marksizma, odklonil je cilje komunistične revolucije, ne samo njenih metod kot marsikdo v tistem času. Toda v nasprotju s Pirjevcem revolucije in komunizma ni sodil po njuni epohalni utemeljenosti v nihilizmu, ampak po konkretnih gospodarskih, političnih, kulturnih posledicah za Slovence; ne samo za izobražence, ampak še bolj za kmečko, industrijsko, ljudsko populacijo. Nasproti komunistom je postavil avtonomnost odgovorno delujoče, svobodne osebe – v tem je bil doslednejši personalist od Kocbeka. To mu je omogočilo, da se je ločil od utopij, pri katerih je vztrajal Kocbek do smrti, in da ni zapadel v kvietistično dopuščanje sveta in njegove usodne zgodovinskosti po Pirjevcu. Zato je Pučnik med tremi osrednjimi misleci slovenske

Jože Pučnik, precej mlajši od Kocbeka, za celo generacijo od Pirjevca, s tem že daleč od tistih, ki so pripravljali in izvajali revolucijo. Njegova usoda je bila vseeno težja od Kocbekove in Pirjevčeve.

dikalnega preloma s komunizmom je sledil kvietizmu, trpna politična drža, ki se umika pred "akcijo" v modrost višje vrste, dostopno filozofom, še bolj morda pesnikom. S tem Pirjevec gotovo ni mogel biti spodbuda Slovencem za dejavno življenje v enaindvajsetem stoletju, ostal je kvečjemu kažipot v temeljno razmišljanje o zmotnosti revolucije in usodnosti nihilističnega aktivizma, ki je dosegel v komunizmu hkrati z nacionalsocializmom svoj vrh.

polpreteklosti tisti, ki s svojo dejavnostjo, obrnjeno h konkretnim političnim, kulturnim, gospodarskim nalogam, in z mislijo, naravnano k stvarnosti, ostaja zgled in spodbuda Slovencem v času, ko morajo ne samo ohranjati pridobljeno državnost in demokracijo, ampak oboje zmeraj znova preverjati, izboljševati in ne dopustiti, da bi Slovenija pod težo svoje polpretekle nesreče postala mrtev zgodovinski rokav. Slovenia semper reformanda est.

V drugi polovici prejšnjega stoletja smo imeli Slovenci samo tri osrednje, izvirne, še zmeraj vplivne nosilce kulturne, družbene, ne nazadnje politične misli. To so bili Edvard Kocbek, Dušan Pirjevec in Jože Pučnik. Njihov pomen in ugled sta še zmeraj veljavna, resda ne za vse enako. Ostaja vprašanje, kdo med njimi je lahko resnična spodbuda mišljenju in delovanju Slovencev na pragu novega stoletja.

Novi nadškof naj bi bil Tone

V okviru praznovanja Klarinega leta so pretekli teden v Slovenijo pripeljali relikvije svete Klare, ki velja za sousestanoviteljico reda sester klaris. Relikvije je v soboto v ljubljanski stolnici sprejel upravitelj ljubljanske nadškofije škof Andrej Glavan, ki je ob tej priložnosti daroval tudi mašo.

Sveta Klara (1193–1253) velja za sousestanoviteljico reda sester klaris in učenko svetega Frančiška Asiškega (1181–1226), po zgledu katerega je pri svetem Damjanu v Assisiju v Italiji ustanovila redovno družbo. Posebnost reda sester klaris je privilegij izjemnega uboštva, za katerega se je sveta Klara pri cerkvenih oblasteh tedanjega časa morala dolgo in odločno bojevati. Že dve leti po smrti so jo razglasili za svetnico, po njej pa se redovna družba imenuje klarise, so sporočili iz Slovenske škofovske konference. Njen godovni dan v Katoliški cerkvi obhajajo 11. avgusta.

Prvi samostan klaris je Slovenija dobila leta 1300 v Mekinjah pri Kamniku, pozneje pa tudi v Gorici,

Ljubljani in Škofji Loki, vendar so bili z odlokom cesarja Jožefa II. v začetku leta 1782 vsi štirje razpuščeni. Po skoraj dvestoletni odsotnosti je aprila 1978 luč svete Klare znova zagorela v samostanu klaris v cerkvi Marijinega oznanjenja v Nazarjah v Savinjski dolini. Tja so namreč prišle tri Slovenke iz zagrebskega samostana, danes pa je v samostanu petnajst sester, poleg tega pa jih je pet še v Dolnicah v

Ljubljani, kjer so sestre leta 2000 odprle novo skupnost. Relikvije, ki so ta čas v mariborski škofiji, natančneje v samostanu sester klaris v Nazarjah, so svojo pot začele v začetku jubilejnega Klarinega leta aprila lani, ko so najprej potovale po nekaterih italijanskih pokrajinah. Nato so jih prenesli v Švico, iz nje v Avstrijo, nato pa so bile še dva meseca v Mehiki. Aprila letos so bile v Albaniji, se vrnile v Italijo

in pretekli teden prispele v Slovenijo.

Navzočnost začasnega upravitelja ljubljanske nadškofije škofa Glavana pri sobotni maši pa je vnovič zbudila ugibanja, kdaj bo Cerkev na Slovenskem dobila novega nadškofa in kdo bo to postal. Odgovora na vprašanje v soboto seveda ni bilo, v nekaterih medijih in neuradnih cerkvenih krogih pa so se v zvezi s tem pojavila nekatera nova imena. Po pisanju Nedela naj bi se v cerkvenih krogih najpogosteje omenjal sedanji apostolski nuncij v Ukrajini dr. Ivan Jurkovič, po naših informacijah pa naj bi novi nadškof postal eden od treh Tonetov. Kot smo namreč neuradno slišali, naj bi apostolski nuncij v Sloveniji v Vatikan že poslal tri predloge, v katerih naj bi za novega slovenskega nadškofa predlagal mariborskega pomožnega škofa dr. Antona Stresa, direktorja Zavoda sv. Stanislava dr. Antona Jamnika in rektorja ljubljanskega bogoslovnega seminarija Antona Slabeta. Če sklepamo po – neuradnem – seznamu, ima največ možnosti Anton Stres, seveda pa je glede na dosedanje prakso povsem mogoče, da bo novi nadškof postal nekdo, ki ga ni na tem seznamu. **A. K.**

Mašo ob sprejemu relikvij sv. Klare je v soboto v ljubljanski stolnici svetega Nikolaja vodil upravitelj ljubljanske nadškofije škof Andrej Glavan.

Petdesetletnica Slovenske kulturne akcije

V soboto so naši rojaki v Argentini v Slovenski hiši v Buenos Airesu praznovali petdesetletnico Slovenske kulturne akcije (SKA). Slovenska skupnost v Argentini je prav gotovo najdejavnejša med vsem slovenskimi skupnostmi v izseljenstvu.

Ob tej priložnosti je prehojeno pot povzela predsednica SKA dr. Katica Cukjati: "Bilo je pred desetimi leti, v septembru 1994, ko smo v Ljubljani v Cankarjevem domu praznovali štirideseto obletnico ustanovitve Slovenske kulturne akcije. Slavje in prireditve so bile kvalitetne in bogate. Ob štiridesetletnici je naša organizacija doživela svojo apoteozo. Prav ob tistem času, kot da bi bil dogodek voden in zaznamovan s skrivnostno roko, je Slovenska kulturna akcija zaživela v polnem, razbohotenem, dinamičnem kulturnem življenju. Slovenska kulturna akcija je doživela cilj, ki so si ga zamislili njeni

ustanovitelji. Prvikrat se je lahko javno predstavila pred domovinsko publiko v novi demokratični Sloveniji in prikazala slovenskemu svetu svoje plodno in ustvarjalno delo, ki ga je skozi štiridesetletno izgnanstvo opravljala v svobodnem svetu. Zbornik, ki smo ga izdali ob tistem jubileju, je poleg bogate kronike naše organizacijske zgodovine pokazal bralcem ševilo člankov in spominov prvih intelektualnih velikanov, ki so Slo-

vensko kulturno akcijo ustanovili ali pa so se ji pridružili v prvih letih delovanja. Bili so umetniki, intelektualci in znanstveniki z najrazličnejših področij...

Po petdesetih letih Slovenske kulturne akcije lahko s ponosom trdimo, da smo ostali zvesti svojim ciljem; da smo vzpostavili most med generacijami intelektualnih in umetniških ustvarjalcev; da smo v spodbudo in podporo novim kulturnim talentom in da po-

sredujemo slovenski skupnosti v Argentini in slovenskemu svetu svoje sado, je nagovor sklenila Cukjati.

SKA je bila ustanovljena v začetku aprila 1954, ko je v dvorani Montevideo v Buenos Airesu prvič nastopila v javnosti z razstavo del priznanih slovenskih umetnikov. Pobudo zanjo je dal duhovnik Ladislav Lenček, njen namen pa naj bi bil pospeševanje in posredovanje slovenskih kulturnih stvaritev v krščanskem duhu. Njeno delo je bilo usmerjeno predvsem v tisk, ki je bil pomembna povezava med sodobno mislečimi Slovenci v Argentini in drugod po svetu. Tako je pod njenim okriljem nastala revija Vrednote, ki je objavljala znanstvene razprave, eseje in študije. Zelo odmevna in še danes živa je revija Meddobje, v kateri svoje prispevke objavljajo številni intelektualci in kulturniki iz zdomstva. Poleg omenjenih dveh revij je pod okriljem SKA izšlo tudi več kot 70 samostojnih del znanih slovenskih avtorjev. **A. K.**

Ob petdesetletnici Slovenske kulturne akcije v Argentini so pripravili proslavo in razstavo, na kateri se je predstavilo dvajset njenih članov, izšla pa je posebna številka kulturne revije Meddobje, ki izhaja od leta 1954.

Na pol zaklenjena blagajna

Pet dni po zadnjih državnozborskih volitvah je finančni minister Dušan Mramor v uradnem listu objavil pravilnik o zaključku izvrševanja državnega in občinskih proračunov za leto 2004. S tem je ministrstvo ustavilo prevzemanje obveznosti proračunskih porabnikov v breme letošnjega proračuna. To je storil brez vednosti drugih ministrstev, nekateri pa so to Mramorjevo dejanje pospremili z besedami, da je "zaklenil blagajno" in da "bo nova vlada prišla na zaklenjeno blagajno". Andrej Bajuk, predsednik NSi, je ukrep pospremil z besedami, da vse skupaj pomeni le to, na kar so v nekdanji opoziciji opozarjali ves čas – na travmatično stanje države na področju financ in na veliko nepreglednost.

Letos bistveno prej kot lani

Mramor je svoj ukrep pospremil z besedami, "da si bo finančno ministrstvo prizadevalo, da se bo državni proračun ob koncu leta izenačil pri primanjkljaju v predvideni višini okoli 92 milijard tolarjev". Pri tem je dejal, da finančno ministrstvo takšna navodila izda vsako leto in z njimi natančno določi, kako se bodo do konca tekočega leta še izvrševala plačila. Pri tem ni zanemarljivo, da je ministrstvo podoben pravilnik letos sprejelo bistveno prej kot v prejšnjih letih. Lani je denimo prevzemanje obveznosti za investicije ustavilo 30. oktobra, prevzemanje drugih obveznosti pa 30. novembra. T. i. Mramorjev pravilnik za leto 2004 določa, da so lahko neposredni proračunski porabniki prevzemali obveznosti le do 8. oktobra do 17. ure. Odredbe za plačilo so dolžni predložiti do 6. decembra, zahtevki za plačilo pa lahko prispejo do 13. decembra, tako da bi lahko do 31. decembra vsa ta plačila izvršili. Če takega navodila ne bi bilo, bi se lahko prevzete, vendar neplačane obveznosti prenesle v naslednje leto.

Na pol priprta vrata

Ker so nekateri ministri zagnali vik in krik, se je že po objavi pravilnika Mramor sešel z njimi na posebnem sestanku. Pri tem je poudaril, da so vrata "priprta le na pol", saj ministrstvu dovoljuje prevzemanje obveznosti iz naslova zadolževanja države, stroške v zvezi s službenimi potovanji in tekoče transferje v sklade socialnega zavarovanja. Določene so še nekatere izjeme, denimo predpristopne pomoči ali stroški, plačani iz taks, ter plačila pravnomočnih sodnih in dokončnih odločb in poravnjav. V pravilniku pa je še ena izjema, in sicer lahko finančno ministrstvo v izjemnih primerih skladno z likvidnostnim stanjem proračuna odobri prevzem obveznosti tudi po 8. oktobru. Dodajmo, da ima finančno ministrstvo v rokah še en adut; po določilih zakona o izvrševanju proračuna lahko uporabi dogovorjen t. i. fiskalni stabilizator v višini 15 milijard tolarjev, kar pomeni, da lahko ministrstvo v okviru tega državo še dodatno zadolži.

Zakaj tako zgodaj?

Dušan Mramor je svoj ukrep pojasnil s tem, da se je lani v proračun steklo dobrih 20 milijard tolarjev več od načrtovanega, zaradi česar so dopustili prevzemanje obveznosti do skrajnih rokov za plačilo. Za investicije namreč velja 60-dnevni plačilni rok, za druge obveznosti pa 30-dnevni. Letošnje leto pa naj bi bilo drugačno, saj se je do konca septembra v proračun steklo 11 milijard tolarjev manj od načrtovanega. Po drugi strani so bili v prvih devetih mesecih za 37 milijard tolarjev manjši tudi odhodki, vendar še vedno obstaja negotovost glede končnega rezultata letošnjega proračuna. Ministrstvo je zato letos prevzemanje obveznosti prepovedalo prej kot lani. Mramor je ministrom svetoval, naj naredijo prednostno listo svojih programov, ki jih bodo skušali v primeru ugodnega gibanja proračunskih prihodkov tudi odobriti. "Bomo pa naredili vse, da v leto 2005 ne bo prenesenih praktično nič obveznosti," je dodal. Ministrstva, ki ne morejo več prevzemati obveznosti v breme proračuna 2004, lahko v skladu z zakonom o izvrševanju proračuna že letos prevzemajo obveznosti v višini do 60 odstotkov proračunske vrednosti obveznosti za leto 2005. To pa pomeni, da prihajajočo novo vlado pri urejanju finančnih vprašanj v državi čaka pravi kaos.

Finančni minister v odhajanju Dušan Mramor je priznal, da je državna blagajna na pol prazna.

Minister za finance Dušan Mramor je odločen, da prihodnji vladi ne bo pustil nobenih neplačanih računov in obveznosti. Zato je proračunsko blagajno "zaklenil" že 8. oktobra, hkrati pa dopustil možnost, da ministrstva porabljajo že del denarja, namenjenega za leto 2005. Poleg tega bo vlada lahko denar iz državnega proračuna še naprej uporabljala tudi za zadolževanje države, kar pomeni, da je blagajna zaklenjena le na pol.

Vida Kocjan

Dobra dva tedna po parlamentarnih volitvah se na političnem prizorišču že izrisuje obris nove vladne koalicije. Najverjetnejši novi mandatar, predsednik SDS Janez Janša, je namreč začel pogajanja o sestavi nove vlade.

Po do sedaj znanih podatkih sta od štirih strank, ki niso članice evropske zveze ljudskih in demokratičnih strank oz. Evropske ljudske stranke (to so DeSUS, SNS, LDS in ZLSD), za prihodnjega mandatarja Janšo sprejemljivi le še ZLSD in DeSUS. Teoretično je mogoče tudi sodelovanje z LDS, vendar pa se je vodstvo LDS že odločilo, da bo v prihodnjih štirih letih stranka delovala v opoziciji, poleg tega pa bi sodelovanje SDS z LDS lahko pomenilo nož v hrbet volivcem, ki so se večinoma od-

Glede na dosednji potek pogajanj bo najverjetnejši partner pomladne koalicije Demokratična stranka upokojujencev Slovenije.

manjših strank in tako zagotovila dovolj stabilno vlado. Kot je v intervjuju za Družino dejal politični analitik dr. Bernard Nežmah, močna vlada lahko poljubno sprejme vsak zakon. "Velika neugodnost te velike moči je, da izgubiš občutek za dialog. /.../ S tega vidika se mi zdi šibkejša vlada korak naprej v smeri iskanja političnega sožitja," pravi dr. Nežmah.

Upor v združeni listi

Kot je bilo mogoče napovedati, je prvi večji upor zoper povezovanje ZLSD s SDS nastal v krogu poslancev združene liste, saj niso naklonjeni politiki predsednika stranke Boruta Pahorja, ki bi bil po nekaterih virih sam pripravljen vstopiti v koalicijo. Temu so se uprli nekateri poslanci ZLSD, med katerimi še posebej izstopajo Breda Pečan, Aurelio Juri in Miran Potrč. Uporniški poslanci so celo zagrozili z izstopom iz stranke, če bi

Sestavljanje nove koalicije

ločili za spremembe na vrhu slovenske politike. To dokazuje tudi nova javnomnenjska anketa, v kateri je SDS še povečala prednost pred LDS in bi v primeru, če bi se volitve ponovile, lahko sestavila vlado samo z NSi in SLS. Tudi SNS z Zmagom pl. Jelinčičem na čelu je v zadnjem tednu očitno odrinjena na stranski tir, saj so povezovanje zmagovite SDS s SNS odsvetovali celo krogi iz Evropske ljudske stranke, poleg tega pa bi si SDS, če bi se odpovedala koalicijski povezavi s SNS, zavarovala ugled glede očitkov o ksenofobiji, saj so se v ča-

su, ko je bila aktualna zadeva "izbrisani", tudi v evropskem tisku pojavljala poročila o "nestrpnosti" opoziciji.

Šibka ali močna koalicija?

Glede na to, da vse tri članice Evropske ljudske stranke ne morejo same sestaviti vlade, se pojavljajo tri možnosti: sestaviti manjšinsko, šibko ali veliko koalicijo. Ta čas je najverjetnejša t. i. šibka koalicija kot nekakšen kompromis med drugima dvema opcijama. Če bi Janši uspelo dobiti za izvolitev vlade samo 46. in 47. glas s strani manjšinskih poslan-

cev, bi bila to po svojem učinku še vedno manjšinska vlada, vladanje na takšen način pa bi bilo zelo naporno, saj bi bilo treba nenehno sklepati kompromise, pa tudi program vladne koalicije bi bil tako zelo težko uresničljiv. Po drugi strani pa se Janša bržkone ne bo odločil za veliko koalicijo (t. j. npr. naveza SDS in LDS ter še nekatere manjše stranke), saj je pred volitvami v Zboru za republiko obveljalo stališče, da se je nenatčelnim koalicijam čas iztekel. Iz tega razloga se zdi najverjetneje, da bi k pomladni koaliciji pristopila katera od

ZLSD vstopila v vladno koalicijo. To seveda ni presenetljivo glede na to, da večina poslancev združene liste sodi v trdo ideološko jedro postkomunistične nomenklature in še vedno zagovarja mitološko podobo NOB, poleg tega pa ne vidijo kakšnih stičnih točk z desnosredinsko vladno koalicijo. Vse kaže, da imajo mnogi iz združene liste še vedno neporavnane račune z Janezom Janšo, na primer zaradi referenduma o "izbrisanih". Hkrati je to tudi napoved, da se je Pahorjev čas vodenja ZLSD iztekel, saj se je z izvolit-

Predsednik Nove Slovenije Andrej Bajuk bo verjetno zasedel mesto finančnega ministra, nekateri pa ga vidijo v vlogi predsednika državnega zbora.

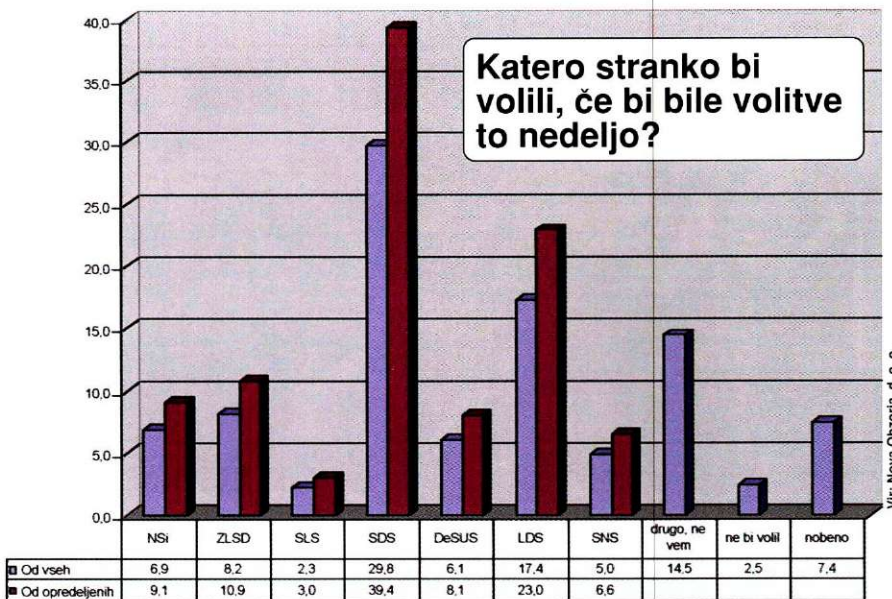

Večina poslancev združene liste ni navdušena nad koalicijskim povezovanjem s Slovensko demokratično stranko, nekateri so zagrozili celo z izstopom iz stranke.

Slovenska ljudska stranka bo zelo verjetno že tretje mandatno obdobje v vladni koaliciji. Mnogi menijo, da je naredila napako, ko je leta 2000 vstopila v Drnovskovo vlado.

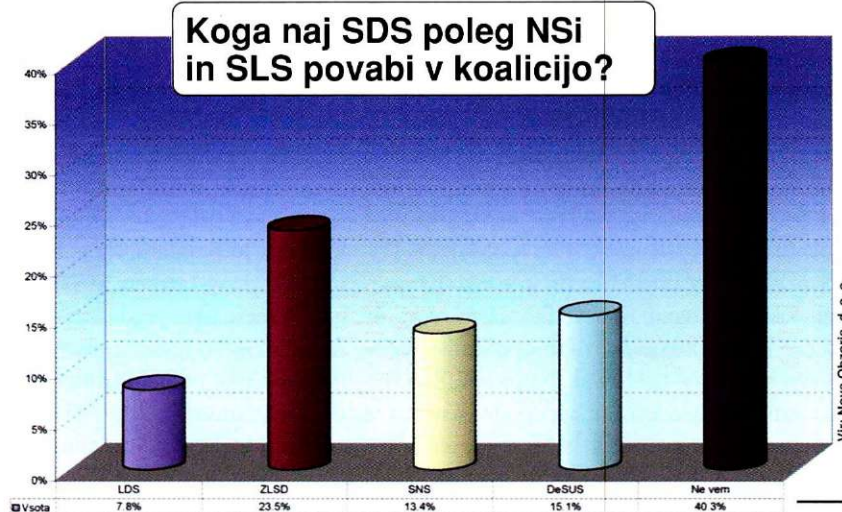

Podpora Slovenski demokratični stranki narašča

V času od 11. do 13. 10. 2004 je bila pri podjetju Nova Obzorja, d. o. o., opravljena telefonska javnomnenjska anketa. V njej je sodelovalo 524 ljudi.

V anketi so med drugim spraševali, katero stranko bi volili, če bi bile volitve to nedeljo. Iz izidov je razviden značilen povolilni efekt. Podpora se dodatno koncentrira oziroma narašča pri zmagovalki volitev, to je pri SDS, še dodatno pa se zmanjšuje podpora največji poraženki LDS. Razmerja pri drugih strankah ostajajo podobna. Zaznavna sta le marginalizacija SLS in naraščanje podpore DeSUS, ki bi jo glede na izrazitost težko pripisali le standardni napaki. Morda so simpatije za to stranko ob dvomu, ali se je uvrstila v parlament ali ne, nekoliko narasle, verjetno predvsem zaradi večje pozornosti, ki jo je bila stranka deležna po volitvah.

V anketi so tudi spraševali, koga naj zmagovalna SDS poleg NSi in SLS povabi v koalicijo. Pri tem odgovoru je prišlo do velike stopnje neopredeljenosti, in sicer kar 40,3-odstotne, med opredeljenimi pa je zelo razvidna prevladujoča odločitev za združeno listo, ki jo podpira 23,5 odstotka opredeljenih, jasna zavrnitev LDS, katere vključitev v koalicijo podpira le 7,8 odstotka opredeljenih, preostali stranki SNS in DeSUS pa sta nekje v sredini s 13,4 oziroma 15,1 odstotka podpore.

vijo v evropski parlament na neki način umaknil iz slovenske politike.

Fleksibilni DeSUS

Glede na sedanje politične okoliščine se zdi za zdaj še najzanesljivejši partner v koaliciji DeSUS, verjetno tudi zato, ker s štirimi poslanci predstavlja "kajsičbejši člen" v državnem zboru, saj bi glasovi DeSUS zagotovili ravno pravnjo podporo novi vladi, poleg tega pa bi bili apetiti stranke upoko-jencev po ministrskih stolčkih zagotovo manjši kot pri ZLSD. Glede na razmerje moči se zdi, da bo najverjetnejši izid pogajanj Janše z Rousom (z njim se je prvič sešel v petek, 15. oktobra) eno ministrsko mesto, ki naj bi ga zasedel član DeSUS, čeprav omenjena stranka zahteva dve ministrski mesti. Velja pa spomniti, da je imel DeSUS od leta 1996 do 2000, čeprav je bilo tedaj v državnem zboru šest poslancev te stranke, le ministra brez listnice Janka Kušarja, ki je bil tedaj tudi predsednik stranke. Po volitvah leta

2000 je DeSUS ostal celo brez ministrskega mesta, šele po rekonstrukciji vlade ob Drnovškovem odhodu je stranka predlagala ministrico brez listnice za regionalni razvoj Zdenko Kovač. Zato je verjetno, da bi stranka upoko-jencev dobila eno ministrsko mesto, čeprav še ni znano katero. V ozadju se pojavlja domneva, da bi poslanec Franc Žnidaršič lahko zasedel mesto ministra za delo, družino in socialne zadeve, vendar je zaradi interesa pomladnih strank, da uredijo področje družinske politike, ta možnost malo verjetna. V igri je tudi možnost imenovanja ministra brez listnice. Osrednja točka pogajanj z DeSUS bo verjetno ostala rast pokojnin in zagotovitev, da se socialni položaj upoko-jencev ne bo poslabšal. Vprašanje pa je, kaj bo v zvezi s tem povedala prihodnja koalicijska pogodba, saj so poslanci DeSUS v preteklosti podpirali (sporno) politiko LDS glede pokojnin. Prav gotovo bodo morali v vodstvu DeSUS nekateri stisniti zobe tu-

di zaradi različnih strankarskih pogledov na ideološka vprašanja, vendar naj koalicijska pogodba ne bi vsebovala ideoloških tem. Obstaja pa tudi možnost sklenitve posebnega sporazuma z DeSUS, podobno kot je to storila LDS, ko je po sporazumu s SMS Dominika S. Černjaka imenovala na mesto predsednika urada za mladino.

Izvajanje programa

Pri sestavljanju nove koalicije pa seveda ne smemo pozabiti na SLS, ki bi prav tako lahko bila neke vrste "najsičbejši člen" vladne koalicije, saj je v dosedanjih velikih koalicijah veljala za precej "težavno" partnerico (spomnimo se primera Zvonka Ivanušiča, ministra v Bajukovi vladi). Kot kažejo razmere, je SLS pripravljena vstopiti v vlado, če bo povabljen, niso pa redka mnenja, da bi bilo po osmih letih sodelovanja v vladnih koalicijah bolje, da bi SLS odšla v opozicijo, vendar je to malo verjetno. Verjetneje je, da bo skušala SLS v pogajanjih z novim manda-

tarjem Janšo doseči čim več ministrskih stolčkov, po nekaterih navedbah naj bi bile zahteve precej večje, kot ji to dopušča volilni izid (enako naj bi veljalo za NSi), kar pomeni precej naporna pogajanja. Nova Slovenija naj bi dobila mesto predsednika državnega zbora, če bo to mesto prevzel Andrej Bajuk, ki se pojavlja tudi kot glavni kandidat za finančnega ministra. Manjša je možnost, da bi to mesto zasedel kdo drug iz NSi (omenja se Janez Drobnič). Verjetnejša je možnost, da predsednik državnega zbora postane nekdo iz zmagovalne SDS. Prav gotovo pa bo veliko kompromisov potrebnih tudi pri sestavi vladnega programa, saj bo težko zagotoviti učinkovito socialo ob hkratnem zmanjšanju javne porabe (predvsem davkov na plače). Vsekakor pa se bodo morale ideološke teme ("izbrisani", verouk v šolah) za nadaljnja štiri leta umakniti z dnevnega reda parlamentarnih zasedanj, razen če bi prišlo do rešitev, ki bi dobile nekaj podpore tudi v novi opoziciji.

Gašper Blažič

Kratek stik v Jerovškovi komisiji

Čeprav se v državnem zboru že pripravljajo na prvo sejo v novem sklicu, so nekateri poslanci iz starega sklica še precej aktivni. To velja za člane komisije za nadzor nad obveščevalnimi službami, med katerimi je prišlo do kratkega stika. Pa pogledajmo kakšnega.

V poslanski skupini liberalne demokracije (LDS) so mnjenja, da predsednik komisije za nadzor nad obveščevalnimi službami, poslanec slovenskih demokratov Jožef Jerovšek, ne spoštuje poslovnika državnega zbora. Kot prvo navajajo, da ni upošteval njihovih zahtev za sklic nadaljevanja 20. nujne seje komisije, na kateri bi končno obravnavali predlog poročila o delu komisije za obdobje od 1. 9. 2002 do 1. 9. 2004 ter poročila o vlogi, interesih in dejavnostih tujih obveščevalnih služb pri incidentu na obmejnem slovenskem ozemlju in v slovenskih teritorialnih vodah. Nadalje v poslanski skupini LDS Jerovšku očitajo, da ni uresničil parlamentarnega sklepa o pridobitvi dokumentacije glede trgovine z orožjem, ki jo ima Obveščevalno-varnostna služba ministrstva za obrambo, ter o vključitvi podatkov o poteku in vrednosti gotovinskega plačilnega prometa v poročilo komisije. Po besedah Rudolfa

Mogeta (LDS) Jerovšek sploh ni bil pripravljen, da bi komisija sprejela poročilo o svojem delu in o splošnih ugotovitvah nadzora.

Jerovšek vse očitke zanika in pravi, da ni kršil poslovnika DZ, ker kljub zahtevi LDS ni sklical nadaljevanja nujne seje komisije. Pravi, da seje ni sklical, ker je spoznal, da gre za vnaprej pripravljen scenarij, kako diskreditirati delo komisije. Jerovšek zavrača tudi očitke poslanske skupine LDS, da ni uresničil parlamentarnega sklepa o pridobitvi dokumentacije glede trgovine z orožjem. Ob tem poudarja, da je poslanska skupina LDS pokazala visoko stopnjo dvoličnosti; potem ko so njeni poslanci blokirali delo preiskovalne komisije o orožju, ki je pod Mogetovim predsedovanjem napisala samo vmesno poročilo, so v tem mandatu vztrajno skušali preiskavo o trgovini z orožjem vplesti v komisijo za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb. Jerovšek meni, da je šlo za poskuse, da se diskreditira delo komisije z vnosom vprašanj, ki se njenega dela ne tičejo.

Jerovšek se je odzval tudi na Mogetov očitek o tem, naj bi bil član komisije vabil na poslovno srečanje v restavracijo Zois na Brdo. Te očitke je označil kot neumestne in dejal, da so takšna podtikanja s strani LDS glede vabila na večerjo in zapravljanje davkoplačevalskega denarja nizkotna in pritlehna.

Socialni vidik osnutka evropske ustavne pogodbe

V minulih dneh, ko potekajo priprave na prvo sejo državnega zbora, delajo poslanci evropskega parlamenta (EP) spolno paro. Poslanec Miha Brejc je tako na zasedanju odbora EP za zaposlovanje in socialne zadeve predstavil stališče poslanske skupine EPP-EDU glede osnutka pogodbe o ustavi za Evropo, in sicer z vidika sprememb, ki jih ta prinaša na področju socialne politike in zaposlovanja.

Po Brejčevih besedah bi moral EP kot prvi parlament z znatno večino odobriti omenjeni osnutek. "To dejanje je le politični akt, ki naj spodbudi proces potrjevanja ustavne pogodbe v državah članicah, hkrati pa bo pripomogel k uresnitvi ciljev lizbonske strategije," je med drugim dejal Brejc, ki je od pristojnih služb EP zahteval, naj poskrbijo za dobro obveščenost državljanov Evropske unije o procesu potrjevanja ustavne pogodbe.

Brejc je tudi presodil, da je besedilo osnutka poročila EMPL o osnutku pogodbe dobra podlaga za nadaljevanje dialoga političnih strank v EP, hkrati pa je podal nekaj konkretnih predlogov za njegovo izboljšanje. Poudaril je pomembnost dosledne uporabe izraza "ustavna pogodba" namesto "ustava", saj Evropska unija ni država, ni federacija ali konfederacija, da bi lahko imela ustavo, ampak je skupnost.

Brejc je prav tako izpostavil pol-

no zaposlenost kot enega izmed ciljev, ki jim sledi osnutek omenjene pogodbe. Takšno zaposlenost je po njegovem mnenju težko doseči. Pri tem je dodal, da je brezposelnost krivična, in poudaril, da je treba ustvariti prave razmere za več delovnih mest, in to predvsem z odstranitvijo administrativnih ovir za ustanavljanje podjetij in njihovo delovanje znotraj EU, ne pa le blažiti brezposelnost z državnimi intervencijami. Po Brejčevem mnenju Evropska unija ne sme biti tista, ki bo odpravila napake posameznih držav članic na področju zaposlovanja in socialne politike, temveč mora skrbeti za usklajeno delovanje teh politik, kar po Brejčevem prepričanju vodi k izboljšanju na ravni Evropske unije.

Janez Janša čestital Howardu

Predsednik SDS Janez Janša je minuli teden poslal čestitko avstralskemu predsedniku vlade in predsedniku avstralske liberalne stranke Johnu Howardu za velik uspeh na nedavnih parlamentarnih volitvah, ko so mu volivci zaupali že četrti mandat. Uspešno gospodarstvo, ki že štirinajst let dosegla nepretrgano rast, in jasne vizije o nacionalni varnosti so volivce prepričali, da je John Howard voditelj, ki bo z osebnimi izkušnjami, veččinami in znanjem pripomogel k blaginji Avstralije, je v čestitki zapisal Janša in ob tem izrazil željo po krepitvi stikov med strankama ter med Slovenijo in Avstralijo.

Mihaela Praprotnik

Vprašanje, ki se pojavlja v času volilnih kampanj, je, koliko finančnih sredstev porabijo politične stranke za svojo volilno kampanjo. Jasno je, da stroški niso majhni. Koliko sredstev (uradno) porabijo stranke, je razvidno iz finančnega poročila, tako vmesnega, ki ga mora vsak organizator predložiti državnemu zboru enajsti dan pred dnevom volitev, kot tudi končnega, ki ga je treba državnemu zboru in računskemu sodišču predložiti najkasneje trideset dni po dnevu glasovanja.

Zakon o volitvah v državni zbor določa, da mora organizator volilne kampanje najkasneje 45 dni pred dnevom glasovanja odpreti

priše v parlament. Vse tiste, ki so dobile najmanj 6 odstotkov glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 odstotka od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, bodo dobile 30 tolarjev za dobljeni glas.

Ker so že znani uradni izidi volitev, lahko preračunamo, koliko sredstev bo dobila katera od strank. Zmagovalka letošnjih volitev SDS je dobila 281.710 glasov volivk in volivcev, in če to pomnožimo s 60 tolarji, izračun pokaže, da je SDS upravičena do povrnitve stroškov v višini 19.902.600 tolarjev. Druga je LDS, in sicer je dobila 220.848 glasov, kar znesse 13.250.880 tolarjev, sledi ji ZLSD, ki je prejela

Denar volitev vladar

poseben žiroracun z oznako "za volilno kampanjo" in na tem računu se morajo zbirati vsa finančna sredstva za financiranje volilne kampanje. Glede na zakonsko določilo lahko organizator volilne kampanje – govorimo o financiranju volilne kampanje za volitve poslancev državnega zbora – dobi od države največ 60 tolarjev na posameznega volilnega upravičenca.

V prvi polovici najskromnejša Slovenska demokratska stranka

Pa pogledjmo, kaj kažejo podatki vmesnega poročila o finančnih sredstvih za volilno kampanjo. Po teh je največ denarja na računu zbrala Združena lista socialnih demokratov (ZLSD), in sicer 28.558 milijona tolarjev, sledi ji Demokra-

tična stranka upokojencev Slovenije (DeSUS), ki je imela po podatkih vmesnega poročila na volilnem računu 28.338 milijona tolarjev, Liberalna demokracija Slovenije (LDS) je do oddaje vmesnega poročila zbrala 23.698 milijona, Nova Slovenija (NSi) 22.635 milijona, Slovenska demokratska stranka (SDS) 14,8 milijona, Slovenska nacionalna stranka (SNS) 9,588 milijona, Slovenska ljudska stranka (SLS) 9,165 milijona in Stranka mladih Slovenije (SMS) 4,882 milijona tolarjev.

In tako kot so pridno nabirali sredstva, so jih tudi pridno zapravljali. Limit sredstev, zbranih na volilnem računu, je že sredi volilne kampanje prekoračila Černjakova SMS. Najmanj je po-

rabila Janševa SDS, ki je do polovice volilne kampanje porabila 2,857 milijona tolarjev.

Komu bodo stroške povrnili

Stranke, ki so prestopile prag za vstop v državni zbor, bodo dobile sredstva, ki so jih vložile v volilno kampanjo, vrnjena. Zakon namreč določa, da imajo organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v državnem zboru, pravico do povrnitve stroškov, in sicer v višini 60 tolarjev za dobljeni glas, pri čemer skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila.

Nekaj malega sredstev pa bodo dobile tudi tiste stranke, ki niso

prejeli 98.527 glasov, kar pomeni, da bo dobila povrnjenih 5.911.620 tolarjev, NSi je prejela 88.073 glasov in bo dobila 5.284.380, SLS pa za 66.032 prejetih glasov 3.961.920 tolarjev; SNS bo za 60.750 glasov dobila 3.645.000 tolarjev in DeSUS, za katerega je glasovalo 39.150 ljudi, 2.349.000 tolarjev.

Toliko torej bodo dobile stranke, ki so se uvrstile v državni zbor. Seveda bo treba počakati na končno poročilo o porabi sredstev za volilno kampanjo, kajti organizator volitev lahko dobi povrnjena sredstva samo do tiste višine, ki je bila dejansko porabljena. Finančnega dobička organizatorji volilne kampanje prav gotovo ne bodo imeli.

Mihaela Praprotnik

• Stranka mladih je že po podatkih vmesnega poročila porabila več sredstev, kot jih je zbrala na posebnem volilnem računu, le malo pa si jih lahko obeta od države, saj ni prišla v DZ.

• Po izračunih bo največ finančnih sredstev dobila Slovenska demokratska stranka, saj so ji volivci namenili največ glasov.

• LDS ni skoparila s sredstvi za volilno kampanjo, saj je že do vmesnega poročila volitvami porabila polovico zbranih sredstev, največ za predvolilne oglase in sporočila.

V slovenskem političnem prostoru je prišlo do velikega preobrata. Na vrh se je povzpela Slovenska demokratska stranka (SDS), ki je bila tako rekoč vsa leta v opozicijskih vrstah.

Letošnje volitve so ji prinesle zmago, ki so jo v vrhu stranke pričakovali, a ne glede na pričakovanja je bil doseženi izid več kot presenečenje. Prvič zato, ker je prišlo do poraza vse od leta 1992 vodilne Liberalne demokracije Slovenije (LDS), in drugič zato, ker je SDS dosegla ne le zmagovalni izid, temveč zelo visoko podporo volivk in volivcev (zanjo je glasovala skoraj tretjina volivcev, ki so

Prelivljanje volilnih glasov

se udeležili volitev). Tako visok izid (še za nekaj odstotkov višjega) je uspelo doseči samo še LDS. Rekordnih 36,21 odstotka glasov je LDS dosegla na državnozborskih volitvah leta 2000 pod vodstvom svojega predsednika Janeza Drnovška. Dejstvo je, da je bila na takratnih volitvah LDS velika zmagovalka, najbolj pa se ji je približala SDS, takrat še pod imenom Socialdemokratska stranka Slovenije, ki je na volitvah 2000 dosegla 15,80 odstotka glasov volivk in volivcev.

Tako velike razlike med zmagovalno stranko in njeno nasledovalko ni bilo zaslediti na nobenih poprejšnjih niti letošnjih državnozborskih volitvah. Očitno se je leta 2000 velik del volivk in volivcev odločil, da bodo še naprej zaupali oblast stranki Janeza Drnovška. LDS (seveda v času, ko jo je vodil Drnovšek) je dejansko z vsakimi volitvami pridobivala podporo v nasprotju s preostalimi strankami. Podatki kažejo, da je LDS na volitvah leta 1992 dobila 23,50 odstotka glasov, na volitvah leta 1996 že 27,01 odstotka glasov in leta 2000 omenjenih rekordnih 36,21 odstotka glasov. Stranki je uspelo pobirati glasove domala vseh drugih političnih strank.

In če za LDS velja, da se je vse do letošnjih volitev počasi vzpenjala, tega ne moremo reči za druge stranke.

Največje odklone je mogoče zaslediti pri Slovenski ljudski stranki (SLS). Na volitvah leta 1992 je dosegla 8,70 odstotka glasov. V štirih letih ji je uspelo izid izboljšati za več kot sto odstotkov in se tako na volitvah leta 1996 povzpeli na drugo mesto z 19,38 odstotka glasov. V tem času je stranko vodil Marjan Podobnik, ki mu je treba priznati, da je bila stranka najuspešnejša prav v času njegovega vodenja.

Leto 1996 naklonjeno desnosredinskim strankam

Lahko bi rekli, da so bili volivci in volivke leta 1996 precej naklonjeni strankam desne sredine. Uspeh je dosegla tudi Janševa SDS. Medtem ko ji je leta 1992 uspelo dobiti samo 3,34 odstotka glasov volivk in volivcev

(naj spomnimo, da je bilo treba za vstop v državni zbor zbrati 3 odstotke glasov in ne 4, kot velja danes). Leta 1992 je bila stranka na repu strank, ki so prišle v parlament. V njem je imela le 4 poslance. Tako kot SLS pa ji je leta 1996 uspel podvig in dobila je kar 16,13 odstotka glasov, kar ji je prineslo 16 poslanskih sedežev.

Če sta dve pomladni stranki na volitvah leta 1996 pridobili, to ne velja za tretjo stranko pomladi, nekdanje Slovenske krščanske demokrate (SKD). Izid iz leta 1992, ko je zanjo glasovalo kar 14,5 odstotka volivk in volivcev, je na volitvah leta 1996 precej poslabšala in dosegla 9,69 odstotka, kar je pomenilo, da je v državnem zboru namesto 15 sedelo le 10 poslank in poslancev SKD.

Del volivcev SKD se je očitno porazdelil med SLS in SDS, ki sta, sodeč po izidu, pobirali glasove tudi drugim političnim strankam. Veliko volivk in volivcev je v obdobju 1992–1996 zapustilo Jelincičovo Slovensko nacionalno stranko (SNS). Svoj največji uspeh v zgodovini je stranka dosegla leta 1992, ko je zanjo glasovalo 10 odstotkov volivk in volivcev in je tako v mandatnem obdobju 1992–1996 v državnem zboru sedelo kar 12 njenih poslancev. Sledil je velik poraz leta 1996, ko se je Jelinciču za las uspelo uvrstiti med parlamentarne stranke in zasesti 4 poslanske sedeže. Upad volilnih glasov je na volitvah leta 1996 zabeležila tudi Združena lista socialnih demokratov (ZLSD), ki ji je podpora padla s 13,6 odstotka na

Janševa SDS je pridobila del volivcev LDS. Od leta 1992, ko je dosegla slabe 4 odstotke glasov, je izid izboljšala za dobrih 25 odstotkov.

Nova Slovenija je izboljšala odstotek svoje volilne baze in tako za en poslanski sedež povečala skupno število svojih poslancev v državnem zboru.

9,03 in je tako v mandatnem obdobju 1996–2000 v državnem zboru sedelo 9 njenih poslancev.

Po izidih sodeč so volivci, ki so še na volitvah leta 1992 podpirali stranke SKD, ZLSD in SNS (seveda ne smemo pozabiti na volivce Demokratske stranke in Zelenih Slovenije, ki sta na volitvah leta 1992 skupno pobrali skoraj 9 odstotkov glasov, medtem ko jim leta 1996 ni uspelo doseči potrebnega 3-odstotnega volilnega praga), prestopili na stran SLS in SDS, nekaj tudi na stran LDS, določen odstotek glasov pa je pobrala tudi nova parlamentarna stranka Demokratična stranka upokojujencev Slovenije (DeSUS), ki je s svojo prvo kandidaturo na volitvah dosegla 4,32 odstotka glasov in dobila 5 poslanskih sedežev.

Za LDS 9 več, za SLS 10 manj

Pa pogledjmo, za kateri politični blok so bile uspešne volitve leta 2000. Kot že rečeno, je na teh volitvah rekord dobljenih glasov dosegla LDS, ki je volilni izid iz leta 1996 izboljšala za slabih 9 odstotkov. Na drugi strani pa je za približno tolikšen odstotek izgubila SLS (oziroma na volitvah leta 2000 združena SLS+SKD Slovenska ljudska stranka). Odgovorov na vprašanje, kam so se izgubili volivci združene SLS+SKD, je več. Prav gotovo pa se ključni odgovor na to vprašanje skriva v novi stranki Novi Sloveniji (NSi), ki je na čelu s predsednikom Andrejem Bajukom prvič nastopila na volitvah leta 2000 in dosegla 8,77 odstotka glasov ter imela v državnem zboru 8 poslank in poslancev.

Kakšen glas je k NSi prav gotovo prišel tudi iz SDS, ki je na volitvah leta 2000 nekaj malega izgubila, vendar gre za razliko, ki je manjša od 1 odstotka. Za tri odstotke pa je svoj volilni izid na volitvah leta 2000 izboljšala združena lista.

Če potegnemo črto pod volitvami leta 2000, bi lahko rekli, da so te volitve dobile stranke levega političnega bloka. Njihov izid je do pred kratkim odseval tudi v klopih državnega zbora, saj so imele LDS, ZLSD, DeSUS s pomočjo pomladne SLS in nekaj časa tudi Stranke mladih Slovenije (SMS) močno prevlado. Z letošnjimi volitvami pa se je razmerje moči povsem porušilo in končala se je večletna vladavina LDS.

Iz LDS v SDS

Najbolj izstopajoča razlika pri primerjavi volilnih izidov leta 2000 in 2004 je pri LDS in SDS. Prva je na letošnjih volitvah v primerjavi z volitvami leta 2000 izgubila 13,40 odstotka, druga pa je 13,30 odstotka pridobila. Stranki, ki sta izboljšali svoj izid, sta še NSi in SNS, tiste, ki se jim je odstotek podpore znižal, pa so ZLSD, SLS in SMS, ki se ji ni uspelo uvrstiti v državni zbor.

Glede na to, da so občutne razlike v podpori LDS in SDS, bil lahko sklepal, da je prav v teh dveh strankah prišlo do največjih "premikov" volivcev. Seveda ne smemo posploševati in reči, da so se volivci LDS preprosto preselili k SDS (čeprav so odstotki, ki jih je izgubila LDS, in tisti, ki jih je SDS pridobila, skoraj izenačeni).

Zanimivi so podatki raziskave, ki jo je za nacionalno televizijo pripravilo podjetje Gral Iteo. Po izsledkih te raziskave je dejansko prišlo do največjega prelivanja volilnih glasov prav med LDS in SDS. Le 61 odstotkov volivcev, ki so leta 2000 volili LDS, je to stranko volilo tudi na letošnjih volitvah. Novih volivcev je LDS v primerjavi z letom 2000 pridobila 39 odstotkov. Med anketiranimi volivci, ki so letos volili LDS in so povedali, koga so volili leta 2000, je največ takšnih, ki so volili ZLSD, nekaj pa jih je iz manjših strank. Podatki raziskave so tudi pokazali, da se je od LDS odvrnilo kar 42 odstotkov volivcev, v največji meri, in sicer kar v 28 odstotkih, pa so se odločili, da volijo SDS. Slednja je tako na letošnjih volitvah skupno dobila kar 55

odstotkov novih volivcev, in če sodimo po podatkih raziskave, jih je največ pridobila prav od LDS.

Ti podatki zanikajo teorijo nekaterih političnih komentatorjev, ki so že pred volitvami govorili o tem, da bo SDS pobirala glasove predvsem svoji koalicijski partnerici NSi. Kot so pokazali podatki, je NSi, če je že izgubila kakšnega volivca leta 2000, letos še kakšnega pridobila, saj je izboljšala volilni izid izpred 4 let. Lahko pa bi rekli, da si je NSi tako kot še katere druga stranka odrezala manjši kos potice t. i. neopredeljenih volivcev. Domala vse ankete so pred volitvami kazale na velik odstotek neopredeljenih volivk in volivcev in velika verjetnost je, da so se na dan volitev le ti bolj odločali za SDS in nekoliko manj za druge stranke. **Mihaela Praprotnik**

Pisalo se je leto 1992, ko je Jelincičeva SNS dosegla svoj največji volilni uspeh. Že štiri leta za tem se je komaj uvrstila v državni zbor. Letos je bila znova uspešna.

Volilni izid Združene liste socialnih demokratov se je nekoliko znižal na volitvah leta 1996 in na letošnjih volitvah, vendar niti vzponi niti padci niso bili nikoli veliki.

Kdo je kriv, da Stranka mladih Slovenije ni prišla v parlament – njen predsednik Dominik S. Černjak ali Franci Kek, ki je tik pred volitvami ustanovil svojo stranko in tako speljal kar nekaj volivcev SMS.

Slovenska ljudska stranka je daleč od volilnega uspeha, ki ga je leta 1996 dosegla pod vodstvom takratnega predsednika Marjana Podobnika.

Antonu Ropu je uspelo v dveh letih izničiti uspeh stranke, ki ga je njegov predhodnik Drnovšek gradil od leta 1992 dalje.

LDS je za časa Janeza Drnovškega na njenem vrhu ves čas pridobivala glasove, vrhunec pa je dosegla na volitvah leta 2000, ko je dobila dobrih 36 odstotkov glasov.

Gospodarska zbornica Slovenije letno obrne skoraj 5 milijard tolarjev, večino tega ji morajo v obliki obveznega prispevka, imenovanega članarine, plačati podjetja in samostojni podjetniki.

Pri tem se zbornica koplje v denarju, viške nalaga v bankah in drugje, za plače porabi skoraj polovico vsega denarja. Pri tem nismo nikjer zasledili, koliko je na zbornici zaposlenih, kakšna je povprečna plača in kakšna je plača predsednika zbornice. Iz zbornice na naša vprašanja nismo prejeli nobenega odgovora.

Delovanje Gospodarske zbornice Slovenije, ki letno razpolaga kar s 4.766 milijoni prihodkov, je že nekaj let predmet razprav gospodar-

Foto: Dane Kostić

Kakšna naj bo GZS?

skih subjektov, ki so primorani plačevati članarino. Plačevanje te je namreč obveznost, predpisana z zakonom. Zbornica ima svoj dohodek tako zagotovljen. Iz bilance poslovanja za leto 2003 je razvidno, da je GZS lani iz naslova obveznega članskega prispevka prejela slabih 3.567 milijonov tolarjev, kar je bilo za 5 odstotkov več od načrtovanega zneska in za 8 odstotkov več kot v letu 2002. Preostalo je GZS ustvarila s prihodki od javnih pooblastil (601 milijon), s prihodki od storitev in najemnin (597 milijonov), prihodki od financiranja (slabih 174 milijonov) in z drugimi prihodki (slabih 26 milijonov tolarjev). Večino denarja, to je 2.096 milijonov tolarjev, so v GZS namenili za stroške dela, kar je bilo za 9 odstotkov več kot leta 2002. Stroški materiala v višini 204 milijonov tolarjev so bili pri tem zanemarljivi, visoki pa so bili stroški storitev, ki so presežali 1.721 milijonov tolarjev. V celoti gledano je GZS lani dosegla slabih 395 milijonov tolarjev dobička, v letu 2002 je bilo tega 275 milijonov tolarjev. Bilanca stanja pokaže, da ima GZS v lasti izredno veliko nepremičnin in opreme, ukvarja pa se tudi z dolgoročnimi kapitalskimi naložbami in posojili. V zgrad-

bah ima za 4.457 milijonov tolarjev premoženja, v opremljenosti in drugih osnovnih sredstvih 408 milijonov, hkrati pa ima soustanoviteljske deleže v raznih podjetjih (teh je v višini 74 milijonov tolarjev), v delnice so naložili 9,5 milijona tolarjev, visoka pa so tudi stanovanjska posojila zaposlenim, in sicer v višini skoraj 91 milijonov tolarjev. Da se v GZS kopljejo v denarju, kaže tudi podatek o kratkoročnih finančnih naložbah oziroma depozitih. Teh so imeli lani v višini 1.748 milijonov tolarjev, leto prej jih je bilo v višini 1.115 milijonov. Podatki o poslovanju torej kažejo, da se zaposlenim v zbor-

nici dobro godi. Deležni so stanovanjskih posojil, česar večina zaposlenih v gospodarstvu ne pozna. Nima nobenih likvidnostnih težav, v zbornici redno organizirajo razne tečaje tujih jezikov in drugih, za slovenske razmere privilegiranih vrst izobraževanja ter izpopolnjevanja. Zelo sporni so na primer izdatki za storitve, saj se prek tega vira lahko izplačuje marsikaj. Pogosto se lahko prav prek tega naslova denar iz gospodarstva vrača nazaj na račune nekaterih privilegiranih posameznikov.

In kaj za vse to naredijo?

V poročilu o poslovanju je med

lanskimi dosežki naveden podpis novega socialnega sporazuma za obdobje 2003 do 2005, v katerem so uveljavili vrsto zahtev gospodarstva kot pogojev za stabilno gospodarsko in družbeno rast. Oblikovali so številne pripombe k davčni in zdravstveni reformi ter s tem po njihovem mnenju preprečili povečanje obremenitev gospodarstva. Sindikatom so ponudili izhodišča za pogajanja glede nove splošne kolektivne pogodbe. Podprli so vladni program za učinkovit vstop v EZ, to naj bi bilo tudi eno ključnih področij njihovega dela v letu 2004. Začelo je delovati predstavništvo v Pristini,

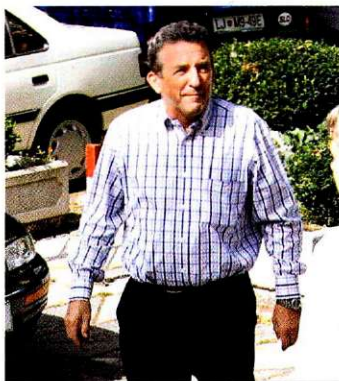
Joško Čuk (desno), predsednik GZS, je v javnosti pretekli teden pojasnjeval zahteve, za naš teden pa odgovorov na vprašanja ni poslal. Vprašali smo ga namreč tudi o tem, kolikšna je njegova plača.

Marta Kos, nekdanja novinarka in zdajšnja tajnica Kučanovega društva Forum 21, se je kot podpredsednica nekaj let kalila tudi v GZS.

uveljavili pa so tudi nov ciljni način načrtovanja in spremljanja rezultatov dela. Imajo 62.477 (obveznih) članov, 26 združenj in združenje podjetnikov ter 13 območnih zbornic. Med članstvom je 42.490 pravnih oseb (podjetij) in 19.967 samostojnih podjetnikov. Samo lani se je število članov povečalo za 926.

Marjan Cerar, nekdanji predsednik uprave Belinke, se je pred leti potegoval za mesto predsednika GZS in pri tem pogorel. Izbran je bil Joško Čuk, ki je zbornici še naprej omogočal kontinuiteto brez prevelikih sprememb.

Zahteve po spremembah

Gospodarsko interesno združenje Transport, v njihovem imenu je to storil Emil Milan Pintar, direktor združenja, je pretekli teden v parlamentarno razpravo vložilo pobudo za spremembo zakona o GZS. Pri tem so pripravili tudi predlog sprememb. Združenje se zavzema za spremembe zakona v delu, ki določa obvezno članstvo v Gospodarski zbornici Slovenije (GZS). Pred mesecem dni je v DZ že vložilo podobno pobudo, vendar je bila takrat zavrnjena, ker naj bi jo po zakonu o referendumu in ljudski iniciativi lahko vložil le posameznik oziroma združenje državljanov. Sicer pa so zahteve združenja naslednje: članstvo naj bo v prihodnje prostovoljno in ne več obvezno, manjša podjetja pa naj imajo v zbornici večji vpliv. Če predlog v parlamentu ne bo sprejel, predlagatelj napoveduje referendum. O teh zahtevah je bilo v javnosti kar precej polemik. Joško Čuk, predsednik GZS, je predlog za odpravo članarine komentiral, češ "da je legitimno razmisliti o tem, ali so se spremenili razlogi in dejavniki, ki so vodili slovenski parlament, da je sprejel tako ureditev, ki je uvedla obvezno članstvo v Sloveniji. Vem, da je bil takrat razmislek, ali naj sle-

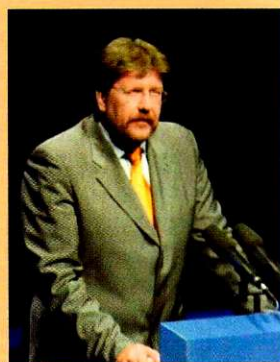
dimo temu evropskemu modelu ali ne. Prevladalo je prepričanje, naj Slovenija ima tak zbornični sistem, kot ga imajo Italija, Avstrija, Francija, Španija, Nemčija, Nizozemska in še kdo". Na vprašanje voditelja na komercialni televiziji, ali bi zbornica preživela brez članarine, pa je Čuk odvrnil: "Zbornica mora imeti vire, če hoče realizirati vse te projekte in obveznosti, ki ji jih je zakonodajalec naložil." Temu je oporekal Emil Milan Pintar, ki je dejal: "Najprej bi popravil to insinuacijo, da je obvezno članstvo evropski model. V Evropi sta uveljavljena oba modela, francoski z obveznim članstvom in močno kontrolo države, in angleški, ali kot mu pravniki rečejo anglosaksonski, kjer gre za prostovoljni model. Drugo, če zbornice in ko zbornice dobijo javna pooblastila in začnejo voditi določene registre, si s tem tako ali tako zagotovijo članstvo. In tudi v primeru, če gremo na prostovoljno članstvo, ne bodo brez registrov, ne brez javnih pooblastil in ne bodo brez članarin. Vendar se bodo morali ozirati na članstvo, ker bodo odvisni od njih. Tisto, kar mi očitamo, ni članarina, ki je postala davek in naš model je izpeljan iz obdobja državnega socializma, mi jim očitamo, da pozabljajo in zavestno zanemarijajo svojo člansko bazo, zato ker so z njo tako ali tako preskrbljeni z zakonom." Čuk je v pogovoru vztrajal pri tem, da je zbornica z obveznim članstvom partner državi in parlamentu, in pri tem opozarjal, da samostojni podjetniki plačujejo le po 8 odstotkov od skupne vsote članarine, preostalo plačujejo podjetja, ki po Čukovem mnenju solidarnostno financirajo samostojne podjetnike. Pintar je to ostro zavrnil in poudaril, da zbornica ne zastopa interesov malih in srednjih podjetij nasproti vladi in državi. Zbornica je tudi veliko bolj komercializirana od katere koli komercialne zbornice v Evropi. Pri tem je Pintar izpostavil dejstvo, da "potrdilo, da si vpisan v register avtoprevoznikov, stane 12.000 tolarjev in takih potrdil izda deset tisoč na leto. Do današnjega dne je gospodarska zbornica samo s prodajo enostranskih papirjev zbrala 64 milijonov in trije ljudje to delajo, čaka pa se pet tednov".

Igor Bavčar

predsednik uprave Istrabenza:

"Premislek ne bi smel biti političen"

Igor Bavčar nam je odgovore na vprašanja poslal v strnjeni obliki. Navedel je naslednje: "V državah EU sta se razvila v glavnem dva temeljna modela organiziranosti zborničnega sistema, namreč model javnopravnega organizma, ki je uveljavljen v Nemčiji, Franciji, Španiji, Grčiji, Italiji, Luksemburgu, na Nizozemskem, in model zasebnopravnega organizma, ki velja v Veliki Britaniji, na Portugalskem, v Belgiji, Irski, Danski. Slovenija se je odločila za približevanje prvega modelu, ki mu je kljub nasprotovanju sledila tudi pri kmetijsko-gozdarski zbornici, še posebej ko gre za obvezno članstvo. Morda je čas, da diskusijo ponovno odpremo, vprašanje pa je, ali je pobuda prevoznikov, obrtnikov, ki jih mnoge ureditve organizirajo posebej in ne skupaj z velikimi gospodarskimi podjetji, prava priložnost za to. Mislim tudi, da razlog za ponovni premislek ne bi smel biti političen, v smislu postavljanja 'svojih' namesto 'njihovih'. Razlogi so lahko samo v iskanju najbolj učinkovitega zborničnega organiziranja in res je, da je obstoječega mogoče izboljšati. Istrabenz od avgusta 2004 dalje plačuje mesečno članarino GZS v višini 124.645 tolarjev, pred tem pa je znašala 110.622 tolarjev mesečno."

Dr. Jože Zagožen

nekdanji minister za gospodarstvo in lastnik družbe:

"Podpiram zahteve po odpravi obveznega članstva"

Kako komentirate zahteve o odpravi obveznega članstva?

Pri takšni GZS, kot je danes – tudi glede na njen nastanek, kadrovsko zasedbo in dosedanje delovanje – podpiram zahteve po odpravi obveznega članstva.

S čim lahko GZS upraviči svoje delovanje in plačilo obveznega prispevka?

Ne takrat, ko sem bil v vodstvu Gorenja, ne takrat, ko sem bil minister za gospodarstvo, ne danes, ko imam malo firmico, ne vem, s čim lahko GZS upraviči svoje delovanje in plačilo obveznega prispevka. Ne vem, kaj GZS naredi za moje podjetje ...

Kako bi se odločili, če bi imeli na izbiri obvezno ali prostovoljno članstvo?

Kako bi se odločil, izhaja iz prejšnjih odgovorov.

Kolikšen je mesečni prispevek vaše družbe za GZS?

Mesečni prispevek naše družbe je 3.000,00 tolarjev.

Pri tem je izpostavil zahtevo avtoprevoznikov, da mora GZS spremeniti odnos do članov, saj so na združenju prošnja za pogovore na GZS naslovili kar šestkrat. "Trikrat je bil obljubljen, a vsakokrat preklican sestanek s predsednikom o teh zadevah. Mi mislimo resno iti naprej," je še pribil Pintar. "Želimo, da se spremeni volilni sistem, želimo, da se spremeni način imenovanja sekretarjev v sekcijah in združenjih, in če so sposobni te spremembe nastanek s predsednikom o teh zade-

Zdenko Pavček

predsednik uprave družbe Viator & Vektor in predsednik enega od združenj pri GZS:

“Obvezno članstvo”

Kako komentirate zahteve o odpravi obveznega članstva?

Mislim predvsem, da bi morali pobudniki zahteve, ki so s področja cestnega tovarnega prometa, najprej začeti z razpravo znotraj samega zborničnega sistema. Po statutu GZS pa to pomeni razpravo na upravnem odboru združenja za promet in zveze, na upravnem odboru GZS in na skupščini GZS. To bi bila zame prava pot.

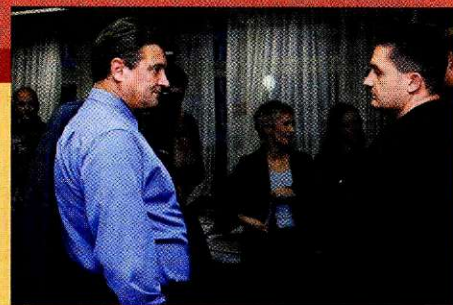
S čim lahko GZS upraviči svoje delovanje in plačilo obveznega prispevka?

GZS združuje slovensko gospodarstvo in zastopa njegove vitalne interese do vlade, parlamenta, posameznih ministrstev in drugih državnih organov, sindikatov, zastopa ga v zvezi evropskih zbornic EUROCHAMBRES, mu omogoča skupne predstavitve na sejmi in predstavitev v tujini, skrbi za informiranost članic in jim daje veliko informacij v pisni in elektronski obliki ter individualne nasvete v svojih strokovnih službah. Za mala in srednje velika podjetja je GZS letos ustanovila informativno in sveto-

valno mrežo INFOPIKA. Podjetniki tako na enem mestu dobijo iskane informacije z različnih področij svojega delovanja. Možnosti imajo veliko. Morda je težava v tem, da podjetniki ne poznajo vsi dovolj celovite ponudbe GZS. Vso to ponudbo GZS omogoča prav obvezna mesečna članarina in dodatno plačilo za posamezne storitve zunaj osnovnega programa. Poseben segment pa so še opravila na podlagi javnih pooblastil, ki pa se vsa plačujejo. O tarifi za izdajo javnih listin bi se bilo modro še pogovoriti.

Kako bi se odločili, če bi imeli na izbiro obvezno ali prostovoljno članstvo?

Odločil bi se za obvezno članstvo! Razlogov za tak korak je več. Ko smo v Sloveniji sprejeli temeljni zakon podjetništva – zakon o gospodarskih družbah – smo z njim prevzeli nemški poslovni model, ki pozna samo obvezno članstvo v zbornicah. Poenostavljeno rečemo obveznemu članstvu v zbornicah kontinentalni model zbornične organiziranosti in ta je večinsko navzoč v Evropi in pri vseh naših največjih zunanjetrgovinskih partneri-

cah. Res pa je, da drugi, anglosaški model, nima obveznega članstva. Drugi razlog za obvezno članstvo je v večji pogajalski moči, ki jo ima GZS kot legitimni predstavnik slovenskega gospodarstva do vlade, državnih organov in drugih institucij doma in tudi v tujini. Tretji razlog je v tem, da GZS deluje po načelu solidarnosti in svoje informacije in znanje ponuja vsem članom enako ne glede na velikost članov in na višino njihove članarine. Neobvezno članstvo bi zelo verjetno pomenilo manj denarja in posledično manjši obseg ponudbe GZS. To pa ne bi bilo dobro za nikogar.

Kolikšen je mesečni prispevek vaše družbe za GZS?

Mesečni prispevek naše družbe Viator & Vektor, d. d., v obliki članarine za GZS je od 1. 7. 2004 333.683,00 tolarjev brez DDV.

Janez Lotrič

predsednik uprave družbe Petrol in predsednik nadzornega sveta GZS:

“Gre za izrazito razvojno vprašanje”

Janez Lotrič nam je odgovore na postavljena vprašanja poslal v naslednjem strnjem odgovoru: “Na celoten sklop vprašanj glede gospodarske zbornice gledamo v Petrolu kot na izrazito razvojno vprašanje. Gospodarska zbornica je sestavni del slovenskega gospodarstva in kot taka mora biti prilagojena njegovim razvojnim potrebam in usmeritvam. Torej se mora tudi spreminjati z njim. Če so zares uspešna le tista podjetja, ki se znajo dovolj hitro prilagoditi ali

celo predvideti spreminjajoče se pogoje gospodarjenja, potem to še toliko bolj velja za gospodarsko zbornico. Zato pozorno spremljamo vse aktualne predloge v razpravi, rešitev pa mora biti pretehtana in rezultat temeljitih analiz.

Tudi v tujini glede tega ni enotnega modela. Rešitve praviloma ustrezajo potrebam tistih okoliščin, v katerih zbornice in gospodarske družbe delujejo. Zato Evropa pozna oboje, tako obvezno kot prostovoljno članstvo. Sodim, da je v Slove-

niji umirjena strokovna razprava pogoj za sprejem optimalnih rešitev. Glede navajanja konkretnih števil pa v družbi Petrol spoštujemo poslovno načelo, da v skladu z borznimi pravili objavljamo zgolj bilančne podatke o poslovanju družbe, ne pa o posameznih poslovnih razmerjih.”

»je danes navaden davek, ker zanj ne dobimo nič, vse, kar dobimo, drago plačamo.“ Čuk se je seveda zavzel za temeljito javno razpravo o vsebinskih metodoloških vprašanjih, kjer naj bi prišli do skupnega dogovora o smiselnosti obveznega članstva v Sloveniji. “To ne zadeva samo zakona o zbornici, ampak še celo kopico drugih zakonov,” je dejal Čuk.

Zahteve niso nove

Spomnimo, da zahteve po spremembi organizacije GZS niso nove. Veliki zagovorniki le-teh so bili vse doslej večinoma lastniki in vodilni manj-

ših podjetij. Nasploh tudi med velikimi, razen pri tistih, katerih predstavniki sedijo v ožjem vodstvu GZS, velja prepričanje, da GZS gospodarstvu daje veliko premalo in je v resnici odlagališče t. i. odsluženih kadrov.

Kaj menijo nekateri gospodarstveniki?

Vprašanja smo naslovili na več gospodarstvenikov. Vprašanja in odgovore objavljamo posebej in dodajamo, da nam je odgovorila večina vprašanih iz velikih podjetij. Direktorji manjših podjetij nam odgovorov do zaključka redakcije niso po-

sredovali. Odgovori so zanimivi. Posebej izpostavljam odgovor dr. Jožeta Zagožna, nekdanjega ministra za gospodarstvo, ki je v zadnjih starih letih okusil grenko pot samostojnega podjetništva, na drugi strani pa odgovor Mateja Lahovnika, ministra za gospodarstvo, ki doslej v gospodarstvu ni preživel niti ure. Delal je v akademski sferi. Tudi odgovor Miloša Kovačiča iz Krke je povsem drugačen od odgovora Metoda Dragonje in kaže na to, da Kovačič resnično pove tisto, kar misli. Dodajmo, da se za takšno zbornično organiziranost, kot jo imamo zdaj, zavze-

majo predvsem tisti, ki sodelujejo v organih zbornice. To sta v našem primeru Zdenko Pavček in Janez Lotrič. Igorja Bavčarja smo ujeli nekoliko nepripravljenega na tem področju in je vprašanje sprva razumel kot napad, povezan s spremembami na zadnjih državnoborskih volitvah. Bojan Starman, generalni direktor Jelovice, nekdanji državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo in novoizvoljeni poslanec SDS, pa nam je podal izčrpen odgovor, ki kaže drugačno razmišljanje od razmišljanja vodilnih, ki so bili v zadnjih letih blizu odhajajoči vladni eliti.

Vida Kocjan

Mag. Metod Dragonja

predsednik uprave Leka, d. d.:

"Prispevek je previsok"**Kako komentirate zahteve o odpravi obveznega članstva?**

Zahteva o odpravi obveznega članstva gospodarskih subjektov v GZS je legitimna pravica nezadovoljnih članov, saj sta v Evropi poznana tako sistem obveznega kot tudi prostovoljnega članstva.

S čim lahko GZS upraviči svoje delovanje in plačilo obveznega prispevka?

GZS lahko upraviči svoje delovanje in plačilo obveznega prispevka z izvajanjem sprejetega programa dela in dosedanje zakonsko podlago.

Kako bi se odločili, če bi imeli na izbiri obvezno ali prostovoljno članstvo?

Vsak član zbornice opredeljuje svoje članstvo glede na interese, ki jih lahko uresniči v tovrstni organiziranosti.

Kolikšen je mesečni prispevek vaše družbe za GZS?

Mesečni prispevek farmacevtske družbe Lek je nekaj nad 2,1 milijona tolarjev in je po naši oceni previsok.

Bojan Starman

generalni direktor družbe Jelovica, d. d.:

"Namesto članarine dogovori in pogodbe"**Kako komentirate zahteve o odpravi obveznega članstva?**

Vprašljivo obvezno članstvo in določanje višine mesečne članarine bi morala GZS že zdavnaj zamenjati z dogovori in s pogodbami s posameznimi gospodarskimi subjekti, ki bi natančno definirali medsebojne odgovornosti, naloge in plačila.

S čim lahko GZS upraviči svoje delovanje in plačilo obveznega prispevka?

Ponudbo storitev GZS bi morala biti tako kvalitetna, da bi bili pripravljeni vsi partnerji namesto obveznega članstva potrditi medsebojne pogodbe prostovoljno. Zanašanje na obvezno članstvo in velik mesečni in letni priliv denarja je glavni razlog za stagnacijo GZS in neprilaganje tržni orientaciji naše nove države in ekonomije. Podjetja, ki se niso pravočasno prestrukturirala in prilagodila novim razmeram po osamosvojitvi Slovenije in zamenjavi socialističnega s tržnim gospodarstvom, so že propadla. Enako se bo zgodilo tudi GZS, ki je zaradi prelahkega načina pridobivanja denarja iz obveznega članstva popolnoma zaspala in ostala vsaj dvajset let za situacijo v Sloveniji. Omenil bi samo tri velike priložnosti za prestrukturiranje aktivnosti in prilagajanje novemu tržnemu redu:

a) zamujena je edinstvena priložnost in dejavnost GZS v času lastninjenja slovenskih podjetij, ko bi lahko GZS prevzela bistveno bolj aktivno vlogo in v veliki meri prevzela funkcije novoustanovljenih investicijskih skladov.

b) GZS ni zagotovila nujno potrebnega informacijskega sistema za kvalitetno spremljanje in nujno potrebne analize rezultatov poslovanja

vseh gospodarskih in tudi negospodarskih subjektov. Brez kvalitetnih podatkov in analiz ni mogoče predlagati državi ustreznih in nujnih ukrepov ekonomske politike, ki bi zagotavljali večjo konkurenčnost našega gospodarstva. Brez informacij in argumentov je GZS popolnoma nekompetenten zastopnik gospodarskih interesov do države. Pogajanja in zastopanja interesov gospodarstva v socialnem partnerstvu so v novem tržnem gospodarstvu zgubila svoj smisel in pomen.

c) GZS bi morala igrati mnogo bolj aktivno vlogo pri sprejemanju in spreminjanju zakonov o gospodarskih družbah, ki je še vedno zelo ponesrečen prepis in mešanica pravnih redov in zakonov iz nekaterih evropskih držav brez upoštevanja nekaterih slovenskih posebnosti.

d) Od obstoječih aktivnosti obstaja seveda še cela vrsta potencialnih možnosti in storitev, ki bi jih člani z veseljem naročali in tudi plačali.

Kako se bi odločili, če bi imeli na izbiri obvezno ali prostovoljno članstvo?

Odločil bi se za prostovoljno članstvo, v katerem bi zelo natančno ocenil, kaj mi tako članstvo ponuja in kakšno ceno sem pripravljen plačati. Cena bi bila odvisna od ponudbe, potrebe in pričakovane kvalitete storitev.

Kolikšen je mesečni prispevek vaše družbe za GZS?

Mesečni račun za Jelovico, d. d., znaša 267.200,00 tolarjev in ga ponavadi zavrnamo.

Matej Lahovnik

minister za gospodarstvo:

Odločitve glede obveznega ali neobveznega članstva ter načina plačevanja članarine so predvsem stvar članov posameznih zbornic. Vsako pobudo je treba preučiti z različnih vidikov (prednosti in slabosti obeh možnosti) in v končni fazi upoštevati tudi mnenje članstva.

Mag. Miloš Kovačič

predsednik uprave Krke, tovarne zdravil:

"Nagibam se k prostovoljnemu članstvu"**Kako komentirate zahteve o odpravi obveznega članstva?**

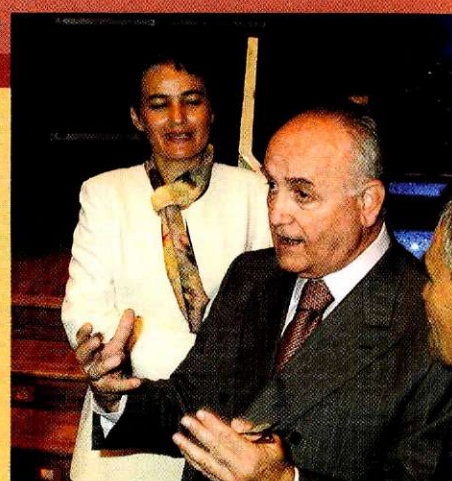
Odločitev o članstvu v nekem združenju lahko razlagamo kot eno od poslovnih odločitev, o kateri želijo gospodarski subjekti odločiti samostojno.

S čim lahko GZS upraviči svoje delovanje in plačilo obveznega prispevka?

S konkretnimi koristmi za gospodarske subjekte.

Kako bi se odločili, če bi imeli na izbiri obvezno ali prostovoljno članstvo?

Bolj se nagibam k prostovoljnemu članstvu.

Kolikšen je mesečni prispevek vaše družbe za GZS?

Mesečni znesek obvezne članarine za Krko je 2,5 milijona tolarjev.

IUV Vrhnika, nekdanj eno najuspešnejših slovenskih podjetij, je v hudih težavah. Bo podjetje propadlo ali ga bodo kupili Turki? Za kritične razmere je kriva dosedanja vlada.

Industrija usnja Vrhnika (IUV) je bila nekoč eno najuspešnejših slovenskih podjetij. Skupaj z obratoma v Šoštanju in v Šmartnem pri Litiji je vrhniško podjetje zaposlovalo okoli 2.000 ljudi in bilo vodilno po tehnološkem napredku v svoji branži.

Agonija na Vrhniki

Danes so razmere povsem drugačne – nekdanji industrijski velikan je na kolenih. Število zaposlenih se zni-

IUV pred propadom?

žuje proti številki 600, v kar so vključeni tudi tisti delavci, ki jih vsako jutro vozijo iz že zaprtega obrata v Šmartnem na delo na Vrhniko, medtem ko so obrat v Šoštanju zaprli že mnogo pred tistim v Šmartnem.

Po nekaterih virih, ki precej dobro poznajo razmere znotraj podjetja, je IUV tik pred stečajem. Poslovanje naj bi bilo še slabše kot lani, čeprav je že v preteklem letu podjetje imelo skoraj dve milijardi tolarjev izgube. Če je še lani septembrska realizacija znašala 630 milijonov tolarjev, naj bi bila letos le 440 milijonov tolarjev (upad za 30 odstotkov). Kljub čedalje manjšemu številu zaposlenih naj bi bili tudi preostali delavci večinoma brez pravega dela. Podjetje naj bi se ukvarjalo samo še samo s seboj. Šli smo tudi na Vrhniko med delavce IUV. Večina jih ni želela komentirati razmer v podjetju. Nekaj posameznikov, ki pa so želeli ostati anonimni, nam je potrdilo, da v podjetju vlada agonija in da se bojijo novih odpusćanj. Po njihovem prepričanju je za katastrofalne razmere kriv večinski lastnik – država oziroma vlada, ki upravlja z državnim premoženjem. Vlada naj bi reagirala prepozno ozi-

roma povsem zatajila. O razmerah v podjetju smo povprašali tudi predsednico uprave IUV Anito Ličen. Potrdila je, da te v podjetju niso najboljše, in dejala, da se je realizacija zmanjšala za 20 odstotkov. Izrazila je prepričanje, da družba ne bo šla v stečaj, vendar bi bilo po njeno nujno, da čim prej dobi strateškega lastnika, ki bi družbo saniral.

Nekateri poznavalci razmer v IUV so prepričani, da so izjave o štirih kupcih navadno blefiranje uprave, ki si s tem kupuje čas. Nihče naj namreč ne bi bil tako nor, da bi kupil podjetje, ki ima ogromno izgub in hkrati ogromne hipotekarne obveznosti do bank. V resnici se postavlja vprašanje, zakaj uprava skriva imena potencialnih kupcev, ko zato ni videti nobenega pravega razloga. V normalnem tržnem gospodarstvu je razkritje ponudnikov nekaj običajnega, še posebej če gre za nakup državnega deleža v podjetju. Poslovna skrivnost so lahko kvečjemu cena in drugi elementi pogajanj.

Resnični ali izmišljeni kupci?

Ličnova je dejala, da se za prevzem IUV zanimajo štirje resni tuji ponudniki. Eden izmed njih naj bi

kazal še posebno željo po prevzemu podjetja. Predstavniki tega podjetja naj bi se 10 dni pred volitvami na finančnem ministrstvu dolgo v noč pogajali o nakupu IUV. Ličnova ni želela izdati, za katero podjetje gre, niti kateri so drugi ponudniki. Zatrdila pa je, da med njimi ni Preventa, ki so ga kot upravi vsčnega kupca omenjali pred časom.

Bodo podjetje rešili Turki?

Iz virov znotraj finančnega ministrstva, na katerem vodijo postopek prodaje IUV, pa smo izvedeli, naj bi se za nakup vrhniškega podjetja dejansko resno zanimalo edinole turško podjetje Desa Deri, medtem ko v obsto drugih resnih kupcev niti tu ne verjamejo. Višine kupnine, ki jo ponuja Desa, nam ni uspelo izvedeti, temveč le to, da so Turki državi ponudili več različnih sveženjskih ponudb, ki vsebujejo različne možnosti glede cene, števila zaposlenih, domnevamo pa, da tudi glede kakšnih pričakovanih dodatnih državnih pomoči.

Nekateri viri znotraj podjetja so mnenja, da bo uprava podjetja skupaj z novim predsednikom nadzornega sveta Viktorjem Žakljem in nekateri višjimi menedžerji sedaj, ko

je kapital podjetja že močno razvrednoten, skušala izpeljati menedžerski odkup podjetja, vendar naj menedžerjev pri tem ne bi zanimala proizvodnja, temveč vrednost njegovih nepremičnin – predvsem dobre lokacije v središču Vrhnike in nekdanjega obrata v Šmartnem.

Odgнали najboljšega ponudnika

Kdor koli bo kupec, če ga bodo sploh našli, državi verjetno ne bo ponudil prav razveseljive kupnine in drugih pogojev. Država kot lastnica podjetja z razpolovljenim kapitalom in velikimi težavami pač ni v položaju, da bi lahko od prihodnjega kupca zahtevala prav veliko. Kolikor bo zahtevala nemogoče, se bo agonija samo nadaljevala in prej ali slej bo sledil propad IUV. Izvirni greh tiči v dejstvu, da je vlada letos že imela zelo dobrega ponudnika za prevzem IUV, a ga je iz nerazumljivih razlogov odgnala (o tem smo pisali spomladi). Ameriško podjetje Paolo Nevada je pripravilo tako dobro ponudbo, kot je zagotovo ne bo mogoče več dobiti. Američani so se bili pripravljeni s pogodbo zavezati, da bodo za naslednjih 5 let ohranili vsaj 800 delovnih mest, ozi-

vili obrat v Šmartnem, zagotovili nove investicije, za vsako delnico vsem zainteresiranim delničarjem plačali 200 tolarjev, in kar je najpomembnejše, poskrbeli za prodajo izdelkov (predvsem na ogromnem trgu ZDA). Če pomislimo, da v IUUV sedaj dela le še 600 ljudi, njihovo število pa se bo še zmanjševalo, da obrat v Šmartnem ne obratuje in propada, da borznoposredniške hiše delnico IUUV odkupujejo po 40 do 50 tolarjev, pred leti pa so jo celo po več kot 400 tolarjev, in da prodaja vrhniške usnjarne nenehno pada, ker ni-

jetno je najbližje resnici domneva, da je prodajo v zadnjem hipu preprečila sedanja uprava z intenzivnim lobiranjem pri vladajoči politiki in prikazovanjem ameriških ponudnikov v črni luči. Sedanja uprava naj bi se namreč bala izgube stolčkov, saj so Američani na direktorsko mesto namerali vrniti nekdanjega direktorja podjetja Izidorja Derganca. Hkrati naj bi bila uprava iskreno prepričana, da ji bo uspelo rešiti vse težave. Pri lobiranju proti amerškemu prevzemu naj bi Ličnovi precej pomagalo dejstvo, da je nekdanja dobra Mramorjeva

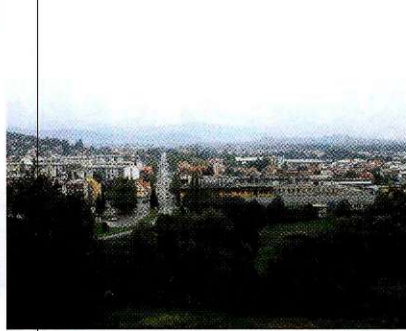
Šmartnem), vendar je težava v tem, da je to premoženje vrednoteno po nerealno visokih cenah, ki jih na trgu ni mogoče doseči. Kolikor pa bi upravi to premoženje uspelo prodati po tržnih cenah, bi se računovodsko izkazana izguba samo še povečala. Iz več virov nam je bilo namignjeno, naj bi uprava računala predvsem na prisilno poravnavo, s čimer bi se podjetje brez stečaja rešilo dela obveznosti (Ličnova nam tega ni potrdila). Vendar je vprašanje, koliko je prisilna poravnava sploh smiselna, saj so obveznosti do dobaviteljev menda

naj bi še dodatno demotiviralo dejstvo, da morajo vsak dan vstajati ob pol štirih zjutraj, če želijo pravočasno prispeti na delo. Postavlja se tudi vprašanje, zakaj je bil močno skrčen oddelek konfekcije, ki se ponša za izjemno lepimi izdelki, nekateri projekti, kot je sodelovanje z Audijem, pa so bili postavljeni na stranski tir.

Vsekakor bo zelo žalostno, če bo podjetje, ki je bilo nekoč eno vodilnih na svetu v svoji branži, klavarno propadlo. Propad IUUV, če bo do njega prišlo, bo še toliko bolj tragičen, ker ima podjetje še vedno izjemne vr-

Bo Industrija usnja Vrhnika šla v stečaj ali jo bodo kupili Turki?

Država je zavrnila dobro ponudbo Američanov, podjetje zdaj propada.

Konfekcija IUUV se ponša za zelo lepimi izdelki.

ma kam prodati svojih izdelkov, je ravnanje vlade, ki je zavrnila tako ponudbo, res povsem nerazumljivo.

Ko je vlada tik pred sklenitvijo pogodbe z amerškim kupcem odstopila od posla, je kot glavno utemeljitev navedla neustrezno boniteto kupca, češ naj ta ne bi imel dovolj denarja oziroma naj bi šlo za zelo tvegani kapital (nihče pa ni povedal, da je tudi sam nakup IUUV zaradi njegove čedalje večje izgube zelo tvegani projekt). Opazovalec dogajanja bi se seveda naivno vprašal, kako da tega finančno ministrstvo, če ga je že motilo, ni odkrilo prej in ni že takrat odstopilo od pogajanj, saj so prve stike z amerškimi kupci navezali dve leti pred tem. Korespondenca med ministrstvom in Američani, ki so nam jo posredovali nesojeni kupci, pa razkriva, da so na finančnem ministrstvu že od vsega začetka vedeli, kako bo izpeljan posel in kako bodo kupci zagotovili kapital za nakup. Več kot očitno je torej, da je šlo pri sklicevanju na neustrezno boniteto le za izgovor.

Nepremičninski lobi in čistilna naprava

Resnični razlogi, zakaj je vlada preprečila prodajo, niso znani. Ver-

jetno je najbližje resnici domneva, da je prodajo v zadnjem hipu preprečila sedanja uprava z intenzivnim lobiranjem pri vladajoči politiki in prikazovanjem ameriških ponudnikov v črni luči. Sedanja uprava naj bi se namreč bala izgube stolčkov, saj so Američani na direktorsko mesto namerali vrniti nekdanjega direktorja podjetja Izidorja Derganca. Hkrati naj bi bila uprava iskreno prepričana, da ji bo uspelo rešiti vse težave. Pri lobiranju proti amerškemu prevzemu naj bi Ličnovi precej pomagalo dejstvo, da je nekdanja dobra Mramorjeva

studentka, za finančnega ministra pa je znano, da svoje študente obravnava drugače kot druge. Verjetno je bil prepričan, da bi lahko Ličnova kot njegova nekdanja odlična študentka podjetje rešila. Očitno so se ljudje precenili, saj IUUV nezadržno tone. Na Vrhniku se tudi govori, da je prodaja IUUV Američanom padla v vodo tudi zato, ker bi bilo to v nasprotju z nekaterimi eldesovskimi nepremičninskimi lobiji. Zanje naj bi bilo ugodneje, da bi šel IUUV v stečaj in bi se premoženje družbe razprodalo po delih. Lokacija IUUV v središču Vrhnika bi bila namreč zelo zanimiva za graditev stanovanj, saj je po avtocesti le petnajst minut vožnje do Ljubljane.

Hkrati bi nova, sodobna, velika in pregrešno draga čistilna naprava vrhniške industrije usnja utegnila rešiti tudi okoljske težave vrhniške občine, ki problema čiščenja komunalnih odplak še ni rešila.

Je rešitev še mogoča?

Kot smo že zapisali, naj bi bile razmere v Industriji usnja Vrhnika katastrofalne. Izguba je že izjemnih razsežnosti, dolgovi gromozanski. Uprava naj bi želela prodati nepotrebno premoženje (kot je obrat v

dokaj majhne (dobavitelji ne zaupajo IUUV in zahtevajo sprotno plačilo), banke pa posojil, ki so zavarovana s hipotekami, podjetju verjetno ne bodo nikoli odpisale. Edina rešitev pred stečajem bi bila čimprejšnja prodaja strateškemu partnerju, za katerega pa ni jasno, ali sploh obstaja. Problem IUUV naj bi bil tudi v tem, da je mnogo premalo agresiven pri trženju. Čeprav v komerciali dela 30 ljudi, naj bi ti povečini kar sedeli in čakali, da jih kdo pokliče. V današnjem svetu, ki se utaplja v presežni ponudbi najrazličnejših proizvajalcev, tako seveda ne gre.

Sploh naj bi bilo v IUUV mnogo preveč režije, ki je razmeroma dobro plačana, a brez pravega dela. Po odpušcanjih, ki so prizadela predvsem proizvodne delavce, naj bi bilo v podjetju zaposlenih že več režijskih delavcev kot proizvodnih. Zaradi brezizhodnih razmer naj bi vse bolj padala tudi motivacija zaposlenih, zato naj bi v podjetju izginjal tudi pravi pristop do kakovosti, po katerem so vrhniški usnjari vseskozi sloveli.

Na nizko motivacijo naj bi precej vplivali nizki osebni dohodki, saj naj bi imela kar polovica zaposlenih plače nižje od minimalne. Delavce, ki jih na delo vozijo iz Šmartnega, pa

hunske strokovnjake, izjemno lepo oblikovane izdelke, pred nedavnim pa je uredilo tudi dolgo žgočo ekološki problem. Stečaj bi zelo prizadel tudi vrhniško občino, ki je izgubila že skoraj vse gospodarstvo. Najhuje bi bili seveda prizadeti zaposleni, ki bi izgubili delo. Med preostalimi delavci je veliko invalidov, starejših in delavcev brez izobrazbe. Večinoma gre za ljudi, ki bi bili po stečaju praktično nezaposljivi, ker znajo delati samo usnje. V pogovorih so nam potožili, da si želijo edino to, da bi proizvodnja znova stekla kot nekoč. Želijo si novega lastnika, kdor koli že bo – notranji ali zunanji, samo da bi lahko spet delali tisto, kar znajo edino in najbolje – usnje.

Če ne bodo pridobili nobenega kupca in bo šlo podjetje v stečaj, bo nekdo moral odgovarjati za več milijard tolarjev državnega denarja, ki je brez rezultatov poniknil v IUUV, za izginula delovna mesta in s tem povezano socialno katastrofo na Vrhniku, za skoraj popolno izničenje vrednosti podjetja, za zavajanje javnosti glede potencialnih kupcev in za zavrnitev resilne ponudbe iz Amerike. Samo upamo lahko, da ne bo prišlo do najhujšega. **Denis Vengust**

Sodni zaostanki predstavljajo morda najbolj žgočo težavo našega sodstva, kar državljani žal premnogokrat ugotavljajo na lastni koži. V zadnjih letih se stanje sicer izboljšuje, vprašanje pa je na kakšen način.

Slovenci smo že pogovorno tožeči se narod, število primerov, ki se vsako leto zvrstijo na sodiščih, pa potrjuje domnevo, da imajo pravni strokovnjaki polne roke dela. Po podatkih ministrstva za pravosodje je bilo ob koncu prvega polletja 2004 na vseh sodiščih v državi nerešenih 575.083 zadev. Pri tem je treba poudariti, da je prišlo v teh šestih mesecih do

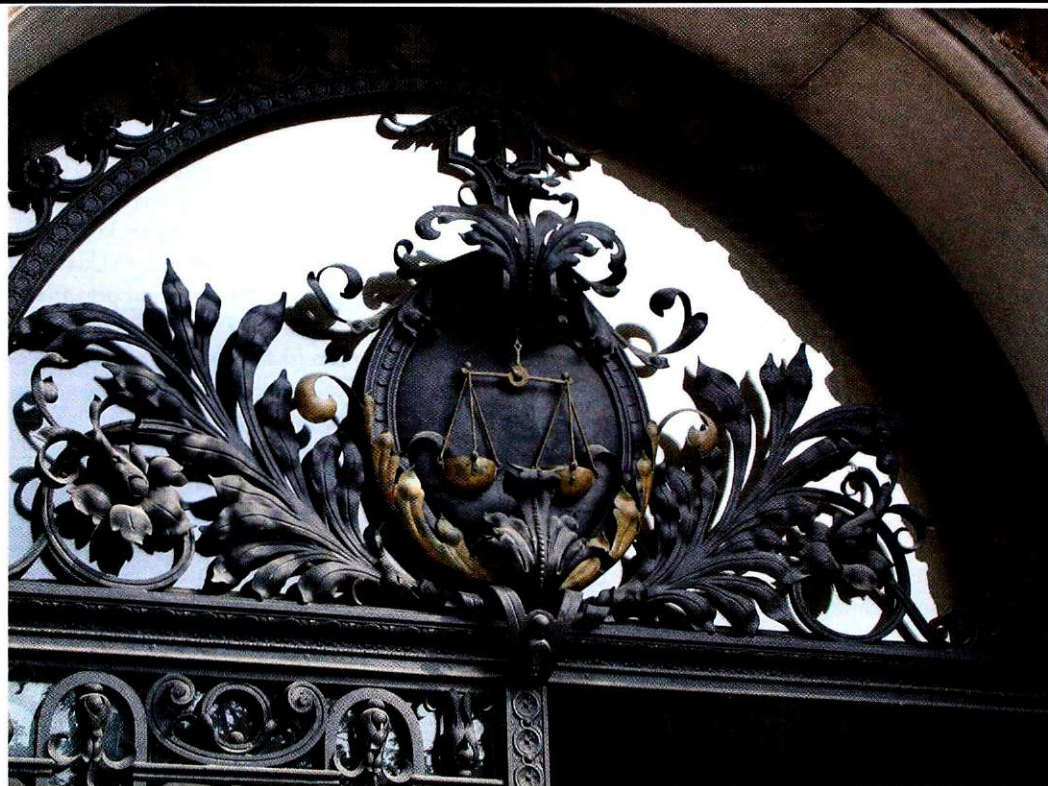

Foto: Gregor Pohleven

Popravljanje statistike?

zmanjšanja zaostankov za 2,4 odstotka. Najbolj so se za zmanjševanje zaostankov potrudila delovna in socialna sodišča s skoraj šestodstotnim zmanjšanjem (z 10.460 na 9.841 zadev ob skoraj pet tisoč novih primerih), največji napredek pa je doseglo ljubljansko delovno sodišče, ki mu je uspelo za 14,4 odstotka zmanjšati zaostanke.

Statistika kot predvolilno orožje?

Ljubljansko okrajno sodišče je v skladu s trendom okrajnih sodišč po državi zmanjšalo svoje zaostanke za slabe tri odstotke (natančneje 2,8 odstotka), kar se tiče pomembnejših zadev (kazenske zadeve, preiskave, stečaji, pravnne zadeve itd.), pa je doseglo 8,8-odstotno zmanjšanje.

Pri izvršilnih zadevah je zmanjšalo zaostanke za 0,3 odstotka (ob dobrih osem tisoč novih zadevah), pri izvršilnih gospodarskih zadevah pa za 5,5 odstotka (6.523 rešenih).

To je le nekaj števil. In zakaj izpostavljamo prav ljubljansko okrajno in ljubljansko delovno sodišče? Po informacijah, ki smo jih dobili iz zanesljivih virov, je prišlo na obeh do množičnega odpravljanja sodnih zaostankov, pri čemer se poraja sum, da se za omenjenim dogajanjem skriva "ukaz" z ministrstva za pravosodje, da je treba pred volitvami doseči

ugodnejše statistične podatke, ki bi pritrjevali samohvali ministrice za pravosodje Zdenke Cerar. Ko smo slišali za pospešeno delo na omenjenih sodiščih, smo se začeli spraševati, ali ni bila nemara ena od prednostnih nalog nove ministrice v mesecih pred državnoborskimi volitvami prav poprava sodne statistike. Zmanjšanje sodnih zaostankov je bil namreč zelo močan argument vlade, ki se je rada ponašala s pozitivnim trendom na tem področju.

Zavračali zahtevke zaradi poštne številke

Iz dobro obveščenih virov smo izvedeli za vprašljivo ravnanje ljubljan-

skega delovnega in okrajnega sodišča pri statističnem evidentiranju zadev v letu 2004. Po naših podatkih so namreč na ljubljanskem delovnem sodišču začeli letos množično (več kot 700 primerov s strani ene same sodnice) zavračati pritožbene zahtevke tožečih strank z navedbo, da so zahtevki nepopolni in kot taki niso primerni za obravnavo. Kot razlog nepopolnosti so navajali vsebinsko nepomembne zadeve, npr. manjkajočo označbo poštne številke pred krajem na poslanih kuvertah, kar pa nima nikakršne zveze z vsebino tožbenega zahtevka. Zato se pojavlja sum, da gre pri omenjenem zavračanju oz. pošiljanju tožbenih

zahtevkov strankam v dopolnitev za popravljanje statistike rešenih in pripadnih zadev posamičnega sodišča.

Kopije nič več verodostojne

Druga sumljiva zadeva se je dogajala na Okrajnem sodišču v Ljubljani, kjer naj bi bilo prek tisoč zavrženih izvršb, ker so stranke priložile le kopijo odločbe namesto izvršne pravnomočne sodne odločbe. Takšno ravnanje je sicer formalno upravičeno, sporno pa je dejstvo, da strank v teh primerih nihče ni pozval k dopolnitvi dokumentov. Ne nazadnje je treba pripomniti, da je bila dolgoletna praksa na ljubljanskem okrajnem sodišču, da za sklepe, spre-

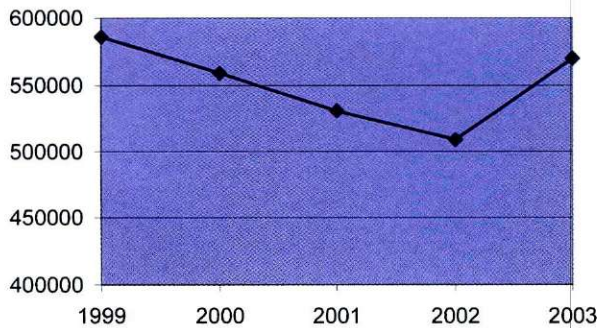
Delovno sodišče v Ljubljani: kot kaže, so bili za tamkajšnje sodnice pritožbeni zahtevki nepopolni, ker na kuverti ni bilo poštne številke. Posledično so bili zahtevki zavrženi.

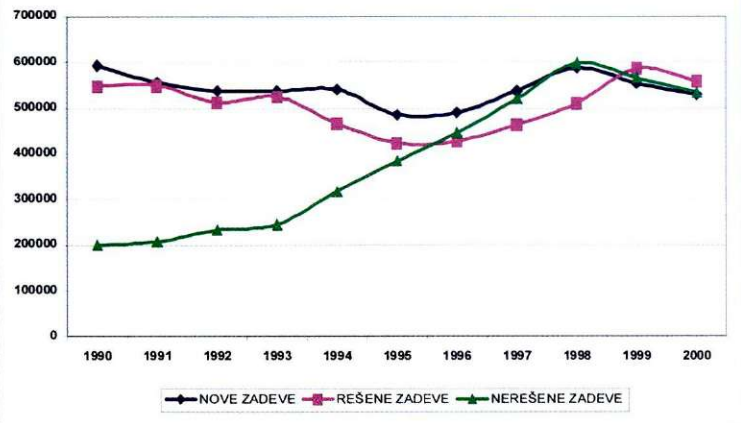
Zdenka Cerar je v začetku letošnjega leta prevzela vodenje ministrstva za pravosodje. Večkrat je poudarjala uspešnost sodstva in ta argument izrabljala v predvolilni tekmi.

VSE REŠENE ZADEVE 1999 - 2003

Ali je povečana učinkovitost sodišč, razvidna iz zgornjega grafa, posledica reform in povečanega delovnega elana ali so nanjo vplivale nove metode ugotavljanja rešenih zadev?

Iz grafa je razvidno predvsem skokovito naraščanje nerešenih zadev v sodstvu v letih 1990–2000. Stanje se je v zadnjih letih izboljšalo (vir: Ministrstvo za pravosodje).

jete na tem sodišču, izvirniki niso bili potrebni. Zadeva se je po naših podatkih s posredovanjem Odvetniške zbornice Slovenije in predsednice omenjenega sodišča že uredila.

Glede na to, da se je to dogajalo samo pri eni sodnici, je očitno šlo za njeno lastno stališče, vodstvo sodišča pa ga je toleriralo, verjetno tudi zaradi vloge statistike in predvolilne situacije v Sloveniji, so ocenili naši viri, ki dobro poznajo tamkajšnje razmere. V primeru delovnega sodišča pa verjetno ne gre za delo ene sodnice, ampak za politiko Delovnega sodišča v Ljubljani, pri čemer je šlo verjetno tudi za zahteve iz pravosodja po prikazovanju ugodnih podatkov. Čeprav se stanje v slovenskem sodstvu po mnenju naših virov dejansko izboljšuje, pa je v statistikah prikazano stanje daleč od resničnega.

Zavržene tožbe = rešene tožbe

Na ljubljanskem okrajnem sodišču smo zaradi opisanega želeli pre-

veriti, kako se statistično beležijo primeri, ko je tožbeni zahtevek zavržen ali tožba zavržena. Želeli smo tudi zvedeti, ali zavržbe in zavržitve vplivajo na "normo" posameznega sodnika. Vodja pravnega oddelka na omenjenem sodišču Matjaž Voglar nam je razložil, da so tovrstne zadeve v statistiki označene kot rešene ("statistično odčrtane"), saj statistične kategorije oznake "nepopolno" ali česa podobnega ne uporabljajo. Od vložitve tožbe do njene končne rešitve se zadeva statistično vodi kot "odprta" ne glede na to, kolikokrat sodišče pošlje strankam tožbo v dopolnitev. Sicer pa se tožba, ko se dopolnjena vrne na sodišče, še naprej vodi pod isto opravilno številko in jo obravnava isti sodnik. Tako vrnjena tožba se sodniku ne šteje v redni ali izredni pripad zadev, sklepi s pozivom na dopolnitev tožbe pa se tudi ne štejejo v sodnikovo "normo" oz. pričakovani obseg dela; vanj se štejejo le dokončno rešene zadeve (sodbe in končni sklepi) in sklepi o obnovi postopka, o vrnitvi v prejšnje stanje in o začasnih odredbi. Množične zavržitve, o katerih smo bili obveščeni, torej "ugodno" vplivajo na sodne statistike.

Trn v peti pravosodja

Težave s sodnimi zaostanki so dolgoletni trn v peti slovenskega pravosodja. Po podatkih ministrstva za pravosodje so se zaostanki v letih 1990–2000 kljub zmanjševanju števila novih zadev povečali. Zmanjšana učinkovitost sodišč in storilnost sodnikov je bila najbolj kritična v obdobju 1994–1997. Po reorganizaciji sodstva in vnovični (1998) uvedbi normativov oz. pričakovane storilnosti sodnikov se je stanje začelo iz-

boljševati. Treba je dodati, da je pri okrajnih in okrožnih sodiščih k storilnosti sodnikov pripomoglo povečanje števila strokovnih sodelavcev, čeprav statistični podatki prikazujejo vse spise kot "rešene po sodniku". Poleg tega se je v preteklosti prav tako povečalo število sodnikov na sodiščih vseh stopenj. Povprečno število sodnikov na prebivalca v Sloveniji je med najvišjimi v Evropi.

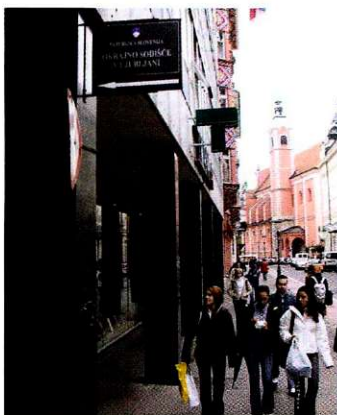
Da sodišči, o katerih teče beseda v pričujočem članku, nista bili vedno tako prizadevni, povedo nekateri podatki. Leta 2000 je ljubljansko okrajno sodišče imelo storilnost nad normativi, a je vseeno pristalo na zadnjem mestu, med zadnja se je prav tako uvrščalo tudi v obdobju 1997–2000. Leta 2001 se je Okrajno sodišče v Ljubljani "kitilo" z drugim največjim zaostankom. Pri Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani so bili leta 2001 relativni zaostanki najvišji izmed vseh štirih tovrstnih sodišč prve stopnje.

Spremembe sodnega reda leta 2000 naj bi z drugačnim prikazovanjem statistike podale realno sliko zaostankov: sodni red namreč določa, da neresenih zadev ne štejemo vseh za sodne zaostanke, temveč da "se pri zbiranju in posredovanju statističnih podatkov vodijo kot sodni zaostanek" zadeve, ki niso rešene v določenem "razumnem" roku. Tedaj uvedena vzporedna "realna" statistika je za leto 2001 okrajnim sodiščem zmanjšala število neresenih zadev na 61,7 odstotka. Vrnimo se k tekočim statistikam po novem "bleščečega" ljubljanskega okrajnega sodišča. To je v prvem polletju 2004 zmanjšalo število vseh neresenih zadev za 2,9 odstotka, z več kot 121.000 na 117.607. Pri tem je zanimivo, da je še leta 2003 zabeležilo

več kot 10-odstotno povečanje neresenih primerov v primerjavi z letom poprej (odstotek pomembnejših zadev se je tedaj zmanjšal za 6,7 odstotka, treba pa je opozoriti, da med slednje ne sodijo izvršne zadeve). V prvem letošnjem polletju je sodišče za 31 odstotkov povečalo število rešenih primerov, kar daleč presega povprečje vseh okrajnih sodišč (16 odstotkov). Glede na način statistične obravnave rešenih zadev pa podatek niti ni presenetljiv.

Prav tako v prvem letošnjem polletju je ljubljansko delovno sodišče zmanjšalo zaostanke za več kot 14 odstotkov (storilnost delovnih sodišč je bila na splošno visoka). Leto 2003 je bilo za delovno sodišče še uspešnejše z več kot 38-odstotnim zmanjšanjem števila neresenih zadev. Vendar tudi ob teh podatkih sodnim statistikam (sploh če gre za volilno leto) očitno ne moremo preveč verjeti.

Mitja Volčanšek

Ljubljansko okrajno sodišče: ena izmed sodnic naj bi bila po naših podatkih v prvem polletju letos zavrnila številne izvršbe, ker niso bili priloženi originalni dokumenti, ne da bi sodišče pri tem pozvalo stranke k dopolnitvi dokumentacije.

FM 102.1
99.5
Radio
VIVA
stereo
RDS
M.Sobota tel: 02/537-1949

Slave Klavara 1
9000 Murska Sobota
Slovenija
tel.: 02/537 1949
fax.: 02/537 1948
GSM: 041/34 66 46
GSM: 031/34 51 51
<http://www.radio-viva.com>
e-mail: viva@radio-viva.com

Vsa darila, ki jih bodo med svojo službo prejeli uslužbenci komisije, bodo postala last države, s čimer naj bi bil odpravljen vsakršen dvom o njihovi poštenosti.

Foto in montaža: Dane Kostric

S komisijo nad korupcijo

V začetku tega meseca je začel veljati poslovnik komisije za preprečevanje korupcije, s katerim je omenjena komisija začela delovati s polnimi pooblastili. Komisija bo lahko zbiral podatke o premoženjskem stanju in funkcijah najvišjih državnih uslužbencev, če pa ti z njo ne bodo sodelovali, bo lahko zahtevala tudi njihovo razrešitev.

Korupcija je bila vsa zadnja leta nedvomno eden zgočih problemov slovenske družbe in politike. Nanjo je zlasti v parlamentu vsa leta opozarjala opozicija, ki je v razpravah odpirala nekatere velike korupcijske afere. Slednje so se večinoma našale na divje lastninjenje družbenega premoženja, nepotizem državnih uradnikov in zlorabo javnih funkcij oziroma služb v zasebne na-

mene. O korupciji je bilo največ govora zlasti v času vlade, ki se ji v teh dneh izteka mandat, saj so v javnosti izbruhnile nekatere velike korupcijske afere. Najodmevnejša je bila vsekakor afera, povezana z nakupom banke SIB, za katero se je izkazalo, da so bili vanjo vpleteni nekateri najvidnejši predstavniki vladajočih LDS in ZLSD. Odmevna je bila tudi afera z nakupom vladnega letala falcon, v kateri je bilo očitno, da so si želeli

nekateri visoki vladni predstavniki na račun davkoplačevalcev kupiti udobje, ki si ga slovenska država pač ne more privoščiti. Med zanimivejšimi so bile afere, v katere so bili vpleteni posamezniki vladajočih strank – denimo afera s podjetjem Ultra, ki naj bi zato, ker je v njem zaposlen nekdanji predsednik sveta LDS Gregor Golobič, dobila javna naročila nekaterih državnih podjetij, ali pa aferi, povezani z vodenjem poslan-

ske skupine LDS Tonetom Anderličem in izolsko županjo Bredo Pečan. Oba naj bi bila namreč po zaslugi svojih položajev za bagatelno ceno prisla do elitnih parcel na Obali.

Večje pristojnosti protikorupcijske komisije

Čeprav nobena od omenjenih afer še ni dobila končnega epiloga, so vlado, ki v svojem štiriletnem mandatu ni znala učinkovito opravi-

Visoki državni funkcionarji bodo morali komisiji posredovati podatke o svojem premoženjskem stanju, drugače jih lahko doleti zmanjšanje plače, v skrajnem primeru pa tudi razrešitev s funkcije.

Pomisleki, povezani s komisijo, letijo zlasti na njenega predsednika Draga Kosa, za katerega je sodišče pred časom že drugič ugotovilo (sodba še ni pravomočna), da je v imenu MNZ nezakonito pridobil izpiske klicev z mobilnega telefona novinarja Tomaža Ranca.

viti s korupcijo, prisilile, da se je začela vsaj navzven bolj zavzeto prizadevati za njeno zaježitev. Tako je še Drnovškova vlada v letu 2002 ustanovila urad za preprečevanje korupcije, katerega vođenje je takrat prevzel Boštjan Penko. Naloga urada naj bi bila sistemsko obravnavanje vzrokov za korupcijo in vzpostavitev sistema, ki bo preprečil koruptivna dejanja, vendar urad pri svojem delu resnici na ljubo ni bil preveč uspešen. Glavni razlog za to je bil predvsem v dejstvu, da je vlada dala uradu zelo majhna pooblastila, kar je pomenilo, da je lahko samo načelno opozarjal na korupcijo, medtem ko

dobili tudi podatke o premoženjskem stanju njihovih družinskih članov. Kot določa poslovnik, bodo morali funkcionarji pri tem s komisijo sodelovati, sicer jih lahko doletijo sankcije. Te so dokaj rigorozne. Če denimo funkcionar komisiji v določenem roku ne bo predložil vseh zahtevanih podatkov, bo lahko komisija organ, ki mu je podrejen, pozvala, naj mu zniža plačo. Če tudi to ne bo pomagalo in če se funkcionar na poziv komisije, naj ji predloži podatke, ne bo odzval v treh mesecih po pozivu, pa bo lahko komisija kot skrajni ukrep predlagala njegovo razrešitev s funkcije, ki jo opravlja.

Komisija bosta nadzirala javnost in državni zbor

Poslovnik dokaj natančno opredeljuje tudi način dela komisije in nadzor nad njim. Tako poslovnik med drugim določa, da vsa darila, ki jih uslužbenci komisije prejmejo med svojim delom, postanejo last države. Prav tako bodo morali seznani tako prejetih daril javno objaviti na oglasni deski, komisija pa ga bo morala vsako leto odstopiti pristojni komisiji državnega zbora. Glede načina dela komisije poslovnik pravi, da so seje komisije zaprte za javnost, izjemoma pa se lahko komisija odloči, da posamezne točke dnevnega reda odpre za javnost. Enako velja za odločitve, mnenja in stališča komisije, s katerimi lahko komisija seznanja širšo javnost. Poslovnik tudi določa, da mora komisija državnemu zboru in vladi vsako leto do 31. maja predložiti poročilo o svojem delu za preteklo leto, prav tako pa mora državnemu zboru vsako leto predložiti poročilo o izvajanju resolucije o preprečevanju korupcije v Sloveniji.

Na prvi pogled so torej glavna določila, ki jih predvideva poslovnik, predvsem zaradi velikih pooblastil, ki jih ima komisija, in vsaj na papirju primerno urejenega nadzora nad delom njenih članov, dobra. Seveda pa bo čas pokazal, kako dobra so v resnici in kako spretno jih komisija oziroma njeni člani sploh izkoriščajo. Zgodb o tem, kako bomo učinkovito obračunali s korupcijo, je bilo namreč do zdaj že veliko, konkretnih rezultatov pa bolj malo.

Aleš Kocjan

Pretrsi na policiji

Pretekli teden so se v javnosti pojavile anonimke, ki govorijo o generalnem direktorju policije Darku Anželj in čistkah, ki naj bi jih bil naročil notranji minister Rado Bohinc.

Anželj vsebino anonimk zanika, vendar nekatere njegove poteze kažejo, da bi utegnile biti nekatere navedbe v anonimkah resnične.

Kot je zapisano v anonimkah - nekateri namigujejo, naj bi za njimi stal Anželjev predhodnik Marko Pogorelec - naj bi se generalni policijski direktor ukvarjal le še z svojim položajem, medtem ko naj bi bile varnostne razmere v državi čedalje slabše. Prav tako naj bi bil po pisanju v anonimkah Anželj le orodje v rokah notranjega ministra Rada Bohinca, "ki naj bi mu bil že pred volitvami naročil, da se je potrebno znebiti štirih direktorjev uprav". V anonimkah tudi piše, naj bi bile razmere v policiji čedalje bolj nevzdržne. Tako naj policisti ne bi imeli niti odločb o delovni sistematizaciji, medtem ko naj bi si "Anželjevi podrepaniki dodeljevali dodatne količnike". Kaj od omenjenega v anonimkah drži in kaj ne, je seveda težko reči, saj Anželj navedbe v njih zanika, znano pa je, da so se v javnosti že pred volitvami pojavila namigovanja, naj bi se Anželj želel po hitrem postopku znebiti nekaterih ljudi, ki v policiji veljajo za Pogorelev kader. Takrat se je namigovalo, naj bi bili za "odstrel" določeni poveljniki specialne enote policije Zlatko Halilović (znan kot kritik razvrednotenja zaslug policijskih enot za slovensko osamosvojitve), direktor kriminalistične službe Stjepan Kovačević (na zdajš-

nji položaj je prišel v času Marka Pogorelevca) in direktorji nekaterih policijskih uprav, med njimi se je najpogosteje omenjal direktor policijske uprave Novo Mesto Franci Povše. Anželj je takrat vse omenjene zamenjave zanikal (čeprav je z direktorji nekaterih policijskih uprav opravil na pol tajne interne pogovore, po katerih so bili direktorji izredno redkobesedni), poznavalci dogajanja na policiji pa so zagotavljali, da so se čistke res pripravljale, vendar so bile preklancane, ko so zanje izvedeli novinarji.

No, kaj od omenjenega je res, je težko reči, dejstvo pa je, da bi nekatere trditve iz anonimk, predvsem tiste o obračunu s Pogorelevčevim kadrom, lahko držale. Že pred časom sta se namreč morala s policije posloviti

Generalni direktor policije Darko Anželj zanika obračun s Pogorelevčevim kadrom. Zamenjava Korena in Haliloviča kaže drugače.

dva moža, ki sta veljala za tesna Pogorelevčeva sodelavca, to je tiskovni predstavnik policije Miran Koren in direktor uniformirane policije Stanislav Veniger (slednji je uradno odstopil iz osebnih razlogov), v ponedeljek pa se je uresničila tudi napoved o zamenjavi Zlatka Haliloviča, ki ga je na položaju poveljnika specialne enote policije po Anželjevem ukazu zamenjal dosednji direktor Policijske uprave Slovenj Gradec Srečko Krope.

Aleš Kocjan

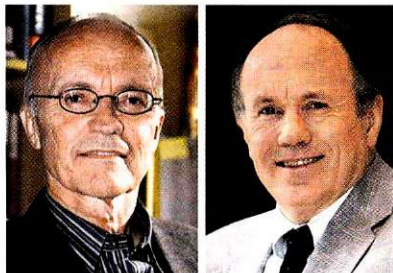
Protikorupcijska komisija je naslednica Penkovega urada za preprečevanje korupcije, ki pa v spopadu s korupcijo predvsem zaradi premajhnih pooblastil ni bil preveč uspešen.

pravih pristojnosti za njeno odkrivanje ni imel, in pa dejstvu, da bi moral nadzirati svojega ustanovitelja, vlado torej, kar pa v praksi seveda ni bilo izvedljivo. No, vse omenjene pomanjkljivosti naj bi zdaj odpravila protikorupcijska komisija, ki jo je vlada ustanovila decembra lani in katere predsednik je kljub nekaterim pomislekom, povezanim z nezakonito pridobitvijo telefonskih izpiskov novinarja Tomaža Ranca, postal nekdanji Penkov pomočnik Drago Kos. Če pogledamo poslovnik komisije, ki je začel veljati v začetku tega meseca in s katerim je komisija končno dobila svoja polna pooblastila, ugotovimo, naj bi bile pristojnosti komisije dokaj velike (precej večje od nekdanjega Penkovega urada), hkrati pa naj bi bil, vsaj na papirju, zagotovljen tudi strog nadzor nad delom njenih članov. Tako bodo lahko člani komisije brez omejitev zbirali podatke o premoženjskem stanju najvišjih funkcionarjev, njihovih funkcijah in dejavnostih, v določenih primerih bodo lahko pri-

Nobelova nagrajenca

Letošnjo Nobelovo nagrado za ekonomijo sta dobila v ZDA živeči Norvežan Finn E. Kydland in Američan Edward C. Prescott za delo na področju določanja časovne konsistentnosti državne ekonomske poli-

tike in gonilnih sil, ki stojijo za poslovnimi cikli. Švedska kraljeva akademija je med drugimi makroekonomskimi dosežki obeh nagradencev izpostavila, da sta nazorno dokazala, kako višje obdavčevanje botruje nižji stopnji varčevanja gospodinjstev ter kako podjetja zvišajo cene in plače tedaj, ko pričakujejo ekspanzivnejšo denarno politiko. Oba nagrajenca sta raziskovalca na ameriških ustanovah. Letošnja No-

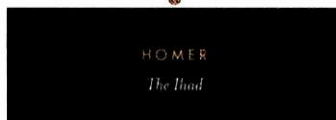
belova nagrada za ekonomijo je vredna 1,35 milijona dolarjev, nagrajenca pa si bosta znesek razdelila.

Priljubljeno vino

Poraba vina v Veliki Britaniji nezadržno raste na škodo piva. Tako je od 14 litrov na osebo leta 1998 poskočila leta 2003 na 16,6 litra, tendenca pa naj bi se nadaljevala tako, da bo količina vina leta 2008 znašala 19,3 litra na osebo. Kljub vsemu pa Velika Britanija precej zaostaja za Francijo, ki ima svetovni primat v porabi vina. Leta 2003 je poraba znašala 48,5 litra na osebo, v Italiji 47,5 litra, sledita Nemčija in Španija. Poraba piva se je v Veliki Britaniji od leta 1998 do 2003 zmanjšala za približno tri odstotke in tako ogrozila preživetje tradicionalnih klubov, ustanov socialnega življenja Britancev. Tako je čedalje več pubov, ki so se prekrstili v gastropubs in ponujajo kakovostno hrano in vino.

Priljubljena Iliada

Po skoraj 3000 letih, odkar je Homer kot slavni pesnik antične

Grčije izpel Iliado, je ta pesnitev najbolj prodajano književno delo v Veliki Britaniji. Po podatkih največje britanske spletne knjigarne Amazon.co.uk, se letos med knjigami prepričljivo najbolj prodaja Iliada, še posebej po prikazovanju hollywoodske različice Troja z Bradom Pittom v glavni vlogi. Ime Iliada izhaja iz drugega starogrškega imena za Trojo – Ilion. Med desetimi najbolj prodajanimi knjigami je tudi drugi Homerjev ep Odiseja, in sicer tik za Iliado, kakor tudi Izgubljeni raj Johna Miltona in Božanska komedija Danteja Alighierija.

Ni bila nesreča

Potopitev trajekta, v kateri je 26. februarja letos izgubilo življenje več kot sto ljudi, je povzročila bomba, ki so jo podstavili pripadniki skrajne islamske skupine Abu Sajaf. Policija je proti domnevni vodji skupine Kadafiju Džandžalaniju in še petim članom, ki se skrivajo pred roko pravice, vložila kazenske ovadbe. Skupina Abu Sajaf, za katero domnevajo, da je povezana s teroristično mrežo Al Kaida, je prevzela odgovornost za napad tri dni po dogodku, vendar je vlada najprej trdila, da je brodolom trajekta le nesreča. Miniranje trajekta Superferry 14, ki je potonil v Manilskem zalivu, je najhujši teroristični napad v Aziji po bombnih napadih na Baliju, v katerih sta 12. oktobra 2002 umrla 202 človeka.

Nečista hrana

Najmanj dve milijardi ljudi se v svetu letno okužita z boleznimi, ki

se prenašajo s hrano, to število pa narašča, sta v skupni izjavi sporočili Svetovna zdravstvena organizacija in Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo. Bolezni, ki se prenašajo s hrano in lahko v najhujši obliki privedejo tudi do smrti, ogrožajo vsako državo na svetu, za posledicami zaužitja okužene hrane pa zbolijo in umre veliko ljudi. V industrijsko razvitih državah je okužbam z nečisto hrano letno podvrženih okoli 30 odstotkov ljudi, v državah v razvoju pa je ta številka verjetno še bistveno več-

ja. Samo leta 2000 je zaradi diareje, ki se je širila z okuženima hrano in vodo, umrlo približno 2,1 milijona ljudi, večina otrok v državah v razvoju.

Otroke cepili

Proti otroški paralizi so v 23 državah podsaharske Afrike cepili več kot 80 milijonov otrok, mlajših od petih let. Gre za neposreden odziv na

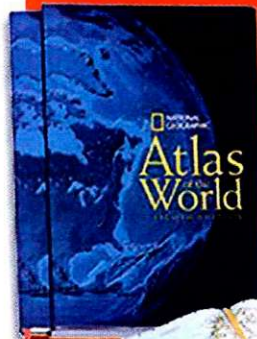
širjenje epidemije otroške paralize na tem območju, zaradi katere lahko tisoči otrok ostanejo paralizirani do konca življenja. Cepilci so morali za uresničitev tega cilja pol afriške celine prepotovati peš ali na konjih, s ko-

Nov atlas

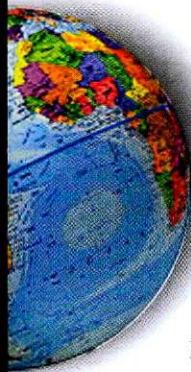
Zalozba National Geographic je objavila najnovejšo izdajo svojega obsežnega svetovnega atlasa. Osmo izdaja atlasa bo naprodaj od 14. novembra, v primerjavi s prejšnjo pa so vanjo vnesli 15.000 sprememb. Tako je najvišji vrh na svetu Mount Everest zaradi novih meritev "narasel" za dva metra in je zdaj visok 8.850 metrov. Najgloblja depresija na svetu Mrtvo morje se je zaradi povečane porabe vode na tem območju znižala za nadaljnjih osem metrov in zdaj leži 416 metrov niže od morske gladine. V atlas so vnesli tudi prvo novo državo, nastalo v 21. stoletju, to je

Vzhodni Timor, pa na novo določeno mejo med Jemnom in Savdsko Arabijo, novo administrativno razdelitev na Češkem in Slovaškem. Vrisane so tudi spremembe na obalah Čadskega in Aralskega jezera, gibanje ledenikov v polarnih krajih, sprememba naziva indijske Kalkute v Kolkato in še množica drugih podatkov. Za 416 strani knjige v sedmih delih je treba v Združenih državah odšteti 165 dolarjev. V to ceno

je všteti dostop do spletne izdaje atlasa z možnostjo tiskanja kakor tudi dostop do podrobnejših zemljevidov in fotografij raznih krajev po svetu.

lesi, s čolni, z avtomobili in drugimi prevoznimi sredstvi. Cepljenje so v mnogih državah ovirale slabe varnostne razmere, še zlasti v delih Slonokoščene obale, Liberije in Sudana. Kampanje manjšega obsega v letih 2000 in 2001 so ustavile širjenje otroške paralize v skoraj vseh državah na območju, razen v Nigeriji in Nigru. V kampanjo so od leta 1988 vložili več kot tri milijarde dolarjev, za uresničitev podobnih mednarodnih kampanj od 18. novembra do konca naslednjega leta pa potrebuje še 200 milijonov dolarjev.

Kralj odstopil

Kamboški kralj Norodom Sihanuk je v pismu parlamentu napovedal, da se bo umaknil s prestola, in od kraljevega sveta zahteval, naj takoj izbere njegovega naslednika. V pismu, ki ga je prebral kraljev sin in predsednik narodne skupščine, princ

Norodom Ranaridh, je Sihanuk zapisal, da bo oblast prenesel na predsednika parlamenta in podpisal ključne zakone za začetek sojenja Rdečim kmerom. Kambožda ni dedna monarhija, temveč novega vladarja izbere kraljevi svet. Kdo bo nasledil 81-letnega Sihanuka, še ni znano. Princ Ranaridh se je odpovedal prestolu in bo raje ostal v politiki. Kralj Sihanuk je v zadnjem času večkrat izjavil, da je prestar in preveč bolan, da bi ostal na čelu države, in opozoril, da se bo odpovedal prestolu, čeprav je bil v skladu s kamboško ustavo imenovan za dosmrtnega voditelja države. Nekateri poslanci so že izrazili bojazen, da bo kraljeva odločitev sprožila politično krizo.

Obtoženi minister

Nekdanji hrvaški minister za turizem Ivan Herak je bil zaradi korupcije obsojen na štiri leta in šest mesecev zapora. Sodišče v Pulju ga je spoznalo za krivega zlorabe položaja in nezakonite porabe finančnih sredstev v času njegovega ministirovanja v vladi nekdanjega hrvaškega predsednika Franja Tuđmana. Sodišče je

ugotovilo, da je Herak kot minister nezakonito porabil del sredstev iz državnega proračuna, ki so bila namenjena njegovemu ministrstvu. S temi sredstvi v višini milijon kun naj bi poplačal dolg podjetja, ki je bilo v lasti njegove nekdanje soproge, sam pa je bil njegov direktor. Heraka so aretirali na dan, ko se je iztekel njegov mandat na začetku leta 2000, in je prvi nekdanji hrvaški minister, ki je bil obsojen na zaporno kazen.

Sodelovanje držav

Francija in Kitajska sta ob večdnevnom obisku francoskega predsednika Jacquesa Chiraca v Pekingu podpisali niz poslovnih dogovorov v skupni vrednosti več milijard evrov. Med drugim je proizvajalec letal Airbus dobil naročilo za izdelavo 36 letal, skupno pa sta dr-

Mercedes v zatonu

Nemški proizvajalec vozil Mercedes je tudi septembra prodal manj avtomobilov. V prvih devetih mesecih se je prodaja zmanjšala za 4,2 odstotka, na 872.600 avtomobilov. V Nemčiji se je prodaja zmanjšala za 6,1 odstotka, na 34.500 enot. Slabšo prodajo v tem avtomobilskem koncernu utemeljujejo z menjavo modelov večjih prostornin razreda A in C. Pri tem je zanimivo, da se prodaja teh avtomobilov povečuje v ZDA. Sicer pa proizvajalec načrtuje, da bodo do konca leta prodali 1,215 milijona vozil.

žavi po pogovorih med Chiracom in kitajskim predsednikom Hu Jintaom podpisali kar 21 sporazumov.

Pisemska bomba

Na poljskem generalnem konzulatu v nemškem Münchnu so prejeli pisemsko bombo. Pismo je bilo naslovljeno na generalnega konzula osebno, sumljivo pošiljko pa je odkrila njegova tajnica. Bombo so strokovnjaki uspešno razstavili. Po prvih ocenah bi bila lahko bomba glede na svojo sestavo in naslovno pisavo povezana z najnovejšo serijo pisemskih bomb, razposlanih na več naslovov v južnem delu Bavarske. Na območju Niederbayerna je doslej še neznan storilec od aprila razposlal skupaj šest pisemskih bomb na regionalne politike iz vrst Krščansko-socialne unije (CSU) in socialdemokratov (SPD). Ob eksploziji ene izmed njih je bila poškodovana ena oseba, druga eksplozivna telesa pa so pravočasno odkrili in razstavili.

Najvišja zgradba

Nebotičnik v prestolnici Tajvana Taipei 101 je tudi uradno najvišja zgradba na svetu. S svojimi 508 metri je malezijski stolpnici dvojčici prehitel v treh od štirih kriterijev, ki jih je določil Svet za visoke zgradbe in

urbano okolje. Malezijski dvojčici je Taipei 101 prehitel glede na strukturno višino, višino bivanjskih nadstropij in strešno višino. Uradno ime Taipei 101 je Finančni center Taipei, dodatek 101 pa je dobil, ker ima

101 nadstropje. Pri načrtovanju te zgradbe so morali arhitekti premagati mnogo ovir, še zlasti težavna je bila protipotresna graditev. Naziv najvišjega bo tajvanski nebotičnik imel še vsaj tri leta, preden ga bo prehitel Jinmao Building v Šangaju ali pa Mednarodni finančni center v Hongkongu. Najvišja zgradba glede na višino antene pa še naprej ostaja Sears Tower v ameriskem Chicagu.

Slepi okoli sveta

Plavati okoli sveta – to je naloga, ki zahteva veliko premišljenosti in moči od vsakogar, ki bi se tega lotil, kaj šele od plavalcev, ki skoraj ne vidita. In vendar sta prejšnji ponedeljek zjutraj iz San Francisca okoli sveta odrinila skoraj slepa plavalca, državljana ZDA, Scott Duncan in Pamela Habeck. Računata, da jima bo njuno potovanje vzelo dve leti časa. Najprej bosta plavala vzdolž zahodne obale Amerike na jug do Paname, potem pa bosta preplavala Tihi in Indijski ocean. Bolj kot česar koli drugega se bojita, da bi naletela na kakšno veliko ladjo, ki ju ne bi opazila. Da bi nadomestila svojo telesno pomanjkljivost, ju bo spremljala ladja l'ourmesol, ki bo opremljena s številnimi napravami, med katerimi bo tudi sistem GPS z desetkratnim videopovečevalcem, da bi plavalca lahko brala zemljevide. Za vsak primer je tam tudi reševalni komplet, ki naj bi omogočal preživetje do pet dni, in radiooddajnik. Carl Augusto, predsednik ameriškega sklada za slepe, pravi, da sta Scott in Pamela prva takšna plavalca. Ameriški sklad za slepe je eden od 25 pokroviteljev, ki so za projekt namenili 300.000 dolarjev.

Vsega kriva mati

Najverjetneje bo kmalu razvolana biološka uganka, zakaj obstaja homoseksualnost ne glede na to, da za reprodukcijo nima nobenega pomena. Glede na novo raziskavo pa kaže, da enaki geni, ki moške naredijo za istospolno usmerjene, njihovom sorodnicam omogočajo imeti več otrok, torej večjo plodnost. Ugotovljeno je, da imajo matere, sestre in tete po materini strani občutno več otrok, kot je to v družbi povprečno, njihovi sinovi, bratje in bratrance pa so pogostejše istospolno usmerjeni. Ti specifični geni se torej prenašajo po ženski strani s kromosomom X, njihova večja plodnost pa omogoča, da jih podeduje več otrok. Izsledki, ki so jih dobili znanstveniki v Padovi v Italiji, podpirajo točnost teorije, po kateri je homoseksualnost dedna in ni toliko odvisna od osebne odločitve ali okolja. Poleg tega ta hipoteza ponuja rešitev za globalnejši problem, tako imenovani paradoks darwinizma. Po logiki bi morali geni homoseksualnosti postopno izginiti zaradi naravne selekcije, ker bi imeli njegovi nosilci vse manj potomcev. Toda ...

Več upanja

Kalifornijskim znanstvenikom je uspelo "izključiti" gen, ki celice spreminja v smrtonosne rakave celice. Pri laboratorijskih miših so v štirih tednih dosegli izginotje rakave oteklina na jetrih. Raziskava, narejena na podlagi gena, znanega pod imenom mus, lahko pripelje do novih načinov zdravljenja raka. Znanstveniki iz Glasgova iz Anglije so se ukvarjali z raziskovanjem rakavih obolenj skupaj s kolegi iz Seattle in lani pojasnili vpliv beljakovine mus na nenadzorovano razmnoževanje rakavih celic z delitvijo. Kalifornijski znanstveniki pa so delali poskuse na miših z gensko modificiranimi celicami jeter. Rak na jetrih je sicer precej razširjen in ga je težko zdraviti. Podobno metodo, ki je pripomogla k ozdravitvi tega tipa raka pri miših, bo mogoče uporabljati tudi za zdravljenje raka na prostati in prsih. Najbolj navdušujoča novost pa je, da je mogoče rakave celice spremeniti v celice, podobne normalnim. Mišim so dajali antibiotik doksciklin, ki je ustavil nenehno proizvajanje beljakovine, ki povzroča neprestano rast rakavih celic.

Nov kozmični boj

Vesoljsko plovilo SpaceShipOne je pred kratkim dobilo nagrado X v višini 10 milijonov dolarjev za osebnostne vesoljske polete, Brian Finny, vodja konkurenčnega podjetja daVinci Projekt, pa se ne vznemirja. Meni namreč, da ima njegovo podjetje veliko prednost pred podjetjem Scaled Composites iz Kalifornije, ki je zgradila plovilo SpaceShipOne. "Ker načrtujemo plovilo za več ljudi, kakor SpaceShipOne, namreč za osem, bodo vozovnice lahko cenejše," je dejal. Nova vesoljska tekma se je začela in zdaj nima nič skupnega z dvigovanjem zastav na Luni, gre namreč za denar. Vesoljski turizem je dobil resnejše oblike, ko je Richard Brendson izjavil, da bo sto milijonov dolarjev vložil v novo podjetje Virgin Galactic. Prvi organizator vesoljskega turizma na svetu bo imel pet vesoljskih ladij, ki bodo narejene na temelju plovila SpaceShipOne. Njegova dodatna naloga pa je po letu 2007 pripraviti, izsolati 3.000 astronautov. Ameriški kongres ima do te vrste turizma zelo resen odnos in je že odobril nova pravila za to vejo turizma.

Ugodnosti za nove naročnike revije Demokracija:

- prvi mesec boste revijo prejeli brezplačno
- brezplačno prejmete majico Demokracija
- sodelujete v žrebanju za eno od knjig naše založbe

Naročnina na revijo Demokracija je lahko tudi darilo.

Naročilnica

Akcija - novi naročniki - prvi mesec **brezplačno!**

Plačilo s položnico • Uredništvo revije Demokracija • p.p. 4315, 1001 Ljubljana

DEMOKRACIJA

ime in priimek: _____

datum rojstva: _____

ulica: _____

kraj, poštna št.: _____

pošiljati začnete dne: _____

datum: _____

podpis naročnika: _____

Davčni zavezanec: ☐ da ☐ ne

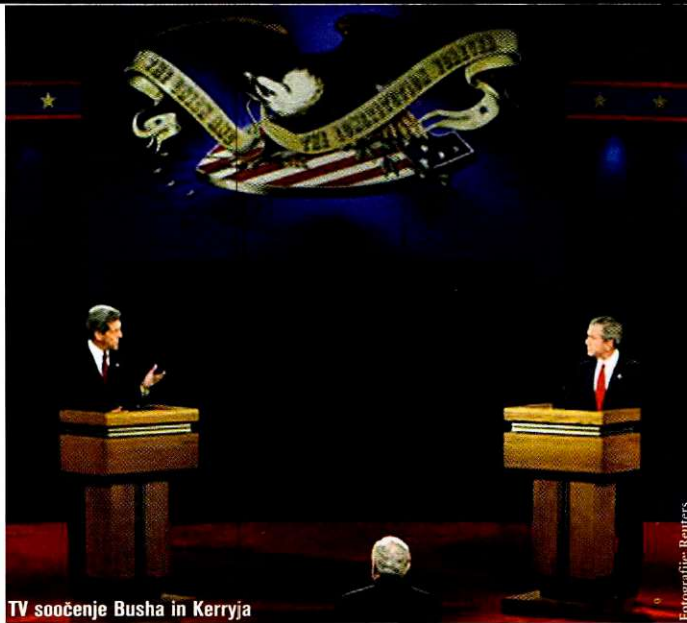
Če želite 8-odstotni popust pri naročnini, vas prosimo, da označite status, ki ga imate: ☐ upokojenec ☐ invalid ☐ brezposeln ☐ študent ali dijak

Če to naročilnico ne razvezujemo, da bomo naročnik Demokracije najmanj eno leto!
cena: 550 SIT

Ameriška volilna kampa-
nja se bliža svoji sklepni
fazi. Po treh soočenjih, v
katerih naj bi se bil po ne-
katerih ocenah za spoznanje bolje od-
rezal John F. Kerry, sta predsedniška
kandidata izrazito izenačena. Soočenja
so pokazala, da sta si kandidata v res-
nici močno različna – tako različna, da
ima vsak od njiju "svojo resnico", in to
celo tam, kjer naj bi obstajala samo ena.

Predvolilna soočenja, ki so danes
sestavni del predvolilne kampanje tak-
o v ZDA kot v Evropi, so predvsem

TV soočenje Busha in Kerryja

Fotografije: Reuters

Dve predsedniški resnici?

pojav zadnjih desetletij, čeprav je nji-
hov izvor starejši. Prva ameriška po-
litika, ki sta se pred volitvami javno
soočila, sta bila republikanec Abra-
ham Lincoln in demokrat Stephen
A. Douglas. To je bilo še pred dobo
množičnih medijev v zvezni državi
Illinois daljnjega leta 1858. Glavni te-
mi njune razprave sta bili suženjstvo
in narava ameriške (kon)federacije.

Zgodovina medijskih soočenj

Do prvega soočenja, ki ga je pre-
našal množični medij, je moralo mi-
niti 90 let. Na radiu sta se soočila re-
publikanec Thomas Dewey in Har-
old Stassen v okviru kampanje za iz-
bor predsedniškega kandidata znot-

ko televizijsko soočenje, zelo podob-
no današnjim, pa je potekalo leta 1960
med Kennedyjem in Nixonom. J.
F. K. se je pred skoraj 70-milijonsko
publiko odrezal nekoliko bolje, to pa
naj bi pomembno pripomoglo k nje-
govi volilni zmagi. Potem je ta praksa
za nekaj časa zamrla, dokler je nista
leta 1976 obnovila Gerald Ford in Jim-
my Carter. Od takrat dalje nas sooče-
nja spremljajo kot stalnica vseh ame-
riških predsedniških volitev.

Volivci imajo tako priložnost, da
neposredno primerjajo nastopa in ar-
gumente obeh tekmecev. Za Busha in
Kerryja so se lahko znova prepričali,
da sta si med seboj precej oddaljena.
Oba znata biti na svoj način preprič-

mojstra "prilagajanja" dejstev. Verjet-
no v tem nista izjemi, toda ker so ame-
riske volitve tako temeljito spremlja-
ne, lahko najdemo tudi skrbne in do-
volj nepristranske analize (ne)ujema-
nja dejstev po Bushu in Kerryju.

Zanimiv vir take analize je Fact-
Check.org, ki nam na internetu po-
nuja pregled primerov, kako sta tako
Bush kot Kerry izkrivljala dejstva, da
bi bila bolj prepričljiva za volivce.

Napihovanje števil

Predsednik Bush je poskušal zavr-
niti Kerryjev očitek, da sedanja davčna
politika najbolj koristi bogatim. Trdil
je, da 20 odstotkov tistih z največjimi
dohodki plača kar 80 odstotkov dav-

vilo. Bush pa ni omenil, da je šlo pri
tem 16-krat za glasovanje o istem za-
konskem predlogu, v 43 primerih pa
je šlo za proračunske zadeve, ki same
po sebi niso pomenile višjega davka.

Kerry je Bushu pripisal fantastič-
no zapravljenost, saj naj bi kar 5,6 bili-
jona dolarjev proračunskega presež-
ka spremenil v rekorden primanjkljaj.
Toda ZDA takega presežka nikoli ni-
so imele, saj je bila številka, ki jo je na-
vedel Kerry, v resnici (vprašljiva) pro-
jekcija za desetletno obdobje. Dejan-
ski presežek pred Bushevimi priho-

dom v Belo hišo je bil skoraj štiriin-
dvajsetkrat manjši. Kerry je Bushu več-
krat očital, da je bilo v času njegovega
predsedovanja v ZDA izgubljenih 1,6
milijona delovnih mest. Prava števil-
ka pa je "samo" za milijon manjša.

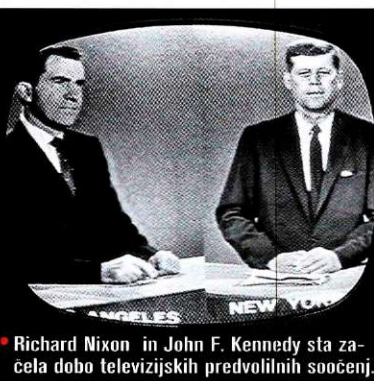
Kerry je kritiziral Bushevo pre-
majhno skrb glede nevarnosti Al Ka-
ide in navedel predsednikovo izjavo,
da ne ve, kje je Osama bin Laden, da
o njem ne razmišlja veliko in da ga
toliko ne skrbi. Bush je na to odločno
odvrnil, da gre za pretiravanje in da
ni tega nikoli rekel. Toda na tiskovni
konferenci marca 2002 je izrekel na-
tanko to, kar mu je očital Kerry.

Je predsednik pozabljen?

V želji, da bi Busha predstavljal kot
neprijaznega do drugih ras, mu je Kerry
očital, da se ni nikoli sešel s "Črnskim
kongresnim odborom", skupino, ki jo
tvorijo temnopolti člani ameriškega
kongresa. Problem je morda na nas-
protni strani, saj Kerry ni pravilno po-
vedal niti imena te skupine, ki se de-
jansko imenuje Kongresni črnski od-
bor. Bush se z njim res ni srečeval po-
gosto, prvič pa se je z njim srečal že ne-
kaj dni po svojem prihodu v Belo hišo.

Marsikateri očitek gre sicer v pra-
vo smer. Kerry je velikokrat glasoval
za višje davke, proračunski presežek
pa se je času Busha res spremenil v
primanjkljaj. Toda ali je zato res tre-
ba pretiravati? Bush in Kerry v tem
nista izjemi, ameriški volivci pa imajo
vsaj prednost, da imajo na razpola-
go skrbne analize njihovih polresnic.

Gjyle Vishaj

Bush kot zagovornik bogatih, Ker-
ry kot zagovornik višanja davkov?Richard Nixon in John F. Kennedy sta za-
cela dobo televizijskih predvolilnih soočenj.Predsednik Bush o Osami bin Ladnu
marca 2002: "On me toliko ne skrbi."

raj Republikanske stranke. Prvič in
zadnjič je bilo soočenje omejeno na
eno samo temo: prepoved komunis-
tične partije v ZDA. Leta 1956 sta
zgledu sledila demokratska kandida-
ta Adlai Stevenson in Estes Kefauver,
spet v notranjstrankarski tekmi.

Prvo medstrankarsko predsedniš-

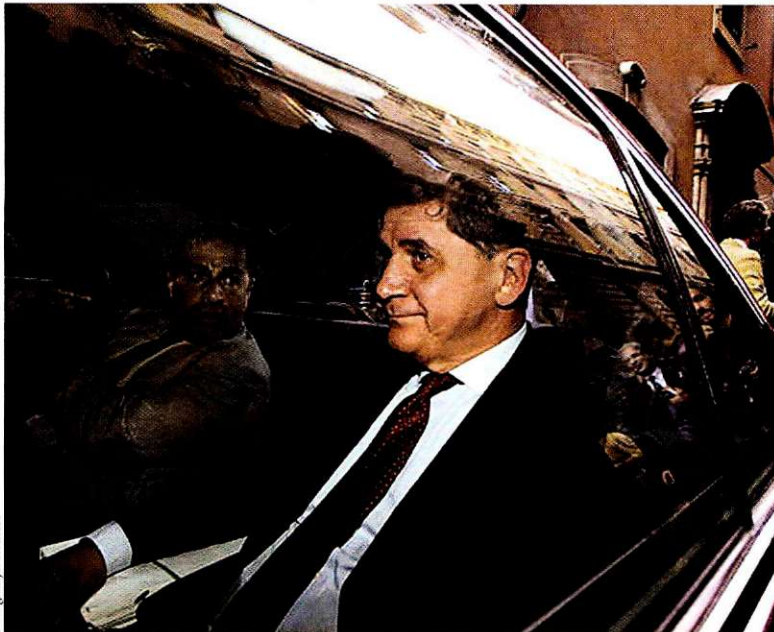
ljiva, ko predstavljata svoje argumen-
te. Razumljivo je, da politiki različnih
usmeritev, kot sta Bush in Kerry, pre-
cej različno interpretirajo svet okoli se-
be. Toda ali dejstva le po svoje razla-
gajo ali pa jih poskušajo tudi po svoje
prilagajati? Nekateri komentatorji so
oba tokratna kandidata že označili za

kov v državi. "Pozabil" je povedati, da
se ta podatek nanaša samo na dohod-
nino (ki je izrazito progresiven davek)
in ne na vse davke. Bush je Kerryju
večkrat očital, da je kar 98-krat glaso-
val za višje davke, zaradi česar bi si lah-
ko volivci ustvarili vtis, da je bilo viša-
nje davkov senatorjevo glavno opra-

Rocco Buttiglione, italijanski kandidat za področje pravosodja, svobode in varnosti: bi lahko zaradi njega v parlamentu padel celoten predlog evropske komisije?

Fotografije: Reuters

Osebna stališča kot ovira

Toda še najbolj se je zapletlo pri italijanskemu kandidatu, ki naj bi prevzel resor za pravosodje, svobodo in varnost. Italijanska vlada je ponudila svojega ministra za evropske zadeve Rocca Buttiglioneja. Buttiglione je profesor politologije, nekdanji evroposlanec in član ene od manjših strank v vladajoči koaliciji, italijanskih krščanskih demokratov (UDC). Je tudi svetovalec in prijatelj papeža Janeza Pavla II.

Medtem ko je zaslišanje pred parlamentarnim odborom za pravosodje preстал brez težav, pa se je zapletlo v

Kdo je nestrpen?

Prejšnji ponedeljek je eden od dveh pristojnih odborov evropskega parlamenta prvič v zgodovini Evropske zveze zavrnil komisarskega kandidata. Rocco Buttiglione je bil zavrnil kot kandidat za resor pravosodja, svobode in varnosti. Odločilna ovira naj bi bila njegova stališča do homoseksualcev. So ga zavrnil zaradi njegovih nestrpnih stališč ali je znamenje nestrpnosti njegova zavrnitev? Ali pa je vse skupaj le odraz prizadevanja evropskega parlamenta za njegovo večjo vlogo med evropskimi institucijami?

José Manuel Barroso si kot prihodnji predsednik evropske komisije svoje ekipe ni mogel izbirati, saj so mu jo ponudile vlade držav članic Evropske zveze. Lahko pa jim je po lastni oceni razdelil resorje, ki naj bi najbolj ustrezali njihovim sposobnostim in znanju, hkrati pa bi pomen teh resorjev ustrezal tudi zahtevam večjih in vplivnejših držav. Barroso je bil s svojo končno izbiro ob vsem tem zadovoljen in še danes stoji za svojimi komisarskimi kandidati.

Včasih so bila zaslišanja komisarskih kandidatov v evropskem parlamentu bolj simboličen dogodek in formalnost, saj večjih ugovorov praktično ni bilo, vsi kandidati pa so bili vedno potrjeni. Toda časi se spreminjajo, parlament se kot ustanova krepi in podpora v evropskem parlamentu postaja prav tako pomembna kot podpora vlad evropskih držav. In ker poslancev ne vežejo nujno zakulisni dogovori, lahko postane odločanje precej nepredvidljivo in dejansko odvisno od vtisa, ki si ga na podlagi zaslišanj kandidatov (ali pa tudi kakšnega vnaprejšnjega pred-sodka) ustvarijo poslanci.

Pristranska Nizozemka, nestrokovni Madžar?

Zaradi teh sprememb se zdi, da je bila Barrosovi ekipi že vnaprej usojena nekoliko težja pot. Čeprav je sam Barroso pred parlamentom naredil odlični vtis in je tudi večina njegovih kandidatov potem brez težav prestala preizkus

pred evropskimi poslanci, se je pri nekaterih zatikalo. Prvi sporen primer je bila nizozemska kandidatka Neelie Kroes, ki naj bi bila zadolžena za nadzor nad podjetniškimi prevzemi. Ni ji bilo sicer mogoče očitati, da področja ne pozna, problem je bil nasproten: ker izhaja iz poslovnih krogov, kjer ima veliko poznanstev, so nekateri poslanci podvomili o njeni neodvisnosti in nepristranosti pri delu, ki naj bi ga opravljala. Vendar je večino nazadnje le prepričala, da se bo strogo držala pravil in preprečevala favoriziranje kogar koli.

Če je Kroesova na svojem področju za nekatere kar preveč "domača", ima nasproten problem madžarski kandidat Laszlo Kovacs, ki naj bi pokrival področje energije. Pristojni odbor evropskega parlamenta je prejšnji tork pred predsedniku parlamenta posredoval izrazito neugodno mnenje o Kovacsu s pojasnilom, da njegovi odgovori kažejo, da bistveno premalo pozna področje, ki naj bi ga pokrival. Poleg nestrokovnosti so mu nekateri očitali še problematično komunistično preteklost, ki naj ne bi bila ravno najboljša referenca za politično delo v demokratični Evropi.

odboru za državljanske svoboščine, ki prav tako spada v njegov komisarski resor. Nekaj nezadovoljstva je sprožila že njegova podpora predlogom italijanske in nemške vlade o ustanovitvi centrov v Severni Afriki za proslilce za azil v evropskih državah. Na najostrejšo reakcijo pa so naleteli njegove izjave o homoseksualnosti, ki jo je Buttiglione, ki se ima za doslednega katoličana, označil za greh, in o družini. "Družina obstaja, da bi omogočila ženski, da rojeva otroke in da uživa varstvo moškega," je na parlamentarnem odboru med drugim dejal italijanski kandidat. Kasneje je pojasnjeval, da to ne pomeni, da ženski odreka možnost poklicne kariere.

Po zaslišanju je odbor s 27 glasovi proti 26 Buttiglioneja zavrnil. Socialisti, zeleni in deloma tudi liberalci so menili, da za resor, ki pokriva človekove pravice in svoboščine, ni primeren nekdo z odklonilnim odnosom do homoseksualcev. Dvomili so na primer, ali bi lahko glede na taka sta-

• Romano Prodi: njegovi komisiji se mandat izteka; kaj se bo zgodilo, če Barrosova komisija ne bo imenovana v predvidenem roku?

• José Manuel Barroso, predsednik prihodnje evropske komisije, stoji za svojo ekipo.

lišča na svojem položaju ukrepal proti diskriminaciji kogar koli, tudi homoseksualcev. Vprašanje je dejansko nekoliko bolj zapleteno. Buttiglione je namreč izrecno poudaril, da je homoseksualnost zanj greh, ne pa zločin. To bi pomenilo, da homoseksualnosti ne zavrača na ravni prava in političnih pravic, ampak na neki drugi, recimo verski ravni. Kot kažejo izjave, naj bi bil tako Buttiglione v vlogi komisarja, ki se lahko ukvarja kvečjemu s pravno-politično ravni, drugačen od Buttiglioneja osebno, kar sicer ni nemogoče, je pa kar zahteven izziv. Nekateri njegovi kritiki imajo to za nekakšno dvojno moralo, drugi pa menijo, da so Buttiglionejeva osebna stališča doslej že vplivala na njegovo politiko. Ob oblikovanju predloga evropske ustavne pogodbe je na primer (neuspešno) nasprotoval izrecnemu omenjanju prepovedi diskriminacije zaradi drugačne spolne usmerjenosti.

Ideološki problemi

Do podobnih problemov ideoloske narave je že prihajalo. Padraig Flynn, irski komisar za socialne zadeve med letoma 1994 in 1999, je s svojimi stališči do ženskih pravic tako razburil evropske poslance. Problem je bil rešen čisto pragmatično: imenovan je bil na svoj položaj, le da so sporno področje prenesli iz njegovega resorja v drugega. Tudi nekateri Buttiglionejevi nasprotniki so predlagali, da mu ne odrečejo komisarskega mesta, ampak mu dodelijo kakšen drug resor. Toda zaradi nesoglasij med Evropsko ljudsko stranko, ki Buttiglioneju ni odrekla podpore, in različnimi skupinami njegovih poli-

tičnih nasprotnikov je parlamentarni odbor z 28 glasovi proti 25 zavrnil tudi možnost, da bi mu dodelili kakšen drug komisarski resor. Pravila par-

Kdo je glavna žrtev diskriminacije: homoseksualci, ki jih Buttiglione označuje kot grešnike zaradi njihove spolne usmeritve, ali sam Buttiglione za-

imajo pri postavljanju vlad odločilno besedo. Zato verjetno niso smiselne kakšne posebne obsodbe niti na račun Buttiglioneja niti na račun nje-

• Buttiglione podpira predloge italijanske in nemške vlade o oblikovanju centrov za prisilce za azil v Evropi kar na severnoafriških tleh.

• Je v ozadju primera Buttiglione predvsem težnja parlamenta po krepitvi njegove vloge?

• Neelie Kroes, nizozemski kandidatki za evrokomisariko za področje prevzemov, so na zaslišanjih očitali morebitno pristranost zaradi njenih poslovnih zvez.

• Günter Verheugen, sedanjí in prihodnji evropski komisar iz Nemčije, se je kljub drugačni politični usmeritvi postavil na stran Buttiglioneja.

• Laszlo Kovacs, madžarski kandidat za evrokomisarja za energetiko, ima po mnenju poslancev preskromno znanje in komunistično preteklost.

lamentu ne omogočajo, da bi dejansko zavrnil posamičnega kandidata, saj mora o komisiji odločiti kot o celoti. Toda ostre reakcije na Buttiglioneja kažejo, da bi lahko poslanci zaradi njega zavrnilo celotno komisijo. V najslabšem primeru bi to pomenilo, da bi Evropska zveza nekaj časa ostala brez svoje izvršilne oblasti, saj pravila ne predvidevajo podaljšanja mandata stari Prodijevi evropski komisiji, če nova ni pravočasno izvoljena.

Kdo je žrtev diskriminacije?

Podobno kot že v nekaterih slovenskih razpravah je primer Buttiglione na evropski ravni odprl vprašanje (ne)strpnosti in diskriminacije. Medtem ko Buttiglioneja njegovi nasprotniki obtožujejo nestrpnosti do homoseksualcev, njegovi zagovorniki opozarjajo na nestrpnost, ki se skriva za napadi na Buttiglioneja.

radi svoje verske pripadnosti? Zanimivo je, da so se za Buttiglioneja poleg desnosredinskih politikov zavzeli tudi nekateri njegovi levosredinski kolegi, kot je nemški komisar in komisarski kandidat Günter Verheugen, član Schröderjevih socialdemokratov.

Poleg tega je v ozadju še en proces: boj evropskega parlamenta za večjo težo v evropski politiki. Ta institucija očitno ne želi več le avtomatično potrjevati kadrovske in politične odločitve vlad evropskih držav, ampak poskuša postati po svoji moči bolj podobna nacionalnim parlamentom, ki

govih nasprotnikov. Eni in drugi so politiki in njihove odločitve so politične, zanje pa so odgovorni svojim volivcem. Buttiglione je tako verjetno predvsem žrtev parlamentarnega "napenjanja mišic", ki naj bi oblikovalce evropske komisije (tudi dolgo-ročno) prisililo k bolj kooperativnemu odnosu do evropsolancev. Morda se bodo po teh dogodkih evropski volivci ne glede na to, na čigavi strani so, vsaj zavedeli, da so evropske volitve pomembne, saj očitno ni vseeno, kdo sedi v evropskem parlamentu.

Gjyle Vishaj

RUMENE STRANI

SLOVENIJA-TEL

INTER
MARKETING

www.rumenestrani.com

intervju

Fotografija: Dane Kostrić

Rojen je bil v Braslovčah pri Žalcu. Sodi med najbolj znane in uveljavljene slovenske novinarje. Bil je eden prvih, ki se je ukvarjal z raziskovalnim novinarstvom. Bil je sodelavec Kmečkega glasu, novinar Mladine, Dela in urednik na Magu. Zadnja leta dela pri družinski reviji Jana, kjer je namestnik glavne in odgovorne urednice.

V preteklosti ste se kot raziskovalni novinar veliko ukvarjali s politikom. Razkrivali ste politična ozadja in afere, v katere so bili vpleteni tudi politiki. Kako ste doživljali letošnjo volilno kampanjo? Ste videli v njej kaj novega?

Da, koalicija Slovenija je "kriva", da je bila veliko bolj spontana, tudi ljudska, čeprav je to številne vladne medije silovito motilo, češ, kaj se pa to pravi, da greš med ljudi in jim na primer prepevaš, če so pa to zelo resne zadeve! Ljudi je menda treba nagovarjati zviška in jim dopovedati, da je oblast eno, volilci pa nekaj drugega; da je politike treba spoštovati same po sebi in ne zaradi njihovih osebnostnih, človeških kvalitet. Zato je v medijskem ozadju te predvolilne kampanje potekalo smesnje vsega in vsakogar, ki ni na "pravi strani", da o "inteligentnih" samospraševanjih, zakaj se Janez Janša v tej kampanji obnaša neagresivno, umirjeno in državotvorno, sploh ne govorim! Prav zaradi njega se je marsikomu podrl vneprejšnji scenarij napadalnega in nevarnega liderja demokratske stranke.

Eden osrednjih delov volilne kampanje so bila volilna soočenja na televiziji. Za soočenja na nacionalni televiziji obstaja ocena, da so bila precej dolgočasna, ker je na njih sodeloval cel kup predstavnikov ne-parlamentarnih strank.

Nacionalna televizija si je z ozkosrčnimi in strogimi pravili pravzaprav sama zaprla vrata za

primer, kakšen je osebnostni profil kandidatov, kdo sploh v resnici so, kakšne so njihove čisto človeške lastnosti itn. V soočenjih smo tako na primer lahko videli nekaj klovnov, ki v resne od-daje ne sodijo – med njimi je bil človek, ki je bil v preteklosti znan po tem, da je goljufal medije in od njih za nenapisane članke pobiral denar in je bil na primer že na Roški, v času procesa JBTZ zaloten, da je v "humanitarne" namene med protestniki pobiral denar. A ne glede na vse to: v soočenjih smo v zadnjih dveh tednih vendarle spregledali veliko živčnost onih, ki danes odhajajo v opozicijo – preprosto se niso več obvladovali. To je bilo pa dobro.

Ostaniva še pri nacionalni televiziji. Neka-ko ji je uspelo posneti aretacijo Janeza Podobnika in njegovih privržencev s strani hrvaških mejnih organov, kar je precej po-živilo volilno kampanjo v zadnjem trenutku. Koliko je to vplivalo na izid volitev?

Menda je zaradi tega ljudski stranki uspelo priti v parlament, osebno pa o tem dvomim. Ne dvomim pa, da je bil incident tudi posledica javnomnenjskih raziskav, ki so SLS potiskale pod parlamentarni prag, in da torej le ni šlo samo za spontano demonstracijo slovenske ljudske volje, ki je hotela opozoriti na agresivne hrvaške mejne apetite tam, kjer meja še ni določena. Ne glede na to pa je tudi ta "poživitev" volilne kampanje, kot pravite, dokazala, da slovenska oblast reševanje mejnih vprašanj s Hrvaško razume kot nekaj, kar se bo samodejno razrešilo, in naši sosede sedaj

tile v napovedi volilnih izidov, še posebej Toševa. Kako si to razlagate?

V dosedanjih predvolilnih kampanjah so nekateri raziskovalci javnega mnenja – ali še bolje: manipulatorji – ugotovili, da lahko z objavljanim trendov pomembno vplivajo na odločitve in usmeritve volilcev. Ko pa javnomnenjska merjenja postanejo ujetniki želja in političnih usmeritev tistih, ki se z njimi ukvarjajo, je seveda konec objektivnosti in gre samo še za "raziskovalno" hlapčevstvo. Volilci pa so letos – hvala bogu – tudi to spregledali in zdaj je seveda prislo do shizofrene situacije, ko se oblikovalci in vsiljevalci javnega mnenja sprašujejo, kako to, da so si volilci drznili storiti nekaj, kar je v nasprotju z njihovo javnomnenjsko mendo znanostjo! Ampak tudi vse to je prineslo pomembno korist: nikoli več – upajmo – nihče več ne bo slepo zaupal javnomnenjski znanosti Toševa inštituta, ki ni ne neodvisna in ne nevtralna, ampak dirigirana. V to sem prepričan.

Zmagovalci in poraženci letošnjih volitev so znani. V preteklih dneh je bilo že veliko povedanega in zapisanega, zakaj je Liberalna demokracija Slovenije doživela poraz. Prebrali smo lahko celo do petintrideset razlogov za poraz LDS. Kje je torej ta stranka po vašem mnenju naredila kapitalne napake, če je sploh mogoče tako reči?

Veste, zdaj ko je bitke konec, so vsi tako zelo pametni! Sprašujem pa se, čemu mediji, ki so do samega krutega konca skorajda brezprizivno navijali za LDS, le-te niso prijateljsko opozarjali na napake in stranpoti v času, ko je ta vladala? Zato bi si drznili reči, da je liberalna demokracija tudi žrtev teh istih medijev; stranka preprosto ni imela ogledala, v katerega bi se lah-

Nihče več ne bo zaupal Toševemu inštitutu

Pogovor z Vinkom Vasletom

nekaj bolj atraktivnega, bolj korektnega in bolj vsebinskega. To ni dobro, zato bi bilo treba izdelati nova pravila, bolj sproščena, kajti v tej kampanji na nekatera pomembna vprašanja nismo dobili odgovorov, vse je ostalo samo na ravni enih in istih že prežvečenih tem, neposrečenih časovnih omejitev in podobnega. Tistega, kar je za volilce bistveno, pa nismo izvedeli: na

to samodejnost razumejo kot vdajo. Bolj kot incident, o katerem govoriva, pa je bila zaskrbljiva popolna nediplomska reakcija predsednika vlade in tudi zunanjega ministra Vajgla. Volilci pa niso ovce in so si tudi to zapomnili.

Omenjali ste javnomnenjske ankete. Splošna ugotovitev je, da so se precej zmo-

ko vsako jutro pogledala in si rekla, lomim ga. Zdaj ji ogledalo prav nič ne pomaga! Če boste o nekom neprestano govorili, da je lep in pameten, četudi ni, bo lepega dne v to začel verjeti. Zato me nič ne mika, da bi LDS še jaz pokopaval z argumenti, zakaj je izgubila volitve, ker se to pač ne spodobi v skladu z reklamo, da tistega, ki je že tako na tleh, res ni pošteno še obrniti. »

» V kolikšni meri je poraz liberalne demokracije posledica dejstva, da LDS ne vodi več Janez Drnovšek, ampak Anton Rop?

No, to je eden izmed vzrokov. Rop nima karizme, to je dejstvo. Psihološki profil Antona Ropa je znan. S tem imajo izkušnje tisti novinarji, ki so prihajali z njim v stike. Zelo hitro vzroji, se pravi, da je kolerik, je vzkipljiv in z njim je praktično na določeni točki dialog nemogoč, kar je ne nazadnje pokazal po volitvah in zadnji teden pred volitvami na nekaterih soočenjih. Preprosto se ni bil več sposoben obvladati, kar je volilno telo opazilo in je to povežalo s splošno aroganco liberalne demokracije, ki jo je znal Drnovšek z veliko umirjenostjo in veliko mero pragmatizma še preprečiti. Tone Rop je torej vladal, kar je bolj značilnost monarhov kot pa predsednikov liberalnih vlad v demokracijah.

Na drugi strani je Janševi SDS po dolgih letih opozicije le uspelo. S čim je Janezu Janši uspelo? Mnogi so prepričani da s programom, načelnostjo, vztrajnostjo in tudi preudarnostjo.

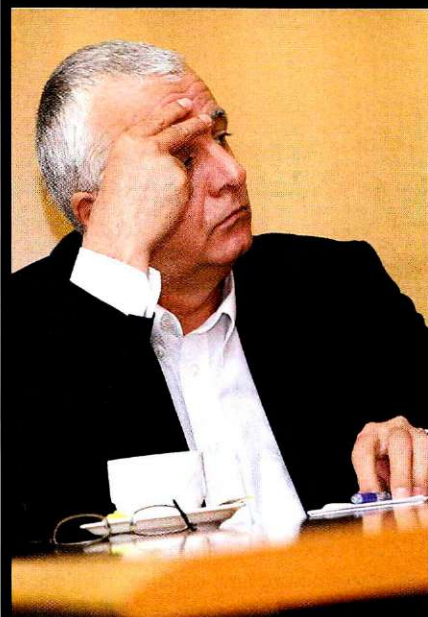
To je zagotovo res, čeprav politik vse to lahko zaigra ali igra. Zdi pa se mi, da je bilo ključno to, da so mediji iz Janše v preteklih letih delali, upal bi se celo reči, peklensčka, ki nikakor ne sme priti na oblast. Vemo, da se je dobesedno govorilo o jansistih, kar je bilo slišati kot nekakšen sinonim za fašiste. Nikoli pa se ni na drugi strani v tej isti stigmatizaciji reklo, oni so pa roparji ali roparisti. Če dvanajst let nekomu pripoveduješ, da je nekdo tako rekoč utelešenje vsega zla, ki lahko pride nad slovenski narod in to državo, se ljudje začnejo spraševati, koliko je v tem sploh racionalnega, dejanskega, resničnega in ali se za temi diskvalifikacijami ne skrivajo tisti, ki jim je samo do moči in lastnih privilegijev.

Je mogoče reči, da je uspešnost stranke premosorazmerna z uspešnostjo predsednika stranke?

Seveda se volivec orientira tudi na podlagi osebe, ki vodi posamezno stranko. Karizma je potrebna. Janša jo prav gotovo ima, Drnovšek tudi, Kučanova pa se je žal izgubila v njegovem forumu. Na levi strani ima posebej prijazno karizmo Borut Pahor, potem pa je prav hitro konec. A karizma brez novih idej je lahko hitro izpraznjena.

Oblikovanje kakšne vlade pričakujete? Govori se o preseganju zgodovinskih delitev ...

Te so se na neki način že zgodile v letošnji predvolilni kampanji! In če se pošalim – kaže, da so presežene tudi verske ali religiozne delitve, vsaj če sodim po Lahovnikovi izjavi takoj po volitvah, ko je rekel, da bodo zdaj njegovi morali malo na Brezje, ker jim lahko samo še bog pomaga. In me je

Sprašujem se, čemu mediji, ki so do samega krutega konca skorajda brezprizivno navijali za LDS, le-te niso prijateljsko opozarjali na napake in stranpoti v času, ko je ta vladala. Zato bi si drznil reči, da je liberalna demokracija tudi žrtev teh istih medijev; stranka preprosto ni imela ogledala, v katerega bi se lahko vsako jutro pogledala in si rekla, lomim ga.

poklical prijatelj, ki je veren, ter mi ves v strahu rekel: a zdaj nam bodo levičarji pa še Brezje okupirali! Mislim, da te nevarnosti ni, ker ne verjamem, da v LDS verujejo v to, da je bog pravičen, ker jih je pač vrgel z oblasti. Torej zanje boga še vedno ni ali pa je napačen. Kar pa zadeva novo vladno, verjamem, da jo bo mandatarju uspelo sestaviti, čeprav se mi po reakcijah poražencev večkrat zdi, da upajo, da je bila vse skupaj le velika nočna

Verjamem, da bo mandatarju uspelo sestaviti novo vlado, čeprav se mi po reakcijah poražencev večkrat zdi, da upajo, da je vse skupaj le velika nočna mora.

mora, saj se v nastopih po volitvah obnašajo, kot da kampanja še kar traja. Zelo neokusna drža pa je tista, ki nam zdaj skuša dopovedati, da je histerija poražencev upravičena, da moramo tudi mi biti živčni in podobno. To je majhen poskus mentalnega dovolilnega udara, ki nikamor ne vodi, razen če kdo ne misli, da so se volilci zmotili.

Se vam zdi, da je sedanja situacija primerljiva z letom 1996? Nekateri vseskozi delajo te primerjave in govorijo o pat poziciji, do katere naj bi bilo prišlo na teh volitvah.

Ne, ker ne verjamem v kakšne nove puckiste! O pat poziciji pa špekulirajo tisti, ki menijo, da lahko oblast še vedno zasedejo mimo volje volilcev. Mi pa relativnega zmagovalca volitev imamo.

Na dan volitev se je začela tridnevna novinarska stavka. O njej so mnenja tako med navadnimi ljudmi kot novinarji močno deljena. Nekateri menijo, da je bila politično motivirana.

Mogoče sem kljub izkušnjam še vedno malo naiven, a teorijam zarote nisem preveč naklonjen! Vem samo to, da bi tisti, ki so stavko organizirali, lahko več simpatij javnosti pridobili, če tega ne bi storili na volilni dan in takoj po njem.

Kako pa gledate na drugo stran, na nepripravljenost Gospodarske zbornice Slovenije na pogajanja z novinarskim sindikatom?

Po definiciji in uzancah je gospodarska zbornica partner, ki se mora dogovarjati in sploh nima pravice reči ne. In kolikor vem, v združenju medijev niso rekli, da se ne bodo pogovarjali, ampak so predlagali, da se z novinarskim sindikatom pogovarjajo o novi, ne pa o stari kolektivni pogodbi. Sam se generalno s tem štrajkom nisem solidariziral, ker imam pomisleke do tega, da se je novinarski ceh pripravljen pogovarjati o pravicah, o dolžnostih pa bolj malo. Ali drugače rečeno: novinarski poklic je profesionalno devalviran, kriči o avtonomiji, o odgovornosti in znanju pa bolj malo. Gre zlasti za odgovornost do javnosti, ki si zasluži korektno, neideološko – torej profesionalno novinarstvo. Zato mislim – in nisem osamljen –, da je čas, da se začnemo resno pogovarjati o novinarski zbornici.

Pri Delu je bilo zanimivo, da je njegov urednik Darijan Košir nastopal v času stavke kot sindikalni aktivist, na drugi strani pa je nekdanji predsednik uprave Dela Jure Apih protestiral, ker je Delo prejšnji ponedeljek izšlo kot "svojega imena nevredno oglasno

skrpucalo". Po njegovo je bila stavka neutemeljena in še niso bile izrabljene vse možnosti za pogajanja, saj bi moral časopis zaradi odgovornosti do javnosti kljub temu iziti.

Mnenja glede novinarske stavke so v javnosti deljena, tudi med samimi novinarji. Ni šlo za generalno novinarsko stavko, novinarskemu sindikatu in novinarskemu društvu ni uspelo poenotiti kompletnega ceha, da bi se vključil v to stavko, za katero sicer obstajajo argumenti, da je treba nekatere poklicne stvari urediti za novinarje. Po drugi strani pa poznam nekatere v medijih, ki so trdili, da stavkajo, pa tega v resnici niso počeli. Veliko jih je govorilo, da se solidarizirajo s stavkajočimi, vendar ne bodo stavkali, in tako naprej. Sindikat in

društvo sta stavila samo na nacionalno televizijo in Delo. Z drugimi se sploh niso pogovarjali. K nam recimo sploh ni nihče prišel.

Tudi k nam ne ...

K vam ne, tudi z Mladino se ni nihče pogovarjal. Skušali so prepričati samo še POP TV, ker so vedeli, kaj se bo zgodilo. Dejansko je štrajk padel na odločitvi popovcev, da se stavki ne pridružijo. Ta štrajk je s tem doživel neuspeh. Zakaj se z drugimi niso pogovarjali, zakaj se od junija naprej, ko so začeli priprave na ta štrajk, niso z nikomer pogovarjali? Rezultat je sedaj s strani sindikata ponarejen, ker trdijo, da je bil štrajk uspešen. Pa ni bil, ker niso dosegli niti ene od treh zahtev, ki so jih naslovili na GSZ oziroma na združenje medijev.

Dosegli naj bi bili menda to, da se bodo sedaj le lahko začeli pogajati.

Združenje medijev bi se v vsakem primeru začelo pogajati. Šlo je samo za vprašanje, ali se bodo pogovarjali o stari kolektivni pogodbi ali je treba karte premešati in se začeti pogovarjati o novi. Mislim, da bi se bilo treba zaradi spremenjenih razmer v zadnjih dvanajstih letih pogovarjati o novi.

Z nastopom nove vlade naj bi morda prišlo do ustanovitve medijskega sklada za tiskane medije. Že dolgo se napoveduje nov dnevni časopis, ki naj bi ga vodil Marko Crnkovič, vendar so mnogi prepričani, da Crnkovič tega ni sposoben speljati. Tudi potencialni vlagatelji so večinoma odstopili od tega projekta. Je v Sloveniji še prostor za nov alternativni dnevni časopis?

Položaj bo, potem ko bo Janša sestavil novo vlado, kar zanimiv in smešen. Obstoječi mediji bodo ostali na istih okopih, kot so bili prej. Če so bili prej do opozicije zelo kritični in neokretni, bo sedaj, ko bo opozicija prevzela oblast, s strani teh medijev doživljala isto. Če si je prej opozicija prizadevala, da bi prišlo do ustanovitve sklada za pluralizacijo in s tem nastanka bolj korektnega, konkurenčnega dnevnega časopisa, ki bi bil na neki način opozicijski, si mora sedaj prizadevati, da pride s pomočjo medijskega sklada do ustanovitve provladnega časopisa, drugače se stvari sploh ne bodo spremenile. Sicer pa čestitam kolegom na dnevnih časopisih, saj bodo končno enkrat opozicijski dnevni časopisi, čeprav bodo svoje puščice usmerjali na iste ljudi, ki so jih obdelovali že v opoziciji.

Nekateri vedno znova problematizirajo sklad za pluralizacijo, češ da je to potuha za nesposobnost. Je po vašem mnenju sklad potreben?

Treba se je samo dogovoriti za pravila igre.

Prvič, čemu je ta sklad namenjen, drugič, kako se ta sredstva delijo, in tretjič komu. Mi imamo v Evropi številne primere, ko vlade ustanovijo in podpirajo celo časopise, ki jim niso naklonjeni. To delajo z namenom, da ohranjajo demokratični nivo, da ohranjajo izročilo svobode in svobodnega razmišljanja. Načeloma nimam nič proti skladu. Vprašanje je samo stvar kriterijev. Če se želi pomagati, da se medijski prostor končno nekoliko uravnoteži, da ne bomo kar naprej pod pritiskom tistih medijev, ki so tako rekoč vedno na strani točno določene oblasti, torej na strani leve oblasti, če pogojno temu tako rečem, potem je to dobro. Tranzicija v medijih še ni končana in še dolgo ne bo. Zato je treba ta prostor uravnotežiti, da bodo prišla do izraza tudi mnenja, ki do sedaj niso. Izidi teh

Pri skladu za pluralizacijo medijev se je treba dogovoriti za pravila igre. Prvič, čemu je ta sklad namenjen, drugič, kako se ta sredstva delijo, in tretjič komu.

volitev so tudi dokaz, da javnost ni več nasedla tem medijem, ki so ji dvanajst let prali možgane, in je vendarle ugotovila, da ni vse tako, kot pravijo glavni mediji, ampak je bila sposobna kritične presoje. Če bi se javno mnenje ravnalo samo po medijskih informacijah, potem bi se še v prihodnje nadaljevala vladavina liberalne demokracije oziroma levice. Te volitve so tudi poraz teh medijev. Zadnjič me je klical neki kolega in dejal, kaj boš pa sedaj, ko je zmagal Janša, ko vedno trdiš, da si opozicija tistim, ki vladajo. Jaz sem mu rekel, da s tem nimam nobenega problema. Seveda bom opozicija, profesionalna novinarska opozicija, ne pa politična opozicija. To ne pomeni, da se bom pridružil politični opoziciji v parlamentu, ampak svoji lastni etični, ki sem jo vedno negoval. In tudi če bo Janez Janša sestavil vlado, seveda jo bo, bom do te vlade kritičen, ne pa kritikantski. Tudi do Ropove vlade nisem bil kritikantski, ampak kritičen z argumenti. Seveda, sedaj je že bojazen, kdo je Vinko Vasle v trenutku, ko so "njegovi" zmagali. Imel sem veliko telefonskih klicev. Nekateri me vidijo na eni, nekateri na drugi strani. Sam pa bom na svoji strani. Mislim, da je to zelo pomembno pojasniti. Imel sem opozicijsko držo do Demosa, imel sem zelo opozicijsko držo, vendar ne klasično politično, do LDS in imel jo bom do vsake nove oblasti. Vem pa, da bo Janez Janša potreboval nov provladni ali vladni dnevni časopis.

Se morda potem že vidite na kakšni novi funkciji?

Ne. Ne. Ne. Že vse življenje si želim delati v mediju, kjer bi lahko delal visoko profesionalno korektno, čeprav mi razen nekega obdobja na

Delu s tako imenovano Slivnikovo četico kasneje ni uspevalo. Ti mediji drugačnega mnenja niso prenašali, in če so me enkrat iz njih že izločili, me sedaj ne potrebujejo več. In se jim tudi ne vsiljujem. Bi se pa videl v enem takem mediju.

Se pravi, da medijski sklad za pluralizacijo mora obstajati, če želimo normalno uravnotežen slovenski medijski prostor?

Vsekakor. Mora poskrbeti. Nasprotovanje temu skladu je samo nasprotovanje širjenju nekih drugačnih mnenj. Vzemimo primer Mga, vzemimo primer Demokracije.

Verjetno je tu še strah pred izgubo monopolov.

Če bi šlo za podpiranje novega dnevnega časopisa, potem je to strah. Če bi šlo samo za

revijalni tisk, pa tega strahu v velikih medijskih hišah ne bi bilo.

Urednica Jane Melita Berzelak je na poročniškem dopustu, tako da vi kot njen namestnik vodite družinsko revijo Jano. Je to, da ste v uredništvu praktično edini moški, prednost ali ovira?

Že prejšnja urednica si je vedno prizadevala, da bi bil v taki družinski reviji poleg ženskega navzoč tudi moški pogled na stvari oziroma princip. Glede na to, da sem moški, sem reviji prispeval neko novo poanto, vsebino, ki je, kot pravijo, drugačna od prejšnje, ki je bila samo ženska. Sam sem vedno v vseh uredništvih z vsemi dobro sodeloval ne glede na to, ali so bili moški ali ženske. Moj princip je princip miroljubnega sodelovanja, dogovarjanja, zato me kličejo "šefik", ne šef. Malo v hecu. Ne želim biti šef, ki vodi redakcijo agresivno, s prepiri, s kričanjem, kaznovanjem ali kaj podobnega. Resnično nimam prav nobenih težav in krasno sodelujemo.

Kako gledate na poplavo rumenega tiska? Verjetno predstavlja to za vašo revijo vsaj delno konkurenco?

Zelo je odvisno, kako rumeni tisk definiramo.

V mislih imam Lady, Novo.

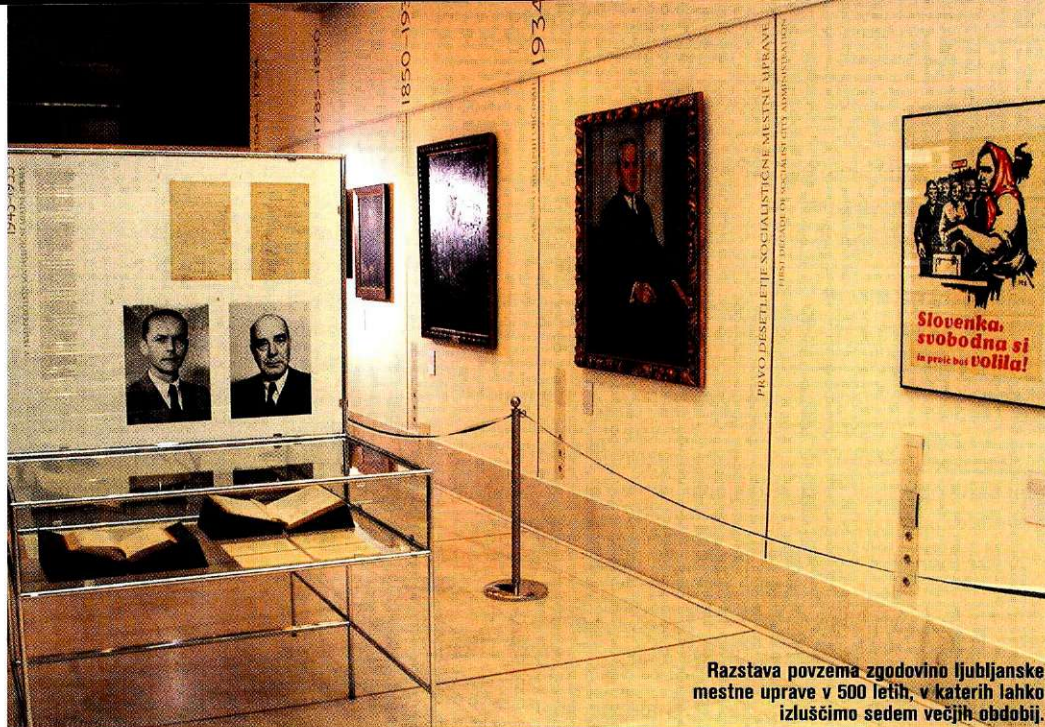
Med Lady in Novo je bistvena razlika. Lady je del zabavnega, ne pa čisto rumenega tiska. Načeloma nimam nič proti rumenemu tisku, saj pravim, da dokler bo po tem povpraševanje, do takrat bo tudi ponudba. Pri nas je rumeni tisk zašel na neka čudna hudobna pota, saj moralizira, in kar je še huje, sodi in obsoja namesto sodišč.

Metod Berlec

Razstava v Kresiji v besedi in sliki prikazuje zgodovino ljubljanskega županovanja od leta 1504, ko je Ljubljana dobila prvega župana, pa vse do danes. Zbirka, ki bo na ogled do konca novembra, je zanimiva in poučna hkrati.

Razstava povzema zgodovino ljubljanske mestne uprave v 500 letih, v katerih lahko izluščimo sedem večjih obdobij. Prvo obdobje se povezuje s srednjeveško in novoveško mestno upravo oziroma samoupravo v letih 1504 do 1784. Začelo se je,

Razstava povzema zgodovino ljubljanske mestne uprave v 500 letih, v katerih lahko izluščimo sedem večjih obdobij.

Ljubljanski župani skozi čas

ko je leta 1954 kralj Maksimilijan I. podelil mestu pravico voliti župana. Tako je mestna uprava obsegala: župana, mestnega sodnika, notranji svet z 12 člani, zunanji svet s 24 člani in skupščino 64 meščanov. Že od leta 1521 so vodili zapisnike sej mestnega sveta, takrat imenovane sodni protokoli. Dva razstavljeni zapisnika iz prve polovice 16. stoletja nam kažeta, kakšni so bili v tem prvem obdobju. Kakšen je bil pečat mesta v letu 1534, je vidno na kredenčnem pismu kranjskih mest poslancev na dvor. Kot predstavnika mesta – župana sta iz tega prvega obdobja predstavljena oče in sin: Lenart in Andrej Hren. Pogoj za njuno izvolitev je bila pravilna verska opredelitev, saj je bil prvi protestant in je Ljubljani županoval v času, ko je bila večina prebivalstva kot tudi mestnega sveta protestantske vere, njegov sin Andrej pa je bil župan v času katoliške protireformacije in se je pred prevzemom županske funkcije že spreobrn timer katoliško vero. Mestna uprava z županom na čelu je že v času prvega obravnavanega obdobja imela svoje prostore v današnji mestni hiši. Kako je bila videti stavba pred barokizacijo, lahko vidimo iz Valvasorjeve upodobitve. Kako je mesto reševalo gospodarska in finančna vprašanja, nam poleg zapisnikov sej ka-

zejo tudi ohranjene računske in davčne knjige ter urbarji. Na razstavi si je mogoče ogledati računsko knjigo iz leta 1581 in urbar iz leta 1620.

Zametki moderne uprave

Drugo obdobje zaznamuje odpravo stare mestne avtonomije in zametke moderne uprave, obsega pa leta od 1785 do 1850. Zapisnik seje mestnega sveta se razlikuje od prejšnjih in je že podoben kasnejšim, kot so jih pisali v času moderne uprave. Iz tega obdobja je predstavljen župan dr. Jožef Potočnik, ki je županoval konec 80. let 18. stoletja. V začetku 19. stoletja, v času Napoleonovih vojn, je bila Ljubljana prestolnica posebne skupine dežel, imenovanih

Ilirske province. Pri razglasih, namenjenih širšemu krogu ljudi, se je vse bolj pojavljala tudi slovenščina. Tako je tudi na okrožnici, ki govori o predpisanem mestnem davku za Ljubljano, tretji stolpec pisan v slovenščini. Po odhodu Francozov je bil vzpostavljen upravno-ekonomski magistrat kot državno politična oblast za mesto. Na čelu magistrata je bil še vedno župan, ki ga je imenoval cesar. Mestna uprava, ki jo je skraj v celotnem predmarčnem obdobju vodil župan Janez Nepomuk Hradecky, je svoje lastne pobude razvijala predvsem na gospodarskem področju. Pomembna je bil ustanovitev hranilnice v letu 1820, ki je bila prvi denarni zavod v naših deželah. Leta

1823 je mestna občina začela voditi knjigo meščanov in častnih meščanov.

Temelji moderne uprave

Leta 1850 je Ljubljana dobila lastni občinski red, ki se je imenoval Začasna srenjska postava za deželno glavno mesto Ljubljana, in z njim so bili postavljeni temelji moderne mestne uprave. Uprava občinskih zadev je bila poverjena občinskemu odboru, županu z magistratom in okrajnim načelnikom. Prvi župan je bil dr. Matija Burger, ki je 1851 na podlagi tega zakona zaprisegel pred občinskim odborom. V šestdesetih letih sta si v občinskem odboru že stali nasproti slo-

Vzporedno z razstavo je izšel lično izdelan katalog o njej.

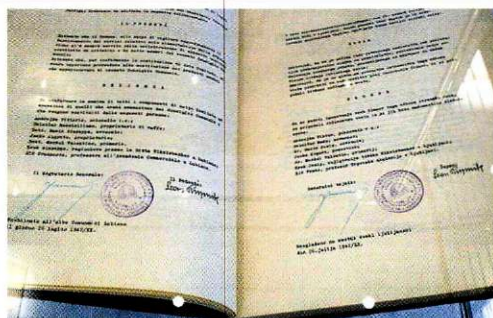
Z osamosvojitvijo leta 1991 je Ljubljana postala glavno mesto Slovenije, novi predsednik skupščine inž. Jože Strgar prvič po vojni ni bil več član komunistične stranke, ampak iz vrst na novo oblikovane koalicije Demos.

venska in nemška stran. Leta 1882 je bil za župana izvoljen Peter Grasselli in z njegovim županovanjem je mestna uprava prešla v slovenske roke in poslovanje mestne uprave je začelo potekati v slovenščini. Že pred sto leti, 1904, so se v Ljubljani spomnili izvolitve prvega župana. Slovenski narod je takrat na prvi strani objavil članek, ki je naznanjal, da mesto praznuje štiristoto obletnico svojega prvega svobodno izvoljenega župana. Prišla je prva svetovna vojna, za njo razpad Avstrije in mestni svet je oktobra 1918 za svojo avtoriteto priznal najprej Narodni svet v Zagrebu. Šlo je za ustanovitev Države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki pa ji je že decembra sledila Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sledilo je razburkano obdobje dvajsetih let, ko so vodenje mestne uprave prevzeli gerenti in vladni komisariji, dokler ni bil v letu 1927 za župana izvoljen dr. Dinko Puc.

Velika Ljubljana

Ljubljana je v letu 1935 začela dobivati novo in urejeno podobo in se je preoblikovala v "Veliko Ljubljano". Občinsko ozemlje se je povečalo za petkrat. Priključile so se ji cele občine Šiška, Moste in Vič, del občine Ježica, Polje in Dobrunje. Sprejet je bil zakon o mestnih občinah in organa mestne občine sta bila mestni svet, ki je štel 54 članov, in predsednik mestne občine. Ob začetku druge svetovne vojne in italijanski zasedbi Ljubljane je izšel kraljev ukaz, da vladno oblast v mestu izvršuje visoki komisar. Le-ta je 1942 imenoval župana (Leona Rupnika), zapisnike sej mestnega sveta so zamenjali županski sklepi. Po kapitulaciji Italije pa do konca vojne je županske posle opravljal

Med vojno je ljubljanski župan Leon Rupnik podpisoval dvojezične dokumente (v italijanski in slovenski).

generalni tajnik. Poleg tega so v obdobju druge svetovne vojne na magistratu organizirali matični odbor Osobodilne fronte, ki pa na poslovanje mestne uprave ni imel večjega vpliva.

Vpliv socializma

Prvo obdobje socialistične mestne uprave (1945–1955) je predstavljeno predvsem z delovanjem uprave leta 1945 in prvima predsednikoma (oziroma županoma) v tem letu. Pomembna pridobitev, ki se je uveljavila že pri volitvah med vojno, je bila splošna volilna pravica za ženske. V prvi (63-članski) mestni plenum je bilo izvoljenih devet odbornic. Predsedniki (oziroma župani) iz tega in še večine naslednjega obdobja so prikazani s fotografijami, saj portretiranje takrat ni bilo zaželeno, ni bilo v socialističnem duhu, kar je vidno tudi na razstavi kot vrzel v tej galeriji županov.

Mestne občine

Leta 1955 je bilo mesto razdeljeno na pet mestnih občin. Za opravljanje skupnih zadev mestnega komunalnega življenja so ustanovili mestni svet, ki se je 1969 preimenoval v mestno skupščino z dvema zboroma, ki sta skupaj štela sto odbornikov. Ljubljana je bila v tem času tipično soci-

alistično mesto, ki se je čedalje bolj povezovalo z mesti v tujini in je želelo tudi turistično poživitev. Eno teh prizadevanj je bila prireditev Kmečka ohceta, ki je bila značilna za Ljubljano. Z osamosvojitvijo leta 1991 je Ljubljana postala glavno mesto Slovenije, novi predsednik skupščine inž. Jože Strgar prvič po vojni ni bil več član komunistične stranke, ampak iz vrst na novo oblikovane koalicije Demos.

Piše se zgodovina ...

Najkrajšo predstavitev ima zadnje obdobje, ki traja od leta 1995 do

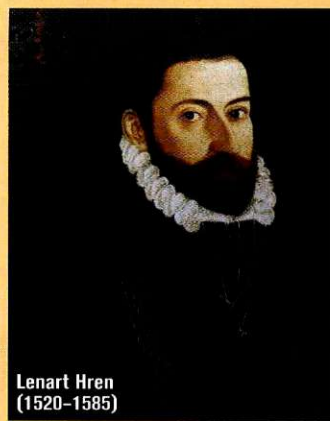
danes. Organi mestne občine so mestni svet, nadzorni odbor in župan oziroma županja. Od leta 1994 izročitev županskih poslov poteka simbolično z izročitvijo županske verige, ki ponazarja mestno oblast. Viktorija Potočnik jo je leta 2002 izročila sedanji županji Danici Simšič.

Avtorji razstave Ljubljanski župani skozi čas so arhivisti Zgodovinskega arhiva Ljubljana: dr. Damjan Hancič, mag. Sonja Anžič in Tatjana Šenk in napovedujejo tudi izdajo istoimenske knjige.

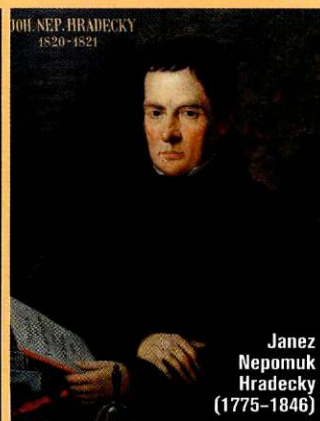
Barbara Kavtičnik

Sooblikovali so Ljubljano

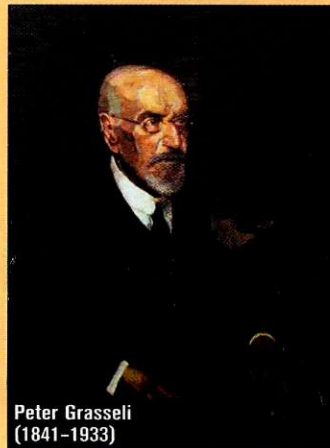
Portreti nekaterih ljubljanskih županov, ki so živeli v različnih časovnih obdobjih

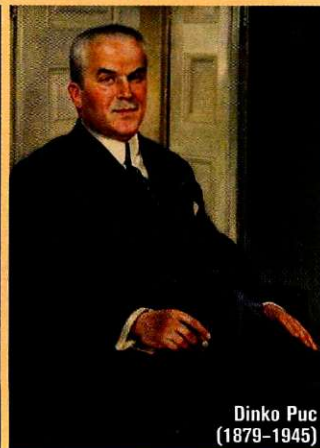
Lenart Hren
(1520–1585)

Janez
Nepomuk
Hradecky
(1775–1846)

Peter Grasselli
(1841–1933)

Dinko Puc
(1879–1945)

GOOD VIBRATIONS

107.8 MHz

RADIO VELENJE

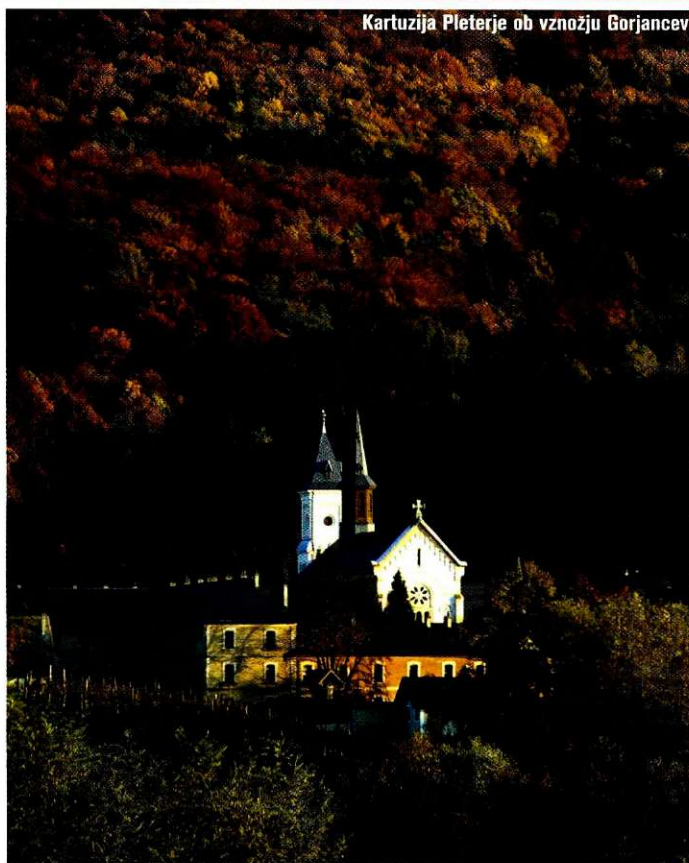
www.radiovelenje.com

Naš čas. d.o.o. Kidričeva 2a, Velenje
tel. 03/ 897 50 03, fax: 03/ 5869 263

Letos kartuzija Pleterje praznuje visok jubilej: 600. obletnico ustanovitve kartuzije in 100. obletnico vnovične naselitve kartuzijanov pod Gorjance. Da bi na poseben način zaznamovali ta visoki jubilej, je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, območna enota Novo mesto pripravil razstavo na pobudo fotografa in oblikovalca Zvoneta Pelka, ki je hkrati avtor vsebinskega koncepta razstave in razstavnega kataloga.

Razstava in katalog predstavljata temeljne zgodovinske okoliščine nastanka kartuzijanskega reda, duhovnost in poslanstvo ter način življenja menihov, samo pletersko kartuzijo pa obravnava tudi z vidika zgodovinskih razmer, ki so botrovale njeni us-

Sto let Pleterij

tanovitvi in vnovični oživitvi. Posebna pozornost je namenjena umetnostnozgodovinskemu pomenu gotske cerkve in njene današnje podobe, ne nazadnje pa osvetljuje tudi današnji položaj in vlogo kartuzije v duhovnem, kulturnem in gospodarskem življenju širšega slovenskega prostora. Poleg menihov, priorja p. Jožefa Marije Davida in p. Janeza Hollensteina, so besedilo za razstavo in katalog prispevali še vodja gospodarstva v Pleterjah agronom Jože Simončič, zgodovinarji dr. p. Metod Benedik, dr. France M. Dolinar in dr. Jože Mlinarič ter umetnostni zgodovinar in odgovorni konservator za kartuzijo mag. Robert Peskar.

Od Žič do Pleterij

Razstava obsega enaindvajset panojev in tri stavbne elemente z začetka 15. stoletja, ki izvirajo iz podrttega dela gotske kartuzije. Če na kratko povzamemo vsebino, je uvodni del posvečen ustanovitelju kartuzijanskega reda sv. Brunu, ki

je leta 1084 iz potrebe po puščavniškem in cenobitskem redovnem življenju, posvečenem kontemplaciji in iskanju Boga, v gorskem masivu Chartreuse blizu Grenobla v Franciji ustanovil prvo kartuzijo. Po tem kraju je red dobil tudi ime.

Le malo po smrti sv. Bruna so kartuzijani dobili pisana pravila, ki

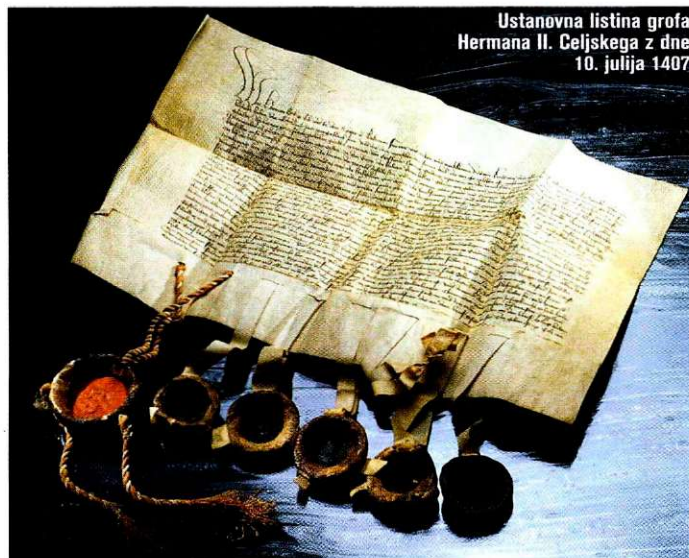
so se danes temelj redovnega življenja. Kartuzija je skupnost samotarjev, katerih življenje oblikujejo tri prvine: liturgija, notranja molitev oziroma meditacija v samoti in delo. Način življenja je narekoval tudi arhitekturno zasnovo kartuzij. Cenobični del sestavljajo skupni prostori, in sicer cerkev, kapiteljska dvo-

rana, refektorij (jedilnica) in knjižnica, ki jih povezuje mali križni hodnik, puščavniški del pa meniške celice, nanizane okoli velikega križnega hodnika. Prav slednje je tista prvina, po kateri se kartuzije razlikujejo od vseh drugih samostanov.

Največji vsebinski poudarek je namenjen zgodovinskemu kontekstu. Po prvi slovenski kartuziji v Žičah, ustanovljeni leta 1165, ki je hkrati pomenila najstarejšo kartuzijo zunaj matičnih dežel reda, Francije in Italije, so na slovenskih tleh nastale še tri. Med temi je kot zadnja nastala pleterska kartuzija, ki edina še živi. Ustanovil jo je celjski grof Herman II., pomemben mecen, izreden fevdalet, politik in diplomat v službi tedanjega nemško-rimskega kralja in cesarja, z namenom, da v njej najde svoje zadnje počivališče. Formalno-pravno ustanovitev pleterske kartuzije sega v leto 1407, vendar so z ustanavljanjem začeli že leta 1403. Zaradi šte-

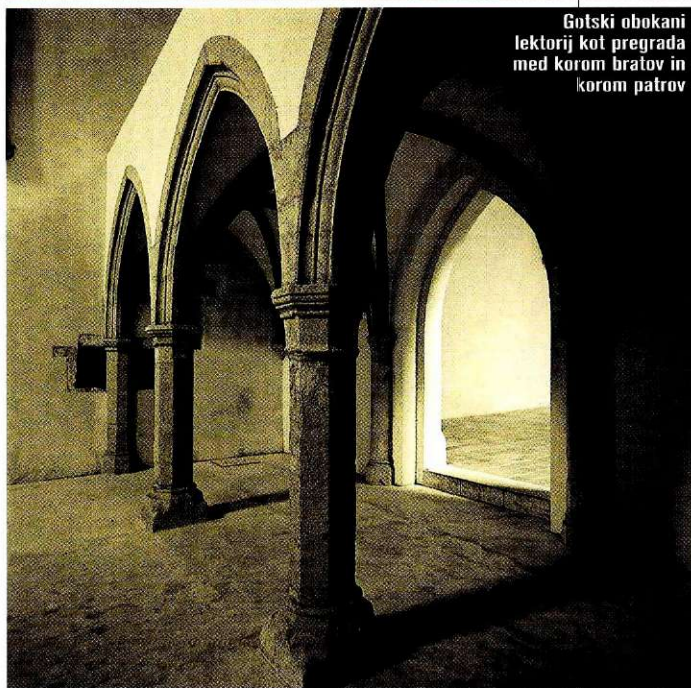
Leta 1904 nov samostan

Na pobudo ljubljanskega škofa Antona Bonaventura Jegliča so kartuzijani leta 1899 kupili vso pletersko posest in do leta 1904 pozidali nov samostan. Tretjega novembra leta 1904 je škof Jeglič zapisal v svoj dnevnik: "Danes sem posvetil cerkev Kartuzijancev v Pleterjah, kamor sem prišel sinoči via Krško, Leskovec, Kostanjevica ... V Pleterjah so redovniki mnogo sezidali, že je okoli 23 duhovnov in 30 bratov; spomladi pride še nekaj pregnancev iz Francoske. Za slovesnost se je zbralo prav mnogo ljudstva in okoli 80 duhovnov. Posvečevanje cerkve in oltarja je trajalo od 8. do 1/3. ure. Pred cerkvijo sem govoril vernikom na dvorišču: a) o redovniškem poklicu in delovanju, b) o obredih pri posvečevanju. – Zvečer sem bil že v

Ustanovna listina grofa Hermana II. Celjskega z dne 10. julija 1407

Gotski obokani
lektorij kot pregrada
med korom bratov in
korom patrov

Ljubljani." Z obnovitvijo redovnega življenja v Pleterskih je ta najstarejši red Katoliške cerkve znova zaživel v središču slovenske javnosti.

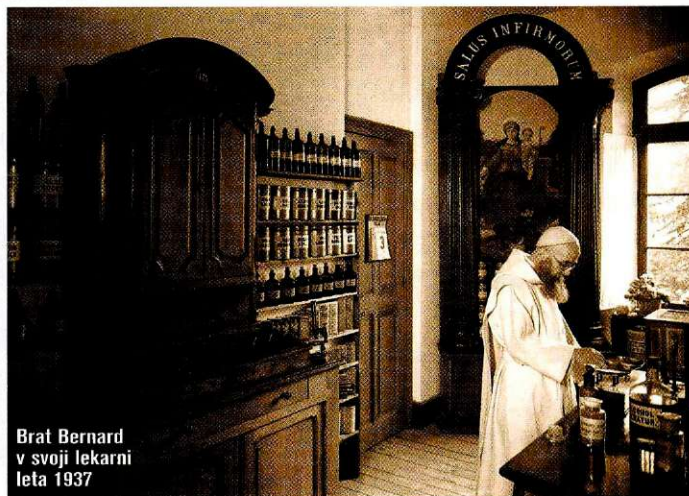
Od gotskega je ostala predvsem cerkev, ki je bila po obsežni obnovi leta 1984 izvzeta iz klavzure in je dostopna vsem obiskovalcem. Cerkev, ki so jo do leta 1420 zgradili najkakovostnejši gradbeniki takratnega časa, je pomembna tudi zaradi tega, ker velja za najbolje ohranjeno srednjeveško cerkev tega reda v Evropi.

Novi samostan, delo francoskega arhitekta J. F. Pichata, pa se posebej ponaša tudi s knjižnico, opremo

in zbirko slik starih mojstrov, ki je danes na ogled v kostanjeviški galeriji. Skratka, kot je zapisal mag. Robert Peskar, v pleterski kartuziji se na svojevrsten način zrcalijo duhovnost, zgodovina in kultura Evrope, raznolikost lupine in polnost vsebine, se pravi vrednote, h katerim teži moderna Evropa in katerim naj bi sledila tudi današnja Slovenija.

Zadnikar in Mlinarič

O kartuzijanih in še posebej o kartuzijanih na Slovenskem imamo tudi v slovenščini že kar obsežno literaturo. Levji delež knjige prispevala dr. Mar-

Brat Bernard
v svoji lekarni
leta 1937

jan Zadnikar, ki je preučeval kartuzijansko arhitekturo, in prof. dr. Jože Mlinarič, ki je v treh zajetnih knjigah obdelal vse štiri slovenske kartuzije.

Kljub temu ostaja še vedno odprto vprašanje, razmišlja zgodovinar dr. France M. Dolinar, kako to, da so v srednjem veku na tako majhnem prostoru, kot je današnja Republika Slovenija, nastale kar štiri kartuzije. Na tem koščku slovenske zemlje so kartuzijanski menihi očitno našli tisto blagodejno samoto, ki jo po besedah p. Janeza Hollensteina kartuzijani pojmujejo kot solidarnost s človekom. Prek nje se približujejo današnjemu človeku v njegovih prisilah, v bolezni in smrti ter tako nakazujejo in utirajo njegovo pot k osvoboditvi (A II.).

Iz študij akademika Mlinariča zvemo, kakšno izjemno poslanstvo so opravili žički, jurkloštrski, bistriški in pleterski kartuzijani od davnega leta 1160, ko je bila v Žičah ustanovljena prva kartuzija na ozemlju Svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti, do leta 1782, ko je Jožef II. odpravil še zadnji dve cvetoči slovenski kartuziji, Žiče in Bistvo.

Med letoma 1595 in 1773 je bila posest pleterske kartuzije v lasti jezuitskega reda, nato v rokah baronov Borschov, od 3. novembra 1904 pa nova pleterska kartuzijanska skupnost daje starim oblikam redovnega življenja novo vsebino na duhovnem, gospodarskem in umetnostnem področju.

Moli in delaj

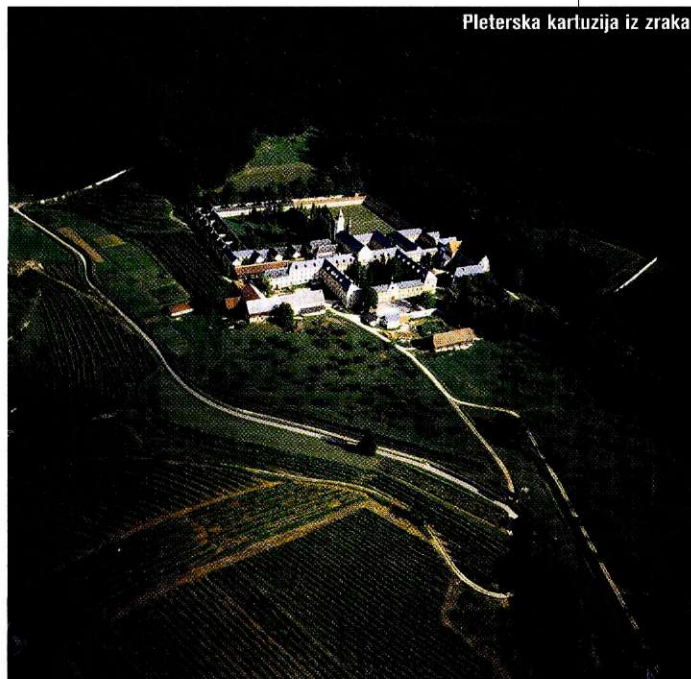
Kartuzijani so na svojevrsten način udeležili Benediktovo vodilo: moli in delaj! Njihovo celotno življenje je resnično uravnoteženo med molitev (nočno in dnevno) in delo:

delo na polju, v sadovnjaku, vinogardu pa tudi za pisalno mizo v celici. Neposrednim stikom z javnostjo so se kartuzijani prostovoljno odrekli, ohranjali pa so jih prek pisane besede. Tudi v slovenskih kartuzijah so nastajala pomembna teološka in literarna dela, ki so dala neizbrisni pečat kulturni podobi Evrope.

Od štirih kartuzij se je pred sto leti posrečilo obnoviti tisto, ki je bila v preteklosti pravzaprav najbolj preiskavana. Pobudo za spominsko zaznamovanje tega pomembnega dogodka v verski in kulturni podobi slovenskega prostora je dal Zvone Pelko. Kljub nezainteresiranosti samostana, ki se boji pretirane publicitete, in nerazumevanju širše javnosti je zbral avtorje posameznih prispevkov, navdušil sponzorje ter dal razstavi idejno in grafično podobo. Izdali so lep katalog, ki z besedo in sliko ponazori nastanek in razvoj kartuzijanskega reda, njegovo duhovno poslanstvo nekoč in danes, obudi spomin na slovenske kartuzije in prehodi razgibano pot pleterske kartuzije od leta 1403, ko jo je ustanovil Herman II. Celjski, do leta 1595, ko je v njej prvič ugasnilo življenje kartuzijanske molitve in delo njihovih pridnih rok.

Na 18 straneh kataloga je sedem avtorjev prispevalo dvanaest kratkih besedil, ki so vredna branja. Razstava je bila 21. septembra letos odprta v Galeriji Krka v Novem mestu, od 5. oktobra (do 29. oktobra) pa si jo lahko ogledamo tudi v prostorih Galerije Družina v Ljubljani. Od 4. novembra do 4. decembra bo na ogled v Galeriji Ars sacra v Mariboru, od 8. do 20. decembra pa še v kapeli sv. Miklavža v Kopru.

V. M.

Pleterska kartuzija iz zraka

Prejšnji petek je Špas teater v Kulturnem domu Mengeš premierno uprizorili novo predstavo R. Cooneyja z delovnim naslovom Funny Money. V komediji se predstavlja vrhunska igralska zasedba v režiji Vinka Möderndorferja.

Stari igralci v novi predstavi ...

Teater smeha

Kaj bi storili, če bi našli kovček s 735.000 funti, misleč, da vas lastnik ne bo našel? To se zgodi običajnemu družinskemu računovodji Henryju Perkinsu, ki bi jo rad popihal v Barcelono, vendar njegova žena ni za to. Raje bi ostala doma, saj je načrtovala praznovanje Henryjevega rojstnega dne s prijateljskima Vicom in Betty. Presenetita jih policijska inšpektorja, ki se pojavita pri vratih. Prvi začne izsiljevati Henryja, medtem ko je drugi prispel, da obvesti Jean o nesreči, ki se je pripetila njenemu možu. Da ne omenjamo, da kovček z denarjem išče tudi mafija. Zmešnjava postaja čedalje večja, konec pa nepredvidljiv. Jim bo uspelo pretentati policijo in mafijo in zbežati s polnim kovčkom? Odgovor najdete v novi komediji Špas teatra, ki bo po vsej verjetnosti nasledila najuspešnejšo Stevardese pristajajo.

Odlična zasedba

Deseta in hkrati jubilejna predsta-

va Špas teatra Funny Money ponuja obilico pozitivnih užтков ob gledanju. V njej blestijo Janez Hočevnar-Rifle, Stanislava Boninsegna, Matjaz Tribušon, Mojca Fatur, Slavko Cerjak, Branko Jordan (v alternaciji z Urošem Smolejem), Boris Kerč in prvič na odrskih deskah Primož Petkovšek-Petko. Komedijo je režiral Vinko Möderndorfer, kostumografijo prispeval nepogresljivi Alan Hrani-

telj, scenografka predstave pa je Vasilija Fišer. Več kot očitno je, da so tudi tokrat ustvarjalci predstave izvrstni in priznani umetniki slovenskega gledališkega prostora, kar je seveda odlična popotnica za dobro predstavo.

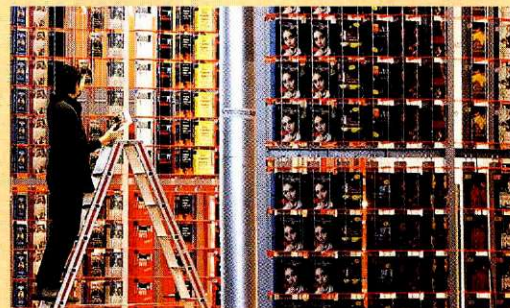
Teater dobre volje

Špas teater v sezoni 2004/2005 praznuje sedem let delovanja, v njih pa so realizirali 10 uprizoritev

in imeli 1.000 predstav, ki si jih je ogledalo skoraj 400.000 obiskovalcev. Sodelovali so na Dnevih komedije, Tednu slovenske drame in Borštnikovem srečanju. Na Dnevih komedije v Celju so prejeli kar 7 nagrad za tri različne predstave. Gre za gledališče, ki dobro ve, kako se naredi dobra predstava, ki obvlada gledalca in ga pri tem nasmeje do solz. **Barbara Kavtičnik**

Konec velikega knjižnega sejma

V Frankfurtu se je končal 56. knjižni sejem. Organizatorji so z njim zadovoljni, saj se je število obiskovalcev iz knjigotrske panoge povečalo na 150.000, kar je polovica vseh obiskovalcev. Na sejmu je razstavljalo 6.700 založnikov iz 111 držav. Nemški knjižni trg, ki je po vrednosti tretji največji na svetu, si je letos opomogel, saj so trgovci na drobno podpisali več naročil kot lani. Letošnji sejem je ponudil manj dogodkov s slavnimi, saj so se založniki pritoževali, da takšni dogodki motijo njihove delovne sestanke. Letošnjo mirovno nagrado, ki jo vsako leto podelijo na frankfurtskem sejmu, je prejel madžarski pisec Peter Esterhazy. Esterhazy v svojem delu opozarja pred uničevanjem ljudi s terorjem in

nasiljem, je v obrazložitvi nagrade zapisala ocenjevalna komisija, ki so jo podelili v cerkvi sv. Pavla v Frankfurtu. Nagrada je pospremljena s 15.000 evri.

Norbert Leser

Mohorjeva družba Celje

Norbert Leser je bil rojen leta 1933 na avstrijskem Gradiščanskem. Od leta 1971 je bil ordinarij za politične vede na fakulteti za pravne in državne vede salzburske univerze, v letih 1980 in 2001 pa ordinarij za socialno filozofijo na dunajski uni-

verzi. V knjigi *Božja vrata in okna* s podnaslovom *Prenovljen pogled na dokaze za Božje bivanje: spoznanja in izpovedi* se Leser sprehaja med klasičnimi dokazi za Božje bivanje in nanje gleda kot na dokaze v strogem pomenu besede, vsekakor pa vidi v njih pomembna opozorila in argumente z močjo prepričljivosti. Po mnenju prevajalca Vinka Oslaka je Leser hkrati kristjan in socialist, duhovni oče avstrijske nacije.

Geografija 8

Založba Mladinska knjiga

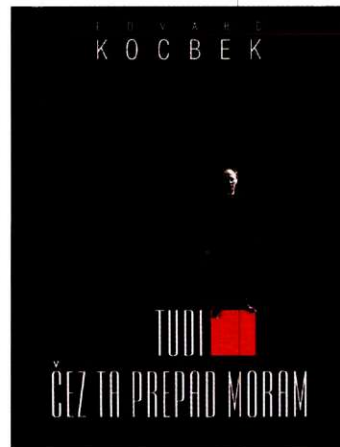
Učiteljeva vloga v razredu se danes zelo spreminja. V učni proces vstopa kot vir in posredovalec znanja, hkrati pa usmerja in moderira učni proces v skladu z učnimi cilji v učnem načrtu, interesi učenca ter aktualnimi dogodki. V priročniku za učitelje geografije *Geografija 8* (za osmi razred 9-letne osnovne šole) so avtorji Jože Račič, dr. Tatjana Resnik Planinc, dr. Sabina Popit in dr. Majda Cencič pripravili nekaj teoretičnih izhodišč o problemskem učenju, raziskovanju, eksperimentu in organizaciji geografskega tabora. Učbeniški komplet prinaša zelo natančno razporeditev učne snovi za osmi

razred 9-letne OŠ z vsemi cilji, dejavnostmi in predlogi za delo v razredu.

Kocbekove pesmi

Založba Litera

Knjiga *Tudi čez ta prepad moram* prinaša izbor iz šestih zbirk poezije Edvarda Kocbeka, ki so izšle za časa pesnikovega življenja in iz posthumno objavljene poezije. Avtor izbora Ales Šteger, ki tako kot Kocbek izhaja iz Slovenskih goric, je sestavil knjigo, namenjeno tistim, ki se s Kocbekovim pesniškim opusom seznanjajo prvič, kot tudi zahtevnejšim bralcem, ki želijo tega pesnika odkriti znova ali iz novega zornega kota. Izbor začrtuje lok od Kocbekovih poznih pesmi nazaj k lirskim pesmim iz *Zemlje*, pesnikove prve pesniške zbirke, in tudi vpogled v vsa obdobja Koc-

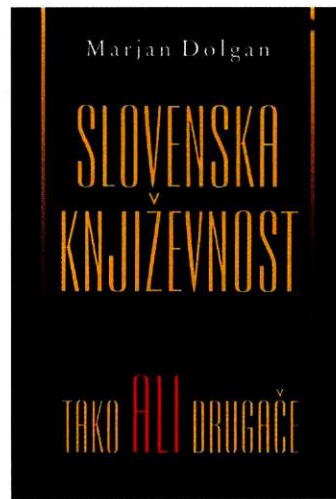

bekovega ustvarjanja. Izdaja je priložena zgoščenka, na kateri ugledni slovenski pesniki berejo njegove pesmi.

Slovenska književnost

Slovenska matica

Knjiga **Marjana Dolgana** *Slovenska književnost tako ali drugače* prinaša izbor študij in razprav večinoma o slovenskih literarnih delih 20. stoletja, ki jih je napisal v zadnjih treh desetletjih. Dolgan je znan kot nepuščoben avtor in že naslovi povedo veliko: *Manipuliranje s Francetom Prešernom ali največji slovenski pesnik v leposlovju*, *Utešene skrivnosti ali legende Stanka Majcna*, *Kako pisati ideološki kič in pri tem uživati ali vojna dela Vitomila Zupana*, *Ljubezen, revolucija in onostranstvo ali Ljubljanski triptih Rude Jurčeca*, *Véliki tekst o demis-*

tifikaciji "vélikega teksta" ali *Prišleki Lojzeta Kovačiča*, *Krvoskrunstvo ali erotika v pesniški zbirki Labrador Kajetana Koviča*, *"Satanistični profesor" ali literarne upodobitve Dušana Pirjevca*, *Bilo je nekoč ... ali vprašanje spominske literature*.

Kostelska rakíja

TŠD Kostel

Turistično-športno društvo Kostel je izdalo knjigo **Petra Svetika** *Kada se rakíja pali se žajfa* (ali *Ko se žganje kuha, se pije*) s podnaslovom *O alkoholnih pijačah in žganju z raznih zornih kotov*. Avtor v knjigi predstavi nekaj različnih pogledov na žganje s poudarkom na kostelski rakíji, ki je zaradi svojevrstnega okusa, načina pridelave in avtohtonih sadnih dreves ter čistega okolja pridobila geografsko poreklo. Povzema izsledke iz različne strokovne literature in navede predpise, ki se tičejo alkoholnih pijač, predvsem pa žganjekuhe. Knjižica je tako nekaj priročnik, nasvetnik pridelovalcem in predelovalcem avtohtonega sadja v kostelsko rakíjo. Kostelska rakíja je bila v preteklosti znana in cenjena. Z območja treh občin Kočevje, Kostel in Osilnica so je pridelali nekaj tisoč litrov. S Svetikovo knjigo pridelovalci pa tudi porabniki žganja dobivajo dober priročnik.

Malvasia istriana

ZRS Koper

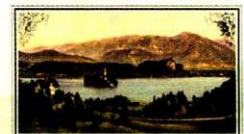
Z uporabo najnovejših znanstvenih meril in z matematično-statističnimi izračuni je **Vido Vivoda** prišel do natančnega opisa ampelografsko-ekonomskih značilnosti istrske malvazije, najbolj razširjene varietete med vsemi gojenimi trtami v Istri. V knjigi, v zbirki *Knjižnica Annales*

Majorajo je izdalo Znanstvenoraziskovalno središče iz Kopra, so opisane tudi genetske izboljšave, ki jih lahko dosežemo s križanjem in selekcijo njenih ekonomsko-kvalitativnih značilnosti. Predstavljeni so namreč rezultati novega križanja, in sicer binarnega križanja med istrsko malvazijo (kot materjo) in istrskim trebbianom (kot očetom), ki zaradi svoje kakovosti prekaša rodno linijo. Temu je sledila selekcija omenjenega križanja in ustvarjanje ternarnega križanja. Knjiga je razen kratkega predgovora na žalost izšla v italijanščini.

Potopljeni zvon

Samozaložba

Dušan Merc je priznan slovenski pisatelj. Medtem ko v romanih *Sarkofag* (1997), *Slepi potnik* (1999) in *Potažba* (2001) piše o sleherniku v modernem okolju, so romani *Galilejev lestenec* (1995), *Čista ženska* (2002) in *Jakobova molitev* (2003) pa tudi *Potopljeni zvon* zgodovinski romani. Pisatelj v njih gleda v zgodovino s prepričanjem, da se ljudje skozi čas ne spreminjajo. Kot že naslov pove, se zgodba dogaja na Bledu na za-

Dušan Merc
POTOPLJENI
ZVON

četku 20. stoletja. Bled kot monden turistični kraj je gostil mnoge zanimive osebnosti in zgodilo se je veliko zgodb, ki so čakale na pisatelja, da jih obdela v svoji pripovedi. Ljubezenska zgodba in skrivnost glasbe sta jedro v prepletenem klobčiču lokalnih in monarhičnih, zasebnih in kolektivnih interesov. Skozi živahne dialoge in skrite tihe misli posameznih oseb pred bralcem vstaja slika celotnega blejskega družabnega življenja izpred stot let.

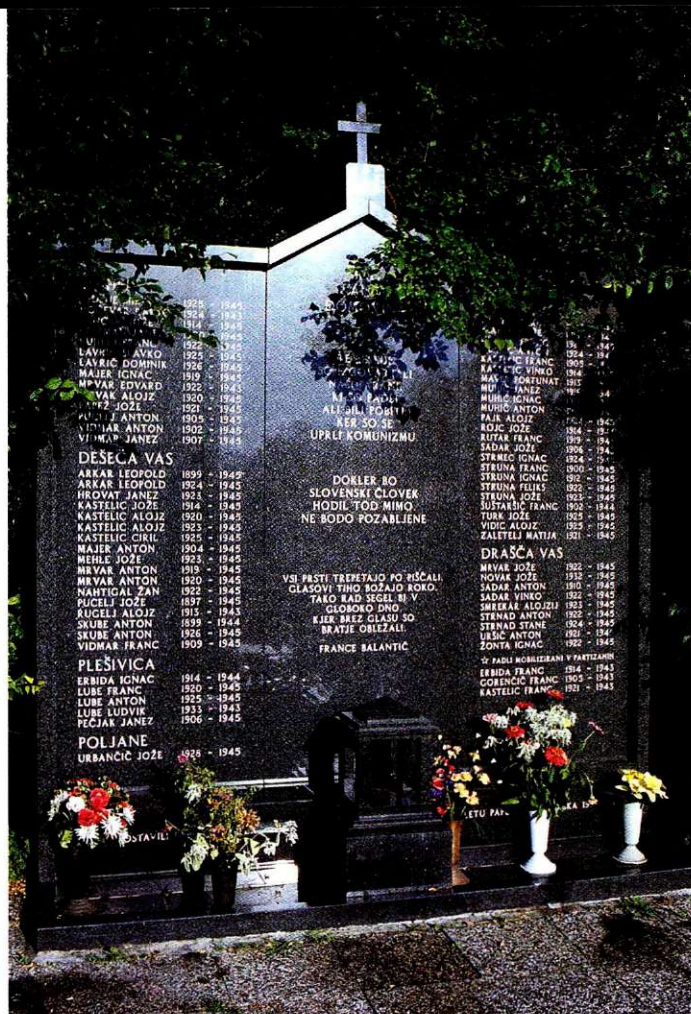
M. B.

Šmihel pri Žužemberku

Tokrat bomo iz knjige Alberta Svetine-Erna *Od osvobodilnega boja do banditizma* navedli nekaj kratkih odlomkov, ki govorijo o "slavnih" seznamih, ki jih je Ozna naredila še v času vojne, po katerih je po "osvoboditvi" množično aretirala in pobijala, o nesojeni Mačkovi vili in seveda o vlogi Mitje Ribičiča pri organiziranju povojnih pobojev.

"Ko se je Ozna pred osvoboditvijo pripravljala na konec vojne, v Beli krajini ni bilo človeka, ki ne bi bil pod njenim nadzorom. Bela krajina je bila že pred koncem vojne omrežena z oznovskimi agenti. Svoje agente je imela v vseh narodno-osvobodilnih odborih. Prav tako je

ko dokaj hitro izsledila in jih aretirala. Podobno je bilo pred tem že pri Nemcih, vendar pa se ti po obsegu in množičnosti aretacij z Ozno niso mogli primerjati. Delež prebivalstva, ki ga je pobila Ozna, je bil ogromen. Če bi pobila toliko Nemcev in Italijanov, bi zmagali brez Srbov in brez Rusov. To so bili res množični poboji. Prav tako so bili prenatrpani zapori. Ko je maja 1945 Ozna prišla v Ljubljano, je bil načelnik Ozne za Ljubljano Bravničar. Po seznamu, ki je nastajal že v Beli krajini, je po mestu že v prvih dneh izvedel glavnino aretacij. Maček v svojih spominih navaja 17 tisoč ovađenih. Gotovo jih je bilo še več. Na Stražnjem Vrhju je bil major /Branko/ Ivanuš, s katerim sem bil v partijski šoli in je za mano prav tako prišel v Ozno, odgovoren za kartoteko ovađenih. Njegova namestnica je bila Maležičeva žena."

Poljanski nasip

"Sodnijski zapori na Miklošičevi

Maček in Ribičič

3. del

bila omrežena duhovščina, učiteljstvo in sploh inteligenca, kajti CK v te sloje prebivalstva ni imel zaupanja. Ozna je nadzorovala vse funkcije in ves aparat OF. Kolikor je še obstajal, je bil omrežen z oznovskimi agenti. Svojo mrežo je imela tudi v odborih SNOS. Ozna je zaupala samo Mačku. V Beli krajini samo CK, ki ga niti ni bilo treba nadzorovati, ni bil v njeni kontraobveščevalni mreži. Samo partijski aparat v CK in okrožnih komitejih ni bil pod njenim nadzorom. Vse drugo, kar je bilo zunaj partijske organizacije, je bilo pod nadzorom, čeprav tega ni nihče vedel. Z izpolnitvijo nadzora se je Ozna pripravljala na osvoboditev. Vzorec partijske oblasti in popolnega nadzora, ki ga je Ozna izvedla v Beli krajini, je po osvoboditvi prinesla v Ljubljano in ga razširila po vsej Sloveniji. Najbolj zanesljivi ljudje so prišli že v Belo krajino. Podlaga oznovskega

dela je bila v tem, da niso delali preiskav in zasliševali, ampak so se ravnali po kartoteki. Po njej so ljudi razvrščali za zapore, za likvidacije itd."

Kartoteka smrti

Izdelavi omenjene kartoteke Ozne je Svetina posvetil celo poglavje. Med drugim je zapisal: "To je bila kartoteka sovražnikov, kartoteka ljudi, ki so jih imeli za svoje sovražnike, ker bi po osvoboditvi ovirali vzpostavitev komunizma v Sloveniji. /.../ Pred koncem vojne je bilo v kartoteki več kot 17 tisoč registriranih nasprotnikov komunizma. /.../ Seznami političnih nasprotnikov, predvidenih za likvidacije, so bili narajeni za vso Slovenijo. Tako kot je centralna Ozna na Stražnjem Vrhju zbrala podatke za območje predvojne Slovenije, sta pred koncem vojne tudi Ozni v Trstu in Gorici za svoja območja s svojim aparatom zbrali kartoteko nezanesljivih in ne-

varnih oseb, ki so jih predvideli za likvidacije. Ker se je kartoteka stalno dopolnjevala, do konca vojne so namreč nenehno prihajali novi seznam, je število predvidenih za likvidacije do konca vojne gotovo krepko preseglo število dvajset tisoč. Z izpopolnjeno kartoteko je Ozna pripravljena čakala na konec vojne. Za povojno obdobje si je precej olajšala delo. Seznami za aretacije so ji bili pri roki. Na podlagi kartotek je takoj po prihodu v Trst, Gorico, Ljubljano in druga mesta in kraje izvedla obširne aretacije, ki so trajale več dni ponoči in podnevi, dokler seznamov iz kartoteke niso izčrpali. Scenarij za konec vojne je Ozna pripravila že veliko prej v Beli krajini."

Organizatorica pobojev

"Ko je Ozna v začetku maja 1945 prišla v Ljubljano, je že imela spisek 17 tisoč ljudi za množično streljanje. Na ta način je ljudi lah-

so bili prepolni. V njih niso bili zaprti posebno pomembni ali zanimivi zaporniki. Za Ozno pomembnejše zapornike so takoj prepeljali na Poljanski nasip v t. i. prisilne delavnice. Ozna ga je imela trdno v svojih rokah. To je bil najstrožji zapor z bunkerji. Poleg tega je Ozna v vsakem večjem mestu imela še druge zapore. /.../

Napravili so podzemne bunkerje, da je bilo bolj konspirativno in varno. Zaradi konspiracije tega ni moglo napraviti zunanje podjetje, ampak Ozna sama. Tega ni delal nihče drug kot Apih s svojo tehnično ekipo. Nihče ni smel vedeti, kaj se tam gradi. Najstrožji zapori so bili prav v podzemlju. Dostop v ta zapor pa so imeli samo tisti, ki so se ukvarjali z zasliševanjem. S Poljanskega nasipa je bilo nemogoče zbežati. Zaporniki se med seboj niso mogli videti; niti tedaj ne, ko so posameznike vodili na zaslišanja. Večji del je bil zapor pod zemljo in prilagojen

podzemnemu življenju. Prav tako gestapo ni imel zaporov v kletnih prostorih Slavije, kakor jih je imela Ozna. V Slaviji je bil tajni zapor. Čeprav sem takrat v Slaviji stanoval, nisem vedel zanj. Do eksplozije na železniški postaji nisem vedel, kaj je v kleti."

Iskanje Mačkove vile

Toda s koncem vojne Ozna ni samo zapirala in organizirala množičnih pobojev svojih političnih nasprotnikov, ampak je tudi množično ropala lastnino. O oznovskem prerivanju za vile po Ljubljani je Svetina zapisal naslednje: "Po nekaj dneh bivanja v Slaviji se je hotel preseliti tudi Maček. Poklical me je in mi rekel: 'Ti dobro poznaš Ljubljano, preskrbi zame eno dobro vilo.' In tako sem začel iskati najprej na Vrtači, kjer sem kot vajenec delal ograje, nato pa za Bežigradom. Ogledoval sem eno pa drugo in tretjo; pregledala sva jih kar nekaj, pa mu niti ena ni bila všeč. Za Bežigradom, v neposredni bližini stadiona, je bila nasproti vojašnice zares lepa vila. Imela je vrt z majhnim bazenom, naokrog so rastle smreke, zraven je bila še garaža. V pritličju je imela kuhinjo, predsobo in tri sobe s kopalnico, v prvem nadstropju pa še dve sobi s kopalnico. Ko sem mu jo pokazal, je rekel: 'Pa kaj misliš, tukaj, zraven kasarne? Pridejo in bombardirajo in jih dobim prvi na glavo.' Ker je tako odločno odklonil, da bi se vselil vanjo, sem se po dveh dneh opogumil in mu rekel: 'Matija, če se zares ne boš vselil in če dovoliš, bi se preselil jaz, saj nimam stanovanja.' Takrat smo namreč v Slaviji že urejali pisarne. Mirno mi je odvrnil: 'Pojdi tja!' In tako sem se vselil v tisto vilo."

Ribičičeva vloga

Tudi vloga Mitje Ribičiča je v Svetinovi knjigi dokaj jasno opisana. Kot lahko vidimo, je bil Ribičič eden najbolj odgovornih za povojno strahovlado v Sloveniji. V devetdesetih letih pa ga je zadela "demenca", ko se pred parlamentarno preiskovalno komisijo za povojne poboje ni ničesar več spomnil, razen tega, da so ljudi množično

pobijali zato, ker je grozila nevarnost z Zahoda. Pomislite, z Zahoda! Tistega Zahoda, ki so ga v resnici imeli za velikega sovražnika, danes pa bi ga radi prikazovali kot nekakšnega svojega zaveznika. Toda ta Zahod je ostankom slovenskega bolševizma dal letos zelo jasno vedeti, kaj si o njih misli, ko jih ni povabil na slovesnost v Normandijo.

O Ribičiču torej naslednje: "Maček je bil polpismen in ni bil sposoben narediti niti zapisnika ter še manj obtožnice. Za to je skrbel Ribičič, ki je imel poseben oddelk. Tajnica je bila Apihova žena, prav tako je pri Ribičiču tipkala tudi moja žena. Pri Ribičiču so delali sezname internirancev in sezname ljudi za likvidacije. Bil je glavna oseba Ozne za sodišča in likvidacije. Tudi pri procesih je imel glavno vlogo. Po procesih, ki jih je vodil, je bil zelo znan. Javni tožilec je bil Viktor Avbelj, star partizan in namestnik komisarja GŠ. Ko sem bil med vojno krajši čas v GŠ, sem bil njegov pomočnik. Ribičič je odhajal tudi na likvidacije. Pred ustrelitvijo je bil pri Rupniku in je govoril z njim. Čeprav pri ustrelitvah ni imel kaj iskati, je bil tam, ker je pri tem užival. Ribičič je bil glavni zasliševalec, ki je pripravljaval obtožbe. Ker je Maček ve-

del, da je Ribičič pred vojno leto ali leto in pol obiskoval pravno fakulteto, ga je izbral za glavnega zasliševalca. Ker je študiral pravo, je bil prepričan, da bo dober za to delo. Bil je na vseh procesih in povsod je igral glavno vlogo. O njegovi prezaoplenosti z zapori, aretacijami in zasliševanju je pričala tudi prezaoplenost in čezmerno delo moje žene, ki je tipkala pri njem in je pozno hodila domov, zlasti kadar je bila Apihova žena na dopustu, s katero sta si delili delo. Ribičič je bil glavni. Stalno je bil na ulici. Tudi v šentvidsko taborišče je odhajal. Pooblaščen je bil tudi za tiste, ki so jih vračali z Zahoda. Bil je njihov glavni zasliševalec."

Ribičičev oddelk

Nekaj strani naprej spet: "Ko je Mačkov namestnik Brilej odšel v Beograd na ministrstvo za zunanje zadeve, je Ribičič zlasti v zvezi z zapori in sezname predvidenih za likvidiranje postal najtesnejši Mačkov sodelavec, vsa administrativna dela z zaporniki so bila v njegovi pristojnosti. Ribičič je načeloval oddelku Ozne, v katerem so delali raznovrstne sezname obsojencev. Ker sem imel v Ozni veliko drugega dela, me ženino pripovedovanje o delu v Ribičičevem oddelku niti ni posebej

zanimalo. Potožila pa mi je o velikih delovnih obremenitvah in dolgih seznamih zapornikov in obsojenih na ustrelitev, ki nastajajo v njenem oddelku pod Ribičičevim vodstvom. Na seznamih je opazila tudi veliko nedolžnih ljudi. Ozna je točno vedela, koga, kje in kdaj so likvidirali. Zapornike so zasliševali in o njih vodili zapisnike. O vseh pobitih je imela Ozna natančna poročila. In kje so zdaj ti seznam?"

Ribičičeva krivda

In čez nekaj strani spet: "Za vse sezname je bil odgovoren Ribičič in s tem tudi za usodo tisočev ljudi. Ribičič je točno vedel, koliko je vojnih ujetnikov po taboriščih. Dobil je sezname iz Štajerske, iz Šentvida, iz vseh taborišč torej. Ribičič in Maček sta skupaj odločila, seznam so poslali Knoju in Knoj je bil zadolžen za Transporte (npr. iz Šentvida do Dravelj, od tam pa naprej v Kočevje). Na podlagi Ribičičevega predloga, koga je treba likvidirati, je Maček to potrdil. Gladko je priznal in odredil likvidacijo. Ribičič je izvajal praktično vse. Bil je tudi najbolj obveščen, kako je v zaporih in taboriščih, kako so polni. Taborišča likvidacij niso nikoli izvajala samostojno, ampak samo prek centralne Ozne za Slovenijo. Likvidacije so bile organizirane in ljudi niso pokopavali na pokopališčih, temveč so jih metali v jame. Tako je bilo v Kočevju in na Primorskem. Slovenska Ozna je bila po letu 1945 samostojna, le politično stanje so sporočali v Beograd." Tako Mačkov pomočnik.

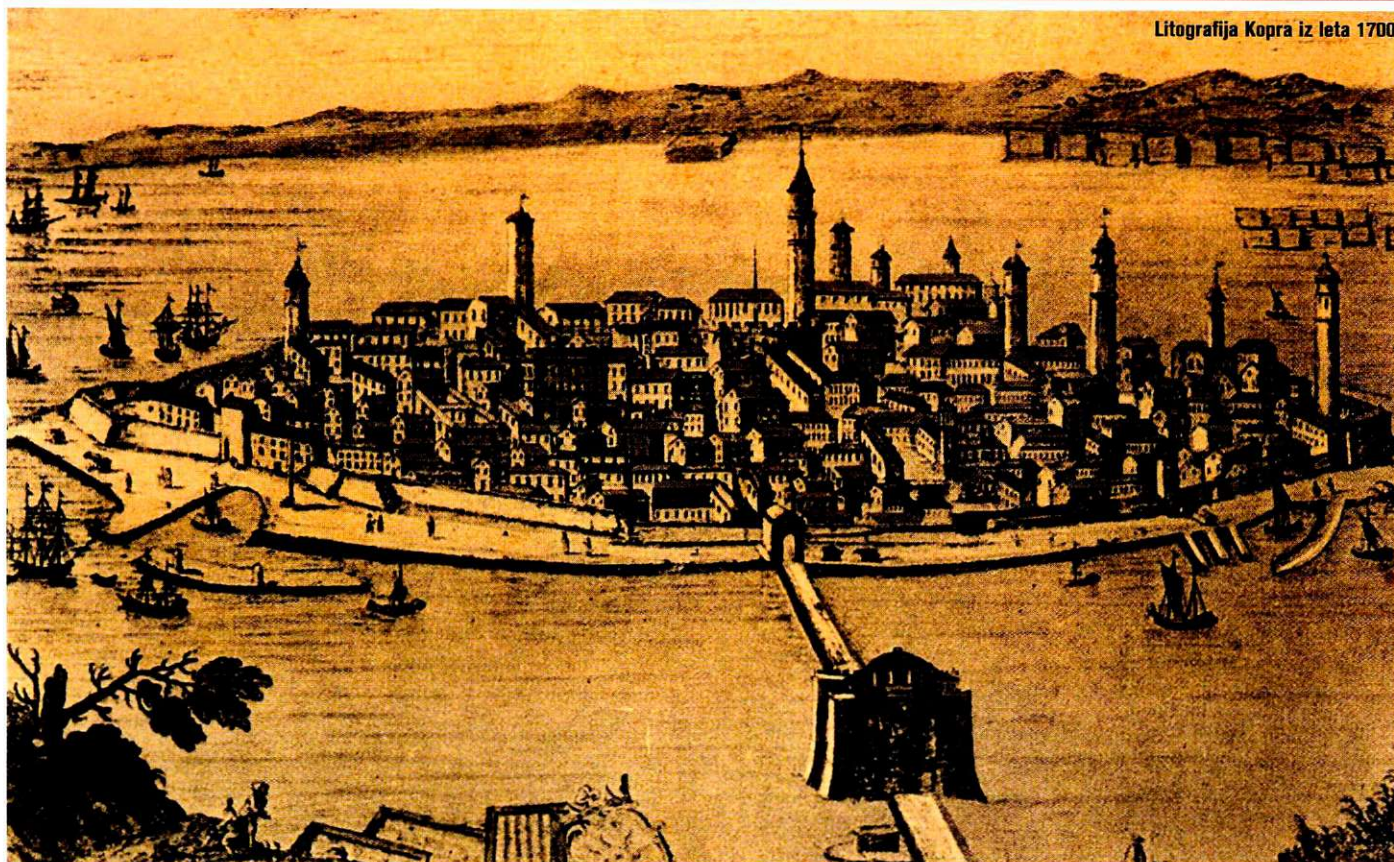
Ali je nekdo sploh lahko močnejše kazensko obremenjen kot imenovani? Ves čas je govor o genocidu kot najhujšem vojnem (in mirnodobskem) hudodelstvu. Maček je "mirno" umrl neovaden. Bojan Polak-Stjenka se je do nedavnega mirno sprehajal po Ljubljani. Ribičič to počne še danes: od "Kremlja" do Maximarketa in nazaj – čez Trg rev ..., republike. Zdenka Kidrič, ki je že 60 let v postrevolucionarnem pokoju, mirno preživlja svoje upokojske dneve ...

Nadaljevanje prihodnjic

Od leve Franc Stadler-Pepe, morilec Ehrlicha in Natlačena, Stana Brezar-Seka in Edo Bajnik-Štefan, organizator vosovskih umorov

Acta Histriae

Znanstveno revijo *Acta Histriae* izdaja Znanstvenoraziskovalno središče iz Kopra, njen urednik pa je dr. Darko Darovec. V zadnjih dveh letnikih (štirje zvezki) so objavljeni prispevki s treh znanstvenih posvetov, ki so potekali v Kopru. Na prvem so govorili o govorici nasilja v zgodovini, na drugem o umiku JLA iz Slovenije leta 1991, na tretjem pa o pravnem položaju Slovencev v Italiji.

V prvi številki letnika 10 (2002) je objavljenih petnajst prispevkov z mednarodne konference *Govorica nasilja*, ki je potekala v Kopru oktobra 2001: Ali je preklinjanje isti fenomen tako za katoliško teološke kot humanistične študije (Bernard Nežmah), *Nasilje zopora in nasilje v zaporu* (Gorazd Stariha), *Krvava rihta*

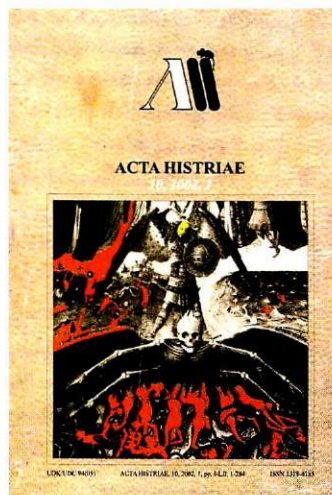
v Piranu 14. stoletja (Darja Mihelič), *Avtrijska vojska in nasilje nad vojaki med reformo leta 1868 in koncem monarhije* (Rok Stergar), *Inscenirane usmrtitve. Spreminjanje kaznovanja s smrtjo od 16. do 20. stoletja* (Andrej Studen); *Statutom protiv nasilja — pragmatičnost ili savjest: primjer srednjovekovne hrvatske općine Poljica* (Ante Nazor), *Ubojstva i smaknuća u Puli (XVII.—XIX. stoljeće)* (Slaven Bertoša); *“Pour pourvoir au bien de notre justice”*. Državne zakonodaje, kazenski proces in preiskovalni vzorec v Evropi XVI. stoletja (Ettore Dezza); *Ars iniuriandi. Klasifikacija in simbolika žalitve v pravno-plemiških traktatih o dvobojih med 15. in 16. stoletjem* (Marco Cavina); *Zločin, nasilje, razbojništvo na sardinskem podeželju. Od pravice mogočnikov do ustanovitve kazenskega urada pri kraljevem sodišču v sardinskem kraljestvu med 16. in 17. stoletjem* (Annamari Nixeddu); *Nediscipliniranost, nasilje in represija v italijanskih zaporih po ze-*

dinjenju (Daniela Fozzi); *Pravica na delu: kazen in javni prostor v Dubrovniški republiki* (Nella Lonza); *Smrtna kazen v Benetkah v prvi polovici 16. stoletja (1514—1525)* (Stefano Boccato); *Nasilje zakona: civilna oblast in zasebno življenje v poznem srednjeveškem in zgodnjem novoveškem Dubrovniku* (Zdenka Janeković-Römer; teh sedem prispevkov je objavljenih v italijansčini);

“Bila je umorjena brutalno in brez motiva”: socialni status in govorica nasilja v Zürških sodnih procesih 15. stoletja (Suzanne Pohl; v angleščini).

Govorica nasilja

Tudi drugi zvezek letnika 10 (2002) revije *Acta Histriae* prinaša prispevke z istega simpozija, tokrat sedemnajst: *Krvavi obračuni med prebivalci Pazinske grofije in s sosedmi sredi 18. stoletja* (Eva Holz); *Govorica nasilja v Julijski krajini v letih 1918—1931* (Egon Pelikan); *Govorica nasilja v slovensko-italijanskem nacionalnem konfliktu* (Marta Verginella); *“Čiščenje” v Piranu (1945—1948)* (Ivica Pletikosić); *Vitez in ugrabljenka: nasilnik in njegova žrtev?* (Dušan Kos); *Nasilje v mediteranskem prostoru v luči poročil slovenskega etničnega časopisja v ZDA v 20. stoletju* (Matjaž Klemenčič); *Vrste i oblici nasilja u Splitu između dva svjetska rata* (Zdravka Jelaska); *Zločin ili junaštvo? — Kandijski rat*

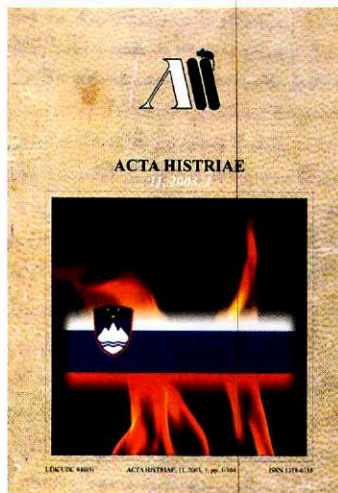

u Dalmaciji prema kronici šibenskog povjesničara Franje Divnića (Lovorika Čoralić); *Koper i jezik nasilja u literarnoj recepciji Fulvija Tomizze* (Slavko Nžić); *Nemiri v plemiški družini iz Vicenze: družina Trissino v drugi polovici 16. stoletja* (Lucien Gaggion); *Duhovščina in nasilje. Zapiske o dogodkih in osebah "Jezusovih spremljevalcev" med 16. in 17. stoletjem* (Flavio Rurale); *Nesmiljen in arhaičen zločin na Sardiniji v 19. stoletju: bardana* (Mario Da Passano); *Uboji med sorodniki v Dubrovniški republiki (1667—1806)* (Nenad Vekarić; ti štirje prispevki so v italijanščini); *Čarovništvo in detomor (16.—18. stoletje)* (Oscar Di Simplicio); *Družina, skupnost in pravica do nošenja orožja v novoveškem nemškem mestu* (B. Ann Tlusy); *Naskok na Sainte-Ferme, 1615: oskrunjenje in jeza božja v eni zadnjih epizod verskih vojn* (Alisa Plant); *Križarska vojna, viteštvo, milenarizem in utopija: vizija Domenica More (c. 1540—c. 1595)* (Donald Weinstein; ti štirje prispevki so v angleščini).

Odhod JLA iz Slovenije

Prvi zvezek 11. letnika (2003) prinaša 20 prispevkov z mednarodne znanstvene konference "Dan prej" in odhod zadnjega vojaka JLA z ozemlja Republike Slovenije, ki je potekala v Kopru oktobra 2001: *Kratka kronologija osamosvojitve Republike Slovenije in Katoliška cerkev v Sloveniji in leto 1991* (Egon Pelikan); *Vojna v Sloveniji* (Jože Pirjevec); *Zavarovanje slovenske osamosvojitve z realno silo* (Janez Jan-

ša); *Zunanjepolitični vidiki osamosvojitve Slovenije* (Dimitrij Rupel); *O vojaškopoličnih vidikih osamosvojitve Slovenije* (Anton Bebler); *Z mirom na vojno - kontroveržno "vmešavanje" koprskih lokalnih oblasti?* (Aurelio Juri); *Vojna za Slovenijo na Ilirskobistriškem* (Tomo Šajn); *Kočljivo ravnanje 1990* (Anton Peršak); *Razpad Jugoslavije s sistemsko teoretskega vidika* (France Bučar); *Sistemska nujnost razpada Jugoslavije* (Spomenka Hribar); *Zgodovinski pluralizem motivov za osamosvojitve Slovenije* (Janko Pleterski); *Tržaški pogled* (Milan Pahor); *Vrnitev vojakov* (Boris M. Gombač); *"Dan prej" - od kod in zakaj?* (Slobodan Valentinčič); *Nastanek i razpad četiriju Jugoslavija* (Petar Strčić); *Hrvatska i Slovenija u zajedničkoj borbi za neovisnost* (Zdravko Tomac); *Združene države in Slovenija, 1990—1992* (Sabrina Petra Ramet; v angleščini); *Nekaj razmišljanj o italijansko-slovenskih odnosih* (Luigi Vittorio Ferraris; v italijanščini); *Samostojnost Slovenije z vidika fran-*

coskega časopisa "Le monde" (Georges Castellan; v francoščini).

Slovinci v Italiji

Drugi zvezek letnika 11 (2003) prinaša 18 prispevkov z mednarodnega znanstvenega sestanka *Pravni položaj Slovencev v Italiji, 1866—2002: Pravni položaj beneških Slovencev ob priključitvi Italiji leta 1866* (Branko Marušić); *Fašistična zakonodaja in Slovenci med obema vojnama* (Gorazd Bajc); *Slovinci v Julijski krajini in cerkvena oblast v času med obema vojnama* (Egon Pelikan); *Kratek oris pravno-političnega položaja slovenskega prebivalstva Julijske krajine od italijanskega vstopa v vojno in napada na Jugoslavijo do italijanske kapitulacije v septembru 1943* (Samo Kristen); *Manifest narodno-osvobodilnega odbora za severno Italijo (CLNA1) italijanskemu ljudstvu Julijske Benečije (10. junij 1944, Milano)* (Anton Vratuša); *Obris posebnosti ustavnega pojmovanja narodnih manjšin v jugoslovanski federaciji* (Janko Pleterski); *Republika Slovenija in zamejstvo 1945—2002* (Janez Stergar); *Zavezniška zakonodaja in vprašanje naselitve istrskih beguncev na ozemlju tržaških Slovencev* (Sandi Volk); *Slovenska manjšina v Italiji in italijanska v Jugoslaviji med letoma 1945 in 1990* (Nevanka Troha); *Pregled razvoja državne zakonodaje in sodne prakse pri uporabi slovenskega jezika v odnosu z javno upravo 1954—2002* (Mitja Ozbič); *Statut Devinsko-nabrežinske občine in 28. člen zakona 38/2001. Jezikovna enakopravnost za slovensko manjšino v Italiji* (Jože Škerk); *Ustavno sodišče italijanske republike in zaščita slovenske manjšine* (Samo Pahor); *Vloga in pomen paritetnega odbora pri izvajanju zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji* (Ivo Jevnikar); *Vloga občin pri zaščiti slovenskega jezika: analiza stutarnih pravil zamejskih krajevnih uprav* (Walter Coren); *Evropa in manjšine* (Bojan Brezigar); *Socializacija, asimilacija in pravni položaj* (Emidij Susić); *Pravica do jezika. Teoretične možnosti, stvarno stanje in druge implikacije, iz zunanjega stališča* (Patrizia Vascotto).

I. Ž.

www.raplus.com

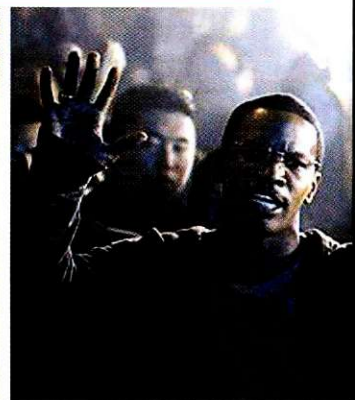
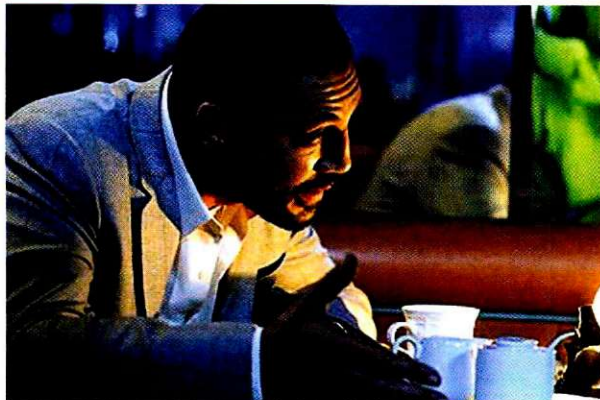

**EVJ
ELEKTROPROM d.o.o.**
Loke 22
1412 KISOVEC
tel.: 03 56 57 150
fax: 03 56 71 488
www.elektroprom.si

- ♦ projektiranje strojnih in elektro instalacij in geodetske storitve
- ♦ bar sedmica
- ♦ lokalna televizija ETV
- ♦ trgovina EVJ Center
- ♦ elektroinstalacije
- ♦ centralne kurjave, vodovod, plinske instalacije
- ♦ kabelsko komunikacijski sistemi
- ♦ grafitne ščetke
- ♦ tiskana vezja
- ♦ delovni stroji in nizke gradnje

Pohod smrti

COLLATERAL

Max že 12 let živi povsem vsakdanje življenje taksista. Obrazi v vzvratnem ogledalu prihajajo in odhajajo in kaj hitro jih pozabi. Do tega večera.

Vincent, igra ga Tom Cruise, je plačani morilec. Ko kartel, ki vodi prekupčevanje z mamili, ugotovi, da mu grozi sojenje, najame Vincenta, naj ubije ključne priče. In tako je Vincent prišel v Los Angeles, da bi po deseturnemu pohodu smrti za sabo pustil pet trupel. Po naključju se znajde v Maxovem taksiju in Max, igra ga Jamie Foxx, tako postane potrošno blago, žrtev, ki je ni škoda, ker se je znašla v napačnem trenutku na napačnem

kraju. Vincent ga prisili, da ga ponoči vozi od žrtve do žrtve. In medtem ko ju lovita policija in FBI, Vincent in Max postaneta odvisna drug od drugega, če želita preživeti noč.

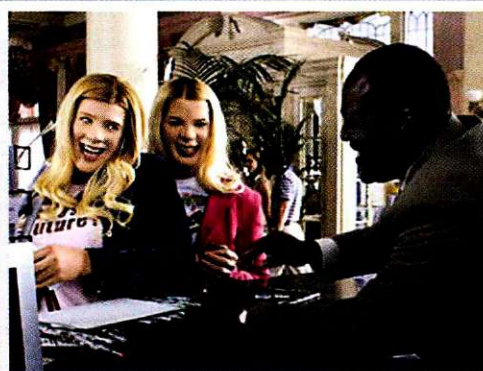
Film se dogaja eno noč v Los Angelesu. A v tej eni noči se nepopravljivo spremeni življenje dveh ljudi. Srečata se v najekstremnejših okoliščinah in v tej eni noči se zberejo vsi njihovi občutki iz preteklosti in sedanjosti, želje, izkušnje. Film nas postavi naravnost v dogajanje, brez pretiranega uvoda. A gledalec tega ne pogaša, saj se okoliščine, ki so pripeljale do usodne noči, skozi zgodbo postopno pojasnjujejo in kmalu postanejo vsem razumljive. Scenarist Stuart Beattie ni želel pro-

Režija:	Michael Mann
Scenarist:	Stuart Beattie
Producenta:	Michael Mann, Julie Richardson
Igrajo:	Tom Cruise, Jamie Foxx, Jada Pinket Smith, Mark Ruffalo
Premiera:	21. 10. 2004
Distribucija:	Karantanija Cinemas

dreti v um plačnega morilca, čeprav mu to skozi pripoved odlično uspe. V bistvu je želel predvsem prikazati vsakdanje tveganje preprostega taksista. Zamisel se mu je porodila, ko se je nekega dne vračal z letališča domov in med vožnjo klepetal s taksistom. Takrat ga je prešinilo: "Namesto mene bi tu lahko sedel kdor koli, celo množični morilec, pa taksist te-

ga ne bi vedel in bi mu ves čas, nič hudega sluteč, obračal hrbet."

Tomu Cruisu se je ponudila redka, pravzaprav prva priložnost, da v filmu igra negativca, plačnega morilca. Vendar lika Vincenta ne gleda skozi črno-bele oči. Ljudje smo pač zapletena, večplastna bitja, vsak s svojimi moralnimi vrednotami, zato v vsakem lahko najdemo dobre in sla-

Na filmska platna prihaja komedija Bela modela, v kateri nas bosta zabavala temnopolta agenta FBI, ki se našemita v plavalasi belki.

Bela modela

Marcus in Kevin sta policista, ki morata pri šefu popraviti vtis. Odločita se za misijo varovanja bogatih dedin in to zastavita tako, da se sama

preoblečeta vanje in se nastavita za vabo. Težava je le ena – da sta temnopolta, njihuni varovanki pa plavalasi belki. Shawn in Marlon Wayans ig-

rata zelo ambiciozna, a pod nesrečno zvezdo rojena agenta FBI, ki se našemita v dve gospodični iz visokih družbe. Zakaj? Da bi lahko pod takšno krinko kar največ izvedela o verigi ugrabiteljev, ki se dogajajo v visokih krogih. Kmalu pa ugotovita, da prodreti v visoko družbo ni mačji kašelj. Kljub

be lastnosti. Glavna lika Vincent in Max skozi film doživljata velik psihični preobrat. Medtem ko je Vincent hladnokrven morilec, inteligenčen, z neprebojno fasado in trdno odločen opraviti delo, je Max najprej negotov, poln želja, ki se jih boji uresničiti in zato izbira lažjo pot – tolaži se, da jih bo nekega dne izpolnil, čeprav globoko v sebi ve, da za to nikoli ne bo imel poguma. Razvoj dogod-

kov pa ju pripelje do tega, da Vincen-tova fasada začne pokati in mu Max-ova človeškost pride do živga, Max pa je očitno potreboval Vincenta kot nekakšno brco, ki mu pomaga, da končno vzame vaje v svoje roke in nekaj stori s svojim življenjem.

Igralci so se na vloge pripravljali s pomočjo ljudi, ki v resničnem življenju opravljajo enake naloge kot liki v filmu. Tako je Jada Pinkett Smith nekaj časa preživela z odvetnico, Mark Ruffalo s policistom, ki dela večinoma pod krinko v oddelku za narkotike, Tom Cruise z nekdanjim agentom britanskih posebnih enot, Jamie Foxx pa je, medtem ko je Cruise treniral na strelišču, preživljal dneve na dirkališču, da bi vožnja avtomobila postala čim bolj instinktivna. To mu je vsekakor uspelo, zato je bilo kasneje, med snemanjem, najtežje odigrati, da vozi taksi, kadar zaradi potrebe filma ni vozil sam, ampak so taksi vlekli. **Monika Maljevič**

svojemu trudu se znajdeti na dnu in grozi jima celo izguba službe. Ko se izve, da nekdo grozi sestrarna Brittainy in Tiffany Wilson (igrata ju Maitland Ward in Anne Dudek), bogatima gospodičnima iz visokih krogov, namesto Marcusa in Kevina dobita nalogo, da varujeta ti dve sestri prav

njuna najhujša tekmeča. Da pa je ponizanje še hujše, dobita Marcus in Kevin nič kaj zavidanja vredno nalogo, da pospremita bogati sestrice od letališča do hotela v Hamptonu, kjer bo zabava za hampton-sko smetano. To pa vendar niti za njiju ni pretežka naloga. Ali pač ...

WHITE CHICKS

Režija:	Keenen Ivory Wayans
Scenaristi:	Keenen Ivory Wayans, Shawn Wayans, Marlon Wayans, Andrew McElfresh, Michael Anthony Snowden, Xavier Cook
Producenti:	Keenen Ivory Wayans, Shawn Wayans, Marlon Wayans, Rick Alvarez, Lee R. Mayes
Igrajo:	Marlon Wayans, Shawn Wayans, Rochelle Aytes, Patrick Baynham
Premiera:	21. 10. 2004
Distribucija:	Continental film

na kratko

Na svojem domu v New Yorku je zaradi zastoja srca umrl ameriški igralec **Christopher Reeve**, ki se ga najbolj spominjamo iz filma Superman. 52-letni Reeve je bil po padcu s konja leta 1995 paraliziran od vratu navzdol in priklenjen na invalidski voziček. Igralec se je zavzemal za raziskave poškodb hrbtenice in ustanovil sklad, v katerem se zbirajo donacije za raziskave poškodb hrbtne mozga. V kongresu je lobiral za višje zavarovalnine v primeru izjemno hudih poškodb, gledalce na podelitvi oskarjev pa ganil do solz, ko je filmarje pozval, naj snemajo več filmov s socialno tematiko. Po poškodbi se je vrnil k režiji in celo k igri – leta 1998 v filmu Dvoriščno okno, remakeu Hitchcockove grozljivke o moškem na invalidskem vozičku, ki je prepričan, da je bil njegov sosed umorjen. Reeve je prejel nagrado Screen Actors Guild za najboljšo igro v kategoriji televizijskega filma oziroma miniserije. Na filmu je prvo majhno vlogo dobil leta 1978, in to v zgodbi o nesreči podmornice z naslovom Gray Lady Down. Kmalu je sledil Superman, za katerega so Reeva izbrali med 200 kandidati za glavno vlogo.

Oskarjevec **Billy Bob Thornton** je dobil svojo zvezdo na hollywoodskem Pločniku slavnih. Po podatkih prirediteljev slovesnosti je igralec dobil 2265. zvezdo na slovitim pločniku. Pred številnimi opazovalci je Thornton ganjeno govoril o "veliki časti". Pretekli konec tedna so v ameriških kinematografih začeli vrteti njegov zadnji film Friday Night Lights. Za film Sling Blade je Thornton leta 1997 prejel oskarja za scenarij. Thornton se ukvarja z režijo in igranjem, pogosto pa na odrih nastopa tudi kot glasbenik.

Johnny Depp bo v naslednjem svojem projektu igral vlogi igralca in režiserja filma, katerega zgodba pripoveduje o človeku, ki zbeži iz zapora in pribeži v Indijo. Shantaram je priredba uspešnice Gregoryja Davida Robertsa iz osemdesetih let. Osrednji oziroma glavni lik Lin, igral ga bo Depp, ob prihodu v Bombaj sreča Prabakara, vodnika, ki ga spozna z indijskim podzemljem. Linova epska zgodba vključuje vstop v bombajsko mafijo, boj v Afganistanu, delo zdravnika v bombajskih sle-mih, odvisnost od mamil in neizbežno zaljubljenost.

Državlani Združenih držav Amerike bodo najverjetneje imeli pri-ložnost zadnje dni pred predsedniškimi volitvami videti slavni dokumentarec **Fahrenheit 9/11**. Režiser Michael Moore in distributerji filma se namreč pogajajo, da prvič na televiziji predvajajo antibushevski dokumentarec. Omenjeni film je samo del načrta oziroma triurne oddaje z naslovom The Michael Moore Pre-Election Special, ki jo bo predvajala In Demand Networks. Najbolj znan in najdonosnejši film o Iraku in aktualnem predsedniku ZDA je do sedaj samo od prodanih kinovstopnic zaslužil 119 milijonov ameriških dolarjev.

Hollywoodski veteran **Sidney Lumet (Serpico)** namerava režirati sodno dramo Find Me Guilty. Zgodba temelji na resnični zgodbi o sojenju mafijski družini Lucchesi, ki je delovala v New Jerseyju. Sojenje tem nasilnim možem je najdaljši mafijski proces v ameriški zgodovini. V središču zgodbe je bistroumni odvetnik (Peter Dinklage), ki se spoprijatelji z obtoženim mafijcem (Vin Diesel).

Radio Krka
106.6 MHz

PETEK,

22.10.2004

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	DOBRO JUTRO (VPS 07.00)
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	VESELA HIŠICA: PRAVLJICA O HUDI LUKNJI, LUTKOVNA NANIŽANKA, 17/23
9.20	ODDAJA ZA OTROKE
9.45	JURIJ DROBIŽEK, RISANA NANIŽANKA, 9/26
10.10	SKIP IN SKIT, RISANA NANIŽANKA, 16/26
10.20	ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE
10.55	JASNO IN GLASNO: ŠOLSKI RED, KONČATNA ODDAJA
11.35	DRŽAVNO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN, POSNETEK IZ BELTINCEV, 4., ZADNJA ODDAJA
11.55	ZENIT: VIDNA TOPLOTA
12.25	FRASIER, AMERIŠKA HUMORISTIČNA NANIŽANKA, 2/24
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	OSMI DAN
13.45	ALENKA GOLJEVŠEK: SREČANJE NA OSOJAH, POSNETEK PREDSTAVE SLG CELJE
15.00	VSADKANJIK IN PRAZNIK, PONOVITEV
15.55	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.55)
16.30	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 16.30)
16.50	SLOVENSKI VODNI KROG: KAMNIŠKA BISTRICA, IZOBRAŽEVALNO-DOKUMENTARNA NANIŽ., 2/10 (VPS 16.50)
17.10	IZ POPOTNE TORBE: PAPIR (VPS 17.15)
17.35	AFRIKA, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 5/9 (VPS 17.40)
18.30	ŽREBANJE DETELJICE (VPS 18.30)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	NAJŠIBKEJŠI ČLEN, KVIZ (VPS 20.00)
20.55	24. AMERIŠKA NAD., 4/24 (VPS 20.55)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	POLNOČNI KLUB (VPS 22.50)
0.05	NOČNI IZBOR
0.05	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT
1.00	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.00)
1.20	AFRIKA
2.10	OTROCI Z ULICE, MEHIŠKI FILM (VPS 02.10)
3.35	POLNOČNI KLUB
4.45	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	OSEBNO, POGOVORNA ODDAJA
9.35	MOSTOVI-HIDAK: KANAPE - KANAP...
10.05	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
16.40	TV PRODAJA
17.15	VIDEOŠPOTNICE: VROČE, PONOVITEV
17.50	OSEBNO, POGOVORNA ODDAJA (VPS 17.45)
18.20	SKOZI ČAS (VPS 18.15)
18.30	ZAKON GUSTAVA III., ŠVEDSKA BIOGRAFSKA NADALJEVANKA, 2., ZADNJI DEL, PONOVITEV (VPS 18.30)
20.05	HISA IZ 40. LET PREJŠNJEGA STOLETJA, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4., ZADNJI DEL (VPS 20.05)
21.00	CITY FOLK, LJUDJE EVROPSKIH MEST (VPS 21.00)
21.30	SOUTH PARK, AMERIŠKA RISANA HUMORISTIČNA NANIŽANKA, 7/15 (VPS 21.30)
22.00	ČREPINJARJEV POZDRAV, AMERIŠKI FILM (VPS 22.00)
23.40	VOKALNA SKUPINA BIT - ZMAGOVALCI 2.FESTIVALA VOKALNE ZABAVNE GLASBE "SREDI ZVEZD" (VPS 23.40)
23.50	SLOVENSKA JAZZ SCENA: THE FOOL COOL JAZZ ORCHESTRA, 2. DEL (VPS 23.50)
0.25	INFOKANAL

Kanal A

8.45	TV prodaja
8.50	Čarovnice, 3. sezona, ponovitev 7. dela ameriške nanižanke
9.40	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanižanke
10.30	E+, ponovitev
12.30	TV prodaja
13.00	Čarovnice, 3. sezona, 8. del ameriške nanižanke
13.50	Mladi in nemirni, 3. sezona, 259. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 154. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanižanka
17.00	Oh, ta sedemdeseta, 1. sezona, 11. del ameriške humoristične nanižanke
17.30	Jimova družina, 2. sezona, 11. del ameriške humoristične nanižanke
18.00	E+
20.00	Midve z mam, 2. sezona, zadnji del ameriške nanižanke
20.55	Romantični film: Pasji park, kanadsko-ameriški film
22.35	Moske zadeve, 3. sezona, 8. del ameriške nanižanke
23.30	Ruby Wax, pogovorna oddaja

Pop TV

7.25	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.15	Rubi, ponovitev 32. dela mehiške nad.
9.10	Klon, ponovitev 138. dela brazilске nad.
10.00	TV prodaja
10.30	Zrelo srce, ponovitev 3. dela mehiške nad.
11.20	Vrtnarjeva hči, pon. 66. dela mehiške nad.
12.15	Trenja, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Vrtnarjeva hči, 67. del mehiške nadaljevanke
15.55	Zrelo srce, 4. del mehiške nadaljevanke
16.55	Klon, 139. del brazilске nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Rubi, 33. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Sanjski moški, slovenska erealitij serija
20.55	Akcija: Oropaj policijsko postajo, ameriški film
22.40	Vroč mesto, 1. sezona, 6. del am. naniž.
23.35	XXL premiere
23.40	Gospod Mraz, angleško-francoski film
1.40	24UR, ponovitev
2.40	Nočna panorama

TevePika

9.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
9.30	ABCD, svet avtomobilizma, pon
10.00	Pod židano marelo, oddaja z narodno zabavnimi ansambli, pon
11.30	Do zdravja tudi tako, Diagonter, pon
12.00	Zvezde za otroke, glasbena humanitarna prireditev v Velenju, pon
13.00	VTV Velenje, pon
13.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
13.30	Glasbeni mozaik
17.30	Ziveti zdravo, Algea, njen vpliv na imunsko dogajanje v telesu - Carso, vodi: Milka Krapež, pon
18.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, teden vseživljenjskega učenja, pon
18.45	Z glavo na zabavo
19.00	Ziveti zdravo, vodi: Milka Krapež, pon
19.30	Do zdravja tudi tako, gost: Josip Pernar, pon
20.00	Predah v gibanju, gost: Miran Kranjc, prvič
21.00	Aktualno poučna oddaja
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtnikarje, pon
23.00	Trenja POP TV
0.20	Glasbeni mozaik

Kanal III

07.00	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.55	TV prodaja
08.25	Automobile
08.50	TV prodaja
09.10	Polica j petelinjega vrha, 11. del jugoslovanske nanižanke

10.10	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
10.55	Videalisti, glasbene lestvice
12.00	TV prodaja
12.25	Risanke
13.15	TV prodaja
13.30	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
14.00	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
14.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
15.00	Koncert
17.00	Sijaj, ponovitev
17.30	Sto izlozb, sto strasti, 296. del italijanske telenovele
18.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
18.30	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
19.00	Videalisti, glasbene lestvice
20.00	Njihove zgodbe, ameriška romantična drama, 2000
22.00	Rokovnjak, jugoslovanska drama, 1980
23.40	Popotovanja z Janinom, ponovitev
00.10	Dokumentarna oddaja
00.25	TV prodaja

SOBOTA,

23.10.2004

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	TEDENSKI IZBOR
7.00	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
7.30	NA KRASU JE KRAŠNO, ZAKLJUČNA PRIREDITEV SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA KVIZA 2004
8.25	KINO KECEK: LETEČA COPATA, KANADSKI FILM (VPS 08.25)
9.55	TEDENSKI IZBOR
9.55	NAJŠIBKEJŠI ČLEN, KVIZ
10.45	POLNOČNI KLUB
12.00	TEDENSKI IZBOR
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	INFOKANAL
13.20	HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA: TRENTA, TV NANIŽANKA, 4/15, PONOVITEV
13.50	DALKEITH, AVSTRALSKI FILM (VPS 13.50)
15.30	O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 15.30)
15.55	SLOVENC V ITALIJI (VPS 15.55)
16.30	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 16.30)
16.50	NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 16.50)
17.10	OZARE
17.15	ZAKLADI SVETA, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 16/21 (VPS 17.20)
18.00	SLOVENSKEGA MAGAZIN (VPS 17.55)
18.20	GRIMMOVE PRAVLJICE, RISANA NANIŽANKA, 7/13 (VPS 18.20)
18.45	RISANKA (VPS 18.45)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	UTRIP
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA: TAKSISTIČNI MRK, TV NANIŽANKA, 5/15 (VPS 20.00)
20.35	HRI - BAR (VPS 20.35)
21.35	PRVI IN DRUGI (VPS 21.35)
22.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.30	SOPRANOVI, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 3/13 (VPS 22.30)
23.25	NOČNI IZBOR
23.25	JASTREB, ANGLEŠKI FILM
0.50	SLOVENSKEGA MAGAZIN
1.15	DNEVNIK, VREME, ŠPORT
1.55	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.55)
2.15	NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR
2.40	ZAKLADI SVETA, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 16/21
3.15	HISA LUTK, AMERIŠKA DRAMA
5.00	PRVI IN DRUGI
5.20	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
8.30	GLASBENO JUTRO
	MOZARTINA SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA - W.A.MOZART: SIMFONIJA ŠT. 40 V G-MOLU (VPS 08.40)

9.00	MOSTOVI - HIDAK, PONOVITEV
9.35	SOEDEN: SP V AS VSL (Ž), PRENOS 1. VOŽNJE (VPS 09.45)
11.00	TV PRODAJA
11.30	INFOKANAL
12.20	SOEDEN: SP V AS VSL (Ž), PRENOS 2. VOŽNJE (VPS 12.25)
13.15	ŠPORTNI FILM
13.40	TV PRODAJA
14.10	GUDME: LIGA PRVAKOV V ROKOMETU (M), GUDME - GORENJE, PRENOS (VPS 14.10)
17.55	PAMPLONA: LIGA PRVAKOV V ROKOMETU (M): PORTLAND SAN ANTONIO - CELJE PIVOVARNA LAŠKO, PRENOS (VPS 17.55)
19.50	SKOZI ČAS (VPS 19.50)
20.05	HOWARD GOODALL - POMEMBNI DATUMI: 1874, ANGLEŠKA GLASBENO-DOKUMENTARNA SERIJA, 2/3 (VPS 20.05)
21.00	RIŽ IN KOČARJA, ŠPANSKA LITERARNA NADALJEVANKA, 2., ZADNJI DEL (VPS 21.00)
21.55	ČAROVNICE IZ EASTWICKA, AMERIŠKI FILM (VPS 21.55)
23.45	SOBOTNA NOČ (VPS 23.45)
1.45	INFOKANAL

Kanal A

8.50	TV prodaja
9.20	Vsi moji otroci, ponovitev 150. dela am. nad.
10.10	Vsi moji otroci, ponovitev 151. dela am. nad.
11.00	Vsi moji otroci, ponovitev 152. dela am. nad.
11.50	Vsi moji otroci, ponovitev 153. dela am. nad.
12.40	Vsi moji otroci, ponovitev 154. dela am. nad.
13.30	Goodyear liga, oddaja
14.00	Dannjeve zvezde
15.00	Dr. Phil, pogovorna oddaja
15.55	Pozor - nevarno! dokument. oddaja, 3/3
16.55	Goodyear liga, Crvena zvezda: Geoplin Slovan, prenos košarke
18.50	E+
20.00	Kriminalka: Otoški zaklad, ameriški film
21.45	Najboljše skrivne operacije sveta, dok. oddaja
22.45	Polica j v skušnjavi, ameriški film
0.35	Ekstra magazin, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Harold in vilojčna voščenska, sinhronizirana risana serija
8.25	Najlepše pravljice bratov Grimm: Trnuljica, risani film
8.50	Moj prijatelj Roki, sinhronizirana risana serija
9.00	Katka in Orbi, sinhronizirana risana serija
9.10	Rudjevo moštvo, sinhronizirana risana serija
9.35	Bobek in Ciril, sinhronizirana risana serija
10.00	Buči, sinhronizirana risana serija
10.10	Capi, moj mali kuža, sinhronizirani risani film
11.00	Dogodivščine Jackieja Chana, risana serija
11.30	Oliver in njegovi, mladinska nanižanka
12.00	Šolska košarska liga
13.05	Odločitev ob mraku, ameriški film
14.35	Noji ne letijo, dokumentarna oddaja
15.40	Močeradova skrivnost, dokumentarna oddaja
16.50	Skrita afriška sedmorica, dokument. oddaja
17.55	24UR - vreme
18.00	Formula 1, prenos treninga
19.00	24UR
20.00	Filmski hit: Blondinka s Harvarda, ameriški film
21.45	Ogledalo, ameriški film
0.05	Stripizete, dokumentarna serija
0.35	24UR, ponovitev
1.35	Nočna panorama

TevePika

9.30	Do zdravja tudi tako, gost: dr. Boris Kobal, pon
10.00	Kulturne drobtinice, etno rock festival, pon
10.30	Predah v gibanju, gost: Miran Kranjc, pon
11.30	Klepet z jasnovidko Maručo, pon
12.00	Computer line, oddaja o računalništvu, pon
12.30	Koncert "zametne vrtnice" Kamnik, 1 del, vodi: Boris Kopitar, pon
13.30	Glasbeni mozaik
14.30	Socius, osebnosti slovenskega gospodarstva, prvič
15.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, gostja: Suzana Landipet, pon
16.00	ŠKL, šolska košarska liga, pon

17.00	Ko to tamo svira, reportaža iz Guče, 2 del TV IDEA, pon
17.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, teden vse življenjskega učenja, pon
18.00	Zavod za alternativno izobraževanje, šola duhovnih srečanj se predstavi, pon
18.30	IDOL 2004, 3 del, pon
20.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, pon
21.00	A TO JE TO!?, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Živeti zdravo, Algea, njen vpliv na imunsko dogajanje v telesu - Carso, vodi: Milka Krapež, pon
23.00	Ekstra magazin, pon
00.00	Z glavo na zabavo, pon
00.15	Glasbeni mozaik

Kanal III

08.00	TV prodaja
09.00	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev 292. dela
09.25	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev 293. dela
09.50	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev 294. dela
10.10	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev 295. dela
10.35	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev 296. dela
11.00	Risanke
11.30	Za vas in mesto, ponovitev
12.30	Risanke
13.00	TV prodaja
13.30	Supernova Multi Talents - predizbor v Ljubljani
15.00	Videalisti, glasbene lestvice
15.30	Letiči start, ponovitev
16.30	Policaj s petelinjega vrha, 12. del jugoslovanske nanizanke
17.30	Štiri tacke, ponovitev
18.00	Janja, razvedrilna oddaja
18.30	Automobile
18.45	Risanke
19.00	Videalisti, glasbene lestvice
20.00	Dirka, ameriški akcijski triler, 2001
22.00	Znani in zanimivi - Tajni Tokohisa
22.30	Agencija, 13. del ameriške nanizanke
23.20	Agencija, 14. del ameriške nanizanke
00.10	TV prodaja

NEDELJA,

24.10.2004

Slovenija 1

7.30	ŽIV ŽAV: BINE, LUTKOVA NANIZANKA, 4/15; KRTEK, RISANA NANIZANKA, 1/6; MEDVEDEK, RISANA NANIZANKA, 6/14 (VPS 07.30)
9.30	O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, PONOVI TEV SLEDI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 09.55)
10.25	POMAGAJMO SI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 10.25)
10.55	AFRIKA - POGLED S TAL, ANGLEŠKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 12/13 (VPS 10.55)
11.20	OZARE, PONOVI TEV
11.25	OBZORJA DUHA (VPS 11.25)
12.00	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 12.00)
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	VSADANJIK IN PRAZNIK (VPS 13.10)
14.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 14.15)
14.20	MALI DEMONI
14.25	POLDNEVNIK
14.30	ČLOVEŠKI FAKTOR
14.35	GLAS LJUDSTVA
14.40	NEDELJSKO OKO
14.50	PREDMET POŽELJENJA
15.05	PLANETV: IAN WRIGHT V ŽIVO
15.40	ŠPORT & PREMIERE LEAGUE
15.50	ŠPORT NA DANAŠNJI DAN
15.55	PET MINUT SLAVE
16.00	WHOOP!
16.30	AMERIŠKA HUMORISTIČNA NANIZ., 5. DEL
16.30	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 16.30)
16.50	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 16.50)
16.50	LORELLA
17.15	ŽIVE LEGENDE
17.20	GLASBENI DVOBOJ

17.40	NOČNA MORA
17.50	ARENA
18.10	VROČE
18.15	DRUŽABNA KRONIKA
18.30	ŽREBANJE LOTA (VPS 18.30)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	ZRCALO TEDNA
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	SPET DOMA (VPS 20.00)
21.50	PETI ELEMENT (VPS 21.50)
22.45	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.45)
23.15	MED STRAHOM IN DOLŽNOSTJO, SLOVENSKI FILM (VPS 23.15)
0.40	NOČNI IZBOR
0.40	DNEVNIK, VREME, ŠPORT
1.20	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.20)
1.45	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA
5.35	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.05	DEBUT JUNGER SANGER: J.BRAHMS: LJUBEZENSKE PESMI, OP. 52 (VPS 09.15)
9.30	OGLASI
9.35	SOELDEN: SP V AS VSL (M), PRENOS 1. VOŽNJE (VPS 09.40)
11.00	TV prodaja
11.30	INFOKANAL
11.50	SP V GORSKEM KOLESARSTVU, POSNETEK IZ CALGARYA IN LIVIGNA MAGAZIN LIGE PRVAKOV (VPS 13.15)
13.15	SP V GORSKEM KOLESARSTVU - KROS, POSNETEK IZ LIVIGNA (VPS 14.15)
14.25	TV prodaja
14.55	NOTREDAMSKI BRANILEC, AMERIŠKI FILM, PONOVI TEV (VPS 15.00)
16.30	ZA OTROKE VSEGA SVETA - UNICEF, PRENOS, PONOVI TEV
18.00	PROSLAVA OB DNEVU OZN, POSNETEK IZ SLOVENI GRADCA (VPS 18.00)
19.00	SKOZI ČAS (VPS 19.00)
19.10	TONE PARTLIČ: ŠČUKE PA NI, ŠČUKE PA NE - KRAPI SO, ŠČUKE PA NI, TV NADALJEVANJE, 3/7, PONO. (VPS 19.10)
20.05	ZIBELKE SVETOVNIH KULTUR, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3/12 (VPS 20.05)
21.05	UČITELJI, ANGLEŠKA NADALJEVANJE, 8., ZADNJI DEL (VPS 21.00)
22.00	OPERNE ARJE, MARKO FINK (VPS 21.55)
22.20	ANNE TERESA DE KEERSMAEKER, FRANCOSKI PORTRETNI FILM (VPS 22.15)
23.15	SOUTH PARK, AM. RISANA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 7/15, PONOVI TEV
23.40	INFOKANAL

Kanal A

9.20	TV prodaja
9.50	Mladi in nemirni, 3. sezona, ponovitev 255. dela ameriške nadaljevanke
10.40	Mladi in nemirni, 3. sezona, dela ameriške nadaljevanke
11.30	Mladi in nemirni, 3. sezona, ponovitev 257. dela ameriške nadaljevanke
12.20	Mladi in nemirni, 3. sezona, ponovitev 258. dela ameriške nadaljevanke
13.10	Mladi in nemirni, 3. sezona, ponovitev 259. dela ameriške nadaljevanke
14.00	Dannyjeve zvezde
15.00	Dr. Phil, pogovorna oddaja
15.50	Mladi Indiana Jones: Pustolovščine v tajni službi, ameriški film
17.30	Živalim na pomoč, dokumentarna nanizanka
18.00	E+
20.00	Družinski film: E.T. Vesoljček, ameriški film
22.10	Odvetnik z ulice, 3. sezona, 9. del ameriške nanizanke
23.05	Goodyear liga, Pivovarna Laško: Partizan, posnetek kosarke
0.55	Dannyjeve zvezde, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Harold in vilojčna voščencan, sinhronizirana risana serija
8.25	Najlepše pravljice bratov Grimm: Bremenski muzikantje, ris. film

8.50	Moj prijatelj Roki, sinhronizirana risana serija
9.00	Katka in Orbi, sinhronizirana risana serija
9.10	Rudijevo moštvo, sinhronizirana risana serija
9.35	Bobek in Ciril, sinhronizirana risana serija
10.00	Bucke, sinhronizirana risana serija
10.10	Beli ocnjak, sinhronizirani risani film
11.00	Dogodivščine Jackleja Chana, risana serija
11.30	Oliver in njegovi, mladinska nanizanka
12.00	Šolska kosarkarska liga
13.00	Mestece za vedno, 1. sezona, 17. del ameriške nanizanke
13.50	Sanjski moški, ponovitev
14.45	Ohrani vero, ameriški film
16.40	Umor na Orient ekspresu, ameriški film
18.25	24UR - vreme
18.30	Formula 1, prenos dirke za VN Brazilije
21.00	24UR
21.45	Športna scena
22.45	Kako do deklet, ameriški film
0.20	24UR, ponovitev
1.20	Nočna panorama

TevePika

9.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
10.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
10.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
11.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
11.30	A TO JE TO!?, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
12.00	V harmoniji z naravo, pon
12.30	Pod židano marelo, glasbena oddaja z narodno zabavnimi ansambli, prvič
13.50	Socius, osebnosti slovenskega gospodarstva, pon
14.50	Tam kjer je veselje doma, narodno zabavni program z turističnimi informacijami
17.00	Koncert "Zametne vrtnice" Kamnik, 1 del, vodi: Boris Kopitar, pon
18.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, novi načini zdravljenja težkih krvavitev, pon
18.30	Z glavo na zabavo, pon
11.30	Do zdravlja tudi tako, gost: dr. Boris Kobal, pon
19.30	Zavod za alternativno izobraževanje, šola duhovnih srečanj se predstavi, pon
20.00	IDOL 2004, 4 del, v živo
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	ABCD, svet avtomobilizma, pon
23.00	To morate vedeti!, kontaktna oddaja, pon
00.00	Z glavo na zabavo, pon
00.15	Glasbeni mozaik

Kanal III

07.00	TV prodaja
08.00	Otroško nedeljsko dopoldne
09.00	Yu-Gi-Oh, sinhronizirana risana serija
11.00	Popotovanja z Janinom
11.30	Za vas in mesto, oddaja o kmetijstvu in turizmu
12.30	Risanke
13.00	TV prodaja
13.15	Automobile
13.30	TV prodaja
14.30	Supernova Multi Talents - predizbor v Ljubljani
16.00	Janja, ponovitev
16.30	Hočeš, nočeš, ponovitev
17.00	Sijaj, ponovitev
17.30	TV prodaja
18.00	Ekskluzivni magazin
18.30	Znani in zanimivi - Tajni Tokohisa
19.00	Risanke
19.30	Videalisti, glasbene lestvice
20.00	Raj, ameriška koprodukcijska drama, 2002
21.45	Å n JUS za vsak okus, razvedrilna oddaja
22.15	Reporter X
22.45	Agencija, 15. del ameriške nanizanke
23.35	Agencija, 16. del ameriške nanizanke
00.20	TV prodaja

PONEDELJEK,

25.10.2004

Slovenija 1

6.30	TEDENSKI IZBOR
6.30	UTRIP

6.45	ZRCALO TEDNA
7.00	DOBRO JUTRO (VPS 07.00)
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	IZ POPOTNE TORBE: PAPIR
9.20	GULIMIŠEK, ODDAJA ZA OTROKE, 7/10
9.45	ODDAJA ZA OTROKE
10.05	SLOVENSKI VODNI KROG: KAMNIŠKA BISTRICA, IZOBRAŽEVALNO-DOKUMENTARNA NANIZANKA, 2/10
10.40	SPET DOMA
12.30	PRVI IN DRUGI
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	OBZORJA DUHA
13.45	NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO
14.05	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR
15.00	VSADANJIK IN PRAZNIK, PONOVI TEV
15.55	DOBER DAN, KOROŠKA (VPS 15.55)
16.30	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 16.30)
16.50	RADOVEDNI TAČEK: KROKODIL (VPS 16.50)
16.55	RISANKA
17.05	HISA EKSPERIMENTOV: SVETLOBLOGIJA, POUČNO-ZABAVNA NANIZ., 5/8 (VPS 17.05)
17.35	ŽIVLJENJE SESALCEV, ANGLEŠKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 9/10 (VPS 17.35)
18.25	ŽREBANJE 3X3 PLUS 6 (VPS 18.25)
18.35	ŽREBANJE ASTRA (VPS 18.35)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	ŠEF KLINIKE, FRANCOSKA NADALJEVANJE, 3/12 (VPS 20.00)
20.55	IZZIVI (VPS 20.55)
21.25	UMETNI RAJ (VPS 21.25)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	KAREL II: STRAST IN OBLAST, ANGLEŠKA NADALJEVANJE, 1/4 (VPS 22.50)
23.55	NOČNI IZBOR
23.55	HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA: TAKSIŠTICNI MKR, TV NANIZANKA, 5/15
0.30	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT
1.25	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.25)
1.50	ŽIVLJENJE SESALCEV, ANGLEŠKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 9/10
2.40	IZZIVI
3.10	UMETNI RAJ
3.35	ČAROVNICE IZ EASTWICKA, AMERIŠKI FILM (VPS 03.35)
5.25	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.05	PRIMORSKI MOZAIK, ODDAJA TV KOPER - CAPODISTRIA (VPS 09.05)
9.35	SLOVENC V ITALIJI, PONOVI TEV
10.05	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV prodaja
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
13.45	TV prodaja
14.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, PONOVI TEV
15.05	SKOZI ČAS (VPS 15.05)
18.20	POLJUB SMRTI, AMERIŠKI ČB FILM, PONOVI TEV (VPS 18.20)
20.05	KONČNICA (VPS 20.05)
21.00	STUDIO CITY (VPS 21.00)
22.00	ŠTUDENTSKA (VPS 22.00)
22.30	VIDEOSPOTNICE (VPS 22.30)
23.00	BRANE RONČEL IZZA ODRA (VPS 23.00)
0.05	INFOKANAL

Kanal A

8.45	TV prodaja
8.50	Čarovnice, 3. sezona, ponovitev 8. dela ameriške nanizanke
9.40	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanizanke
10.30	E+, ponovitev
12.30	TV prodaja
13.00	Čarovnice, 3. sezona, 9. del ameriške nanizanke
13.50	Mladi in nemirni, 3. sezona, 260. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 155. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Oh, ta sedemdeseta, 1. sezona, 12. del ameriške humoristične nanizanke

17.30	Jimova družina, 2. sezona, 12. del ameriške humoristične nanaizanke
18.00	E+
20.00	Rocky 4, ameriški film
21.40	Vsi županovi može, 5. sezona, 7. del ameriške humoristične nanaizanke
22.10	Raymonda imajo vsi radi, 7. sezona, 15. del ameriške humoristične nanaizanke
22.40	Radjska postaja, 4. sezona, 15. del ameriške humoristične nanaizanke
23.10	Ruby Wax, pogovorna oddaja

Pop TV

7.55	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.45	Rubi, ponovitev 33. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Klon, ponovitev 139. dela brazilске nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Zrelo srce, ponovitev 4. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Vrtnarjeva hči, ponovitev 67. dela mehiške nadaljevanke
12.40	Športna scena, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Vrtnarjeva hči, 68. del mehiške nadaljevanke
15.55	Zrelo srce, 5. del mehiške nadaljevanke
16.55	Klon, 140. del brazilске nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Rubi, 34. del mehiške nadaljevanke
19.00	Nasla mala klinika, 1. sezona, 7. del slovenske nanaizanke
20.00	Sedma nebesa, 8. sezona, 7. del am. nanaiz.
21.50	Urgenca, 10. sezona, 7. del am. nanaizanke
22.45	XXL premiere
22.50	Zakon in red: Enota za posebne primere, 2. del ameriške nanaizanke
23.45	24UR, ponovitev
0.45	Nočna panorama

TevePika

9.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
9.30	Živeti zdravo, Algea, njen vpliv na imunsko dogajanje v telesu - Carso, vodi: Milka Krapež, pon
10.00	Predah v gibanju, gost: Miran Kranjc, pon
11.00	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
11.30	Do zdravja tudi tako, gost: dr. Boris Kobal, pon
12.00	ABCD, svet avtomobilizma, pon
12.30	Klepet z jasnovidko Maručo, pon
13.00	Trenja POP TV, pon
14.00	Z glavo na zabavo, pon
14.45	Glasbeni mozaik
17.30	Zavod za alternativno izobraževanje, sola duhovnih srečanj se predstavi, pon
18.00	Štiri tacke, oddaja o hišnih ljubljencih, pon
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja
19.00	Computer line, oddaja o računalništvu, pon
19.30	A TO JE TO?, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
20.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, prvič
21.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, ciklus: starostniki, 1 del, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	E+
01.00	Glasbeni mozaik

Kanal III

07.00	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.55	TV prodaja
08.25	Risanke
08.50	TV prodaja
09.10	Automobile
09.25	Risanke
10.10	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
10.55	Videalisti, glasbene lestvice
12.00	TV prodaja
12.25	Risanke
13.15	TV prodaja
13.30	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
14.00	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
14.30	Yu-Gi-Oh, risana serija

15.00	Na poti v Katango, jugoslovanski film, 1987
17.15	TV prodaja
17.30	Sto izlozb, sto strasti, 297. del italijanske telenovele
18.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
18.30	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
19.00	Videalisti, glasbene lestvice
19.30	Sprejem castnih članov v fundaciji Ana in GT - 1. del, reportaža
20.00	Moderna orožja, dokumentarna oddaja
21.00	Red Bull - B.A.S.E. skoki - Matterhorn
21.30	Dueti pevskih div, glasbena oddaja
23.00	K1, športni program
00.00	TV prodaja

TOREK,

26.10.2004

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	DOBRO JUTRO (VPS 07.00)
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.10	RADOVEDNI TACEK: KROKODIL
9.10	ODDAJA ZA OTROKE
9.25	ZELVI OTOK, RISANA NANAIZANKA, 13/26
9.50	HIŠA EKSPERIMENTOV: SVETLOBLOGIJA, POUČNO-ZABAVNA NANAIZANKA, 5/8
10.10	ZLATKO ZAKLADKO: PO DOLINI REČICE IDRIJE
10.35	ŽIVLJENJE SESALCEV, ANGLEŠKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 9/10
11.25	HRI - BAR
12.25	SLOVENSKEGA MAGAZIN
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	UMETNI RAJ
13.40	IZZIVI
14.10	PETI ELEMENT
15.05	ŠEF KLINIKE, FRANCOŠKA NADALJEVANJA, 3/12, PONOVIČ
15.55	MOSTOVI - HIDAK: POTEKANJE - BARANGOLŠOK (VPS 15.55)
16.30	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 16.30)
16.50	SPREHODI V NARAVO: CIPRESOVKE II, PONOVIČ (VPS 16.50)
17.05	KNJIGA MENE BRIGA - DOMINIQUE LAPORTE: ZGODOVINA DREKA, PONOVIČ (VPS 17.05)
17.25	ODPETI PESNIKI (VPS 17.25)
17.40	ŽIVLJENJE PRESTOLNICE, IZOBRAŽEVALNO-DOKUMENTARNA ODDAJA, 4/6 (VPS 17.40)
18.10	PRISLUHIMO TIŠINI (VPS 18.10)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	TARČA (VPS 20.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	SKRIVNOSTI VOJNE, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 13., ZADNJI DEL (VPS 22.50)
23.40	DVANAJSTA NOČ, ANGLEŠKA DRAMA (VPS 23.40)
1.25	NOČNI IZBOR
1.25	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT
2.20	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.20)
2.40	ŽIVLJENJE PRESTOLNICE, IZOBRAŽEVALNO-DOKUMENTARNA ODDAJA, 4/6
3.10	PRISLUHIMO TIŠINI
3.40	TARČA
5.10	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.05	GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 09.05)
9.35	DOBER DAN, KOROŠKA, PONOVIČ
10.05	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
16.25	TV PRODAJA
17.00	TEDENSKI IZBOR
17.00	ŠTUDENTSKA
17.30	STUDIO CITY
18.25	VIDEOSPOTNICE, PONOVIČ

18.55	SKOZI ČAS (VPS 18.55)
19.10	RIŽ IN KOČIJA, ŠPANSKA LITERARNA NADALJEVANJA, 2., ZADNJI DEL, PONOVIČ
20.05	FRASIER, AMERIŠKA HUMORISTIČNA NANAIZANKA, 3/24 (VPS 20.05)
20.25	ZGUBljENO PODEŽELJE, NEMŠKA DRAMA (VPS 20.25)
22.00	VONJ PO VIJOLICAH, MEHIŠKI FILM (VPS 22.00)
23.25	VIDEOSPOTNICE: MONO (VPS 23.25)
23.55	INFOKANAL

Kanal A

8.45	TV prodaja
8.50	Čarovnice, 3. sezona, ponovitev 9. dela ameriške nanaizanke
9.40	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanaizanke
10.30	E+, ponovitev
12.30	TV prodaja
13.00	Čarovnice, 3. sezona, 10. del ameriške nanaizanke
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 1. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 156. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanaizanka
17.00	Oh, ta sedemdeseta, 1. sezona, 13. del ameriške humoristične nanaizanke
17.30	Jimova družina, 2. sezona, 13. del ameriške humoristične nanaizanke
18.00	E+
20.00	Akcija: Lovci na glave, ameriški film
21.50	Vsi županovi može, 5. sezona, 8. del ameriške humoristične nanaizanke
22.20	Raymonda imajo vsi radi, 7. sezona, 16. del ameriške hum. nanaizanke
22.50	Radjska postaja, 4. sezona, 16. del ameriške humoristične nanaizanke
23.20	Ruby Wax, pogovorna oddaja

Pop TV

7.55	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.45	Rubi, ponovitev 34. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Klon, ponovitev 140. dela brazilске nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Zrelo srce, ponovitev 5. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Vrtnarjeva hči, ponovitev 68. dela mehiške nadaljevanke
12.45	Sedma nebesa, 8. sezona, ponovitev 7. dela ameriške nanaizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Vrtnarjeva hči, 69. del mehiške nadaljevanke
15.55	Zrelo srce, 6. del mehiške nadaljevanke
16.55	Klon, 141. del brazilске nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Rubi, 35. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Preverjeno
21.00	Življenjska zgodba: Pokol na Long Islandu, ameriški film
22.40	XXL premiere
22.45	Zakon in red: Enota za posebne primere, 3. del ameriške nanaizanke
23.40	24UR, ponovitev
0.40	Nočna panorama

TevePika

9.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
9.30	Zavod za alternativno izobraževanje, sola duhovnih srečanj se predstavi, pon
10.00	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, prvič
10.30	Živeti zdravo, Algea, njen vpliv na imunsko dogajanje v telesu - Carso, vodi: Milka Krapež, pon
11.00	IDOL 2004, pon
12.30	To morate vedeti!, kontaktna oddaja, pon
13.30	Glasbeni mozaik
17.00	Kulturne drobtinice, literarni festival, Vilenica 2004, prvič
17.30	Computer line, oddaja o računalništvu, prvič

18.00	V harmoniji z naravo, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, pon
20.00	Koncert *zametne vrtnice* Kamnik, 2 del, vodi: Boris Kopitar, prvič
21.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, gost: dr. Janez Rugelj, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
23.00	Nasla mala klinika, slovenska nanaizanka
00.00	Glasbeni mozaik

Kanal III

07.00	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.55	TV prodaja
08.25	Risanke
08.50	TV prodaja
09.30	Risanke
10.00	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
11.00	Videalisti, glasbene lestvice
12.00	TV prodaja
12.25	Risanke
13.15	TV prodaja
13.30	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
14.00	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
14.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
15.00	Čudodelni mec, filmska pravljica (1950)
17.15	TV prodaja
17.30	Sto izlozb, sto strasti, 298. del italijanske telenovele
18.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
18.30	Pokémoni, sinhronizirana risana serija
19.00	Videalisti, glasbene lestvice
19.30	Znani in zanimivi - Taiji Tokohisa, ponovitev
20.00	Leteci start, razvedrilna oddaja
21.00	Ponovno rojen, ameriška romantična komedija, 2001
22.45	Å n JUS za vsak okus, ponovitev
23.15	Automobile
23.30	Red Bull - B.A.S.E. skoki - Matterhorn
00.00	TV prodaja

SREDA,

27.10.2004

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	DOBRO JUTRO (VPS 07.00)
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.25	TELEBAJSKI, OTROŠKA NANAIZANKA, 9/45
9.30	MARCELINO KRUIH IN VINO, RISANA NANAIZANKA, 19/26
9.55	SPREHODI V NARAVO: CIPRESOVKE II
10.15	DOMINIQUE LAPORTE: ZGODOVINA DREKA
10.35	ODPETI PESNIKI
10.50	ŽIVLJENJE PRESTOLNICE, IZOBRAŽEVALNO-DOKUMENTARNA ODDAJA, 4/6
11.20	PRISLUHIMO TIŠINI
11.50	SLEDI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA
12.20	POMAGAJMO SI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME
13.20	TEDENSKI IZBOR
13.20	NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR
13.45	ZAKLADI SVETA, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 16/21
14.25	TARČA
15.55	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.55)
16.30	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 16.30)
16.50	MALE SIVE CELICE, KVIZ (VPS 16.50)
17.45	VEM - VEŠ (VPS 17.45)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	SEDMI PEČAT:HIMALAJA, D.N., KOPRODUKCIJSKI FILM (VPS 20.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.55	OMIŽJE (VPS 22.55)
0.30	NOČNI IZBOR

0.30	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT
1.25	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.25)
1.45	VEM - VEŠ
2.40	DNEVI SLAVE, AMERIŠKI ČB FILM (VPS 02.40)
4.00	OMIZJE
5.30	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	CITY FOLK, LJUDIJE EVROPSKIH MEST
9.35	MOSTOVI - HIDAK: POTEKANJA - BARANGOLŠOK
10.05	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
16.45	TV PRODAJA
17.20	HIŠA IZ 40. LET PREJŠNJEGA STOLETJA, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4. ZADNJI DEL, PONOVITEV
18.15	VIDEOSPOTNICE: MONO, PONOVITEV
18.45	SKOZI ČAS (VPS 18.45)
19.00	KONČNICA, PONOVITEV
20.05	CUBISMO, KONCERT (VPS 20.05)
21.00	DANIEL LIEBESKIND, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 21.05)
21.50	LABIRINT, DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 21.50)
22.40	VIDEOSPOTNICE: TOP (VPS 23.20)
23.10	INFOKANAL

Kanal A

8.45	TV prodaja
8.50	Čarovnice, 3. sezona, ponovitev 10. dela ameriške nanizanke
9.40	Obalna straža na kolesih, pon. am. nanizanke
10.30	E+, ponovitev
12.30	TV prodaja
13.00	Čarovnice, 3. sezona, 11. del ameriške naniz.
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 2. del am. nad.
14.40	Vsi moji otroci, 157. del ameriške nad.
15.30	TV prodaja
16.00	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
16.50	Goodyear liga, Geoplin Slovan : Union Olimpija, prenos košarke
18.50	E+
20.00	Ekstra magazin
20.50	Lepotni čarovniki, ameriška dokumentarna oddaja
21.50	Vsi zupanovi močje, 5. sezona, 9. del ameriške humoristične nanizanke
22.20	Raymonda imajo vsi radi, 7. sezona, 17. del ameriške humoristične nanizanke
22.50	Radijska postaja, 4. sezona 17. del ameriške humoristične nanizanke
23.20	Ruby Wax, pogovorna oddaja

Pop TV

7.55	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.45	Rubi, ponovitev 35. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Klon, ponovitev 141. dela brazilске nadaljevanke
10.30	TV prodaja
11.00	Zrelo srce, ponovitev 6. dela mehiške nad.
11.50	Vrtnarjeva hči, pon. 69. dela mehiške nad.
12.45	Preverjeno, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Vrtnarjeva hči, 70. del mehiške nadaljevanke
15.55	Zrelo srce, 7. del mehiške nadaljevanke
16.55	Klon, 142. del brazilске nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Rubi, 36. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	TV kriminalka: Okronana in nevarna, ameriški film
21.40	Monk, 1. sezona, 8. del ameriške nanizanke
22.35	XXL premiere
22.40	Zakon in red: Enota za posebne primere, 4. del ameriške nanizanke
23.35	24UR, ponovitev
0.35	Nočna panorama

TevePika

9.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
9.30	Kulturne drobtinice, literarni festival, Vilenica 2004, pon

10.00	Štiri tačke, oddaja o hišnih ljubljencih, pon
10.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, ciklus: starostniki, 1 del, pon
11.00	Koncert *zametne vrtnice* Kamnik, 2 del, vodi: Boris Kopitar, pon
12.00	Naša mala klinika, slovenska nanizanka, pon
13.00	Glasbeni mozaik
16.30	To morate vedeti!, kontaktna oddaja, pon
17.30	V družbi s favnom, prvič
17.45	Z glavo na zabavo, pon
18.00	Do zdravja tudi tako, dotik, gostja: Meta Fonda, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Razgledovanja, potopisna reportaža, prvič
19.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, gost: dr. Janez Rugelj, pon
20.00	ABCD, svet avtomobilizma, prvič
20.30	Jana, oddaja o sončni strani življenja, Duhovna univerza, prvič
21.00	Živeti zdravo, vodi: Milka Krapež, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Preverjeno POP TV
00.00	Glasbeni mozaik

Kanal III

07.00	Pokemoni, sinhronizirana risana serija
07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.55	TV prodaja
08.25	Risanke
08.50	TV prodaja
09.10	Risanke
09.40	Videalisti, glasbene lestvice
10.10	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
10.55	Videalisti, glasbene lestvice
11.15	Ekskluzivni magazin
11.45	Automobile
12.45	Risanke
13.15	TV prodaja
13.30	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
14.00	Pokemoni, sinhronizirana risana serija
14.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
15.00	Dnevi, jugoslovska film
17.15	TV prodaja
17.30	Sto izlozb, sto strasti, 299. del italijanske telenovele
18.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
18.30	Pokemoni, sinhronizirana risana serija
19.00	Videalisti, glasbene lestvice
20.00	Supernova Multi Talents
21.30	Janja, ponovitev
22.00	Sijaj
22.30	Reporter X
23.00	Dvoboj za južno progo, jugoslovska vojna akcija, 1978
00.40	TV prodaja

ČETRTEK,

28.10.2004

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	DOBRO JUTRO (VPS 07.00)
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	MALE SIVE CELICE, KVIZ
9.55	RISANKA
10.00	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.35	VEM - VEŠ
11.30	AFRIKA - POGLED S TAL, ANGLEŠKA POLJUDNOZNASTVENA SERIJA, 12/13
12.00	POTOVANJE PREDALČ, DOKUMENTARNA SERIJA, 5/7
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME
13.15	SPET DOMA, PONOVITEV
15.05	SKRIVNOSTI VOJNE, AMERIŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 13., ZADNJI DEL, PONOVITEV
15.55	MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST, MOJA GOSTJA... - VEND... GEM... (VPS 15.55)
16.30	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 16.30)
16.50	NA LINIJI, ODDAJA ZA MLADE (VPS 16.50)

17.25	ŠTAFETA MLADOSTI (VPS 17.25)
18.10	MODRO (VPS 18.10)
18.40	RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	TEDNIK (VPS 20.00)
21.00	OSMI DAN (VPS 21.00)
21.30	KNJIGA MENE BRIGA - URBAN GOLOB: NA BELI STENI (VPS 21.30)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	GLASBENI VEČER
22.50	MARTHA ARGERICH, FRANCOŠKI FILM O PIANISTKI (VPS 22.50)
0.05	SIMFONIKI RTV SLOVENIJA IN DAVID DE VILLIERS (VPS 00.05)
0.40	NOČNI IZBOR
0.40	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT
1.35	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.35)
1.55	ŠTAFETA MLADOSTI
2.35	MODRO
3.05	TEDNIK
4.00	OSMI DAN
4.30	SPET DOMA

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.05	EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 09.05)
9.35	MOSTOVI - HIDAK, PONOVITEV
10.05	OTROŠKI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	ZABAVNI INFOKANAL
16.30	TV PRODAJA
17.00	ZIBELKE SVETOVNIH KULTUR, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3/12, PONOVITEV
18.00	VIDEOSPOTNICE: TOP, PONOVITEV
18.30	SKOZI ČAS (VPS 18.30)
18.40	TARZAN IN AMAZONKE, AMERIŠKI ČB FILM, PONOVITEV (VPS 18.40)
20.00	BORŠTNIKOVO SREČANJE - ZAKLJUČNA PRIREDITEV
21.00	OB PODELITVI BORŠTNIKOVEGA PRSTANA, PRENOS IZ SNG MARIBOR (VPS 20.00)
21.00	GREGOR STRNIŠA: LJUDOŽERCI, TV PRIREDBA PREDSTAVE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA (VPS 21.00)
23.00	POSEBEN POGLED: MAMBO TISOČLETJA, TAJVANSKI FILM (VPS 22.00)
0.40	VIDEOSPOTNICE: VROČE (VPS 23.40)
1.10	INFOKANAL

Kanal A

8.45	TV prodaja
8.50	Čarovnice, 3. sezona, ponovitev 11. dela ameriške nanizanke
9.40	Obalna straža na kolesih, ponovitev ameriške nanizanke
10.30	E+, ponovitev
12.30	TV prodaja
13.00	Čarovnice, 3. sezona, 12. del ameriške nanizanke
13.50	Mladi in nemirni, 4. sezona, 3. del ameriške nadaljevanke
14.45	Vsi moji otroci, 158. del ameriške nadaljevanke
15.35	TV prodaja
16.05	Obalna straža na kolesih, ameriška nanizanka
17.00	Oh, ta sedemdeseta, 1. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Jimova družina, 2. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	Krimic: Umori na podeželju: Krvna pota, angleški film
22.00	Mrtve priče, 3. sezona, 2. del angleške nanizanke
23.05	Samo bedaki in konji, 6. sezona, 4. del angleške humoristične nanizanke
0.10	Ruby Waxax, pogovorna oddaja

Pop TV

7.55	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.45	Rubi, ponovitev 36. dela mehiške nadaljevanke
9.40	Klon, ponovitev 142. dela brazilске nadaljevanke

10.30	TV prodaja
11.00	Zrelo srce, ponovitev 7. dela mehiške nadaljevanke
11.50	Vrtnarjeva hči, ponovitev 70. dela mehiške nadaljevanke
12.45	Monk, 1. sezona, ponovitev 8. dela ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Vrtnarjeva hči, 71. del mehiške nadaljevanke
15.55	Zrelo srce, 8. del mehiške nadaljevanke
16.55	Klon, 143. del brazilске nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Rubi, 37. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Trenja
21.30	Popolni četrtke: Seks v mestu, 6. sezona, 9. del ameriške nanizanke
22.10	Alias, 2. sezona, 9. del ameriške nanizanke
23.05	XXL premiere
23.10	Zahodno krilo, 5. sezona, 8. del ameriške nanizanke
0.05	24UR, ponovitev
1.05	Nočna panorama

TevePika

9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Computer line, oddaja o računalništvu, pon
10.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, pon
11.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, gost: dr. Janez Rugelj, pon
11.30	V harmoniji z naravo, pon
12.00	ŠKL, šolska košarkarska liga, prvič
13.00	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klarica, pon
13.30	Preverjeno, POP TV, pon
14.30	Glasbeni mozaik
17.00	Jana, oddaja o sončni strani življenja, Duhovna univerza, pon
17.30	Znani in zanimivi, Tajni Tokohisa, prvič
18.00	Zrela leta z Melanijo Šter in Farmedico, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Kulturne drobtinice, literarni festival, Vilenica 2004, pon
19.30	Živeti zdravo, vodi: Milka Krapež, pon
20.00	To morate vedeti!, kontaktna oddaja, Slovenica zavarovalniška hiša, kako s FONDOPOLICO zagotoviti socialno varnost.
21.00	A TO JE TO!?, poučno zabavna oddaja z Rezo, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Ekstra magazin
0.00	Glasbeni mozaik

Kanal III

07.00	Pokemoni, sinhronizirana risana serija
07.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
07.55	TV prodaja
08.25	Risanke
08.50	TV prodaja
09.10	Videalisti, glasbene lestvice
09.50	Risanke
10.10	TV prodaja
10.25	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
10.55	Sprejem častnih članov v fundaciji Ana in GT - 2. del, reportaža
11.25	Red Bull - B.A.S.E. skoki - Matterhorn
12.00	TV prodaja
12.25	Ä n JUS za vsak okus, ponovitev
13.15	TV prodaja
13.30	Sto izlozb, sto strasti, ponovitev
14.00	Pokemoni, sinhronizirana risana serija
14.30	Yu-Gi-Oh, risana serija
15.00	Supernova Multi Talents
17.00	Automobile
17.15	TV prodaja
17.30	Sto izlozb, sto strasti, 300. del italijanske telenovele
18.00	Yu-Gi-Oh, risana serija
18.30	Pokemoni, sinhronizirana risana serija
19.00	Videalisti, glasbene lestvice
19.30	Popotovanja z Janinom
20.00	20 kraljic rocka, glasbeni oddaja
21.00	Hočeš nočeš, razvedrilna oddaja
21.30	Zakon ječe, ameriška drama, 2000
23.10	Miss, jugoslovska komedija, 1986
00.50	TV prodaja

PETEK

05.00	Pogumno v novi dan
05.10	Vreme, ceste
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Svetnik dneva
06.10	Biser za dušo
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila+AMZS, osmrtnice, obvestila
07.50	Jezikovni brevir
08.00	Kmetijski nasvet
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
11.15	Knjižne minute (presoje)
12.00	Zvonjenje
12.05	Biser za dušo
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar tedna
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.50	Koledar prireditve
17.00	Ob petih pospravljamo podstrešje
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	2. in 4. Skriti zaklad
19.00	Glas Amerike
19.10	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Iz Mohorjeve skrinje
21.15	Ponovitev Komentarja tedna
21.30	Mozaik dneva
22.00	Klasična glasba
	Ponovitve:
23.00	Doživljaj gora in narave
24.00	Srečno na poti
04.40	Radio Vatikan

SOBOTA

05.00	Pogumno v novi dan
05.10	Vreme, ceste
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Svetnik dneva
06.10	Biser za dušo
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.30	Poročila+AMZS, osmrtnice, obvestila
07.50	Jezikovni brevir
08.00	Naravoslovne zanimivosti
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Sobotna iskrica
10.30	Poročila, Vaša pesem
11.00	Za življenje, danes in jutri: 1. Besede mičejo 2. Zakonci 3. Svet oblikuje mlade 4. Betanija
12.00	Zvonjenje
12.05	Biser za dušo
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
13.00	Glasbena voščila

15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.50	Koledar prireditve
16.00	Mali oglasi
17.00	Slovenec Slovenca vabi
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Naš gost
19.30	Poročila
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Radijska molitev
21.00	Škofov govor pred nedeljo
21.15	1. Gospod kliče 2.-4. Vodnik po Sv. pismu 3. Jezus živi
	Ponovitve:
22.00	Za življenje
23.00	Obala neznane
24.00	Slovenec Slovenca vabi
04.40	Radio Vatikan

NEDELJA

05.00	Pogumno v novi dan
05.10	Vreme, ceste
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Svetnik dneva
06.10	Biser za dušo
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Škofov govor za nedeljo (ponov.)
07.00	Zvonjenje
07.30	Poročila+AMZS, osmrtnice, obvestila
07.50	Jezikovni brevir
08.00	Iz življenja vesoljne Cerkve
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Prenos sv. maše
10.00	Oznani
10.15	Graditelji slovenskega doma
11.00	Poročila, osmrtnice, obvestila
11.15	Kmetijska oddaja
12.00	Zvonjenje
12.05	Biser za dušo
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.50	Koledar prireditve
17.00	Slovenec po svetu in domovini
18.30	Sakralna glasba
19.30	Za otroke
19.45	Škofov govor za nedeljo
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Obala neznane - izjavi vere
21.30	Radijski roman
	Ponovitve:
22.00	Naš gost
23.00	Iz življenja vesoljne Cerkve
23.30	Sobota ob 21.15
00.30	Graditelji
04.40	Radio Vatikan

PONEDELJEK

05.00	Pogumno v novi dan
05.10	Vreme, ceste
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Svetnik dneva
06.10	Biser za dušo
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila+AMZS, osmrtnice, obvestila
07.50	Jezikovni brevir
08.00	Kmetijski nasvet
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
11.15	Iz založbe TDO
12.00	Zvonjenje
12.05	Biser za dušo
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
13.00	Mali oglasi

13.30	Stare, ma lepe
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.50	Koledar prireditve
17.00	1. Zdravstvena 2. O solstvu 3. Pravne zagate 4. Za streho nad glavo
	Poročila, Vaša pesem
18.15	Glasovanje za Vašo pesem
19.00	Glas Amerike
19.10	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Prijatelji radia Ognjišče
21.30	Mozaik dneva
22.00	1. Zanimivosti nočnega neba
	Ponovitve:
23.00	Sakralna glasba
24.00	Slovenec po svetu in domovini
04.40	Radio Vatikan

TOREK

05.00	Pogumno v novi dan
05.10	Vreme, ceste
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Svetnik dneva
06.10	Biser za dušo
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila+AMZS, osmrtnice, obvestila
07.50	Jezikovni brevir
08.00	Kmetijski nasvet
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Biser za dušo
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.50	Koledar prireditve
16.00	Glasbena voščila
17.00	Šport na Radiju Ognjišče I.
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Šport na Radiju Ognjišče II.
19.00	Glas Amerike
19.10	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	1. Luč v temi, 3. Vstani in hodi 2. 4. in 5. Juretov večer
21.30	Mozaik dneva
22.00	1. in 3. Sončna pesem, 2. 4. in 5. Svetloba in senca
	Ponovitve:
23.00	Ponedeljek ob 17.00
24.00	Prijatelji radia Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

SREDA

05.00	Pogumno v novi dan
05.10	Vreme, ceste
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Svetnik dneva
06.10	Biser za dušo
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)

07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila+AMZS, osmrtnice, obvestila
07.50	Jezikovni brevir
08.00	Kmetijski nasvet
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Srečno na poti
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Biser za dušo
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
13.00	Zlati zvoki
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.50	Koledar prireditve
16.00	Mali oglasi
17.00	Pogovor o
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Aktualna tema
19.00	Glas Amerike
19.10	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Sveta vera bodi vam luč (radijska kateheza)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Glasba z znakmo
	Ponovitve:
23.00	Šport na Radiju Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

ČETRTEK

05.00	Pogumno v novi dan
05.10	Vreme, ceste
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Svetnik dneva
06.10	Biser za dušo
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila+AMZS, osmrtnice, obvestila
07.50	Jezikovni brevir
08.00	Kmetijski nasvet
08.30	Koledar prireditve
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
09.30	Založba Družina
10.00	Poročila
10.15	Doživljaj gora in narave
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Biser za dušo
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar Družine
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.50	Koledar prireditve
16.00	Glasbena voščila
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	1.-3. Dijaška oddaja 2.-4. Skavtski potep
19.00	Glas Amerike
19.10	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Karavana prijateljstva I.
21.30	Mozaik dneva
22.00	Karavana prijateljstva II.
	Ponovitve:
23.00	Pogovor o
24.00	Sveta vera bodi vam luč
04.40	Radio Vatikan

Esad Babačić

Zakleta Skandinavija

Evforija po Italiji ni trajala dolgo. Morali smo se spustiti na realna tla in priznati, da vendarle nismo tako dobri, kot se nam je za trenutek zazdelo. Tega smo se potihoma zavedali že prej, še posebej po analizi srečanja proti "azzurum", ki so prišli v Celje kot vnaprejšnji zmagovalci. Tako pa se danes ne da več igrati z nikomer.

Samo pogledjmo Makedonijo, ki je najprej vzela točko Nizozemcem, nato pa izgubila proti Andori. Nekoč bi temu rekli sramota, danes pa je to le še eno od presenečenj. Tudi Portugalci so se morali opeči proti Liechtensteinu, a so potem uničili vedno neugodne Ruse. Grki bodo očitno prvi evropski prvaki, ki jih ne bo na svetovnem prvenstvu. Dokler jih ni nihče poznal, so lahko počeli, kar so hoteli, ko pa jih je Evropa videla na veliki sceni, so bili kot prebrana knjiga. Tudi nam se je proti Italiji zgodil mali čudež, zaradi katerega smo postali zanimivejši za nasprotnike, zato so se ti še toliko bolj pripravili. Vsaka šola nekaj stane in tudi naša je bila precej draga. Zdaj je samo še vprašanje, ali bo zalegla. Ker za Norvežani prihajajo Belorusi z vsem razkošnim talentom in potrebno hitrostjo. Kar malo boleče je bilo gledati naše premražene in nemočne fante, kako so se lomili pred naleti klenih Skandinavcev, ki se niso delali prav nič evropske. Prav nasprotno: po nogah so tolkli kot kakšni Huni, ki so jih po pomoči spustili na nogometno igrišče. Seveda pa dobiš toliko udarcev, kot jih sam pustiš, in dejstvo je, da jih naši niso vračali, kot bi se spodobilo. No, pa to ni pglavitni razlog, zakaj so nas Norvežani tako hudo nadigrali. Predvsem so bili prehitri za nekatere iz naše obrambne vrste. Zdaj je popolnoma jasno, da Mitraković ven-

darle ni tako ustrezna zamenjava za Kajzerja. Pokorn je pač naredil napako, ker je hotel najbolje, ampak od njega tudi sicer ne moremo pričakovati kakšnega vrhunskega znanja. Zdaj je lahko govoriti, da je Brane naredil harakiri, ko je prekršil staro nogometno pravilo: ne menjaj postave, ki zmaguje. Veliko drugih možnosti s temi igralci ni bilo. Je pa seveda vprašanje, ali bi lahko igrali na katerih drugih pozicijah. Denimo Mitraković – podoben je bil parni lokomotivi, ki se poskuša upreti najmodernejšim vlakom. Seveda popolnoma neuspešno. Toliko pobegov po krilih že dolgo nismo videli na kakšni uradni tekmi, da o stoodstotnih priložnostih niti ne govorimo. Prva Pokornova napaka je bila prelomna, tako kot je bila pre-

takšnega razvoja dogodkov. Če bi naš novi "Srečko" predvidel takšen razplet, gotovo ne bi šel brezglavo na nasprotnikovo stran. Seveda je lahko biti general po bitki, a kljub temu si ne moremo kaj, da ne bi podvomili o pravilnosti takšnega pristopa na vročem igrišču. Škoda je, ker smo Norvežanom odprli tek, s katerim bi nam do konca kvalifikacij uspelo doseči končno drugo mesto. Po drugi strani pa je prišel poraz v pravem trenutku, saj je do konca še dovolj popravnih izpitov. Bolje je, da smo izgubili zdaj in se iz lekcije nekaj naučili, kot pa da bi se nam to zgodilo proti Belorusiji, ki je pokazala, da je izjemno nevarna reprezentanca. Tako smo pripravljeni na obračun s slovanskimi brati, ki vendarle niso tako "nesramni" kot

Bolje je, da smo izgubili zdaj in se iz lekcije nekaj naučili, kot pa da bi se nam to zgodilo proti Belorusiji, ki je pokazala, da je izjemno nevarna reprezentanca.

lomna slaba ocena Cesarja, junaka srečanja z Italijo, ki je za trenutek pomislil na prepovedani položaj in že je bilo prepozno. Kot vemo, je igrišče na Norveškem precej širše od tistega v Celju, in tega bi se morali naši zavedati. Tu tiči eden od razlogov, zakaj je domači selektor pustil, da so naši napadli, sam pa se je odločil za kontre, ki so se izkazale za smrtno. Naš selektor je ostal zvest napadalnemu pristopu, kar smo od njega tudi pričakovali, vendarle pa nihče ni pričakoval

Norvežani, pa tudi sicer nam veliko bolj ležijo. Prepričan sem, da se bo dalo proti njim veliko več igrati, saj bodo tudi oni spuščali žogo. Do pomladi bodo naši junaki že veliko zrelejši in upam, da se jim takšen polom ne bo več zgodil. Domači teren je še vedno tista jama, iz katere je treba črpati. V gosteh vendarle ne moremo pričakovati kakšnih šokantnih novic, saj so naši preprosto prezeleni za kakšno hudo presenečenje. Pa tudi Italijani nas zdaj že poznajo.

S prvimi tekmami v slovenskem pokalu in prvim nastopom v ligi prvakov se je za roketni klub Celje Pivovarna Laško začela nova rokometna sezona. Celjani, ki se bodo letos znova bojevali na dveh frontah, čaka težka naloga, česar se zavedajo tudi v klubu.

Rokometaši Celja Pivovarne Laško so bili v lanskem sezoni zagotovo prvo ime slovenske in evropske rokometne scene. Uresničili so vse in še več, kar so si zadali na začetku sezone. Čez domače prvenstvo so se dobesedno sprehodili do prvega mesta, na evropski sceni so končno osvo-

Težka naloga za Celjane

jili dolgo pričakovani in zeleni naslov prvaka lige prvakov, za nameček pa jim je uspelo pred začetkom letošnje sezone še za pet let podaljšati pogodbo z dosedanjim glavnim pokroviteljem kluba Pivovarno Laško. Zaradi vseh teh uspehov tako navijači kot širša slovenska javnost seveda pričakujejo, da jim bo to uspelo ponoviti tudi letos, kar pa seveda ne bo lahka naloga. V vmesnem času so se tekme na mednarodni ravni nedvomno okrepili (tudi s celjskimi igralci), na domačem prizorišču Velenje postaja čedalje močnejši tekmelec, hkrati pa bodo v Celju v novi sezoni nastopili brez nekaterih najboljših igralcev iz minule sezone – Renata Vugrinca, ki se je preselil v nemški Mag-

deburg, in Dejana Perića, ki je odšel v špansko Barcelono. Da bo tudi glede na slednje lansko sezono težko ponoviti, se zaveda tudi vodstvo kluba. "V naslednji sezoni bo zelo težko ponoviti izjemne uspehe iz minule sezone. V domačem prvenstvu se je izoblikovala manjša skupinica izjemno kakovostnih tekmecev, med katerimi je prva seveda velenjska ekipa, na mednarodni sceni pa so se nekatere ekipe dodobra okrepile. Novi igralci seveda terjajo nekatere spremembe na taktično-tehničnem področju, vendar sem prepričan, da bomo do prvih mednarodnih tekem že pravi," je na tiskovni konferenci pred letošnjo sezono razlagal trener Miro Požun. Z njim se je

strinjal tudi športni direktor kluba Slavko Ivezić, ki je pred kratkim postal novi selektor slovenske izbrane rokometne vrste: "Upam, da breme, ki je nastalo z osvojitvijo prvega mesta v ligi prvakov, v prihajajoči sezoni ne bo pretežko za naše igralce."

Visoki cilji za novo sezono

Kljub vsemu Celjani v novo sezono startajo kar se da optimistično in z visokimi cilji. "Na domačem prizorišču je naš cilj znova osvojiti naslov državnega prvaka, v ligi prvakov pa se uvrstiti vsaj v četrtfinale. Pred začetkom sezone so se sicer pojavili nekateri pomisleki glede ekipe, po mojem mnenju pa smo sestavili zelo dobro kombinacijo mladih in na-

darjenih ter izkušenih in prekaljenih igralcev," je na že omenjeni tiskovni konferenci dejal predsednik kluba Tone Turnšek. Optimizem je toliko bolj upravičen, ker so se Celjani pred letošnjo sezono okrepili z nekaterimi dobrimi igralci. Iz Gorenjskega Velenja sta v Celje prišla vratar Gorazd Škof in krožni napadalec Matjaž Mlakar, vrnila sta se tudi "doma vzgojena" Goran Kozomara in Dragan Gajić, nov pa je Moldavec Vladimir Lollo. "Dobili smo nove in kakovostne igralce. S svojim dosedanjim odnosom na treningih in tekmah so dokazali, da se lahko v prihodnje nanje zanesemo. Pričakovanja naših privržencev so velika in upam, da jih ne bomo razočarali.

Vodstvo Celja Pivovarne Laško se zaveda, da bo lanska sezono težko ponoviti.

Eden pomembnejših uspehov kluba pred letošnjo sezono je bilo tudi petletno podaljšanje pokroviteljske pogodbe s Pivovarno Laško.

Celje v novi sezoni nastopa v rahlo spremenjeni postavi. Odšla sta Perić in Vugrinac, prišli pa Škof, Mlakar, Kozomara, Gajić in Lollo.

Športni direktor kluba Slavko Ivezić, ki je pred kratkim postal selektor slovenske izbrane rokometne vrste, upa, da breme, ki je nastalo z lanskimi uspehi, v letošnji sezoni za igralce ne bo pretežko.

Ekipa se ni uigrana, toda pričakujem najboljšo," pravi ruski reprezentant Edvard Kokšarov, velik bojevnika na rokometnem igrišču. Morda se najtežja naloga v novi sezoni čaka vratarja Gorazda Škofa, ki bo v vratih zamenjal legendarnega Dejana Perića. Čeprav Škof velja za dobrega in zanesljivega vratarja, bo "nadomestjanje" takšnega asa, kot je bil Perić, vse prej kot lahka naloga. Tega se zaveda tudi Škof, ki je na tiskovni konferenci dejal: "Pred menoj je težka in odgovorna naloga, mnogi

vratarji se v kaj podobnega nikakor ne bi drznili spustiti. Naslediti Perića v vratih je zelo drzna odločitev, vendar izživ sprejemam odgovorno."

Začetek ni bil najobetavnejši

Prvi najboljši preizkus pripravljenosti spremenjene ekipe je bila prva tekma lige prvakov, ki so jo Celjani pretekli konec tedna v Beogradu odigrali s Crveno zvezdo. Celjani so srečanje v Beogradu dobro začeli, četudi niso imeli pravih informacij o moštvu pomlajene in prenovljene ekipe rdeče-belih – domačini jim namreč niso dali na ogled kasete, kot določajo pravila EHF (dali so jim napačno kaseto in se pri tem izgovarjali na tehnično napako). Do 15. minute so na igrišču tempo narekovali gostje, ki pa so zatem krepko padli v igri. Pravzaprav je do preobrata prišlo v zadnjih desetih minutah, po izključitvi Mlakarja, ko so z delnim izidom 4:0 domači povedli 18:13 in nato to prednost do konca polčasa zlahka obdržali. Celjanom se je poznalo, da je Kokšarov nastopil s natrgano mišico, zaradi poškodbe prepone pa v moštvu ni bilo Mihe Gorenška. Polčas so domači dobili s šestimi zadetki

Celjske barve bodo v letošnji sezoni branili:

vratarji:	Aljoša Rezar, Gorazd Škof in Gregor Lorgar;
krožni napadalci:	Goran Kozomara, Matjaž Mlakar in Mihael Gorenšek;
krilni igralci:	Matjaž Brumen, Edvard Kokšarov, Dragan Gajić in Klemen Štruc
zunanjí igralci:	Sergej Rutenka, Vladimir Lollo, Nenad Bilbija, Miladin Kozlina, Jure Natek in Uroš Zorman.

razlike. Na srečo so Celjani že v deseti minuti drugega dela z delnim izidom 7:1 izenačili na 23:23, še tri minute pred koncem pa so vodili z zadetkom razlike. V zadnjih treh minutah so domači igralci z dvema zadetkoma Manojlovića povedli. Odlični Stanić (18 obramb-2 sedemmetrovki, Škof 21-2 sedemmetrovki) je nato ubranil še en strel pivovarjev, čisto na koncu pa je sodnik razveljavil zadetek Kokšarova, s katerim bi Celjani izenačili. Tako so Celjani tekmo izgubili in s tem plačali ceno za podcenjevanje Crvene zvezde.

Najteže bo s Portlandom San Antoniom

Kljub temu poraz za Celjane še ne pomeni ničesar, saj bodo imeli v skupini D, v kateri igrajo letos (po njih so v omenjeni skupini španska ekipa Portland San Antonio, poljska ekipa Wislo Plock in srbska Crvena zvezda), še veliko priložnosti za zmage in s tem uvrstitev v nadaljnje tekmovanje. S Poljaki tako doma kot v gosteh ne bi smeli imeti večjih težav. Prav tako jim ne bi smela spodleteti domača tekma s Crveno zvezdo. Še največ težav bi utegnili imeti s španskim Portlandom San Antoniom, ki bi ga za zanesljivo uvrstitev v nadaljnje tekmovanje (naprej se uvrstita po dve najboljši ekipi) po porazu s Crveno zvezdo morali premagati tako doma kot v Španiji. Ali jim bo to uspelo, bomo seveda poročali, vendar jim uvrstitev v osmino finala, kolikor poznamo Celjane, ne bi smela spodleteti. **Aleš Kocjan**

na kratko

VABLJIVA PONUDBA SONNYJU ANDERSONU

Brazilski napadalec Sonny Anderson, ki si kruh služi v španskem prvoligašu Villarealu, je pred kratkim prejel vablivo ponudbo, ki jo bo težko odklonil. Katarski klub Al Rajan mu je namreč za šestmesečno sodelovanje v klubu ponudil 2,5 milijona evrov. Štiriintridesletni nekdanji nogometaš Marseillea, Monaca, Barcelone in Lyona bi se,

lijo zagotoviti mirno "upokožitev" in so se zaradi bajnih zaslužkov odločili kariero skleniti v Katarju. Mimogrede, v Katarju bo še eno sezono preživel tudi slovenski nogometaš Fabijan Cipot, saj je pred kratkim z moštvom Al Arabi podaljšal sodelovanje.

JAZBINŠEK TOŽI SIMŠIČEVO

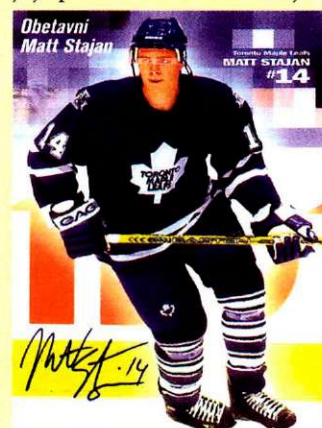
Že konec avgusta je ljubljanski mestni svetnik Miha Jazbinšek (Zeleni Slovenije) predstavil dve pobudi za pospešitev prenove Centralnega stadiona za Bežigradom in ju naslovil na ljubljansko županjo Danico Simšič. Ker odgovora županje doslej še vedno ni dobil, je pred kratkim proti Simšičevi vložil tožbo na ljubljanskem upravnem sodišču. Jazbinšek se je za tožbo odločil, potem ko mu Simšičeva ni odgovorila na njegovo pobudo, v kateri ji je predlagal pospešitev celovite pre-

nove stadiona za Bežigradom, ureditev lastninskih oziroma investitorskih razmerij pri obnovi ter natančno opredelitev programa in razglasitev stadiona za Bežigradom za spomenik državnega pomena. Jazbinšek namreč meni, da je županja, s tem ko na njegovo pobudo ni odgovorila, kršila njegovo ustavno pravico do vlaganja peticij in drugih pobud, ki so splošnega pomena v javno korist.

SLOVENC V NHL

Znano je, da smo Slovenci športen narod, malo manj znano pa je, da so za najmočnejšo hokejsko ligo na svetu NHL igrali oziroma še igrajo tudi trije igralci s slovenskimi koreninami. Prvi je v elitni ligi zaigral kanadski Slovenec Edvard Kastelic, ki je nato odšel v Slovenijo, kjer je igral za HK Jesenice. Za njim je v NHL prišel v Torontu rojeni osemindvajsetletni Dolenjec John Jakopin, ki je do zdaj

za štiri moštva – igral je za Florido, Pittsburgh, New York in San José – zbral že več kot 110 nastopov. Tretji je prav tako v Torontu rojeni

Matt Stajan, ki ta čas igra za moštvo Toronto Maple Leafs. Naj omenimo, da prav mlademu Mattu nekateri pripisujejo največ možnosti, da v naslednjih letih postane eden najboljših igralcev NHL.

Bo 2,5 milijona evrov dovolj za Andersona, da se preseli v Katar?

če bi ponudbo seveda sprejel, tako pridružil številnim nekdanjim mednarodnim zvezdnikom, ki si že-

Zmagala skupina Tvoj glas

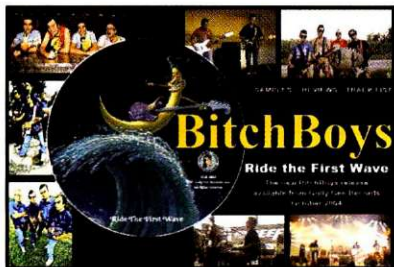
Na tretjem festivalu priljubljene kršćanske glasbe je zmagala skupina Tvoj glas. Člani skupine so v soboto, 16. oktobra, v dvorani Leona Štuklja v Mariboru prepričali žirijo in zasluženo osvojili prvo mesto med dvanajstimi skladbami. Člani skupine prihajajo iz različnih župnij v Ljubljani in njeni okolici, njihovo stičišče pa so Dravlje. Vsak prispeva s konca, od koder prihaja, svoj delež znanja in ustvarjalne žilice. Življenje v Tebi je njihov prvenec, in če bodo tako nadaljevali, bomo o njih gotovo še slišali.

Naši surfarji

Bitch Boys so se pred kratkim vrnili iz Španije, kjer so gostovali na največjem evropskem surf festivalu – WIPE OUT WEEKEND (Calella, Barcelona). To je nemara eden redkejših primerov, da so slovenski bend povabili med svetovno elito, še pre-

da je elita svetovnega surfa po koncertu pristopila s čestitkami in ponudbami za nova gostovanja v tujini (Rusija, Belgija, Nemčija).

Da pa pogovor, da vse sladko ponavadi traja kratko, ne bi izgubil pomena, je poskrbela španska carina, ki je zadržala pošiljko založbe Golly Gee Records z novimi albumi, namenjenimi slovenskemu trgu! Nova plošča torej ostaja do nadaljnjega na Kanarskih otokih, za vse, ki ste bendu stali ob strani od prvega dne, in izbrancem slovenskega medijskega prostora pa slovenski surfarji za pokušino podarjajo skladbo In The Hall Of The Mountain King. Na novem albumu je 30 instrumentalnih skladb, kar kaže tudi na to, da Bitchi nadaljujejo tradicijo poslušalcu prijaznega in cenovno dostopnega izdelka.

den so ga opazili doma. Ozračje tega festivala, na katerem so jih že prvi dan razglasili za največje presenečenje festivala, je poživilo tudi dejstvo,

Zabava s Hribarjem

RTV Slovenija bo v soboto, 23. oktobra, na 1. programu Televizije Slovenija začela predvajati novo razvedrilno oddajo z naslovom HRI-BAR. V njej bo voditelj oddaje Sašo Hribar na humoren, satiričen in provokativen način obravnaval aktualno dogajanje doma in v tujini. Sašo Hribar bo vsako soboto ob 20.30 v baru, imenovanem HRI-BAR, gostil goste po lastni izbiri. Stalnica vsake oddaje bo publika, sestavljena iz mafij-skih botrov in njihovih spremljevalk, ljudi torej, ki si ogled takšne oddaje sploh lahko privoščijo. Dogajanje vsake oddaje bodo poleg gostov, s katerimi bo Sašo komentiral aktualne politične dogodke, poživile privlačne pevke. Poleg satirične obravnave slovenskih pregovorov, govornih imitatorjev in osnovne šole za politike bodo gledalci v vsaki oddaji lahko redno spremljali Matjaža Javšnika, ki bo upodabljal različne like.

The Zutons v Angliji

Na nedavnem koncertu The Zutons v londonskem Shepherd's Bush Empire se je zbralo kar zavidljivo število znanih glasbenikov. Živemu nastopu svojevrstnih debitantov na glasbeni sceni, ki so bili med drugim med nominiranci za letošnjo prestižno glasbeno nagrado Mercury, so prisluhnili Har Mar Superstar, Noel Gallagher in člani zasedb The Streets, Elbow, The Music in Gorillaz. Peterica je preigrala niz uspešnic z letošnjega prvenca Who Killed ... The Zutons?, vključujoč pesmi Zuton Fe-

ver, Havana Gang Brawl, Long Time Coming in Pressure Point. Največje odobravanje sta požela že objavljena singla Remember Me in You Will You Won't, ki ga je pevec Dave McCabe posvetil kar navzoči publiki. Seveda niso mogli mimo prihajajočega singla Don't Ever Think, za povrha pa so zaigrali še čisto novo pesem Weekend Scrub, posvečeno saksofonistu Abiju Hardingu. Kako dober je bil koncert, pove že podatek, da je občinstvo The Zutons pospremlilo z odra s stoječimi ovacijami! Pred kon-

certom je bobnar Sean Payne za NME.COM izjavil, kako čudno in odštekano je igrati v tako velikih in prenapolnjenih prostorih, saj so bolj navajeni igranja po festivalih in ameriških klubih. Vsekakor pa jim laska tako dober obisk, še posebej ko so izvedli za vsa znana imena na koncertu.

Duran Duran – Astronaut

Petindvajset let po združitvi zasedbe Duran Duran je pet prvotnih članov (Simon Le Bon, Nick Rhodes, John, Andy in Roger Taylor) letos znova združilo moči in glasbeno znanje pri ustvarjanju novega studijskega albuma Astronaut. S prijetno nalegljivimi pesmimi, prvovrstnim

www.radiodur.si

103.4 MHz 107.4 MHz

RadioDur

Nismo največji, nismo najboljši, nismo najljepši
in nismo najbolj trapasti.

01 / 520 5000

Z VAMI PRIZIGAMO ZVEZDE

Z VAMI PRIZIGAMO ZVEZDE

50 let

Štajerski val

13.7.1944 - 13.7.1994

RADIO ŠTAJERSKI VAL, D.O.O., ŠMARJE PRI JELŠAH
ASKERČEV TRG 21, 3240 ŠMARJE PRI JELŠAH
UPRAVA: (03) 817 12 10, STUDIO: (03) 81 71 230
WWW.RADIO-SHAJERSKI-VAL.SI

medsebojnim odnosom, inovativni aranžmaji in kot britev ostrimi vokali je njihov novi glasbeni material kakovosten kot še nikoli in nedvomno predstavlja klasične Duran Duran v novem tisočletju. Potem ko so jih v 80. letih označevali kot Sex Pistols srečajo Chic, je za Rolling Stone pevec Simon LeBon zvok na novi plošči ponazoril kot Mamas and the Papas srečajo Kraftwerk. In kar verjemite, da legendarna peterica ni zvenela bolje in prepričljiveje od skupne izdaje briljantne plošče Seven and the Ragged Tiger iz leta 1983, na kateri so bile tudi uspešnice Reflex, New Moon on Monday in Union of the Snake. Duranovci spet zvenijo tako, kot bi od njih pričakoval vsak privrženec: zvočno moderno, z mešanico ekstrovertiranega pop-roka z nekaterimi introvertiranimi momenti, v celoti podvrženimi skupnemu izdelku in bogatemu zvoku. Na podlagi usklajenosti in koherentnosti se sliši, da so fantje v studiu uživali drug ob drugem, kaj-

ti na plošči ne najdete pretiranih glasbenih "izpadov" ali pretiravanja, vsak posamezni izpeti ali zaigrani del pa sestavlja popolno sliko novih Duran Duran. Povratniški heroji so torej sproducirali še enega izmed glasbenih biserov. Plošča je polna klasičnih pesmi, kar boste začutili že ob poslušanju prvega tipičnega DD singla (Reach Up For The) Sunrise, nadgrajenega z odlično zvokovno sliko. Opozarjamo še na elektro funky v Want You More in tipični pop-duranzem v Taste The Summer. Slava skupšine Duran Duran še danes temelji na novi romantiki, ki je v osemdesetih letih novi val približala mainstreamovski publiki in zablestela s pomočjo glasbenih spotov, glamuroznega načina življenja in videza, ki je bolj spominjal na manekenske zvezde kot glasbenike. Ostrejši od takratne konkurence (Spandau Ballet ali Ultravox) so preživeli devetdeseta in letos z vso močjo trkajo na vrata novega glasbenega tisočletja, kajti fantje očitno še niso izpeli zadnje note, kar z Astronautom samo še potrjujejo. Gre za album, ki seže do zvezd, razkrije obzorje, se vrne nazaj v naša ušesa in jih zadovolji s še enim glasbenim presežkom. Dostojanstveno vzvišeno. Poleg "normalnega" cedeja obstaja tudi CD s priloženim DVD, na katerem najdete dokumentarec in 5 posnetkov s koncerta na Wembleyu (trajanje: 45 minut).

10 let Radia Ognjišče

10 let.
Petič najboljši.
5. gong popularnosti
za najbolj priljubljeno
radijsko osebo.
Jure Sešek.
HVALA!

Radio Ognjišče, Trig Broto 11, Koper,
copyright 2004 ©

horoskop

Tehtnica (22. september – 22. oktober)

Ne bo vam koristilo, če se boste prav do vseh obnašali kot do sovražnikov, ker utegnejo to tudi zares postati. Nemara si niste predstavljali, da je takšno delo, kot ga opravljate zdaj, tako težko in predvsem odgovorno. No, pa saj bo šlo.

Škorpion (23. oktober – 21. november)

Radovednost je vaša značilnost. Pa ni rečeno, da je slaba. Maršičesa ne bi nikoli izvedeli in nikoli znali, če ne bi bili radovedni. Prijateljstvo je tisto, ki vam ta hip pomaga preživeti. Življenje bo kmalu postalo boljše, samo sprostite se morate.

Strelec (22. november – 20. december)

Dela boste imeli čez glavo, poleg tega pa boste pogrešali ljubljeno osebo, ki je odšla na potovanje. Pripravite se, da vam bo teden dobro šel od rok in da vam bo ostalo še nekaj časa za nabavo vsega, kar potrebujete. Jesen bo lepa in donosna.

Kozorog (21. december – 19. januar)

Končno se je zgodilo nekaj, o čemer ste že dolgo sanjali, in zdi se vam, da plujete na mehke oblaku sreče. Vse vam gre kot po maslu, poleg tega pa potujete po krajih, kamor ste si vedno želeli. Z veseljem boste k sebi povabili tudi goste.

Vodnar (20. januar – 18. februar)

Zdi se, da postajate nekoliko preveč pozabljivi. Malo dopusta vam ne bo škodilo. Zabavno se vam bo zdelo pogovarjati se s starimi znanci in se dogovarjati za nove posle in naloge. Zelo vam bo všeč, da vas bo nekdo pohvalil.

Ribi (19. februar – 20. marec)

Vaš značaj bo tak kot običajno. Vse bo šlo po pričakovanjih. S partnerjem pa se bo za spremembo treba malo bolj potruditi, ker se vas bo sicer kmalu naveličal prenešati. Bilo bi zelo lepo od vas, če bi kdaj pa kdaj upoštevali tudi njegove želje.

Oven (21. marec – 20. april)

Čaka vas zanimivo obdobje, ki vam bo prineslo veliko dela. Dolgo se boste spraševali, kaj narediti, vendar morate vedeti, da brez upoštevanja svojih najbližjih ne boste dosegli nič spodbudnega. Bodite pripravljeni tudi na kakšno kritiko.

Bik (21. april – 21. maj)

Upiranje vam ne bo koristilo, raje se posvetite delu. Srečo boste imeli v ponedeljek, ko se vam ne bo treba ukvarjati z neprijetnimi obiskovalci. Konec tedna bo vzpodbuden in prijeten. Jesenske dni izkoristite za nakupovanje stvari, ki jih zares potrebujete.

Dvojčka (22. maj – 21. junij)

Ne delajte si odvečnih skrbi, samo po sebi se bo rešilo. Najsrečnejši dan bo četrtek, ko se boste nenavadno dobro počutili. Lepo vreme vas bo vabilo na ulico, vendar boste kmalu ugotovili, da je pravzaprav že zelo mrz in da zima ni več daleč.

Rak (22. junij – 21. julij)

Če si boste naredili red v svoji pisarni in še posebej na svoji pisalni mizi, utegneta najti neko stvar, ki ste jo že dolgo iskali. Družabne prireditve vas ne bodo privlačile, raje imate miren klepet s prijatelji ob kavi in kakšnem okusnem rogljčku.

Lev (22. julij – 21. avgust)

Vztrajno boste držali svojo linijo, kar se vam bo nazadnje tudi izplačalo. Bodite prepričani, da se bo zadeva, ki se je že dalj časa bojite, iztekla zelo dobro. Pomoč, ki jo potrebujete, bo prišla hitro in od tam, od koder jo pričakujete.

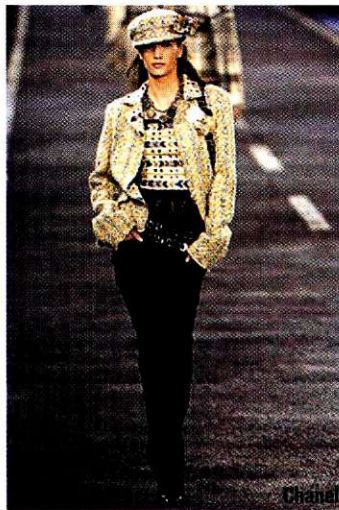
Devica (22. avgust – 21. september)

Saj veste, da se večje smrtno opečejo, ko se približajo privlačni svetilki? To se utegne zgoditi tudi vam, če se boste preveč motovili okoli osebe, ki vam ne pripada. Tisti pa, ki ste sami, seveda ne boste izkusili te nevarnosti, zato kar nadaljujte.

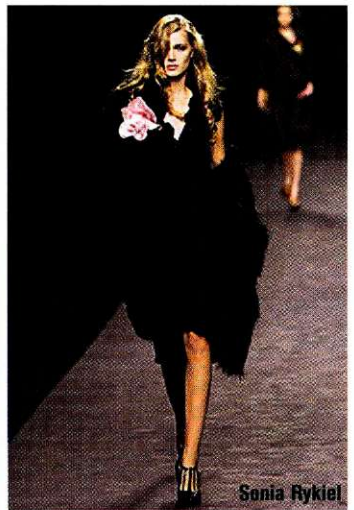
Chado Ralph Rucci

Chanel

Gucci

Sonia Rykiel

Vrnitev jaken in plaščev

Modna jesen in zima nas razveseljujeta s poplavo modnih jaken in plaščev. Najbolj modne se boste grele s tivdom, usnjem ali kašmirjem.

Modni oblikovalci so nam ponudili veliko izbiri jaken iz blaga, ki segajo do bokov in pristajajo h krilom, širokim hlačam, hlačam, zlikanim narob, in ne nazadnje kavbojkam.

Chloe

Pri nakupu moramo biti pozorne na to, da je jakna podložena, ter na debelino in trdnost oziroma kompaktnost materiala. Takšne jakne lepše stojijo, prav tako pa nam pridejo prav v mrzlih dneh, ko jih lahko oblečemo pod zimski plašč. Najlepše boste v sivkastih tonih, ki jih pozivljajo svetlejše barve, na primer roza ali svetlo siv odtonek, kar bo poživilo turobne jesenske dni in hkrati delovalo šik.

Ultramoderen je tvid, ki je izvrstna izbira, modni vzorci pepita, ki ga krasijo, pa se razprostirajo od velikih do majnih dimenzij in pristajajo

Valentino

kvsem kombinacijam in vsaki obutvi. Takšno jakno lahko brez pomislekov oblečete tako k teniskam, športnim čevljem ali elegantnejšim čevljem z visoko peto. Za dnevna opravila oblecite kavbojke ali preproste hlače, za popoldanski sprehod pa modno krilo iz džinsa. Zvečer oblecite krilo ali hlače iz svetlika-jočih se materialov, še najbolj sate- na, in tanko elegantno majico.

Posebno modne so jakne s tričetrt rokavi, vendar so za mokre in hladne dni nepraktične. Klasične jakne so najboljša naložba, ker je možnost kombinacij največja. Kolikor pa želite izstopati iz povprečja, si privoščite jakno s poudarjenimi rameni ali takšno, katere ovratnik je okrašen bodisi s krznom, z zelo modnimi broškami ali s cvetom v istem tonu, kot je jakna.

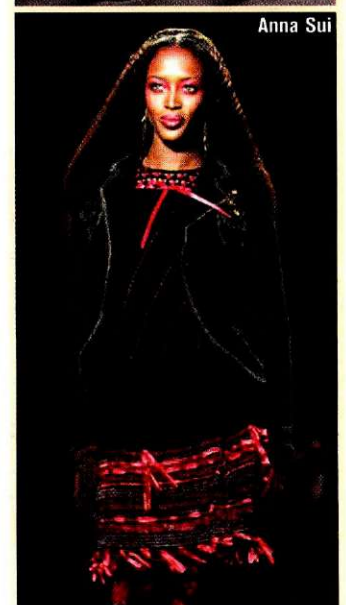
Svoje mesto pod jesenskim soncem je našel tudi priljubljeni pončo, ki je odet v barve zemlje in nam v spomin priključuje vročo Mehiko. V toplejših jesenskih dneh je idealno nadomestilo za jakne in balonarje. Čeprav ga večina predstavnic nežnejšega spola ne mara, ker je videti kot preproga, je letos zelo moden in nepogrešljiv za tiste, ki hočejo slediti modnim smernicam in biti drugačne. Poleg tega je zelo praktičen in udoben ter pristaja k vsem oblačilom od pulijev do srajc in bombažnih majic.

Nekoč je bila najpomembnejša naloga zimskega plašča, da nas greje. Po diktatu modnih oblikovalcev danes plašči zamenjujejo zimske jakne, njihov slog pa se spogleduje s preteklim stoletjem. Narejeni so iz raznovrstnih materialov od tvida, usnja do kašmirja in lahkih materialov, primernih za prostore. Večina so krojeni v obliki črke A, z enojnim ali dvojnimi zapenjanjem ter z dolgimi ali tričetrtinskimi rokavi. Tako kot jakne so tudi plašči okrašeni z različnimi modnimi dodatki, še posebej s krznom, v pasu pa vitkost poudarja pas.

Monika Maljevič

Anna Sui

Anna Sui

KNJIŽNI KLUB SAMOROG

Dalmatinova 1, 1000 Ljubljana

**ČLANSTVO V KLUBU SAMOROG
VAS NE OBVEZUJE K NAKUPU**

**CENEJŠE VSTOPNICE V GLEDALIŠČIH
IN DRUGIH KULTURNIH USTANOVAH**

**POPUSTI PRI NAKUPU KNJIG
IN CD PLOŠČ OD 10 - 50%**

telefon: 01 433 40 74, e-mail: info@samorog.com, www.samorog.com

SESTAVIL: MIRAN ERCEG	RUSKI POLITIK KOSIGIN	GESLO	LATINSKO IME ZA JANEŽ	KOS SUKANCA	PRISTANIŠČE NA SICILJI	DEMOKRACIJA
MESTO V TURČIJI						SLABOTEN ČLOVEK
NALOŽENO SENO, KOPIČA						
GRŠKI PEŠNIK (ODISEAS)						
OBŽA- LOVANJE				ROBERT TAYLOR DOLG OZEK ZALIV		
KOSITER BARVILO ZA LASE IN NOHTE			NEMŠKA SLIKARKA (ANITA)			
			ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING			
			IGRALEC RANER PREBIVALEC DIVAČE			
		OMEJEN DEL POTI CERKVENO IZOBČENJE				
		VZDEVEK GLASBENIKA KARLA SOSSA		VULKANSKA RUDNINA	SORTA HRUŠKE, RONKA	DEMOKRACIJA
		RUSKI ZGODOVINAR (JEVGENIJ)	VRTILNI MOMENT			BIBLIJSKI PREROK
		AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)				
		TEKOČINA REKA AARE (KRAJŠE)				
		BRITANSKI FIZIK (JOHN) PLATINA	RIMSKI CESAR EMIL NOLDE			
		BAKLA				
		MOČNO KRAŠKO VINO		REKA NA SEVERU TAJSKE		

rešitev prejšnje križanke

DOMENA, OPOMIN, LR,
ATO, EEL, RA, NKOMO,
JERALA, PRAVO, PELIKAN,
ODREŠITELJ, KT, RESK,
SENA, MS, OČE, MAKK,
ATHI, ČINELE, ANATOLE,
AK, NATALITETA, NRAVI,
ROCA, IPA, JIMENEZ,
EKONOM, EŽ, REKA, ALANI

nagrajenci 41. številke

- 1. nagrada: JOŽE ŠINKOVEC,**
Pod hribom II/15,
1290 Grosuplje
  - 2. nagrada: ANTON LEKŠE,**
Dobravica 19/a, 8310 Šentjernej
  - 3. nagrada: DOMINIK KRANJC,**
Šerčerjevo naselje 20,
9000 Murska Sobota
- Dobitnikom čestitamo in jih hkrati prosimo,
da nam pošljejo svojo davčno številko.

nagrade

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 7.000,00 tolarjev za nakup knjige iz knjižnega kluba Samorog
- 2. nagrada:** bon v vrednosti 5.000,00 tolarjev za nakup knjige iz knjižnega kluba Samorog
- 3. nagrada:** bon v vrednosti 3.000,00 tolarjev za nakup knjige iz knjižnega kluba Samorog

Nagradno križanko izrežite in najpozneje do
28. 10. 2004 pošljite na naš naslov:
Demokracija, p.p. 4315, 1001 Ljubljana,
s pripisom "Nagradna križanka".

včeraj, danes, jutri...

- **18. 10. 1846** se je na Soči pri Gorici prevrnil brod. Utonilo je 50 potnikov: 29 vojakov in 21 civilistov. To se je zgodilo po vojaški paradi in nedeljski maši.
- **18. 10. 1867** so Američani od Rusov kupili Aljasko za 7.200.000 dolarjev.
- **19. 10. 1834** je začela z delom Mahrova trgovska šola v Ljubljani.
- **19. 10. 1984** so Poljsko preplavile demonstracije ob ugrabitvi in smrti duhovnika Jerzyja Popieluszka, ki je pogosto kritiziral poljske oblasti. Ugrabili so ga trije člani varnostnih sil, ga zvezali, pretepli in zadavali. Njegovega pogreba se je udeležilo 250.000 ljudi.
- **20. 10. 1820** je skupina ljubljanskih veletrgovcev po dunajskem zgledu ustanovila Kranjsko hranilnico, najstarejši denarni zavod na Slovenskem.
- **20. 10. 1850** je bil izdan ukaz kranjskega okrajnega glavarja, da morajo vsi lastniki hiš oziroma posesti v mestu opravljati protipožarno stražo.
- **21. 10. 1790** se je rodil francoski pesnik, politik in zgodovinar Alphonse de Lamartine. Rekel je: "Da je reklama nujno potrebna, dokazuje tudi Bog. Zakaj bi sicer imel toliko zvonov?"
- **21. 10. 1833** se je rodil švedski kemik in izumitelj dinamita Alfred Nobel.
- **21. 10. 1916** je socialni demokrat dr. Friderik Adler ustrelil avstro-ogrskega ministrskega predsednika grofa Karla Stürgkha.
- **22. 10. 1721** se je Peter Veliki oklical za ruskega imperatorja.
- **22. 10. 1811** se je rodil madžarski pianist in skladatelj Franz Liszt.
- **22. 10. 1931** je Kranjsko industrijsko družbo, ki je združevala skoraj vso slovensko železarstvo in je bila največje metalurško podjetje v Jugoslaviji, prevzel domači finančni konzorcij pod vodstvom celjskega podjetnika Avgusta Westna.
- **22. 10. 1962** je predsednik ZDA Kennedy objavil, da ima SZ raketna oporišča na Kubi. Ukazal je pomorsko blokado sovjetskih ladij, ki so prevajale na Kubo vojaško opremo, in zagrozil s povračilnimi ukrepi, če bi bila blokada prebita. Sovjetski predsednik Nikita Hruščov je šest dni po tem, ko je ameriška mornarica ustavila pot sovjetskim ladjam, ukazal svojemu konvoju, naj se obrne, in je privolil, da bo odstranil raketna oporišča.
- **23. 10. 1887** se je v Kopru rodil slovenski pisatelj, politik in nestor novinarstva Rudolf Golouh. Leta 1918 je bil med ustanovitelji revije Demokracija.
- **23. 10. 1908** so v Ljubljani ustanovili Slovensko filharmonijo.
- **24. 10. 1945** so v San Franciscu na konferenci 51 držav ustanovili Organizacijo združenih narodov.

pogled nazaj

(od 18. 10. do 25. 10.)

Veronika Deseniška

18. oktobra 1425 ali 1428 so utopili Veroniko Deseniško. Ni razčiščeno niti katerega leta niti to, ali so jo utopili v kadi ali v jezeru. Veronika Deseniška je bila druga žena kasnejšega celjskega grofa Friderika II. Prvo ženo Elizabeto je dal ubiti, da bi se lahko poročil z Veroniko. Obtožba pred cesarjem Sigismundom ni bila usodna za Friderika, in čeprav je bil oproščen, se ni znebil suma umora. Sum se je okreplil posebno leta 1425, ko se je poročil z Veroniko.

Pri Kočevju si je Friderik postavil grad Fridrihtajn, kjer sta živel z Veroniko. Za srečno življenje je ostalo malo časa. Friderika je začel preganjati oče Herman II. Vrgel ga je v ječo, grad Fridrihtajn pa dal podreti.

Veronika se je zatekla v Vuberg pri Ptuj, vendar so jo celjski zasledovalci odkrili in postavili pred sodišče. Obtožena je bila čarovništva. Zaradi spretnosti obrambe je bila oproščena, vendar jo je Herman II. dal zapreti na grad Ojstrica in jo ukazal usmrtiti.

V tem času so Hermanu umrli njegovi drugi trije sinovi. Pred septembrom leta 1426 je Friderika osvobodil, vendar pa spor ni bil nikoli pozabljen.

Nasledstvena vojna

Ko je postalo očitno, da bo dedinja Karla VI. njegova hčerka Marija Terezija, je cesar to zagotovil s "pragmatično sankcijo". Tako je **20. oktobra 1740** zasedla habsburški prestol. Ker se po njegovi smrti niso držali dogovorjenega, se je leta 1740 začela avstrijska nasledstvena vojna. Ključno vprašanje je bilo vprašanje pravice Marije Terezije do nasledstvenih ozemelj in pravica njenega moža Franca Lotarinškega do cesarskega naslova.

Ko je pruski kralj zasedel Šlezijo, se je za avstrijske dežela nasledstvena vojna slabo začela. Francozi so zasedli Prago, Španci so prišli v severno Italijo, bavarski volilni knez Karel Albert pa je bil izvoljen za nemškega cesarja.

Ko je Britanija podprla avstrijske dežele in premagala Francoze, se je vojna sreča začela obračati. Pruski kralj je še enkrat posegel v vojno, vendar je med tem umrl izvoljeni nemški cesar in ga je nasledil Franc, mož Marije Terezije. Spopadi so trajali do leta 1748. Marija Terezija je obdržala svojo habsburško dediščino nedotaknjeno, dežela pa je vseeno oslabela, ker je Prusija dobila Šlezijo in tako utrdila svoj položaj evropske sile.

Zločinci za pisalno mizo

Pred ameriškim vojaškim sodiščem se je **23. oktobra 1946** začel proces proti trindvajsetim nekdanjim esesovskim zdravnikom. Po mednarodnem sojenju največjim nacističnim zločincem v Nürnbergu so se Francija, Velika Britanija in Sovjetska zveza posvetile predvsem tistim vojnim zločincem, ki so osebno zagrešili zločine, ZDA pa so pripravile nekaj procesov proti tako imenovanim zločincem za pisalno mizo, to je funkcionarjem na visokih položajih v policiji, SS, pravosodju, vojski in zdravstveni službi, ljudem torej, ki so organizirali ali vodili dolgotrajne in obsežne zločinske akcije.

Takih sojenj je bilo 12. Obtožbe so bile vložene zaradi nasilja na okupiranih območjih, evtanazije in medicinskih po-

skusov na zapornikih, pomorov Poljakov, Židov in Romov, pravnega terorja naglih sodišč nad političnimi nasprotniki in prisilnega dela v industriji.

Hkrati so nacistom sodila še druga sodišča: zavezniška v Nemčiji, nacionalna sodišča držav, ki so jih nacisti okupirali, in tudi nemška. Zavezniški procesi v Nemčiji so se končali okoli leta 1949, v večini zahodnih držav pa do leta 1952.

Spoštovani bralci,

uredništvo si pridruzuje pravico do krajsanja pisem, ki presegajo dolžino 45 vrstic. Pisma bralcev objavljamo v skladu z načelom profesionalne novinarske etike, katere namen je služiti interesom javnosti ne glede na politično, svetovnonazorsko ali kakršno koli drugo prepričanje.

umetnik, ampak človek, ki je s sodelavci v najkrajšem mogočem času napisal slovenski kulturni program. Kot politik ga je poskušal uveljaviti, pa so ga stare sile ustavile, ali kot je rekel Janez Janša, Rudi Šeligo je eden tistih, ki so vedeli, za kaj gre in se niso pustili zavesti stranpotem. Zato sta bila z Jožetom Pučnikom tako blizu. Oba sta največ svoje energije vlagala v samostojno Slovenijo. Ali kot je rekel Niko Grafenauer, dosti bolj od vsega ga je kot urednika s svojo koščeno roko potipala smrt dveh duhovno tako izrazitih in nenadomestljivih sodelavcev v redakciji, kot sta bila Jože Pučnik in Rudi Šeligo. To vrzel čutim iz dneva v dan. Zbornik Pučnikova znanstvena in politična misel je izšel ob pravem času, sedaj je na vrsti država za podelitev najvišjega priznanja in postavitve osrednjega spomenika.

Ernest Pušnik, Hrušica

Zmagovalci

V nedeljo zvečer, ko so bili znani neuradni izidi parlamentarnih volitev, se je prvak SDS zahvalil vsem, ki so volili, najbolj pa me je ganilo, ko se je spomnil dveh izrednih mož, ki sta veliko pripomogla k uspehu demokratičnih sil. Oba je prejšnji režim preganjal in zaznamoval. Posledice sta nosila še v samostojni Sloveniji, kar je verjetno vplivalo tudi na to, da sta nas pregodaj zapustila. Prvi je želel izboljšati družbo s kritičnim delovanjem in pisanjem, pa je doživljal največja fizična in psihična ponižanja. Drugemu so se dogajale krivice, ki so ga globoko prizadele.

Dr. Jože Pučnik bi moral postati slovenski Havel, pa mu nasprotniki, katerih predniki so ga mučili, preganjali in zapirali, tega niso dovolili. Ko se je za vedno poslovil, je moral predsednik parlamenta ustaviti tiste, ki niso sprejemali niti žalne seje. Velik demokrat bo ostal v srcu vseh tistih, ki so bili za samostojno državo z demokratično ureditvijo. Maščevalnosti in revanšizma ni nikoli uveljavljal. Žrtvoval se je za Slovenijo. Njegov upravnik zaporov še po smrti zavrača, ko pravi, da je bilo Pučniku v samici bolje kot drugim zapornikom. Takšen cinik bi lahko tudi rekel, da bi še živel, če se ob osamosvojitvi ne bi vrnil v domovino. To je morda celo res, a več življenja so mu vzela dolga leta partijskih zaporov.

Mag. Rudi Šeligo, pisatelj, kulturnik in politik, je zapustil globoke sledi svojega delovanja. Ni bil le

Popolna zmaga

Takole bi lahko rekli: končno so tudi državljani Slovenije spoznali resnico – spremembe so potrebne! SDS je briljantno premagala LDS. NSi je nekoliko razočarana, vendar je koalicija Slovenija dobila rekordno število glasov. Stranke demokratično ljudskega izvora so končno dobile možnost sestaviti vlado. Želje stotisočev tistih, ki smo 23. decembra 1990 na vseljuskem referendumu gaslovali za samostojno Slovenijo, so se uresničile. Popkovina s komunizmom in postkomunizmom, ki sta ga predstavljali stranki LDS in ZLSD, se je pretrgala. Nova, res demokratična vlada bo pred odgovorno nalogo. Vladavina LDS in satelitov je zapustila kaj žalostno dediščino. Ogromne zadolžitve, skorumpirano državno upravo in nepravno sodno vejo oblasti. Dravljani ne smemo pričakovati takojšnjega izboljšanja stanja. Menim pa, da mora biti eden prvih ukrepov nove oblasti vzpostavitev enakopravnosti državljanov. Konec mora biti privilegijev vseh vrst pri-

vilegirancev; tu mislim tudi na nekdanjega predsednika Milana Kučana. Pri volitvah je spet

odigral sramotno vlogo. Odkrito je pozival, koga naj volijo državljani. Nič nimam proti pozivu k udeležbi na volitvah, toda Forum 21 je znova odigral vlogo tistih, ki razdvajajo naše ljudstvo. Nekdanji predsednik ima najvišjo pokojnino, sprašujem se, zakaj mu mora naša prezadolžena država dati še dodatne privilegije, posebej še državica, ki nima niti dveh milijonov prebivalcev. Postaviti bi ga morali pred dilemo: ali naj bo upokojenec ali pa naj se odreče pokojnini in se redno zaposli. Kot diplomirani pravnik ima vse možnosti, da vsaj na stara leta izkusi, kako se služi kruh, če niso pri državnih jasilih. Vse življenje je bil privilegiranelec z visoko plačo. Nikakor ne morem razumeti, zakaj moram plačevati dva predsednika, aktualnega in tistega, ki je v pokoju. Mislim pa, da so vsi privilegiji nemoralni. Komunisti so potrebovali privilegirance, demokratična država jih ne potrebuje. Prepričan sem, da bo Slovenija, rešena spon preteklosti, zadihala s polnimi pljuči. Dvanajst let anarholiberalizma in postkomunizma je pustilo negativne posledice na celotnem narodovem telesu. Šolstvo je katastrofalno, varnostniki rešujejo pomanjkanje vzgoje. Razbohotil se je kapitalizem, ki sodi v začetek 20. stoletja. Upokojenci so pokrađeni, delavci so brezpravna bitja v rokah novonastalih kapitalistov. Nova demokratična vlada bo imela trdo delo. Dobro je samo to, da so se novinarji morda iz tega kaj naučili. Zanima me, ali bodo končno opravljali svoje delo profesionalno. Moramo jim priznati, da so bili ob volitvah korektni.

Slovenke in Slovenci, končno lahko hodimo z dvignjeno glavo. Upamo, da je obdobje, ki je za nami, pustilo čim manj grenkega priokusa. Postali smo zrejši na demokratičen način, to pa so volitve, kjer smo vladajoči eliti povedali, da je ne potrebujemo več. Odgovornost vladanja bodo prevzele stran-

ke, ki so bile ustanoviteljice nove države Slovenije. Tudi najzavednejši in zapeljani državljani so spoznali temeljno resnico, da države ne more voditi tisti, ki je sovražno razporejen do lastnega naroda.

Alojz Dragoš, Ljubljana

Napravite Slovenijo evropsko!

Najprej iskrene čestitke, gospod Janša, za najboljši izid volitev, ki dokazuje, da Vas Slovenija spoštuje. Prepričani smo, da bo koalicija Slovenija delala v dobro vseh prebivalcev Slovenije. Vemo, da je Vaš moto delati dobro za vse državljane. Hvala Bogu, da je poražena šestdesetletna vladavina revolucionarjev in njihovih potomcev. Večina Slovencev želi živeti evropsko, zato mora imeti evropsko usmerjeno vlado, česar doslej ni bilo.

Vemo, da bo koalicija Slovenija imela trdo delo, predvsem pa bo odpravila manire totalitarizma. Slovenci si želimo, da vpeljeta pravni red, ekonomsko in socialno pravičnost ter odpravite vse privilegije, ki niso sad dela. Spoštovanje zakonov: čim prej končati denacionalizacijo, da bo vsak kvadratni meter zemlje vrnjen pravi lastnikom, vključno z Blejskim otokom; uveljaviti voljo ljudstva, izraženo na referendumu, glede zaprtja trgovin ob nedeljah; uvesti finančno disciplino, da bodo račune poravnali v dogovorjenih rokih; državno zemljo je treba prodati kmetom, da bodo družine imele ekonomsko varnost. Okoli Maribora je na desetine hektarjev neobdelane zemlje, ki je v lasti države, kmetje pa imajo znanje, ljudi in stroje, da bi jo lahko obdelovali. Tudi druge nepremičnine naj preidejo v zasebno posest, le tako bomo dosegli gospodarski napredek. V šolah uvedite otrokom prijazen pouk, vključno z vzgojo, ki poučuje moralne vrednote, da bi tako zmanjšali kriminal, umiranje na cestah in sa- »

» momore ter posilstva in trpinčenje v družinah. Odpraviti je treba privilegije, ki niso sad dela, in od tega dati delavcem z najnižjimi plačami. Napraviti je treba revizijo nezakonite pridobitve državnega (družbenega) premoženja, kršilce javno razkrinkati in kaznovati; na vodilna mesta postaviti ljudi, ki so evropsko usmerjeni in imajo moralne vrednote, da bodo nesebično delali v dobro Slovenije; dostojno pokopati nekaj sto pobitih, ki so bili v Slovenski Bistrici pred leti izkopani, sedaj pa okostja samevajo v šupi; na grobove žrtev revolucije postaviti spomenike z napisom, kdo jih je pobil in zakaj, svojcem pa izročiti mrliske liste; z javnih mest odstraniti kipe vodilnih revolucionarjev; žrtvam junijske vojne in njihovim svojcem zagotoviti maksimalno varstvo; po padlih v junijski vojni imenovati ulice v mestih. Še mnogo drugega je treba storiti, da bo Slovenija vsaj malo podobna evropskim državam.

Spoštovani poslanci koalicije Slovenija, delajte dobro, saj imate "kompetentno opozicijo"!

Alojz Senekovič, Maribor

Kučanova ignoranca

Milan Kučan je ignoriral zmagovalce volitev. Namesto da bi komentiral zmago na volitvah, je komentiral poraz vladajoče koalicije, ko je izjavil, "da smo zdaj dobili učinkovito in verodostojno opozicijo, ki bo nadzorovala oblast, zato da se ta ne bo odmikala od osamosvojitvenih vrednot strpnosti, odprtosti". Ne vem, ali gre tu za zavestno sprenevedanje ali za izgubo stika z realnostjo. Dalje v svoji izjavi implicitno obljublja podporo opoziciji pri nadziranju oblasti, da se

ta ne bi distancirala "od pripravljenosti živeti z razlikami brez izključevanja, socialne pravičnosti in pravne varnosti". To izjaviti ob dejstvu, da je s Forumom 21 dokončno pogorela verodostojnost Kučanove socialne angažiranosti ob koncentraciji kapitala, je nezaslišano. Zadnji šef neslavne partije se torej daje na razpolago novi oblasti oziroma po njegovo odgovorni opoziciji, in to ob neizpodbitnem zlorabljanju ideje komunizma vsi za enega, eden za vse ...

Ljudje božji, kje je tu logika? Komunizem je sicer hotel biti alternativa krščanstvu, a se ni obneslo, ker je kot sistem propadel. Komunizem brez Boga se ni obnesel, ker je samemu sebi hotel biti bog.

Kučan se je rad pohvalil z "mehkim preходом v demokracijo", ne da bi priznal, da s tako zasnovanim sistemom preprosto ni moglo iti naprej. Morda pa je bilo primerno, da je bil predsednik slovenske države v prehodnem obdobju pravon, medtem ko je dr. Pučnika po mnenju mnogih pokopal njegov "ateizem".

Strašansko me moti Kučanova "skrb", da se nova oblast ne bi odmikala od osamosvojitvenih vrednot, kot da bi hotel izničiti dejanske osamosvojitelje ... Stari Latinci bi rekli: UT CENSEO STULTUS HABEOR (Menimo, da nas ima za norca). Kljub najboljši volji ne morem reči drugače.

S Kučanom sem osebno govo-

ril vsaj trikrat. Moram reči in rad priznam, da je prijeten sogovorec, vendar je to premalo za politično realnost. Kučanova veličina se posledaj lahko ustvarja in vzdržuje samo s priznanjem politične realnosti, ne pa z odmikanjem od nje.

Ivan Kepic, Domžale

Številke povedo vse

Državnozbornske volitve so znova pokazale, da so kljub dvajsetletni demokratizaciji družbe ostanki partijske leveice na Kočevskem še močno navzoči. V občinskem svetu prevladujejo potomci prejšnjega režima in se norčavo poigravajo s komaj opazno opozicijo. Tudi na državnozbornskih volitvah na Kočevskem ni bilo pričakovati bistvenih sprememb. Organizirani borci in drugi dediči revolucije so s skoraj 30-odstotno podporo svoji ZLSD pokazali, kdo ima na Kočevskem glavno besedo. Skromna podpora NSi (4,47 odstotka) in SLS (4,41 odstotka) je dokaz, da med nami še vedno prevladujejo politični nameščenci s partijsko preteklostjo. Njihova ideološka miselnost jim še ni dovolila, da bi se jih demokracija vsaj dotaknila.

Ribnica pa je povsem drugačen svet. Imajo vse staroslovenske vrednote: krasi jih zgodovinska tradicija z bogatim ljudskim izročilom in globoka vera. Zato ne preseneča, da so stari partijski organizaciji

(zdaj ZLSD) namenili le 9,50 odstotka, NSi pa kar 20,58 odstotka glasov. Izidi anket, referendumov in predvsem volitev dokaj natančno kažejo, kje in s kom živimo. Kočevsko se še vedno kaže kot trdnjava nekdanjih političnih fevdalcev, v sosednji dolini pa prevladujejo ribniški staroselci z zdravo in sproščeno slovensko dušo.

Bo zmaga SDS in celotnega demokratskega bloka v Sloveniji vendarle pripomogla, da se bo na prihodnjih volitvah tudi na Kočevskem kaj premaknilo v smeri evropske naravnosti in njenih standardov?!

Ive A. Stanič, Kočevska Reka

Obljuba dela dolg

Ves predvolilni trud je bil poplačan, v veselje nas vseh, ko je bil sevniški kandidat za poslanca Bojan Rugelj izvoljen z veliko prednostjo pred drugimi kandidati. SDS je v Sevnici v vzponu, ljudje so prisluhnili besedam v soočenju v raznih medijih. Prav gotovo jih je naš kandidat Bojan prepričal s svojim programom, saj si ljudje želijo čim več sonca v življenju. Tisti, ki ga poznajo, vedo, da je preprost in inovativen človek, rad je v družbi dobrih ljudi.

To je dokazal tudi avgusta, ko smo (tako kot vsako leto) člani SDS, prijatelji, simpatizerji, družinski člani odpotovali na čudovit izlet z avtobusom v Lepeno. V veseljem razpoloženju, igrar brez meja, petju ter jedaci in pijaci smo preživeli prelep dan v taboru SDS. Veselje pa nam je pozivil predsednik stranke Janez Janša, ki je z nami klepetal vse do poznih nočnih ur.

Delo in poštenje, uspešno gospodarstvo, manj korupcije ... je pritegnilo večino volilcev. Zahvaljujemo se vsem, ki so glasovali po svojem srcu in vesti in se odločili za Bojana Ruglja.

Zdaj pa je čas, da naš kandidat izpolni svoje obljube, ki jih je dal volilcem pred volitvami.

Prvo obljubo je že izpolnil v soboto, 9. oktobra, ob 12. uri. V navzočnosti dijakov, študentov in njihovih staršev, novinarjev in članov komisije je v prostorih okrepčevalnice Mica na Prvomajski 26 v Sevnici podelil dve štipendiji za čas rednega šolanja. S tem bo z lastnimi sredstvi pomagal dijaku in študentu pri šolanju. Edini pogoj poleg uspešnega šolanja je, da sta dijak in študent doma iz sevniske občine in da sta redno vpisana v šolo.

Na razpis se je v roku prijavilo 215 kandidatov. Predsednik Slovenske demokratske mladine Sevnica Niko Oblak je izvedel prvo žrebanje. Štipendija v višini 25.000 tolarjev mesečno je bila podeljena študentki biotehniške fakultete Ireni Koprivc iz Šentjanža 91.

Drugo žrebanje je opravil sevnški podžupan Štefan Teraž. Izžrebani srečnej je bil dijak novomeske srednje šole, smer elektrotehnika, Denis Štih iz Kamenice 8a, Šentjanž. Njemu pripada mesečno 15.000 tolarjev štipendije. Bojan Rugelj je oba srečnejša takoj obvestil po telefonu. Druge obljube volilcem in volilkam pa, upamo, bo Bojan Rugelj izpolnil s svojim delom v parlamentu. Sevnica potrebuje človeka, ki si bo prizadeval za svoj kraj in nam prinesel več sonca. Upamo, da ni samo mož beseda, ampak tudi mož dejanj.

Katarina Šantej,
za občinski odbor SDS Sevnica

Sen o višjih plačah (1)

Sporočamo, da so v članku, naslovljenem Sen o višjih plačah, ki ga je avtor gospod Denis Vengust v časopisu Demokracija objavil dne 7. 10. 2004, netočnosti.

Avtor med drugim navaja (citiramo): "... Igor Bavčar, predsednik uprave Istrabenza, ni želel razkriti svojih prejemkov ..." To ne drži, prav nasprotno, edino holdinska družba Istrabenz, d. d., je na spletnih straneh Ljubljanske borze, SEO-netu, v četrtek, 30. 9. 2004, na podlagi določil Pravil Ljubljanske borze, d. d., in ZTVP-1 (Ur.l.RS, št.56/

99) objavila Izjavo o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, v kateri je razkrila tudi bruto prejemke ne le predsednika, temveč celotne uprave družbe (<http://seonet.ljse.si/menu/default.asp>).

Skladno z omenjeno objavo je tudi gospa Silva Čeh v časniku Delo dne 1. 10. 2004 v članku z naslovom Čeprev je neobvezen, ima kodeks veliko senco povzela (citiramo): "... da sodi med najtemeljitejšo izjavo, ki so jo pripravili v Istrabenzu. Igor Bavčar, predsednik upravnega odbora Istrabenza, je tudi razkril podatke o posamičnih letnih bruto plačah članov; vsi štirje zaslužijo 164,4 milijona tolarjev (bruto), on sam pa 48,8 milijona bruto plače ..."

Služba za odnose z javnostmi holdinske družbe Istrabenz, d. d.,
Koper

Dan žalovanja (1)

V članku z naslovom Dan žalovanja, objavljenem v Demokraciji dne 7.10.2004, je navedeno, da je Tobačna Ljubljana zaprta. Da se izognemo neporazumom in zavajanju javnosti, vam pošiljamo naslednje pojasnilo in vas prosimo za objavo:

V Tobačni Ljubljana se je s 1. majem 2004 zaprla samo proizvodnja cigaret, preostale dejavnosti ostajajo nespremenjene in s tem je zagotovljena kontinuiteta poslovanja Tobačne Ljubljana tudi v prihodnje.

Osnovna dejavnost Tobačne Ljubljana je od 1. maja 2004 dalje prodaja cigaret in drugih tobačnih izdelkov iz portfelja večinske lastnice družbe Imperial Tobacco.

Prav tako ostaja nespremenjena dejavnost obeh hčerinskih podjetij Tobačne Ljubljana, to sta Tobačna Grosist in 3DVA.

Tobačna Grosist je veleprodajno podjetje, največji distributer za cigarete v Sloveniji, v svojem prodajnem programu pa ima tudi več kot 3.000 drugih izdelkov.

3DVA pa je maloprodajna mreža, ki ima v svoji sestavi več kot 160 prodajnih mest – trafik in kioskov po vsej Sloveniji.

Polona Javornik,
Odnosi z javnostmi, Tobačna Ljubljana, d. o. o.

Komu mandat?

Komu bo predsednik države dal pooblastilo za sestavo nove vlade, je vprašanje, ki zanima skoraj vse državljane Slovenije. Volivci, ki smo oddali svoj glas in izpolnili svojo državljansko dolžnost, imamo pravico zvedeti ime mandatarja iz ust najvišjega predstavnika države. Tisti pa, ki iz kakršnega koli razloga niso šli volit, morajo sprejeti to odločitev in se nehati skrivati za najrazličnejšimi "filozofskimi" izgovori. Logična in razumska odločitev bi bila, da prejme mandat predsednik stranke, ki je dobila največ glasov volivcev. To je Slovenska demokratska stranka, katere predsednik je Janez Janša, ki pa je že več kot štiri leta z Novo Slovenijo in njenim predsednikom Andrejem Bajukom v trdni in uspešni koaliciji Slovenija. Koliko je zakulisnih, za javnost skritih pritiskov, si lahko predstavljamo. Bo predsednik države dokazal državniško držo? Boj za oblast je neusmiljen, posebno če ga zgubi nekdo, ki je bil toliko časa na vrhu in je delal, kar je hotel, razdelil velik del slovenskega imetja med "svoje", si zagotovil njihovo podporo, bil vase zaverovan in prepričan o svoji nepremagljivosti. Obnašajo se kot padli bogovi. Temu primerni so nekateri njihovi izgovori, kot je npr. dvakrat "bivše" generalne državne tožilke in pravosodne ministrice Zdenke Cerar, ki je mislila, da je v Sloveniji več levo mislečih. Njeni komentarji so nezreli, saj je glede na število glasov, ki jih je dobila, na dlani, da jo niso volili niti "levi". Za to pa je kriva njena očitna pristranost in škodljivost v mnogih žgočih zadevah, ki bi jih morala v funkcijah, ki ju je zasedala, pripeljati do poštenega konca, pa jih ni hotela. Zaradi tega je njena neizvolitev koristna tako za "leve" kot za "desne". Prav prostaska pa je izjava kratkoživca ministra Mateja Lahovnika, ko se je spotaknil ob tiste, ki hodijo na Brezje, pa čeprav le k maši za domovino, ki je tudi njegova. Zanimiva je trditev nekdanjega predsednika države in šefa Foruma 21, da verjame, da smo s temi volitvami dobili odgovorno opozicijo. Tik pred volitvami je zaupal v pamet Slovencev, potemtako se je sedaj vsa slovenska pamet preselila v opozicijo. Se bo nova opozicija še vedno ravnala po njegovih in njegovega kapitalskega foruma kratkovidnih, egoističnih nasvetih? Pa še nekaj "dobrega" se nam obeta. Ni se nam treba bati vrnitve ideologa LDS, doktorja raznih "znanosti" Slavoj Žižka, ki je "zagrozil", da se ne bo vrnil v Slovenijo, če bo LDS poražena. Slovenija bo lahko brez njega in njegove zmedene filozofije bolj sproščena, kar zelo potrebuje. Povolilna oddaja Trenja na POP TV 7. oktobra, v kateri je voditelj gostil predsednike političnih strank, ki so prišle v parlament, je pokazala, kdo obvlada svoje živce. Glavni poraženec tega testa je vsekakor kontroverzni predsednik SNS Zmago Jelinčič, ki si je že v nedeljo, 3. oktobra, določil ministrski resor – kulturo. To pa bi bila burka in škandal stoletja! Lahko si predstavljamo, kako bi človek, ki je bil v preteklosti vse kaj drugega kot "kulturnik", vodil to ministrstvo in kako bi nas gledala tujina. S svojo stranko je bil zagrizen nasprotnik vključitve naše države v EU in NATO, da ne govorimo o njegovih javnih izjavah, ki vedno prekoračijo sleherni mero dostojnosti. Predsednik LDS Anton Rop je v nasprotju z Janezom Janšo in Andrejem Bajukom nastopal tako kot vedno, arogantno, užaljeno in prezirljivo. Sicer pa se ponavlja kot molilni mlinček lamaistov. Novi vladi želimo obilo uspeha, poguma, preglednost delovanja, predvsem pa brezpogojnega poštenja!

Marija Vodišek

Z avtomobilom okoli sveta

Zakonca Uroš in Kristina Ravbar želita biti prva Slovenca, ki bosta obkrožila svet z avtomobilom. Na pot sta se odpravila marca letos in po 15 državah in 21.000 prevoženih kilometrih sta prispela do Katmanduja, glavnega mesta Nepala. Na poti sta že na samem začetku doživela hudo prometno nesrečo v Latviji, kjer sta zletela s poledenele ceste in se večkrat prevrnili. V rekordnih dveh tednih sta z latvijskimi mehaniki usposobila toyoto 4 runner za nadaljevanje poti. Naslednjo nesrečo sta imela v Pakistanu med prečanjem narasle reke, ki jima je odnesla avtomobil. Čeprav je voda prišla tudi v motor, sta s pomočjo pakistanskih mehanikov spravila avto v vozno stanje. V Iranu sta prečila pušave, na severu Indije pa sta prevozila Kardung, najvišji prelaz na svetu (5.602 m). Med potjo snemata za RTV Slovenija (oddaja Tistega lepega popoldneva), pišeta knjigo in urejata spletno stran www.ravbar.t-media.si, kjer lahko podrobneje spremljate njune podvige. Glavni cilji projekta Ravbar Rally so uveljavljanje Slovenije, pokroviteljstvo – slovenskih podjetij in združevanje Slovencev po svetu. Svet nameravata obkrožiti v dveh letih po približno 100.000 kilometrih.

Nepogrešljiva Breda Pečan

Prihodnji teden, ko bo konstitutivna seja državnega zbora v novi sestavi, bo v poslanske klopi (znova) sedla izolska županja Breda Pečan, ki je bila v zadnjem času že nadomestna poslanka, nadomeščala pa je Boruta Pahorja po njegovem odhodu v Bruselj. Breda Pečan je lahko več kot zadovoljna z volilnim izidom v svojem volilnem okraju, saj je z dobrimi 27 odstotki dosegla prvo mesto, kar dokazuje, da je v Izoli kljub mnogim nečednostim, o katerih smo v Demokraciji že poročali (kupčije z zemljišči v bližini izolske bolnišnice, hitra cesta mimo Izole, črne gradnje v Izoli itd.), še vedno dovolj priljubljena. Znano je tudi, da sodi Pečanova skupaj s svojim primorskim poslanskim kolegom Aureliem Jurijem v tisto linijo ZLSD, ki je najmanj naklonjena Borutu Pahorju in njegovi politiki. Zna pa biti tudi precej ostrojezična, saj je na izredni seji v zvezi s korupcijo in klientelizmom izrekla precej krepkih tudi na račun Demosove vlade, ki naj bi bila kriva za velike socialne razlike, ki so nastale po osamosvojitvi. Postavlja se vprašanje, ali ji bo do lokalnih volitev čez dve leti uspelo ohraniti dovolj priljubljenosti, da bo znova izvoljena za županjo. Koprška "rdeča trdnjava" je namreč pred dvema letoma s porazom Dina Pucerja že padla in čas bi bil, da bi prišla na vrsto tudi Izola.

Užaljeni lobist

Mile Šetinc, nekdanji novinar in poslanec LDS, sicer pa časopisni kolumnist in lobist, v teh dneh gotovo nima mirnega spanca. Ne samo da je njegova politična opcija gladko izgubila volitve, s to izgubo bodo prizadeti tudi njegovi lobistični posli. Nič čudnega torej, da je Šetinc po volitvah v svojih kolumnah še ostrejši in neprizanesljiv do nasprotnega političnega tabora, zlasti do Janše. Očitno ima ostrino do političnih nasprotnikov v krvi, saj je bil njegov oče Franc Šetinc znan slovenski politik v času komunističnega režima. O Šetincu piše v svoji knjigi Potnikovo poročilo tudi Danilo Slivnik, češ naj bi bil Mile Šetinc poskušal postati uslužbenec evropskega informativnega centra v Ljubljani. "To je bila seveda velika ironija, kajti najmlajši Šetinc je bil ves čas proti Evropi in je v času osamosvajanja agitiral za Jugoslavijo, kar ni bilo ravno daljnosežno in lucidno dejanje," je med drugim zapisal Slivnik. Vsekakor je uredništvo Demokracije Miletu Šetincu hvaležno, ker je pred nedavnim v polemiki SLS v zvezi z incidentom na mejnem prehodu Sečovlje omenil članek v Demokraciji (slo je za članek Zgodovina južne meje). Škoda le, ker ga je premalo natančno prebral – nemara pa je to storil namenoma, da bi ubranil stališče, da je meja med Slovenijo in Hrvaško vseskozi potekala na Dragonji.

Najmlajša poslanka NSi

Med 11 ženskami v novem sklicu državnega zbora bo sedela tudi poslanka Nove Slovenije Mojca Kucler Dolinar.

Univerzitetna diplomirana pravica se je za kandidaturo odločila zato, da bi s svojim aktivnim delovanjem pripomogla k novi pozitivni razsežnosti življenja v družbi. Prepričana je, da ji bo pri tem zelo prav prišlo pravniško znanje in ne nazadnje tudi ženski pristop, saj pravi, da vidi vlogo ženske v politiki tudi v tem, da politiko humanizira. Kucler Dolinarjeva ima kljub zahtevni službi še dovolj časa za študij. Na podiplomskem študiju delovnega prava in prava socialne varnosti na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru je opravila že vse izpite, čaka jo le še magistrska naloga. Novoizvoljena poslanka pa se kar dobro znajde tudi v vlogi voditeljice. V prostem času se ukvarja s pisanjem veznih besedil za raznovrstne prireditve in njihovo vodenje oziroma moderiranje, nekaj tehnično-umetniške žilice kaže pri oblikovanju izdelkov iz gline, ne pozablja pa niti na svoje zdravje, zato se v prostem času ukvarja z aerobiko, teče in posebej rada plava. Kucler Dolinarjevi želimo, da bi bila pri svojem delu uspešna tudi v prihodnje, ko bo sedela v poslanskih klopih.

**RADIO
ZELENI VAL**

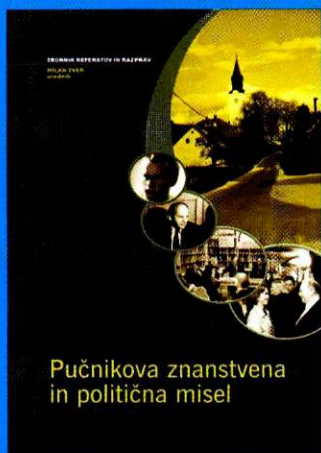
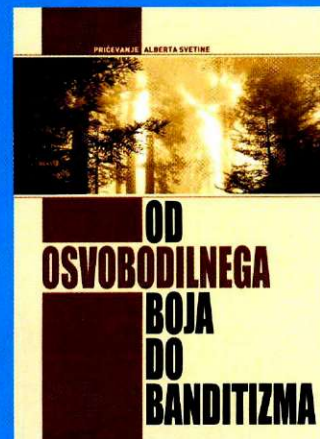
93.1 & 97.0 Mhz

ALPE ADRIA "ZELENI VAL" d.o.o., Spodnja Slivnica 16, 1290 Grosuplje

Novosti iz naše založbe

Albert Svetina-Erno, roj. 1915 v Dolnjih Ležečah pri Divači, je danes po vsem, kar je doživel, izpovedal in ne nazadnje tudi zapisal, predvsem živa priča slovenske polpretekle zgodovine. Je priča dogodkov in časa, ko se je hrepenenje po svobodi in pravičnosti utopilo v poplavi laži, prevar in nasilja. Knjiga, v kateri nekdanji Mačkov pomočnik opisuje svojo življenjsko pot, ima posebno izpovedno moč tudi zato, ker poleg opisa predvojnih in medvojnih dogodkov izredno slikovito opisuje tudi povojno dogajanje v vrstah Ozne, njeno vlogo v povojnih aretacijah in plenjenjih, predvsem pa način razmišljanja in dela povojnih oblasti. Knjiga, v kateri je veliko znanih imen, je nedvomno izjemen prispevek k spoznavanju naše polpretekle zgodovine, a se hkrati bere kot napeta kriminalka.

Zbornik Pučnikova znanstvena in politična misel je sad simpozija, ki ga je Društvo Ivana Cankarja organiziralo ob prvi obletnici Pučnikove smrti v Črešnjevcu. V zborniku, ki ga je uredil Milan Zver, so svoje referate in razprave objavili Frane Adam, Viktor Blažič, Barbara Brezigar, Janez Janša, Tone Jerovšek, Janko Kos, Janko Prunk, Dimitrij Rupel, Lovro Šturm, Ivan Urbančič in Jože Zagožen. V prispevkih so referenti iskali filozofska, sociološka in politološka izhodišča za Pučnikov politični angažma tako v njegovem zgodnjem kakor tudi v kasnejšem obdobju, ki se ujema z največjimi dosežki slovenske politične zgodovine.

Izpolnjeno naročilnico lahko pošljete na naslov:

Nova Obzorja, d. o. o., Komenskega 11, 1000 Ljubljana, knjige lahko naročite po tel.: 01/434 54 63 ali na e-naslov: obzorja.narocnine@siol.net. Lahko se tudi osebno oglasite v tajništvu založbe na Komenskega 11 v Ljubljani.

Naročilo označite z x

- ☐ **Albert Svetina:** OD OSVOBODILNEGA BOJA DO BANDITIZMA
- ☐ **Milan Zver:** PUČNIKOVA ZNANSTVENA IN POLITIČNA MISEL
- ☐ **OBE KNJIGI S POSEBNIM POPUSTOM**

Cena **6.700 SIT**

Cena **3.000 SIT**

Cena **9.000 SIT**

ime in priimek:

datum:

ulica:

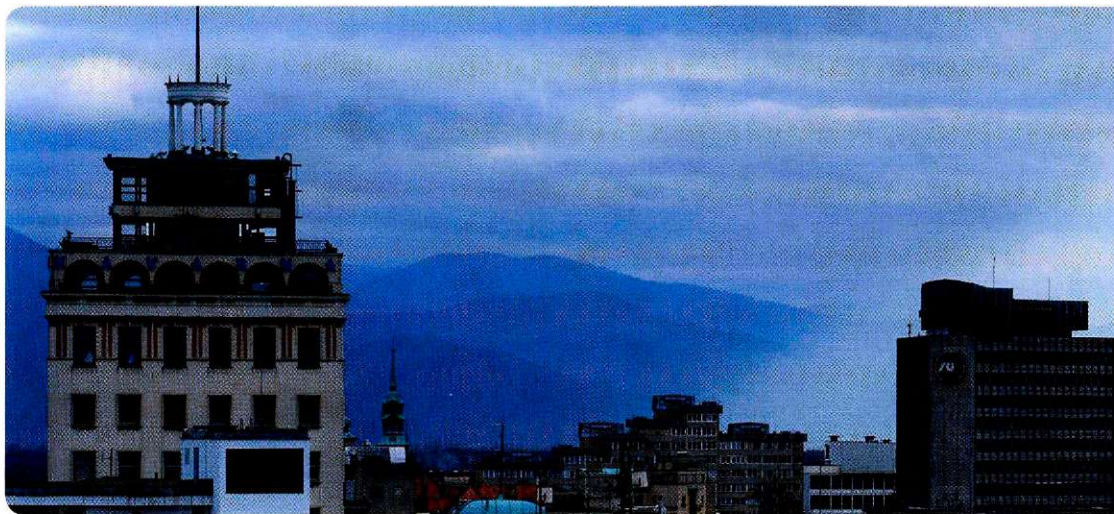
kraj, poštna št.:

podpis naročnika:

V ceni je všteti DDV, ni pa všteta poštnina.

Kako hitro je življenje?

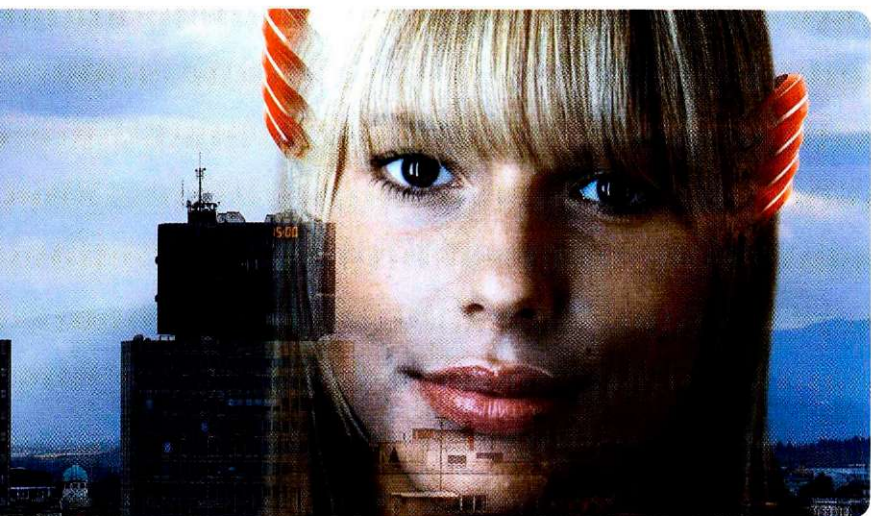

Med prvimi operaterji na svetu in kot edini slovenski smo uvedli UMTS (univerzalni Mobilni telekomunikacijski sistem), tretjo generacijo mobilnih telekomunikacij.

Zaradi izpopolnjenega prenosa podatkov (do 384 kb/s) zagotavlja UMTS uporabo vsebinsko bogatih audio in video storitev ter pošiljanje in sprejemanje multimedijskih vsebin nekajkrat hitreje kot sistem GSM. S tem omogočamo bolj kakovostno uporabo že znanih in razvoj novih storitev. **Mobilnik je tako postal prenosni multimedijski pripomoček**, ki združuje lastnosti telefona, fotoaparata, kamere, interneta, televizije in radia.

Začenjamo novo štetje na področju slovenskih mobilnih telekomunikacij.

Agencija 41. Dizajn: LUMS Studio, Foto: T. Gregoric, J. Piskelj. Mobitel d.d. 1537 Ljubljana

Mobitel UMTS

Nova generacija mobilnih telekomunikacij

